

VESTNIK VESTNIK
NIK VESTNIK VES
VESTNIK VESTNIK

izbirati?
nič lažjega
COMPTON
RAČUNALNIKI
M. Sobota, Slovenska 25, tel.: 27 094

HALO PIZZA
0609 63 24 91

VIRUS Čez 200 CD ROM
programov in Iger
RAČUNALNIKI Lendavska 39b, M. Sobota, tel: 33 002

CREDITANSTALT
Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana

AbAk
RAČUNALNIKI
NOVOLETNI
POPUSTI!!
MIKLOŠA KUZMIČA 4,
M. SOBOTA, TEL.: 22 162

VESTNIK

Murska Sobota, 5. decembra 1996, leto XLVIII, št. 49, cena 170 SIT

Atriumov
hiter korak
Niso za
šahiranje
z velikimi

VREME

Ob koncu tedna bo
spremenljivo do
pretežno oblačno z
dežjem.

Vestnikov koledar
5. december, četrtek, Stojan
6. december, petek, Miklavž
7. december, sobota, Ambrož
8. december, nedelja, Marija
9. december, ponedeljek,
Valerija
10. december, torek, Smiljan
11. december, sredo, Daniel
Pregovor
Če ta mesec grmi, prihodnje
leto viharje rodi.

Z Deso Muck blazno resno
o odraščanju, vzgoji, drogi in še čem

Odrasli pogosto igramo vlogo boga

Zločin v Nasovi pri Apačah

S sekiro nad moža

Sosedje niso presenečeni nad dogodkom, saj so
slutili, da se bo prej ali slej zgodilo kaj hudega

Novoletna voščila za mamograf
- nisi sama in ne edina!

Za našo ženo

Fotografija: Jurij Zauneker

Reševanje Nafta za ceno rezervoarjev?

Vse poti vodijo v **Potrošnik**
V OKVIRU gospodarskega interesnega
združenja

**AKCIJSKA
PRODAJA**

OD 9. DO 31.
DECEMBRA

KAVA LOKA, 100 g, mleto, Loka
MAJONEZA THOMY, 630 g, Drogen
MILKA, mlečna čokolada, 100 g, ABC
Napolitanke SUNNY, 400 g, Napredek
ROSE (Haloze), 0,75 l, KK Plui
PENEČA REBULA, 0,75 l, KZ Gor. Brda
SERVIETE 33x33/20, 3-slojni božično-novoletni list, Paloma
DMO, pralni prašek, 2,4 kg, Vigros
Čistilo za posodo KEO PIATI SPECIAL, 1500 ml, Preskrba
ANANAS, kompot, koluti, 825 g, Tabor
KRAŠKI PRŠUT, b. k., kosi, Kras Sežana, kg
PREKAJENI VRAT, b. k., vak. pak., MIR, kg
SIR za rezanje BIM, Mlekopromet, kg
DAN, oranža juica, 100 % sok, 1/1, Dana
MACHO, moška kozmetika (pena 200 ml in vodica 100 ml), Lek
MANDARINE, Era Velenje, kg

119,00 SIT
538,20 SIT
113,40 SIT
228,00 SIT
375,90 SIT
812,60 SIT
123,70 SIT
788,30 SIT
175,20 SIT
179,70 SIT
3.466,90 SIT
1.122,90 SIT
809,10 SIT
145,60 SIT
1.175,80 SIT
148,60 SIT

izdelke prodajajo v prodajalnah M. Sobota in
Ljutomer oziroma v okviru 15 trgovskih podjetij,
članice novega GOSPODARSKEGA INTERESNEGA ZDRUŽENJA

SKUPINA ABC

Politične strasti so se predvčerajšnjim z izvolitvijo Janeza Podobnika za predsednika parlamenta umirile. Navsezadnje so državljani in s tem država preresna zadeva, da bi se politiki zaradi svojih pozicij in zaštite svojih bregov lahko predolgo »nategovali«. Vseeno tako kristalno čisto, kot je bilo to videti pri izvolitvi predsednika parlamenta, kljub vsemu ni. Vendarle je šlo za trgovino, ki pa ji ob doseženi stopnji konsenza ni mogoče veliko oporekati. Po tej izvolitvi se je bitka za oblast pravzaprav začela. Vendar se je v te vode v tem trenutku ob slabem poznavanju zakulisja težko spuščati. Gre pa nedvomno za pomemben korak, da pridemo do stabilne oblasti, ne glede na barvo. Kljub pozitivnemu napenjanju dosedanjih dosežkov države prihaja na površje vse preveč smeti, ki so jih oblastniki uspešno spravili pod preprogo in je ta nekako vzdržala v svojem žametnem sijaju. Takole mimogrede nas kompetentne stro-

jih nujno potrebujejo za svoj razvoj. To seveda navidezno zelo dobro »vpliva« na devizne rezerve, s katerimi se ponajhu vzvodi oblasti, toda žal ne kaže realnega položaja domačega in tudi ne drobnega sektorja. V tej luči je sedanje poudarjanje odrešiteljev s te ali one strani povsem odveč. Na tak ali drugačen način bo potrebno smeti pospraviti, zato je tudi kalkuliranje o oblastni opciji povsem odveč. Ne glede na barvo oblasti ali dosežen kompromis bo boj za ohranitev sedanjih regionalnih pozicij, če že ne za izboljšanje njenega trenutnega položaja, težaven. To pa zaradi tega, ker ravno gospodarski sektorji, ki so sedaj pod največjim pritiskom preživetja, zahtevajo ne samo drugačno obravnavo, ampak so tesno povezani s ponovnim definiranjem usmeritve nove politike na makroravni. In ta zahteva določeno redefiniranje nekaterih strateških usmeritev. In navsezadnje ni nepomembno, v katero smer bodo potekale nekatere

Odrešitelji pridejo

kovne inštitucije opozarjajo na rast zunanjeirgovinskega primanjkljaja, delovno intenzivne panoge pa bijejo plat zvona predvsem zaradi tega, ker na domačem trgu ne morejo preživeti, in da pač morajo za preživetje zaposliti vsaj dve ali tri četrtine svojih delavcev pri dodelavnih poslih. Kljub naši ponižnosti pred evropskim diktatom (kot so recimo koncesije za tuje petrolejske magnate) postavljajo pred nas taisti Evropejci dokaj zavite pogoje, pod katerimi bo mogoče v prihodnje poslovati z njimi (deklaracije o izvoru oziroma poreklu blaga). V isti sapi pa domači gospodarski subjekti ječijo pod pritiski domačih finančnih monopolov, ki jih ožemajo z visokimi obrestmi, in na ta način krepijo svojo posredno oblast na eni in pokrivajo svojo nesposobnost na drugi strani. Zato ne presenečajo predvsem majhni podjetniki, ki se kot dobri gospodarji zatekajo k tujemu kapitalu, bodisi v neposrednih bodisi posrednih arnžmajih, ki

re nujne socialne reforme, da ne bi njihovega bremena ponovno amortizirali nerazviti predeli te države. Zato ostanite še naprej pri »Santi Barbari« na Šubičevi v Ljubljani.

J. VOTEK

Boj za obstanek nekdanje Avtoradgone

**Lastninjenje
z oznako
»ekskluziv«**

Beograjsko, pardon oblastnikovo razumevanje volilnih rezultatov Jajčna revolucija

Če si na oblasti in »slučajno« izgubiš na volitvah, potem če že ne moreš ponarediti volilnih rezultatov, jih moraš razveljaviti. To je očitno recept, po katerem se ravna v Zvezni republiki Jugoslaviji, kjer je vladajoča struja s svojim despotom Miloševićem izgubila na občinskih volitvah. Milošević je tudi tokrat odnehal svojo znano parolo »Ne čujem dobro«, le da je ta namenjena klicem njegovega ljudstva, tistega, ki je ubogljivo sodelovalo v balkanskem morilskem kotlu, ki je prenašalo ekonomsko krizo in mednarodni embargo, tisto, ki je navsezadnje sanjalo o veliki Srbiji.

Ko je beograjsko okrožno sodišče razveljavilo lokalne volitve, je Vuk Drašković začel pozivati k splošni vstaji srbskega naroda, njegovo ženo pa so na beograjskih ulicah ugrabili vladni agenti. Uličnemu bolj ali manj nasilnemu izražanju nezadovoljstva in splošnemu protestu so sledila tudi jajca, ki so letela v srbska državna trobila, kot sta Politika in TV Srbija. Paradoksalno je, da se ravno Drašković kaže kot »vox populi«, človek, ki mu ideja o veliki Srbiji nikoli ni bila tuja, človek, ki je grozil vsem, ki so kakorkoli dišali po muslimanstvu ali hrvaštvu. Drašković, predsednik Srbskega gibanja za prenovo (SPO), stranke v opozicijski koaliciji Skupaj, je pozval ljudi na ulico tudi zato, ker so mediji odpovedali, to pomeni, da so se vedli po oblastnikovem diktiranju. K neproblematičnosti srbskih medijev je pripomogla tudi čistka, ki so jo izvedli marca 1991, ko so odpustili več kot tisoč delavcev RTV Srbija. Takrat so demonstracije okronali spopadi s policijo. Rezultat: dva ubita. Na sploh pa Drašković ni miroljuben politik. Znan je po svojih nacionalističnih izpadih, podkrepjenih z gorečnostjo. Ne nazadnje se je zavzemal tudi za rehabilitacijo Draže Mihailovića. Pa vendar je nekaj let pred Miloševićem začel govoriti o miru v Bosni, o vključevanju v Evropo, o gospodarskem razvoju itd. Priznati pa mu je treba, da je bil eden od tistih, ki so protestirali proti razdejanemu Vukovarju, za vojno v nekdanji Jugoslaviji pa je obtožil Srbijo.

Na ulice so prišli tudi študentje z razumniki. Torej vsi tisti, ki so ob izbruhu balkanske morije bolj ali manj trdno stali za idejo velike Srbije in za Miloševićem. Nezadovoljni z oblastjo, nezadovoljni z mediji, ob minutah molka mečejo jajca. Revolt, ki se mu bodo v prihodnjih dneh pridružili tudi delavci. Vprašanje je samo, kako dolgo bo Milošević lahko molčal, kako dolgo se bo delal »Ne čujem dobro« in kako dolgo ne bo uporabil sile. Kajti z uporabo le-te bi najbrž padla tudi njegova glava.

Med koalicijo z Miloševićem na čelu in opozicijo se bo bil boj za oblast, boj, v katerem tisti, ki hoče zmagati, ne sme popustiti niti za milimeter. V prednosti je seveda opozicija, ki obvladuje množice na cesti.

Mednarodna skupnost pa v svojem stilu samo poziva srbsko oblast, naj spoštuje izide lokalnih volitev. Toda kaj, ko se mora ljudstvo boriti za svoj »za« samo, saj je Milošević očitno še vedno instanca, na katero se mednarodna skupnost ne zanese ravno, temveč instanca, ki mu mednarodna javnost še vedno daje legitimno pravico »stabilizatorja« razmer na Balkanu. Se bo odnos ZDA in EU do Miloševića kmalu spremenil ali pa se njegov »Ne ni čujem dobro« glasi po njihovih nasvetih?

A. POTOČNIK

Haaška institucija deluje!

Po tem, ko se je zdelo, da je haaško sodišče samo ena od mednarodnih institucij, ki pač je, ker mora biti, se je po petdesetih letih vendarle zganila. Na simbolični dan, devetindvajsetega novembra, na dan republike v nekdanji Jugoslaviji, je obsojila zaradi zločinov proti človeštvu šestindvajsetletnega Mladena Erdemovića. Hrvata, ki je sodeloval v jugomoriji kot pripadnik diverzantskih srbskih enot, so obsojili na deset let zapora zaradi sodelovanja pri pobojih muslimanov v Pilici pri Srebrenici, kjer so v nekaj urah pobili več kot 1700 civilistov. Sam naj bi pobil od 10 do 100 civilistov, sicer pod grožnjo lastne smrti in maščevanja njegovi družini.

Sodbo je pojasnil predsednik prvostopenjskega senata, sodnik Claude Jorda, ki je povedal, da je bila olajševalna okoliščina predvsem Erdemovića samopredaja, najbrž pa tudi njegovo pričanje, na podlagi katerega je mednarodno sodišče odločalo tudi o izdaji mednarodne tiralice zoper bosansko-srbskega voditelja Karadžića in Mladića. Erdemovića branilec Jovan Babić je že napovedal pritožbo obrambe, saj se mu kažen zdi previsoka. Za to potezo ima časa največ trideset dni. Najvišja kazen, ki jo lahko izreče mednarodno haaško sodišče, je dosmrtna ječa. V sodnih zaporih čaka sedem obtožencev. Bodo prišli kdaj do velikih igralcev ali pa bodo obsojene predvsem manjše ribe?

A. P.

Tiskovna konferenca predsednika vlade dr. Janeza Drnovška Rast industrijske proizvodnje in inflacija v »okvirih«

Inflacija pod 9 odstotki - O ceni bencina nova vlada - O bencinskih servisih »rutinsko« - Prva opcija je predsedništvo vlade

Po besedah predsednika Vlade Republike Slovenije dr. Janeza Drnovška so gospodarske razmere v Sloveniji na zavidljivi ravni, v zadnjih treh mesecih pa so bili doseženi dobri rezultati. Rast industrijske proizvodnje v oktobru je v primerjavi z lanskim oktobrom narasla za 10 odstotkov, inflacija v novembru je bila višja za 0,4 odstotke, kar v vsem letu pomeni za 8,6 odstotka višjo inflacijo. »Ta številka dokazuje, da ne bomo imeli večje inflacije od predvidene, to pa je od 10 odstotkov,« je dejal predsednik vlade. Premier dr. Janez Drnovšek celo upa, da bo manjša od 9 odstotkov.

Vlada po besedah dr. Janeza Drnovška ni umetno zadrževala dviga cen in s tem manjšala inflacije. Z dvigom cen električne energije se bo izboljšal položaj elektrogospodarstva, izboljšal pa

se bo tudi zaradi drugih ukrepov, povečanje cen elektrike se približuje napovedanim 7 odstotkom, kakor je bilo zapisano v strategiji racionalne porabe energije. Tudi zadrževanje cen naft-

nim derivatom naj bi bila pametna poteza, ki je s proračunskimi prihranki pokrivala izgubo zaradi zvišanja nabavnih cen nafte. Z ekološko takso se bodo povečale cene bencina od 2,2 do 2,9 tolarja za liter, z njimi pa bosta omogočena sanacija in obnova nekaterih podjetij, predvsem in najprej pa Naftne Lendave. O novih cenah nafte pa bo seveda odločala nova vlada v okviru svoje gospodarske strategije. Ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo se bodo znižale carine za nekatere

izdelke, zaradi česar bo v proračunu manj denarja, to pa bo potrebno nadomestiti.

Do zapleta s podjetji, kot sta Shell in Agip, ki sta v Evropski uniji lobirali proti Sloveniji, ker naj bi naša država zapirala možnost pritoka tujega kapitala, je predsednik Vlade dr. Janez Drnovšek priznal, da je bita to napaka vlade oz. ministrstva za promet in zveze, ki je predlagalo takšen razpis. »O tem smo odločali rutinsko,« je dejal dr. Janez Drnovšek. Medtem je vlada pogoje že spremenila, ob tem pa je upoštevala tudi interes naših podjetij.

Dosedanji predsednik vlade dr. Janez Drnovšek je dejal, da njegovo stranko - Liberalno demokracijo Slovenije - zaenkrat zanima le položaj prvega človeka vlade, ne pa tudi predsedniško mesto v državnem zboru. »Mislil sem, da nam kot najmočnejši stranki to mesto pripada,« je pričel Janez Drnovšek, obenem pa »pušča še druge odprte opcije«.

Marjan Horvat

Tretji Trubarjev zbornik

Letos je izšla tretja številka Trubarjevega zbornika, ki sta ga izdala Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar in založba Slovenska matica.

Trubarjev zbornik je publikacija, ki se pojavlja precej redko. Tako je prva številka Trubarjevega zbornika izšla leta 1908, druga leta 1952 in tretja, pričujoča, leta 1996. V zborniku so objavljeni prispevki z mednarodnega znanstvenega simpozija z naslovom *Reformacija na Slovenskem*, ki je potekal v Ljubljani od 9. do 13. novembra 1987. Stevilni prispevki številnih avtorjev so tematsko razdeljeni na tri glavna poglavja, in sicer: I. Razsežnosti reformacije na Slovenskem. II. Okolje in pobude slovenske reformacije in III. Jezik v delu slovenskih protestantov - jezikovne študije. Zbornik obsega širok spekter prispevkov iz skorajda vsakega področja, ki mu rečemo *studia humaniora* ali humanistične znanosti.

Število objavljenih prispevkov je tolikšno, da jih zaradi pomanjkanja prostora ne moremo našteati. Za domače okolje sta zanimivi predvsem študiji Mihaela Kuzmića z naslovom *Reformacija pri ogrskih Slovencih in njena kontinuiteta* ter študija Marije Stanonik z naslovom *Slovenska reformacija in folklorna tradicija*. Stanonikova v svoji študiji med drugim obravnava tudi izraza luteran in kalvin, kakor sta se ohranila v pogovornem pomenu.

Tako nam za izraz luteran pravi: »Res se je v folklorni tradiciji obdržal za vzdevek kot sramotilni do dandanašnji. Se urednik prvega Trubarjevega zbornika piše, da je »izraz luteran našemu narodu izraz brezbožnosti in grdoobe...« V ljutomerskem narečju je do nedavna pomenilo luteran = nevernik.

Stari ljudje so govorili: »Smrdiš kak lutrš vera.« Drugi sinonimi vzdevek za »lutrski« je vzdevek »kalvinski«. Tukaj Stanonikova citira urednikovo pripombo v I. Trubarjevem zborniku iz leta 1908 in pravi: »Pod Kalvinom (kalvin) si ljudstvo na Murskem polju in v Ljutomerskih gorah še dandanes predstavlja brezvestnega, krutega človeka. Kalvin je v ljutomerskem narečju pač le manj ostra psovka porednim, nagajivim dečakom.« (TZ, str. 187, 188.) V študiji Marije Stanonik je zanimiva tudi opomba št. 57, kjer citira Trubarjevega rojaka Janeza Debeljaka, ki o Trubarju pravi: »Prijaznega spomina na očeta slovenske književnosti v domačem kraju dolgo ni bilo. Niti imena njegovega se niso upali izgovoriti, kot da je v njem prekletstvo.

nobene študije, ki bi glede same strokovnosti »skripala«.

Pričujoče razprave dokazujejo, da Coubertinovo načelo »Pomembno je sodelovati, ne pa zmagati« morda res velja, vendar le v športu. V znanosti pa je modrejša naslednja alternativa: ali raje ne počneš ničesar, kot pa da bi tisto, kar počneš, počel polovičarsko, ali pa tisto, kar počneš, počneš do skrajnosti, po svojem znanju, po svoji pameti in navsezadnje po svoji vesti. S tega stališča, v okvirih znanstvenega raziskovanja, lahko rečemo, da je

Z Dunaja piše

Predsednik države ima aids!

Tako je pred nekaj tedni - sicer ne s temi besedami - zapisal novinar avstrijskega bulvarnega dnevnika »Taglich Alles«. In škandalov željna javnost je vztrepetala kot vampir, mimo katerega se pelje avtobus, poln potencialnih krvodajalcev. Ali ga ima res? Kakšni so že bolezenski simptomi, ki jih je imel Tom Hanks v vlogi homoseksualca v filmu *Philadelphia*? Nabrekle bezgavke, shujšanje, utrujenost in - predvsem to je bilo v filmu pomembno - rjave do črne lise po telesu. Torej? Kaj od vsega tega ima na sebi Klestil? In do katere stopnje je zverinski virus že potepal predsednikovo telo?

Kakor koli že: državljani in državljanke so se zvižali v sadomazohističnem krču novinarske race. Po škandalu izpred dveh let, ko se je pokazal kot resnična novica, da ima Thomas Klestil, sedanjí predsednik republike Avstrije in kandidat Ljudske stranke za ta položaj, razmerje z od sebe nekaj let mlajšo šefinjo svojega predvolilnega štaba, bi mu to »kugo božjo« privoščila marsikatera z moralno pravovernostjo poduhovljena avstrijska gospodinja. Ločitev predsednika države od svoje »prve dame« v svetu pač ni ravno pogost pojav in marsikdo od tistih, ki so verjeli v predsednikovo predvolilno priseganje na dom in družinske vrednote, se je po njegovem - sicer nad vse pogumem - priznanju razmerja »z drugo« počutil prevaranega. Vlogi predsednika države pripisujejo nekoč mistični, danes elementarni pomen očeta naroda in veliko je tistih, ki so ločitev v javnosti najbolj izpostavljenega avstrijskega para jemali malone kot ločitev lastnih staršev. Spomnimo se samo, kako dolgo se je v javnosti »palcala« ločitev Charlsa & Diane, in čudno, da krvoločni angleški mediji obiska pri zdravniku katerega od sedaj srečnih ločencev še niso povezali z boleznijo, ki je do letošnjega leta v svetu pokončala kar šest milijonov in pol ljudi.

Kaj naj bi bila resnica okrog sedaj že dolgotrajne in kvečjemu z uporabo medicinskega slovarja prevedljive ter za večino vsebinsko še zmerom nerazumljive predsednikove bolezni? Potem ko je bila 12. septembra avstrijska javnost obveščena o rutinskem pregledu svojega predsednikova, je pristojni zdravnik povedal, da bo Thomas Klestil lahko že čez nekaj dni s svojim podpisom zopet opravljal najvažnejše predsedniške posle. Mimogrede povedali, da je bila republika Avstrija za konec tedna brez svojega vrhovnega poglavarja, ki je takrat, zaradi neke zelo

redke in smrtno nevarne tropske mrzlice, spal pod umetno narkozo. Sedaj se je najprej razburil predsednik vlade, ki da - po ustavi predsednikovega namestnika ob njegovi odsotnosti - o vsem skupaj ni bil pravočasno obveščen, potem pa so se razburili še komentatorji v časopisih, ki so nejasnosti okrog bolezni ter nenehne optimistične izjave zdravnikov začeli primerjati s stanjem, ko v kakšni diktaturi zbolí diktator, torej, cenzura. Vendar Avstrija sicer res naj ne bi bila diktatura, lahko pa si skupina kar šestnajstih za bolezen predsednika države odgovornih zdravnikov vzame praktično »diktatorske« pristojnosti. Ni torej čudno, da se potem radovedni novinarji zgoraj omenjenega časopisa, preobčeni v osebe bolnišnice, »infiltrirajo« do predsednikove bolezenskih podatkov, izvedo vse o sicer rutinskem testu glede okuženosti z virusom HIV predsednikove krvi ter, ne da bi se sploh pozanimali tudi o rezultatih tega testa, samo »opravijo svojo dolžnost in o tem - kot se za rumeni tisk spodobi - ter še marsikom izčrpno obvestijo bralce in bralke svojega časopisa.

To, da je moral lastnik časopisne hiše delček denarja (milijon avstrijskih šilingov), ki ga je zaslužil zaradi povečane naklade v izvensodni porotnici, nameniti domu za motene otroke neke na Spodnjem Avstrijskem, predstavlja epilog časopisne race - o kateri pa še vedno nismo čisto čisto prepričani ali to res je - o predsedniku, ki da naj bi imel aids. Toda epiloga strokovnih ugibanj o predsednikovi bolezni s tem še nikakor ni konec. Po skupnem nastopu predsednikov države in vlade na avstrijski televiziji pred tednom dni so morali zdravniki še enkrat miriti avstrijsko javnost; vidna zadnanost in utrujenost predsednika države po samo nekaj sprogovljenih stvkih je tokrat prinesla na dan novo bolezensko diagnozo: pljučna embolija. In to potem, ko si je predsednik s »švicanjem« v svojem nes klubu že nekaj dni nabiral moči za redno opravljanje dela.

No ja, sedaj je bilo vrli skupini univerzitetnih profesorjev, docentov in drugih vmešanih strokovnjakov vseh »veroizpovedi« medicinskega strokovnjakev, ki mu tudi običajni smrtniki in ne »bolni« predsedniki države vse preveč slepo zaupamo dosti; povabili so še priznanega ameriškega strokovnjaka za tovrstne bolezni ter potem skupaj na tiskovni konferenci ljudstvu še enkrat oznanili, da je predsednik na varnem - na oddelku za intenzivno nego.

Andrej Horvat

VESTNIK

Izdaja Podjetje za informiranje Murska Sobota
Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Štefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor

Geder, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šiftar.
Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Aleksandra Rituper, Bernarda Balazic-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Štefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov (fotografinja), Nivenka Emri (lektorica), Ksenija Šomen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelom).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 31 998 (naročniška služba), n.č. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnika), Venera (trženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za IV. trimesečje 1996 je 2.100,00 SIT, za pravne osebe in obrtnike 6.500,00 SIT polletno, za naročnike v tujini 100 DEM letno, izvod v kolportuži pa 170,00 SIT.

Tekoči račun pri Agenciji RS za PPNi Murska Sobota: 51900-603-30005, devizni račun pri ABK Ljubljana: 50100-620-00112-5049512. Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. I. 1992 se šteje tednik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje pet-odstotni davek od prometa proizvodov. Elektronska pošta: vestnik@eunet.si. WWW stran: http://www.p-inf.si.

Nedeljski referendum

Sedemnajstega aprila sta bili vloženi dve zahtevi za referendum o volilni zakonodaji (zahteva 30 poslancev in zahteva državnega sveta), pet dni pozneje se je končala tudi akcija zbiranja podpisov v podporo tretjemu referendumskemu predlogu, ki ga je vložila Janševa SDS. Čeprav nihče ni resno verjel, da bo referendum izpeljan pred letošnjimi državnimi volitvami, je politično osveščeno javnost pogrevala predvsem opcijo, da se lahko referendumsko obdobje vleče kar nekaj let. Kljub zavlačevanju oziroma preložitvi referenduma na povoliten čas se bomo to nedeljo lahko odločali med tremi ponujenimi opcijami: večinski dvokrožni sistemom (zahteva 43.710 volivcev), kombinacijo večinskega dvokrožnega in proporcionalnega sistema (državni svet) in različni proporcionalnega sistema (zahteva 30 poslancev DZ).

Volilni sistemi

Volilni sistemi v predstavniški demokraciji so namenjeni razdelitvi interesov ljudi na določeno število interesnih sklopov, ki bodo predstavljeni v parlamentu. Tako naj bi dosegla izražanje volje ljudi. Naloga volilnih sistemov pa je, prevesti glasove volivcev v volivcev v sežede parlamenta, pri čemer naj bi izvoljeni udeležali interese ljudi, ki so jih volili.

Večinski volilni sistem

Večinski volilni sistemi pripelejo praviloma v dvostrankarski sistem, to pomeni, da politični prostor obvladujeta dva daleč najmočnejša bloka, vse drugo ob njiju pa so sateliti. V dvostrankarskem sistemu je lahko tudi šest strank, vendar večina volivcev komajda opazi, da obstajajo poleg glavnih dveh še take druge grupacije strank.

V večinskem volilnem sistemu volivci vedo, kateri poslanec je bil izvoljen v njihovem okraju, to pomeni, da bi bil poslanec neposredno odgovoren volivcem. Vendar pa izvoljeni poslanec ni poslanec vseh ljudi iz okraja, temveč samo tistih, ki so ga volili.

Dve varianti večinskega volilnega sistema

Večinski volilni sistem je starejša oblika in ima dve temeljni varianti. Sistem relativne večine posada na parlamentarne stolčke zgolj zastopnike večine ljudi, ki živijo v volilnih okrajih. Okrajev je praviloma toliko, kolikor je sedežev parlamenta. Vsi glasovi volivcev, ki so oddani za kandidate, ki ne uspejo, so vrženi proč, ti volivci v parlamentu nimajo svojega predstavnika. Zato se lahko zgodi, da tudi ali celo več odstotkov volivcev takega okraja nima nikogar v parlamentu. Večino, ki dobi oblast, imamo proizvedena.

Volilni sistemi v evropskih državah

V 43 evropskih državah je kar 26 držav, ki imajo proporcionalni volilni sistem, večinskega imajo v sedmih državah, kombiniranega pa v desetih. Vendar vsi ti sistemi niso »čisti«, saj imajo npr. Francija večinski sistem, ki pa dejansko vsebuje tudi nekaj proporcionalnih elementov.

Po podatkih Interparlamentarne unije v Ženevi imajo **PROPORCIONALNI** volilni sistem: Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Danska, Češka, Estonija, Finska, Grčija, Irska, Islandija, Litva, Liechtenstein, Luksemburg, Malta, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Poljska, Portugalska, Romunija, San Marino, Slovenija, Slovaška, Španija, Švedska.

Mešani (kombinirani) volilni sistem je značilen za Albanijo, Finsko, Gruzijo, Hrvaško, Italijo, Latvijo, ZR Jugoslavijo, Madžarsko, Rusijo, Švica.

Večinski volilni sistem imajo Belorusija, Francija, Makedonija, Moldavija, Monako, Ukrajina, Velika Britanija.

Sistem relativne večine je značilen za Veliko Britanijo. Zmaga tisti, ki dobi največ glasov, ne glede na to, ali doseže petdeset odstotkov ali manj. V tem sistemu stranke poskušajo imeti čimveč t. i. varnih sedežev, to pomeni, da si poskušajo zagotoviti čimveč volilnih okrajev. Tako se npr. v Veliki Britaniji nahajajo več, kateri volilni okraji so od ene in kateri od druge stranke. V varnih okrajih kandidirajo stranke tiste kandidate, za katere pričajo, da se z vso gotovostjo prebojejo v parlament. Angleški okraji so podobni nacionalni listi v proporcionalnem sistemu. Torej se pri njih volijo konkretne osebe, ki pa nosijo barvo stranke, ki bo v okraju po vsej verjetnosti dobila večino. V sistemu pa se tudi t. i. neodvisnim kandidatom ne piše najbolje, saj statistika britanskih parla-

mentarcev kaže, da je bil zadnji neodvisni kandidat izvoljen leta 1974. Druga značilnost takšnega sistema je, da v parlamentu proizvaja večino. To pomeni, da ima vlada v parlamentu večino, četudi na volitvah te ni dobila. Npr. Major je leta 1992 prevzel vlado z 41,9 odstotki,

Koliko poslank omogoča posamezni volilni model?

Po deležu žensk v parlamentu (8,7%) se uvrščamo prav na rep evropskih držav, saj je povprečen delež žensk v parlamentih držav članic EU 17,7 odstotka. Manjši delež žensk imata samo še Francija (6,1%) in Grčija (5,7%). Svetovno povprečje je 19 odstotkov poslank. Letos je na volitvah nastopilo 19 odstotkov žensk in 81 odstotkov moških. Izvoljenih je bilo 8 odstotkov moških in 3 odstotki žensk.

Večinski volilni sistem je za ženske najmanj ugoden, saj se bo redko katera stranka odločila, da se bo v volilnem okraju, v katerem lahko nastopi samo en njen kandidat, odločila za žensko. Empirični podatki kažejo, da je v povprečju v državah s takim volilnim sistemom delež žensk v parlamentih najnižji (ZDA 11%, Velika Britanija 9,2%, Francija 6,4%).

Kombinirani volilni sistemi različno vplivajo na izvolitev žensk. Najbližje predlaganemu kombiniranemu volilnemu sistemu, ki ga zagovarja državni svet, je sedanji nemški sistem, ki nazorno pokaže, da večinski princip ni naklonjen izvolitvam žensk. Leta 1990 je bilo v Bundesdag v delu, v katerem so volili po večinskem principu, izvoljenih 12,2 % žensk s strankarskih deželnih list, kjer so se sedeži delili sorazmerno z dobljenimi glasovi pa 28,8 % žensk. Delež žensk je zaradi večinskega principa veliko nižji.

Proporcionalni volilni sistem je izvolitvi žensk najbolj naklonjen. Najbolj ugodno vpliva tista varianta proporcionalnega volilnega sistema, po katerem v volilnih enotah z več sedeži nastopajo strankarske liste kandidatov. Tu je mogoče vplivati na sestavo list tako, da jih sestavijo po paritetnem načelu (moški, ženska, moški, ženska...), ali pa tako, da se upošteva najnižji dogovorjeni delež zastopnosti vsakega od spolov.

M. G. Antić, Urad za žensko politiko

v parlamentu pa je dobil 51,6 odstotka sedežev.

V dvokrožnem večinskem sistemu je v prvem krogu izvoljen nekdo samo, če dobi absolutno večino. Če v prvem krogu ni izvoljen nihče, kar je skorajda pravilo, lahko v drugem krogu kandidirata npr. prva dva iz prvega kroga (tak sistem predlaga SDS) ali pa tudi več kandidatov (npr. v Franciji gredo v drugi krog tisti, ki dobijo najmanj 12,5 odstotka glasov vseh volilnih upravičencev). Zmaga tisti, ki dobi v drugem krogu največ glasov (vsaj relativno večino).

Predlog Janšev SDS oziroma

ki so praviloma koalicijske, kar ne nazadnje pomeni, da se morajo ves čas usklajevati. Res pa je, da je mogoča tudi večinska vlada ene stranke znotraj proporcionalnega sistema pa tudi koalicijska v večinskem sistemu.

V najbolj sorazmernem sistemu za predstavljenost v parlamentu zadostja že kvota, ki je potrebna za to, da je nekdo izvoljen v parlament. Slednje dobimo, če vse volivce, ki pridejo na volitve, delimo s številom sedežev parlamenta. Kvota je torej potrebno število glasov za izvolitev in hkrati količina moči, ki jo skupina mora imeti, da lahko izvoli svojega predstavnika. Po takšnem sistemu voli npr. Nizozemska. Pri prevajanju glasov volivcev in

določenega števila poslancev ni mogoče dosledno uvesti. Slovenski razvojni svet predlaga, naj bi 44 sedežev parlamenta volili v 44 okrajih, preostalih 44 pa bi imeli za proporcionalno korekcijo. Ta sistem v svojem večinskem delu stranke sili v povezovanje, praviloma v dva bloka. Na dolgi rok lahko pripelje do dveh velikih grupacij strank ali blokov. Nadalje, stranke si poskušajo pridobiti čimveč t. i. »neodvisnih kandidatov«. Takšnih neodvisnih kandidatov stranke formalno sicer ne podprejo, jih pa podprejo, kot so podpirale nekatere »neodvisne« kandidate za župane.

To pa zato, ker mandati, ki jih neodvisni kandidati pridobijo v 44 volilnih okrajih, posežejo v normalno delitev kvote 40 proporcionalnih sedežev. Če te mandate pridobi stranka, se ji v proporcionalnem delu odštejejo, »neodvisnemu kandidatu« pa njegov sedež ostane.

Nemčija ima s sistemom, ki ima tudi ustavno možnost za svoje delovanje, zaradi elementa večinskosti v sicer proporcionalnem sistemu, dve veliki stranki (koalicijo CDU-CSU in SPD), druge so samo jeziček na tehtnici. To je tipično dvostrankarski sistem.

Predlog državnega sveta: volilni sistem naj bi se torej spremenil tako, da bi imel volivec dva glasova. S prvim glasom bi po večinskem dvokrožnem sistemu izvolil poslanca svojega volilnega okraja (44), z drugim pa po proporcionalnem sistemu izvolil poslanca s strankarske ali nestrankarske liste, pri čemer je drugi glas hkrati odločilen za proporcionalno delitev vseh 88 mandatov.

Kako se bo glasovalo v nedeljo?

Pred vsakim izmed treh vprašanj bosta besedi »za« in »proti«, ki ju lahko obkrožite pred posameznim referendumskim vprašanjem. Besedo »za« lahko obkrožite samo pred enim vprašanjem. Besedo »proti« pa pred vsemi, če niste pred nobenim obkrožili »za«.

Glasovnica bo neveljavna, če se volivec ne bo opredelil do nobenega od referendumskih vprašanj ali če bo obkrožil besedo »za« pri več vprašanjih ali če bo obkrožil tako »za« kot »proti« pri enem vprašanju. Glasovnica bo neveljavna tudi v drugih primerih, če iz nje ne bo mogoče ugotoviti volje volivcev. Izglasovan pa bo predlog, za katerega je glasovala večina volivcev, ki so glasovali.

Toda, kaj bo z referendumsko zmago?

Ali je državni zbor dolžan uzakoniti referendumsko odločitev? Ne. Državni zbor je, skladno z zakonom o referendumu in ljudski iniciativi, zavezan, da leto dni ne sme sprejeti zakona, ki bi bil v nasprotju z na referendumu sprejeto odločitvijo. To pa pomeni, da bo imeli stari volilni sistem vse do takrat, ko se za njegovo spremembo ne bosta odločili dve tretjini poslancev DZ. A. POTOČNIK

Tretja arhitekturno-urbanistična delavnica v Gornji Radgoni

Ignorirajo predloge

Jim bo končno uspelo ustaviti rast mesta navzven, spremeniti nepravilno uporabo mestnih površin in vplivati na izdelavo nujnega mestnega urbanističnega načrta?

Konec novembra je v Gornji Radgoni potekala tretja arhitekturno-urbanistična delavnica v organizaciji A. S. Ostana in skupine Odprti krog ter ob podpori Občine Gornja Radgona in Ministrstva za okolje in prostor. Ponočno so se zbrali strokovnjaki z različnih področij, da bi z interdisciplinarnim delom arhitektov, urbanistov, krajinskih arhitektov, kulturnikov, umetnostnih zgodovinarjev in drugih v sodelovanju s prebivalci poiskali dolgoročno prostorsko-časovno vizijo kraja. Ta je bila že nakazana na prvih dveh podobnih delavnicah, in tudi takrat so opozarjali na najbolj pereče probleme, toda žal brez uspeha. Gradi se tam, kjer se ne bi smelo, prodajajo se zemljišča zasebnim interesom, čeprav naj bi se ohranila za potrebe mesta, najbolj moteča proizvodnja pa se še vedno ni preselila iz mesta.

Ob koncu letošnje delavnice je najprej spregovorila Živa Deu z Ministrstva za okolje in prostor. S pomočjo diapozitivov je zelo nazorno predstavila sonaravni način gradnje nekdanj in napačno »umetno« gradnjo danes. Do 2. svetovne vojne je stavbarstvo spoštovalo sonaravni način gradnje, kakršen je sedaj spet zapisan v Agendi 21: graditelji so vedeli, da morajo pri gradnji neke stanovanjske hiše upoštevati naravne danosti - torej tudi materiale, ki so na območju gradnje, različnost vremenskih vplivov -, hiše so bile praviloma obrnjene proti jugu, severni del zgradbe pa je bil dodatno zaščiten s sekundarnimi prostori, stavbar je moral vedeti, od kod piha veter, kakšni so nalivi ali snežni meteži; v starih hišah je bilo največ svetlobe tam, kjer so se ljudje največ zadrževali, drugod niso delali energijsko potratnih odprtín; vsekakor so bile stavbe vezane na zunanji prostor, prilagojene krajini in merilom človeka, tudi od daleč je morala vladati simetrija npr. vzdolžne in čelne fasade ter pravilno razmerje med odprtimi in zaprtimi ploskvami. In zakaj danes ne znamo več okrasiti ali vsaj lepo izdelati okenskih in vratnih odprtín? So zidariji slabši kot v preteklosti?

Naslednji predavatelj, udeleženec delavnice, je predstavil način uporabe mestnih površin v Gornji Radgoni: centralni mestni prostor bi bilo potrebno zgoštevati, najprej pa odstraniti iz mesta vse, kar ne spada v središče - torej vso neprimerno industrijo; mesto nima nobene javne zelene površine, zato bi morali grajski hrib urediti kot mestni park; tudi drugod po mestu bi se morale ohraniti zelene površine, predvsem pa začeti z organizirano individualno in stanovanjsko gradnjo - idealna možnost za oblikovanje novega primestnega naselja je v bližini opuščene biotope nekdanje opekarne. Vzdolžnost mesta in dominantno Partizanske ulice bi morali razbiti v gradbenem in prometnem smislu s črko Y: Partizanska bi se razbremenila, tako da bi bolj oživili Panonsko (to bi morali nujno povezati v ravni liniji z Mladinsko in ustvariti »sejensko promenado«) in Lackovo; Vrtna ulica je prav-

Med najzanimivejšimi in najbolj uresničljivimi je bil prav gotovo predlog udeleženca delavnice iz Nemčije, ki je predlagal funkcionalno povezavo mesta s kolesarskimi potmi - od Jurkovičeve in Kerencičeve mimo cerkve in po Simončevem bregu mimo pokopališča, soke, do zdravstvenega doma (kjer manjka čez potok lesen mostiček, tudi za pešce bi bila to koristna povezava) in naprej proti Vidmu in Radencem. Mora res priti nekdo od daleč, da odpre oči odgovornim ... in prebivalcem morebiti poti.

zaprav edina obstoječa povezava med Gornjo Partizansko ulico in reko Muro, mesto bi se moralo povezati z Avstrijo z brodom ali lesenim mostom; ob Muri je najkakovostnejše bivalno območje in najlepši del mesta, vendar ga zaseda neprimerna industrija. Vsaj nekaj bi morali premakniti, če ne drugega, ob reki urediti sprehajalne poti, klopi in zasaditi vrbe.

Aleksander Sašo Ostan je povedal, da udeležence delavnice kljub entuziazmu preveča rahlo razočaranje:

»Ob tem precej entuziastičnem delovanju v zadnjih dveh letih, s katerim smo poskušali mestu nekaj ponuditi, se mu odpreti, skupaj s prebivalci najti rešitve, je tok dogajanja v resničnosti potekal po svoji poti, žal tudi mimo teh izhodišč, ki smo jih začrtali na začetku. Nekatere posledice v prostoru so zaradi tega tudi vidne in žal tudi nepopravljive. V osnovi se vedno upamo in zaupamo v Radgono, ker ima enkratne potencialne, čutimo z mestom. Kljub temu pa smo skoraj pred nerazrešenim problemom (ne)sodelovanja med stroko in tistimi, ki bi to strokovno vedenje morali prenašati v resničnost. Letošnje rešitve niso zgolj arhitekturne, urbanistične in prostorske, ampak tudi interdisciplinarne, saj smo s strani različnih strok pogledali na probleme prostora. Pregledne karte predstavljajo potencialne površine znotraj mesta, kajti iskali smo možnosti za ustavitve rasti mesta navzven ter iskali nezazidane luknje in vsebine, ki ne spadajo prav v mesto. Zato je letos predstavljenih že veliko natančnih analiz. Namen delavnice je stik s prebivalstvom, z občino, z vsemi, ki tu živijo. Bolj harmoničen je kraj bivanja, raje smo v njem, bolj se počutimo doma. Študije so resno enotedensko delo, toda vzemite jih z rezervno, kljub temu ne morejo nadomestiti resnih dolgoročnih študij (načrtov). So pa dobra osnova, da se na mesto pogleda kot na celoto, kajti Gornja Radgona ni samo v realnem prostoru, temveč tudi v načrtih raztargana, sestavljena iz zelo različnih kosov, segmentov, vsebin, ki se medsebojno zelo težko srečujejo in dopolnjujejo. Ti rezi v prostoru so zelo boleči. Prvi vtis tistega, ki prvič pride v mesto, je, da se zelo težko znajde, ne more ugotoviti, kje je center. V starih mestih so se razne funkcije med sabo harmonično prepletale, v novih pa napačno delijo mesto na spalni del, funkcionalni del, industrijske cone, rekreacijske cone ipd. Mesto je razslojeno!«

BERNARDA B. PEČEK

Boj za obstanek nekdanje Avtoradgone

Lastninjenje z oznako »ekskluziv«

Za zamudo naj bi bila kriva preveč zapletena preteklost in šolski primer nove vrste lastninjenja, nad katerim so se čudili zunanji strokovni sodelavci, v Agenciji za lastninjenje, pa tudi pri Skladu za razvoj

Pravzaprav ni bilo nič narobe. ARCONT in AR AVTO (oziroma njuna »mati« in 100-odstotni lastnik HOLDING) sta oddala program lastninjenja med prvimi v severovzhodni Sloveniji, junija 1994. Prvo soglasje so prejeli šele maja letos, drugo 31. oktobra in do pravnomočnega dokončanja lastninjenja jim manjka še nekaj formalnosti – med drugim tudi uradno priznanje lastniškega deleža Pomurske banke in Zavarovalnice Triglav. Za zamudo niso bili krivi nikakršna denacionalizacijska zahteva, začetek likvidacijskega postopka, predlog stečaja ali neurejena kmetijska zemljišča (to so namreč napogostejši razlogi za zamudo pri pridobivanju prvega soglasja) niti otežen sklic organa upravljanja ali otežen stik s Skladom za razvoj – kar so razlogi za zamudo pri pridobivanju drugega soglasja. Vsi, ki so se ukvarjali z njihovim programom, so se najprej na vso moč čudili, kako je sploh mogoče v tako kratkem času narediti take spremembe, nato pa so hoteli vso dokumentacijo še enkrat preveriti. Marjana Žnidarič in Branko Kurbus sta tokrat vseeno 99-odstotno prepričana, da bodo po 5. decembru pridobili tudi soglasje Sklada za razvoj in končali lastninjenje.

Po Avtoradgoni so AR-i kar admirali

Avtoradgona je med tistimi podjetji, ki je doživela krizo pred vsemi drugimi. Nekaj zaradi politike, notranjih zdrah in nefunkcionalnih tozovdov pa tudi zaradi konkurence. »Mojstrovina« je potekala predvsem konec osemdesetih let in 1990. 100-odstotni lastnik AR AVTA in ARCONTA (ustanovljena sta bila januarja 1991) je HOLDING, toda za program lastninjenja to ni bilo dovolj; to otvoritveno bilanco so lahko predstavili kot povsem čisto le tako, da so naredili natančne bilance tudi vseh petih »hčer« ter predstavili sistem ustanavljanja in ukinjanja podjetij. AR BUS je šel prvi v stečaj, nastal je »novi« BUS, nato sta propadla AR TRANS in SERVISI in nato je novo podjetje AR SPED, čez nekaj časa pa se je ta združil z AR TRGO v AR AVTO. Nato je AR BUS postal last TAM BUS-a Maribor in v okviru Holdinga sta ostala le AR CONT in AR AVTO.

Prvič se je zavleklo na njihovo zahtevo: po prvem ustemu soglasju decembra 1994 so želeli počakati na dokončno pojasnilo o možnostih vključevanja zneska prejetih plač v notranji odkup – na zahtevo sindikata so morali upoštevati 100-odstotkov in ne le 80 odstotkov manj prejetih plač. Razlika sicer ni bila velika, toda vseeno je bilo potrebno narediti nove izračune

tudi za vsa podjetja v stečajih. Marca 1995 so imeli narejene tudi te izračune, toda potem jim je »padla« cenitev. Pa ne po njihovi krivdi, trdijo, kajti kljub reviziji njihovega uradnemu cenilcu dr. Rupniku niso mogli doka-

li, je vzelo po dva ali tri mesece časa; tam so mladi ekonomisti, ki verjetno le na hitro pogledajo zadevo in kaj zapišejo, toliko da ulovijo rok. Ko smo jim prvič poslali izračune za plače, so nam jih čez mesec poslali nazaj, češ da naj za deset pošljemo natančne izračune; ko smo to naredili, so čez mesec ugotovili, da delavci iz nekdanjih YU-republik nimajo EMŠO-števil, nato čez čas spet, da je potrebno izločiti umrle ... Tako sta pripovedovala direktor in odgovorna za postopek lastninjenja, zaradi takšnega birokratskega nenamernega zavlačevanja pa so imeli kar precejšnje stroške, saj so morali nenehno podaljševati objavo v časopisu. Preverjali so jim tudi izračune premalo izplačanih plač – menda je to normalen postopek Ministrstva za ekonomske odnose in razvoj –, revizijo pa je opravilo

Hajdeja Bašič z Agencije za prestrukturiranje in privatizacijo nam je na naše povpraševanje o poteku lastninjenja poslala kratko pisno informacijo:

Podjetji Arkont in Ar avto iz Gornje Radgone se lastninita po metodi notranjega odkupa, interne razdelitve in dokapitalizacije. Dokapitalizirala jih bo (postopek poteka) Pomurska banka, tako da bo imela v podjetju Arkont 10,98-odstotni lastniški delež, v podjetju Ar avto pa 12,53-odstotni lastniški delež.

zati nobenih nepravilnosti. Pravzaprav so bila zemljišča takrat ocenjena mnogo previsoko, tako da morajo sedaj pristajati na prodajo s knjigovodsko izgubo: zadnji primer je prodaja parkirišča Servisu skupnih služb, saj je bilo uradno ocenjeno na 200 milijonov tolarjev, državi pa so ga prodali za 120 milijonov.

Zaradi revizije je lastninjenje zastalo od marca do oktobra 95.

Od delavca do delavca in 36 odstotkov

»Vsak postopek, ki so ga opravi-

ptujsko podjetje Prelog & Simam.

Maja letos so potem končno prejeli prvo soglasje Agencije R Slovenije za prestrukturiranje in privatizacijo, tako da so po juniju lahko začeli z zbiranjem certifikatov. Delavci so lahko vložili certifikat v ARCONT ali AR AVTO. Po grobem izračunu so ugotovili, da je zbranih preveč nakaznic, tako da bodo od vsakega upoštevali le 90 odstotkov vrednosti certifikata, drugo pa naj bi (na priporočilo podjetja) delavci vložili v Pomursko investicijsko družbo Pomurske banke. To naj bi potekalo preko SDK-ja in MEOR-a.

Sklad za razvoj se čudi dokapitalizaciji

Podpis pogodbe s Skladom RS za razvoj začne veljati šele po tem, ko Agencija pridobi dokumentacijo za drugo soglasje. Če je Agencija tolmačila, da je takšen način dokapitaliziranja, kakršnega so izvedli v ARCONT-u in AR AVT-u konec novembra 1992, mogoče (čeprav pogodbe niso utegnili vpisati v sodni register), saj je bil Zakon o lastninskem preoblikovanju sprejet šele mesec dni kasneje in so zato to lastništvo upoštevali pri programu lastninjenja, pa je Sklad drugačnega mnenja. Pogodba z banko in zavarovalnico bo pravnomočna šele po lastninskem preoblikovanju; resda so do sedaj to dopuščali, vendar se je v zadnjem času »tolmačenje« te možnosti spremenilo: če je lastništvo večje od 10 odstotkov, mora biti objavljen razpis, na katerega se mora prijaviti več ponudnikov.

Lastništvo Pomurske banke naj bi bilo 10,98-odstotno in predpisi so predpisi. Sestavili so komisijo, do 5. decembra zbirajo ponudbe večjih poslovnih partnerjev ... čeprav gre za znane lastnike, morajo izpeljati ves postopek korektno.

Tudi pri Skladu za razvoj so se čudili lastninskemu programu in dokapitalizaciji; malo je manjkalo, pa bi jih doletela ponovna revizija.

Pa vseeno je bilo menda takšno »lastninjenje« Pomurske banke v začetku devetdesetih let pogosto, saj so ga menda izvedli tudi v Pomgradu, Varstroju, Tehnostroju, Pan Agri ... Vse kaže, da jim bo sedaj vendarle uspelo in bodo 530 in 310 milijonov vredni družbi vendarle olastnili – kar je preveč, je preveč, pravijo v ARCONTU in AR AVTU in še, da so najbolj tepeni delavci, ki imajo zaradi nedokončanih postopkov zamrznjene plače.

Razmerje je nadvse zanimivo in morebiti je to eden od razlogov raznih zapletov: kar 53 odstotkov lastnine bo pripadlo skladom, od tega največ 26 odstotkov Pokojninskemu skladu. Delavci bodo postali lastniki 36 odstotkov lastnine, banka pa skoraj 11 odstotkov.

BERNARDA B. PEČEK

Zadnja seja vlade
Elektrika že dražja, z novim letom pa še bencin

Tudi tuja podjetja bodo lahko kandidirala za bencinske servise ob avtocestah – Nove cene električnega toka bodo na inflacijo vplivale v višini 0,15-indeksne točke – Od takse za obremenjevanje okolja naj bi največ dobila Nafta Lendava

Na svoji zadnji seji se je sestala tudi slovenska vlada, ki bo odslej lahko opravljala le tekoče zadeve, medtem pa se bo (morala) sestaviti nova vlada. Kaj so to tekoče zadeve, se ne ve natančno, ker o tem v poslovniku ni natančnih določil, ve pa se, da zakonov prav gotovo ne bo smela predlagati.

Vlada je sprejela nove cene električne energije; te so višje za 3,5 odstotka, veljale pa bodo od 5. decembra. Podražitev električnega toka bo vplivala na inflacijo v višini 0,15-indeksne točke.

Vlada se je odločila, da bo spremenila 3. člen uredbe o postopkih in pogojih za oddajo površin ob avtocestah za bencinske, gostinske in druge spremljajoče dejavnosti; s tem bo omogočila, da bodo tudi tuja podjetja lahko konkurirala za zemljišče. Vse to je posledica pritožbe Shella na Evropsko unijo. Po stari odločbi bi moralo imeti vsako podjetje, ki kandidira za zakup zemljišča ob avtocesti, v lasti pri nas že tri bencinske črpalke in imeti skladišče za vsaj enomesečno delovanje bencinskega objekta. Slednjo odločbo so spremenili tako, da bo skladišče potrebno v treh letih po odprtju servisa. Vendar pa ti pogoji ne bodo mogli veljati za nazaj, temveč le za nove razpise, ki bodo kmalu objavljeni. V njem bo ob naših novih avtocestah ponujenih osem mest.

Vlada je sprejela tudi poročilo o izvajanju projekta pomoči podjetjem za kadrovske prenoval. V projekt je vključenih 12 podjetij, ki imajo 16 tisoč zaposlenih, 76 odstotkov njihovih delovnih mest pa je ogroženih (med njimi je tudi v Tamu, Litostraju ...). Predvidevajo, da bodo s pomočjo projekta v prvi fazi obdržali 10 tisoč delovnih mest, v drugi pa še več. Za uspeh projekta bo potrebna poldruga milijarda tolarjev.

Takse zaradi obremenjevanja okolja

Vlada je sprejela tudi Uredbo o taksi za obremenjevanje zraka z ogljikovim dioksidom, ministrstvo za okolje in prostor pa je sprejelo še pet podzakonskih aktov, od katerih dva urejata posamezna vprašanja o presoji vplivov na okolje, trije pa se nanašajo na izvajanje prvih meritev. S to Uredbo vlada nadaljuje uresničevanje okoljske politike, ki naj bi skladno s svetovnimi trendi in ratificiranimi mednarodnimi pogodbami vplivala na zmanjšanje porabe neobnovljivih naftnih virov in zmanjšanje emisije plinov, ki povzročajo učinke tople grede. Na podlagi te uredbe bo za uporabo tekočih, plinastih in trdnih goriv, ki se uporabljajo za pridobivanje toplote in za pogon motorjev ter turbin, treba plačati takso, njena višina pa bo odvisna od vsebnosti ogljikovega dioksida. Takse ne bo potrebno plačati za les, ki se uporablja za kurjavo, lesne ostanke, za kurjenje v kurilnih napravah, za plinasta, tekoča in trdna goriva, ki se pridobivajo iz biomase, in za uporabo bioplina. Zaradi te takse bodo od 1. januarja 1997 dražja tekoča, plinasta in trdna goriva. Taksa za premog, ki se rabi v elektroenergetiki, se bo začela plačevati šele leta 2004, ko bo končana načrtovana obnova in ekološka sanacija večjih slovenskih termoelektrarn. Ta odlok pa seveda ne bo veljal za premog v splošni porabi. Liter bencina se bo podražil januarja za 2,2 tolarja, diselsko in kurilno olje za 2,6 tolarja, težja kurilna olja za 3,1 tolarja, utekočinjeni naftni plin za 2,9 tolarja in zemeljski plin za 1,3 tolarja kubični meter.

Marjan Horvat

Posodabljanje Slovenskih železnic

Zakaj se ne vozimo radi z vlaki?

V kopenskem prometu Slovenije odpade 80 % prometa na osebna vozila, 18 % na avtobusni prevoz in le 2 % na železnico

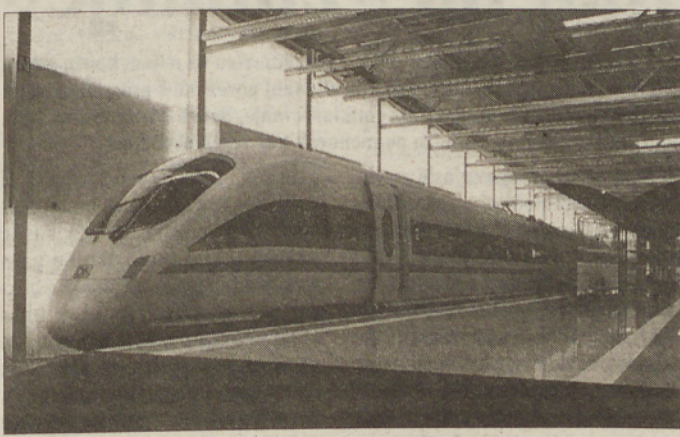
Ali bi se usedli na vlak, če bi vedeli, da boste z njim prispeli v Ljubljano v dveh urah? Seveda, saj bi krepko privarčevali čas, predvsem pa živce. Teoretično bo to mogoče že v prihodnjih dveh letih, saj bodo Slovenske železnice kupile tri garniture vlakov z nagibno tehniko, katerih hitrost bo morala biti lepe tri garniture vlakov z največjim bočnim pospeškom do 2,0 m/s² in številom sedežev od 180 do 230. Pogoj, da lahko takšen vlak sploh vozi, pa je temeljni za obnova infrastrukture, torej posodobitev železniških tirov. Za Pomurje velja takšna možnost zaenkrat le teoretično, kajti še vedno nimamo elektrificirane proge od Pragerskega do Murske Sobote – najprej bomo morali urediti normalne vozne razmere za novo elektrificirano lokomotivo.

Bo pa vlak z nagibno tehniko vozi na progi Maribor-Ljubljana, kjer se dokazano vozi največ potnikov v železniškem potniškem prometu. Slovenske železnice so lani prepelele 13,3 milijona potnikov in opravile 598 milijonov potniških kilometrov, samo na progi Maribor-Ljubljana pa se je prepelelo kar 5,5 milijona potnikov in realiziralo 250 milijonov potniških kilometrov, to je 42 odstotkov celotnega obsega

železniškega potniškega prometa v Sloveniji. Če vozi na tej realizaciji danes direktni vlak dve uri in 11 minut, bo vlak z nagibno tehniko potreboval od Maribora do Ljubljane le uro in 34 minut, cilj pa je doseči čas uro in 20 minut.

Slovenske železnice so lani prepelele le 2 odstotka vseh potnikov v kopenskem prometu Slovenije, kar 80 odstotkov prometa odpade na osebna vozila in 18 odstotkov na

avtobusni prevoz. V Evropi so dnevi potniki, migranti v večja mestna središča, največji uporabniki železniških storitev, delež železnic v

prometu pa se giblje od 6 do 13 odstotkov. Tudi v Evropi je pred desetletjem število potnikov v železniškem prometu močno upadlo v korist uporabe osebnih avtomobilov. Države pa so se odločile za načrtno pospeševanje železniškega prometa in začele uvajati hitre in udobne

vlake z nagibno tehniko, ki omogočajo povečanje hitrosti za 30 do 35 % na obstoječi infrastrukturi. S tem je bilo mogoče doseči konku-

renčne čase in druge prednosti v primerjavi s cestnim (stresnim) prometom. Vlaki z nagibno tehniko so namreč najsodobnejše izvedbe, najsi gre za italijanski pendolino podjetja Fiat Ferroviarie ali nemški nagibni vlak ICT podjetja Siemens (na raz-

pis so Slovenske železnice prejele ti dve ponudbi). Opremljeni so s sistemom za diagnosticiranje napak in s sistemom klimatskih naprav, s telefonom, telefaksom in priključki za računalnike. Oba ponudnika, italijanski in nemški, se lahko pohvalita z ustrezno tehniko, toda pri izbiri bo odločujoč dejavnik zagotavljanje vsaj 60 odstotkov udeležbe slovenske industrije v neposredni in posredni obliki. Uvajanje vlakov z nagibno tehniko – najprej na progi Ljubljana-Maribor – bo omogočalo bistveno skrajšanje voznih časov, saj se bo vsekakor bolj splačalo v slabi uri in pol prepeljati kar naporno razdaljo med obema največjima mestoma z vlakom; hkrati se bodo Slovenske železnice vključile v prometni sistem evropskih železnic. Ali torej lahko upamo, da se bomo čez nekaj let, ko bo zgrajena železniška povezava z Madžarsko, lahko iz Murske Sobote v poldrugi uri pripeljali do Budimpešte, pa nato najprej do Slovaške, Češke in Poljske?

Morebiti. Še prej bo morala država Slovenija marsikaj postoriti: predvsem bo morala dati prednost železniškemu pred cestnim prometom, javnim prevozom pred osebnimi avtomobili. Vozni park Slovenskih železnic je v povprečju star več kot dvajset let in je tehnično in tehnološko zastarel. Knjigovodska odpisanost voznih sredstev v pot-

niškem prometu je 90-odstotna. V voznem parku imajo 30 poljskih elektromotornih garnitur vrste 311/315, ki so v povprečju stare več kot 25 let in s katerimi danes opravijo več kot 40 odstotkov vseh prevozov v notranjem potniškem prometu. V prihodnjih petih letih naj bi po investicijskem programu kupili 30 novih garnitur (s pomočjo posojil pri dobaviteljih in tujih bančnih institucijah).

Z uvajanjem vlakov z nagibno tehniko se bo število klasičnih potniških vlakov zmanjševalo. V naslednjem obdobju naj bi obnovili 20 vagonov novejšega tipa Y, glede na razvoj mednarodnega potniškega prometa pa bodo kupili tudi sodobne potniške vagonne s klimatskimi napravami in velikim oddelkom. Za Pomurje pa je pomembna informacija, da se bo poleg gradnje drugega tira Koper-Divača elektrificirala tudi proga Pragersko-Murska Sobota. Ali bo vlakov več ali manj, pa je odvisno tudi od števila potnikov – torej od nas samih, ali raje potujemo v Ljubljano vsak zase v osebnem avtomobilu ali pa družno z vlakom. Kaj pomeni vožnja z avtomobilom? Prestiž, razkazovanje? Za Pomurje je zaenkrat to še vedno najhitrejša varianta, kajti železniške povezave so zaradi neurejene proge do Pragerskega zelo slabe.

BBP

Novoletna voščila za mamograf – nisi sama in ne edina!

Za našo ženo

»Podatki iz zadnjih statističnih obdelav za Slovenijo kažejo, da se povsod tam, kjer imajo organizirane centre za boleznij dojke, na primer v mariborski, ptujski, ljubljanski, novogoriški in drugih regijah, število karcinomov dojke sicer ne zmanjšuje, ampak se zaradi zgodnjega odkrivanja preživetje pacientk bistveno, bistveno povečuje. To je tisti smisel in cilj preventivnega pregledovanja dojke, zaradi katerega je potrebno takšen center ustanoviti tudi pri nas, « je povedal specialist ginekologije dr. Boris Kos, ki dela za to in upa, da bo center kmalu začel z delom tudi v naši bolnišnici.

Centra za odkrivanje bolezni dojke torej pri nas še ni, čeprav si zdravniki ginekologi pa tudi člani pomurskega društva za boj proti raku že vrsto let prizadevajo zanj. Vedno znova so se postavljale določene ovire, povezane seveda z denarjem ali plačevanjem dela te ambulate, ki naj bi bila po nekaterih tolmačenjih zdravstvenega ministrstva celo širitev dejavnosti v naši bolnišnici. Za širitve programov v zdravstvu pa naša država ne namerava več dajati denarja. Prepričevanja, dopovedovanja, prošnje so bile zaman, medtem pa so naše žene leta in leta odhajale na preglede v Maribor, Ptuj ali drugam. Čakalna doba v teh večjih centrih pa je tudi po nekaj mesecev.

»Dosedanje preventivno delo se je opravljalo v specialističnih ginekoloških ambulantah v obliki svetovanj, opozarjanj na pomen samokontrole ter kontrolnim pregledom zdravnika ob rednem ginekološkem pregledu. To pa še zdaleč ne zadošča, kajti delo je treba zastaviti bolj strokovno. S preventivnimi pregledi je potrebno zajeti določeno rizično skupino žensk in jo spremljati s modernimi diagnostičnimi metodami, « je povedal sogovornik. Toda za strokovno in sodobno diagnostično delo v ambulantah za odkrivanje bolezni dojke je potrebna tudi sodobna medicinska oprema. Center za odkrivanje bolezni dojke namreč ne more delovati brez aparata za rentgensko pregledovanje dojke, imenovanega mamograf. A država denarja zanj nima.

Toda na Zvezi društev za boj proti raku Slovenije je bila sprejeta odločitev, da skupaj s Pomurskim društvom za boj proti raku pripravi vseslovensko akcijo zbiranja denarja za mamograf, aparat, ki je osnova za začetek delovanja centra. Po toliko letih prizadevanj se je vendarle našla pot, kako do denarja. V prednovoletnem času, času izrečenih stoterih želja in voščilnic, bodo slovenska društva za boj proti raku vabila k dobrodelnosti ter nakupu društvenih novoletnih voščilnic, denar pa bo seveda namenjen za prepotrebni aparat. »Društvo se je že tudi pogovarjalo o nakupu z določenim dobaviteljem medicinske opreme. Aparat naj bi po predračunu stal 13 milijonov tolarjev ali 140 tisoč mark. Društvo bi s svojo akcijo zbralo okrog 9 milijonov tolarjev, razliko pa bo treba zbrati v Pomurju, saj delamo za naše pomurske žene. Pričakujem in prepričan sem, da se bodo župani pomurskih občin odzvali našemu povabilu ter se aktivno vključili v projekt, in če se le da, ga tudi finančno podprli, « je v upanju na uspešno skupno akcijo zbiranja denarja za medicinski aparat povabil dr. Boris Kos.

Center za odkrivanje bolezni dojke bo torej deloval v murskosoboški bolnišnici v okviru ginekološkega oddelka. Kljub ugovorom zdravstvenega ministrstva, ki pa sedaj vendar sprejema to, da bo center začel z delom tudi na našem koncu, se je na čas odprtja vrat centra pripravljala že tudi bolnišnica. Našli so primeren prostor pa tudi ljudi, tim zdravstvenih delavcev. V njem bodo zdravniki ginekolog, medicinska sestra, rentgenski tehnik in zdravnik rentgenolog ter specialist citopatologije. Mamograf, ki je rentgenski aparat, bo na rentgenološkem oddelku, blizu pa naj bi bili tudi ambulantni prostori.

»Ne gre za samoplačniško ambulanto, ampak bomo sprejemali žene z napotnicami. Naše delo bomo poskušali organizirati tako, da se bomo prilagodili potrebam žena, torej v popoldanskem času. Tako bodo lahko opravile preventivni pregled, ne da bi jim bilo treba na bolniški dopust.

Takrat, kadar si ženska sama otipa spremembo v dojki, se da resda še marsikaj napraviti, ampak vsi vemo, kaj to pomeni. Mi pa sedaj ponujamo možnost rednih preventivnih kontrol žena iz rizičnih skupin. Ta dejavnost sodi v sklop dela ginekologa, « je povedal sogovornik, odgovoren za organizacijo centra dr. Boris Kos. Ambulanta naj bi delala dvakrat na teden, v njej pa bodo letno pregledali več kot dva tisoč žene, opravili do tisoč sedemsto pregledov z mamografom in okoli dvesto petdeset punkcij. Delo v centru je zamišljeno tako, da bi žena ob enkratnem obisku preventivne ambulate opravila pogovor in pregled, v primerih, ko bodo ugotavljali bolezenski proces v dojkah, pa bodo s pozivnico vabili žene na ponovne preglede z diagnostičnimi metodami druge stopnje ter se dogovarjali za zdravljenje v sodelovanju z vodilnimi centri za zdravljenje bolezni dojke v Mariboru ter na onkološkem inštitutu v Ljubljani.

»Če bomo uspeli, seveda od podpori javnosti, bi že marca lahko začeli delati. To je moje optimistično gledanje, to je tudi moja želja. Delovanje centra torej ni odvisno samo od nas in vseh, ki se trudimo ta center postaviti, ampak tudi od naših ljudi, koliko bodo prispevali, da se ta center res ustanovi, « je še povedal sogovornik, član velike skupine ljudi, ki delajo za projekt. Brez zavzetosti in dela društva za boj proti raku, podpore vodstvenih in zdravstvenih delavcev v bolnišnici, centra za odkrivanje bolezni dojke ne bi dobili, kakor ga ne bo, če ga ne podpre javnost.

MAJDA HORVAT

Vaše prispevke lahko nakažete:

Številka žiroračuna Splošne bolnišnice Murska Sobota: 51900-609-90030, s pripisom »za mamograf«.

Številka žiroračuna Društva za boj proti raku Murska Sobota: 51900-678-48545

Klub za iskanje zaposlitve

Iščeš in najdeš sam

Dobro leto je minilo od takrat, ko so tudi pri murskosoboški enoti Zavoda za zaposlovanje začeli z delom kuba za iskanje zaposlitve. Kaj klubi za iskanje zaposlitve sploh so? Sama beseda klub v našem prostoru resda zveni nekoliko neustrezno glede na vsebino dela, saj so klubi skupinska oblika dela z brezposelnimi z namenom čim prejšnje iskalceve zaposlitve. Sodelujoči v klubu si delo aktivno iščejo sami, naučijo pa se, kako napisati prošnjo, opraviti pogovor z delodajalcem in kako sploh začeti iskati delo. Skupinsko ali klubsko delo ni naša iznajdba, ampak so z njim začeli že v osemdesetih letih v Ameriki, nato pa so se klubi širili v druge, predvsem zahodnoevropske države. Postali so stalna oblika dela služb za zaposlovanje in povzeli smo jih tudi pri nas. Novembra pred dvema letoma sta poskusno začela delovati kluba pri mariborski in ljubljanski enoti Zavoda za zaposlovanje, dobro leto dela pa ima za sabo že tudi murskosoboški klub.

Polovica sodelujočih si je našla delo

Od novembra lanskega leta pa do konca oktobra je domači klub obiskovalo 120 iskalcev zaposlitve, ki so v povprečju čakali na delo leto in pol ali posamično od dveh let pa do leta in mesec. Povprečna starost obiskovalcev je bila 31 let, torej so klub obiskovali predvsem mladi brezposelni, vendar pa se je v tem letu spretnosti iskanja dela učilo tudi 15 iskalcev, starih od štirideset do petdeset let ter štiri stari petdeset in več let. V klubu praviloma lahko sodelujejo iskalci dela, ki imajo peto in višjo stopnjo izobrazbe, toda, kot ugotavljajo na murskosoboški enoti zaposlitvenega zavoda, kot zelo uspešno se je izkazalo tudi to, da so v klub sprejeli tudi iskalce s končano poklicno šolo.

In kakšna je bila uspešnost delovanja kluba v minulemu letu? Program učenja in iskanja zaposlitve je končalo 109 iskalcev dela in skoraj polovica se jih je tudi zaposlila. Že po dvanajstih tednih sodelovanja v klubu je delo dobilo 43 iskalcev ali 52 po iskanju, ki je trajalo dobre štiri mesece. Ne da bi si našli delo,

je klub zapustila manj kot polovica obiskovalcev, ki pa so pridobili veččine za iskanje dela. Visok delež tako zaposlenih v strokovnih službah murskosoboškega Zavoda za zaposlovanje ocenjujejo kot velik uspeh. Za-

Moja: »Stara sem dvaindvajset let in leto dni brez zaposlitve, imam pa že dve leti delovnih izkušenj. V klubu sem spoznala ljudi, ki imajo še večje težave, kot jih imam sama, saj že imajo družine, pa so brez dela. V klubu sem si ponovno pridobila samozavest, kajti pred tem sem bila neodločna, čustvena razvalina. Delo v klubu je pestro in zanimivo, vlada družinsko razpoloženje in prav tu sem dokončno oblikovala svojo dolgoletno željo, da bi se samozaposlila. Tukaj sem se imela o tem možnost posvetovati s strokovnim vodstvom. In kakšen je naš dan? Začnemo zjutraj ob osmih, ugotovimo navzočnost in pregledamo evidenco dela prejšnjega dne. Vsak dan namreč moramo opraviti od pet do deset aktivnosti za iskanje dela. Prvi dve uri pregledujemo časopise in imenike, iz katerih si izpisujemo telefonske številke in naslove. Nato kličemo po telefonu in pišemo prošnje. Nekaterim delodajalcem je naše oglašanje odveč, drugim pa se prav vztrajni iskalec zaadi primeren in ga povabijo na pogovor. Dostikrat pa tudi kar odvržejo slušalko in nočejo niti slišati kaj več o tem, kdo si in zakaj kličeš. Res je malo takšnih, ki so pripravljeni

poslitve so bile večinoma sklenjene za določen čas, a ven-

»Glede na to, da poznam in spremljam nekatere zavodove aktivnosti, moram reči, da je to najbolj dodelan program, ki tudi najdlje traja. Namenjen je resnim iskalcem zaposlitve, ki imajo končano vsaj poklicno šolo, prednost vključitve pa imajo tisti, ki imajo daljšo dobo čakanja na zavodu. Vključenost v klub je popolnoma prostovoljna, vendar pa podpišemo partnerski dogovor s sodelujočimi, da bodo prihajali, mi pa, da jim omogočimo možnosti za izvajanje programa, « je povedal Milorad Vidovič, vodja kluba ter izvajalec programa za murskosoboško enoto zaposlitvenega zavoda. »Mi tudi ugotavljamo zelo veliko izkoriščanje stisk nezaposlenih ljudi, kajti delodajalci, ko sprejmejo delavca, z njim ne podpišejo pogodbe, ga ne prijavijo, izmišljujejo si preizkusno delo, pa zopet preizkusno delo z drugim, plačujejo jih neredno ali nižje kot določa kolektivna pogodba. Z našo vednostjo tega ne dovolimo oziroma udeležencem kluba takšno delo odsvetujemo.«

V otroških vrtcih pestri programi za »veseli december«

V Križevcih niso pozabili tudi na »zunanje« otroke

Upamo si trditi, da so tako rekoč v vsakem vrtcu na našem koncu pripravili marsikaj zanimivega, kar je bolj ali manj povezano s prihajajočimi decembrskimi otroškimi prazniki (miklavževanje, dedek Mraz, božič, novo leto). Zadnji mesec v letu so poimenovali kar veseli december.

Prvi, ki so se nam oglašili z veselodecembrsko ponudbo za najmlajše, so bili tokrat v Križevcih pri Ljutomeru. In s čim nameravajo izpolniti otroška pričakovanja? Že jutri (6. decembra) si bodo lahko vsi – tisti, ki obiskujejo vrtce, in tisti, ki so v varstvu staršev ali babic in dedkov – ogledali predstavo lutkovnega krožka iz Dokležovja z naslovom Mesto cvetja. Za »notranje« otroke (152 jih je) bodo sledile skupne delavnice otrok in staršev (okraševanje prostorov, izdelovanje čestitk idr.), obisk babic, ki bodo pripovedovale o decembrskih praznikih, predstava vzgojiteljic, igrice staršev otrok v

malih šoli, obisk dedka Mraza in še kaj. Tako kot lani pa se bodo letos spet odpravili na obisk v vaško pekarno, kjer bodo skupaj s pekom pekli parklje. »Zunanje« otroke (okrog 100 jih je, ki ne obiskujejo vrtca) pa bodo poleg na že omenjeno predstavo povabili še na uro telovadbe skupaj s starši (11. decembra), dan odprtih vrat vrtca (12. decembra), ko se bodo lahko igrali v igralnih koticih, izdelovali okraske, prisluhnili pravljicni uri in risali, ter na srečanje z dedkom Mrazom (19. decembra).

In kako je v križevskem vrtcu? Jelka Vinkovič, ki je septembra prevzela vodenje enote, si najbolj

dar so ti, ki so si delo uspeli najti, z njim tudi nadaljevali za daljši čas. Le redki so se namreč spet vrnili kot iskalci dela.

Delodajalci o nadležnosti in papagajstvu iskalcev

Tako statistika, a delodajalci, katere iskalci dela tako vneto oblegajo s ponudbami za zaposlitev, nad njihovo vztrajnostjo niso nič kaj navdušeni. Označujejo jih za nadležne, njihovo naučeno komunikacijo z delodajalcem po istem vzorcu, brez razlike, pa imenujejo papagajstvo. Slednje je za iskalca zaposlitve prej ovira kot ugod-

Ponavljajoči vzorec komuniciranja pa je posledica tega, ker je to prenesen model, ki ga ne bi smeli spreminjati. To je seveda tehtna pripomba, vendar nimamo možnosti, da bi delali drugače.

Tudi iskanje dela v ožjem, domačem okolju je tisto, ki prispeva k pogostosti klicev, saj delo zunaj regije pogosto iščejo le iskalci zaposlitve z višjo in visokošolsko izobrazbo. Ti ga pustijo regijo, kar je seveda osebni uspeh za iskalca dela, a izguba za regijo. Sodelovanje nezaposlenih v klubu ima več pozitivnih kot negativnih učinkov, skupinsko delo in sodelovanje daje namreč človeku tudi nekaj pozitivnega, kar pa se s številkami težko izmeri.

Do službe brez zvez in poznanstev

»Iskalcem zaposlitve se povrne samozavest, spet začno

poslušati do konca ter potem vljudno odgovoriti. Martina: »V klub sem že štiri mesece in pol in aktivno iščem službo. Po poklicu sem prodajalka, članstvo pa so mi podaljšali prav zaradi aktivnega iskanja zaposlitve. Nekaj možnosti sem že imela, vendar poizkusno za en mesec ali za nadomeščanje med dopusti, vendar so mi to delo odsvetovali. Delodajalci so po telefonu večkrat tudi nesramni, saj nas dosti iskalcev kliče njihovo številko. Grdo nas odslovijo ali celo zahtevajo, da k njim ne sme klicati nihče več. Napisala sem že okoli sto prošnje, toda zaenkrat nisem dobila še nobenega pozitivnega odgovora. Vendar še vedno upam, da bo. Tri prošnje sem tudi že poslala v Koper, ravno sedaj pa pišem eno še v Sežano, delo pa sem že tudi iskala v Mariboru. Strah pred telefonom je bil zelo velik, vendar je šlo po prvem koraku že veliko lažje. Pridobila sem si več samozaupanja in povrnilo se mi je upanje, kajti če je nekdo že našel delo, potem ga bom tudi jaz. Kadar kdo od nas uspe najti zaposlitev, mu običajno vsi skupaj zaploskamo in mu zaželimo veliko sreče.«

nost. Strokovna delavka pri murskosoboški enoti Zavoda za zaposlovanje Cvetka Sreš o navedenih pripombah pravi: »To je povezano s tem, ker je pri nas malo razpisov za zaposlitev in zelo malo delodajalcev. V primerjavi z drugimi regijami imamo malo možnosti za zaposlitev, brezposelnost pa je toliko večja. Zato je mogoče dvakrat več klicanja naših podjetij, kot je to na primer v Mariboru, Ljubljani ali drugod. O tem problemu so mi pripovedovali že tudi sodelujoči v klubu, toda ne vem, kako se temu izogniti. Iskalcev pač ne moremo omejevati in jim določati, kam naj se kateri obrne, saj vsak upa in želi izkoristiti možnost.

MAJDA HORVAT

rali »žrtvovati« vzgojiteljsko zbornico ali kabinet, da so lahko vrtci uredili še eno igralnico, kajti drugače bi morali odkloniti čez 20 otrok. Že prej pa jim je dva prostora odstopila osnovna šola. Tudi namreč vrtčeva mala šola. Tudi opremo bo potrebno sčasoma zamenjati, kajti večina sedanje je stara čez 20 let. Kljub vsemu z veseljem delajo in se dobro počutijo.

JOŽE GRAJ

Malošolci v Križevcih pri Ljutomeru smo obiskali za kratek čas ravno med njihovimi najljubšimi opravili – risanjem, barvanjem ... (F. J. G.)

Seja kuzemskega občinskega sveta

V Vidoncih dom starejših občanov?

Zamisel ni slaba, ampak kam z begunci?

Svetniki so po pregledu zapisnika predzadnje seje nadaljevali obravnavo predloga odloka o javnem redu in miru na območju Občine Kuzma ter ga po krajši razpravi sprejeli. Veljati bo začel 15 dni po objavi v Uradnem listu R Slovenije. Ta hip še ni znano, kdaj ga bodo objavili. Dotlej pa veljajo določila zakona o javnem redu in miru R Slovenije oziroma odlok prejšnje Občine Murska Sobota.

Mlada Občina Kuzma pa hoče narediti red tudi pri plakiranju. Pripravili so osnutek odloka o plakiranju in ga tokrat uradno obravnavali. Na seji so sprejeli predlog, da bodo vsa društva v občini, ki se financirajo iz občinskega proračuna, oproščena plačila stroškov zaradi namestitve plakatov na za to določena mesta. Divje plakiranje pa seveda ni nikjer zaželeno, nasprotno: praviloma je prepovedano. Odlok bodo še spili.

Potem ko so si nove občine (raz)delile premoženje nekdanje velike Občine Murska Sobota, je Občina Kuzma dobila (med drugim) objekte v Vidoncih, kjer je nekaj zadnjih let izpostavila Urada za priseljevanje in begunce R Slovenije. Čeprav je v Bosni in Hercegovini v glavnem mir, se mnogi ubežniki še niso vrnili ali pa ni-

majo kam iti, zato je tudi v zatočišču v Vidoncih še vedno več kot 100 nesrečnikov. Občina Kuzma si prizadeva za sklenitev pogodbe z omenjenim Uradom do sredine leta, dopušča tudi možnost podaljšanja, vendar bi o tem sklenili dodatek k osnovni pogodbi, a ta hip še ni znano, kdaj in kako se bo zadeva uredila. Tako svetniki tudi niso mogli ugoditi prošnji Marjana Horvata iz Rakičana, ki bi dom najel za obšolske dejavnosti za srednješolsko mladino.

Kaj pa vidonski dom kot dom za starejše občane, dom počitka ali samo kot dom? Zamisel o domu, kot jih imajo v Rakičanu in Lendavi, ter drugod po Sloveniji, ni nova. Občina Kuzma je celo že pred časom poslala vlogo Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve R Slovenije in prejela od-

govor: izdelati je treba ustrezno študijo in elaborat o upravičenosti takega doma na Goričkem. Domači poznavalci razmer pa že zdaj vedo povedati, da oskrbovancev v domu, ki bi bil čim bližje Goričancem, ne bi manjkalo. No, dokler so še ljudje, ki sploh nimajo ognjišča (begunci), pa je prav in moralno, da jim ne vzamejo strehe. Je pa menda tudi res, da Vidonci med begunci niso ravno priljubljeni. Leti so rajši na prometnejših točkah, v Ljubljani denimo.

Svetniki Občine Kuzma so na predlog župana obravnavali dopis Ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije, katerega sektor za šport pripravlja javni razpis za sofinanciranje naložb v športno infrastrukturo, pred tem pa hoče vedeti, kakšne so želje na terenu. Odzvali se bodo tudi v občini Kuzma, to pomeni, da bodo zbrali podatke o predvidenih naložbah na področju športa in jih zapisali v obrazec ter poslali v Ljubljano. Seveda se bodo potegovali tudi za denar. Svetniki pa niso obravnavali predlogov statuta KS Kuzma in Grad, kajti tega niso hoteli narediti

»po hitrem postopku«, ampak so menili, da je statut najpomembnejši pravni akt KS, saj določa temeljna načela za organizacijo in delovanje, organe KS, pristojnosti itd., ne nazadnje ga je treba tudi uskladiti z občinskim statutom, zato bodo o statutu KS razpravljali in jih morda celo sprejeli na prihodnji seji.

Je že tako, da svetniki velikokrat rešujejo tudi prošnje za denarne pomoči. Prošnjama, ki sta ju (vsak posebej) naslovila Slavistično društvo Pomurja in Klub prekmurskih študentov, niso ugodili, so pa našli razumevanje za sofinanciranje društvenih prostorov in bruto osebnega dohodka zaposlene delavke Društva gluhih in naglušnih Murska Sobota, saj so odobrili 200.000 tolarjev pomoči. Glede predloga o izplačilu enkratnih zimskih pomoči socialno ogroženim (predlog je posredoval Center za socialno delo Murska Sobota) se je občinski svet Občine Kuzma strinjal z idejo, vendar: »...izplačilo zimskih pomoči za družine in občane se zmanjša na 10.000 tolarjev; socialnopedagoška pomoč se zviša na 5.000 tolarjev; s seznama se črtajo nekateri občani in se dodajo novi občani, ki so potrebni pomoči.«

Če je letošnja prireditev Miklavž '96 pri Gradu uspela, se gre zahvaliti tudi kuzemskemu občinskemu svetu, kajti organizatorju (Klub mladih Gračka pomlad) je odobril 100.000 tolarjev pomoči, vendar v breme KS Grad.

Š. SOBOČAN

Seja občinskega sveta na Kobilju Bodo Kobiljančani zaprli cesto?

Ne takoj, ampak če ne bodo ugodili njihovim zahtevam in če jih ne bodo uspeli prepričati o potrebnosti prekatégorizacije. Občina Kobilje je namreč zaprosila, da bi se dve cesti, ki sta povezani s Kobiljem, prekatégorizirali v lokalni cesti. Predlagana cesta se veže na regionalno cesto in na lokalno cesto. Povezuje pa občino Kobilje z Dobrovnikom, Motvarjevci in novim mejnim prehodom med Slovenijo in Madžarsko (Kobilje - Nemsne). Ministrstvo za promet in zveze jim je to le delno odobrilo, in sicer naj nova cesta prevzame funkcijo lokalne ceste, obstoječa lokalna cesta v spodnjem delu Kobilja pa naj se v začetku prekatégorizira v javno pot.

To pa se jim ne zdi sprejemljivo, saj bo v prihodnje, morda že prihodnje leto, tu mejni prehod. Po tej cesti pa se vozijo zaposleni iz te in drugih občin, tu vozijo avtobusi, poteka pa tudi oskrba gostiln, trgovin, tovarne, kmetijske zadruge in drugega, zato bi bila velika potreba po prekatégorizaciji te ceste v lokalno v skupni dolžini 3150 metrov.

Razpravljali so tudi o ustanovitvi vzgojno-izobraževalnega zavoda, katerega bodo priključili osnovni šoli. Na Kobilju imajo v vrtcu dva oddelka in dve vzgojiteljici. Predstavnica vzgojiteljic je izrazila nezadovoljstvo z novim zakonom, saj se boji, kako bo v prihodnje in kako bodo našli nadomestilo, če katera od vzgojiteljic izostane. Ena od možnosti, kot smo lahko slišali, pa je, da se bodo povezovali z bližnjimi VVZ-ji in se dogovarjali za nadomeščanje.

Pogovarjali so se tudi o sofinanciranju elektrodistriktorskih objektov, vendar imajo določene težave. Začrtali so pot, kje naj bi potekali, nekateri občani pa ne pustijo, da bi bili drogovi na njihovi njivi, kljub plačilu ne. Občani, ki nasprotujejo, pravijo, da proti elektriki nimajo nič, samo ne dovolijo, da stojijo drogovi na njihovi zemlji. Sklenili pa so, da se bodo poskušali z njimi še enkrat dogovoriti. Poleg tega so sprejeli še sklep, da bo občina pri gradnji teh objektov sodelovala z 20-odstotno udeležbo.

Občina Kobilje se je odločila, da bo od Cerkve odkupila 25 arov zemlje, na kateri nameravajo v prihodnje zgraditi poslovno-stanovanjsko zgradbo. Od katoliške župnije v Mariboru so dobili dopis, v katerem pišejo, da jim bodo zemljo prodali za 2,9 milijona tolarjev. Za občino je to za slab milijon več, kot so bili sprva pripravljeni plačati. Vendar so se vseeno odločili, da bodo ta znesek nakazali, Cerkev pa naj v zameno za to sofinancira prenovalno streho na kobiljanski cerkvi oziroma naj ne pobira denarja od občanov.

Urejena pa so tudi občinska stanovanja, v kateri se bodo še letos naselile štiri družine, eno pa bo namenjeno potrebam tovarne. Obravnavali so tudi osnutek o gospodarskih javnih obveznih in neobveznih službah v Kobilju. Župan Pavel Nemeth je povedal, da si vseh prav gotovo ne bodo mogli privoščiti, razmišljati pa bodo morali začeti o tistih, katere potrebujejo. O tem pa bodo razpravljali na eni prihodnjih sej.

Aleksandra Nana Rituper

Svetniki odranske občine soglasno sprejeli rebalans občinskega proračuna za letos

Če bo tako tudi v prihodnje ...

V Odrancih so prav gotovo zadovoljni z dosedanjim samostojno občinjo, saj so lahko samo letos namenili za naložbe (»odhodke investicijskega značaja«) nekaj manj kot 104 milijone tolarjev. Pri obravnavi rebalansa proračuna minuli četrtlet ni bilo nobene bistvene spremembe, zato so ga soglasno sprejeli. Medtem so v glavnem poenotili tudi stališča v zvezi z aktom o ustanovitvi vzgojno-izobraževalnega zavoda v Občini Odranci.

Od kje več in katere naložbe?

V začetku leta so predvideli, da bodo znašali skupni prihodki 146.593.000 tolarjev. Nekateri so se bali, da ta številka ne bo dosežena, zdaj pa vse kaže, da bo celo večja za nekaj čez 23 milijonov tolarjev. Najbolj so jih »preseneteli« z nakazili iz državnega proračuna, saj so dobili v ta namen namesto 25 milio-

nov za financiranje lokalnih javnih služb kar 37,3 milijona tolarjev. Nekaj več kot 7 milijonov tolarjev so »pridobili« na račun finančne izravnave, drugi transferji iz državnega proračuna pa so višji od načrtovanih za

11,3 milijone tolarjev. Ni kaj, sami dobri podatki! Da bi le bilo tako naprej, so si zaželeli!

Tako so lahko »razporedili« za naložbe skoraj 104 milijone tolarjev. Polovico tega zneska so namenili za graditev kanalizacije in čistilne naprave, 28 milijonov tolarjev so porabili za asfaltiranje nekaterih cestnih odsekov in odvodnjavanje, 20 milijonov tolarjev (tu so vsi tudi prispevki občanov) so primaknili za gradnjo mrliške veže, preostalo pa so namenili za kulturo, zdravstvo in komunalo.

Vrtec naj bi priključili šoli

Sprva so nameravali, da bi odranski otroški vrtec še naprej ostal v okviru Vzgojno-varstvenega zavoda Lendava, vendar v Lendavi niso bili za to. Tako so morali v Odrancih poiskati drugačno rešitev. Medtem so se v glavnem vse »prizadete« strani poenotile, da bo najbolje, če otroški vrtec priključijo k osnovni šoli v Odrancih. V osnutku akta o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda je med drugim tudi predvideno, da se bo vrtec imenoval Mavrica. Zavod pa bo moral predložiti ustanovitelju poleg skupnega programa ter poročila o njegovi realizaciji vsako leto tudi ločene podatke o poslovanju in finančnem planu za šolo in vrtec. Tako bodo lahko med drugim lažje sprejemali odločitve o ekonomski ceni v vrtcu. Od 1. septembra dalje je le-ta 45.281 tolarjev za otroke v oddelku od 1 do 3 let oz. 31.171 tolarjev za otroke od 3 do 7 let (preračunano na 10 mesecev). Starši bodo plačevali od 15 do 85 odstotka te cene (odvisno, v kateri razred se bodo uvrstili glede na mesečne dohodke), razliko pa bodo pokrili iz občinskega proračuna.

J. G.

Kar precej domačij še ni poravnalo obrokev za kanalizacijo, zato je Občinski svet sklenil, da bo po novem letu 15-odstotna podražitev. Določili so tudi ceno za kanalizacijo, in sicer bo znašala le-ta 30 tolarjev (z davkom) za kubični meter porabljene vode. Lastnikom krav in svinj bodo odšteli po 40 litrov dnevno za kravo oz. bika in po 5 litrov dnevno za svinjo. Odpadnih vod iz hlevov in štal namreč ne smejo spuščati v kanalizacijo.

5. seja Občinskega sveta Občine Gornji Petrovci

Ni jim vseeno, kako bo s hrano, vodo, odpadki ...

Na začetku tokratne seje petrovskega občinskega sveta je bil govor o podprtvi regresiranja proizvodnje hrane za drugo polletje letošnjega leta, obravnavali pa so tudi odločbo inšpekcijske službe o prepovedi uporabe skupinskega vodovoda za potrebe Osnovne šole Gornji Petrovci in okolinskih prebivalcev. Ker gre očitno za nujno zadevo, v zvezi z njo že pripravljajo dokumentacijo, na osnovi katere bo izdelan projekt, ki ga bodo poslali na ustrezno ministrstvo. Na ta način bi namreč obliki godo poslali na ustrezno ministrstvo. Na ta način bi namreč obliki godo poslali na ustrezno ministrstvo. Na ta način bi namreč obliki godo poslali na ustrezno ministrstvo.

Ponovno so razpravljali o zbiranju in odvažanju kosovnih odpadkov v občini. Ugotovili so, da je bila druga akcija odvoza smeti, ki so jo pripravili ob sodelovanju podjetja Saubermacher-Komunala iz Murske Sobotice, zelo uspešna. V obeh letošnjih akcijah so namreč odpegljali čez 200 ton raznih kosovnih odpadkov, med katerimi je bilo tudi precej škodljivih za okolje. Govor je bil tudi o dopisu Slovenskih železnic glede želje, da bi ob gradnji nove železniške

povezave Puconci-Hodoš-državna meja zaposlili več ljudi z njihovega območja. Že prej so namreč s pomočjo vodstev posameznih krajevnih skupnosti in vaških kurirjev v vsa gospodinjstva razposlali anketne lističe. Pokazal se je velik interes za zasedbo delovnih mest na prihodnjih železniških postajah ob omenjeni trasi proge.

Na seji so obravnavali tudi informacijo o rekonstrukciji republiške ceste R-355 v naselju Gornji Petrovci. Župan Franc

MILAN JERŠE

O preimenovanju ulic v Lendavi Kranjec ne, Godina da

Na lendavski seji se je razvila precej zanimiva razprava o preimenovanju ulic, ki že nekaj časa vznemirja Lendavčane. Uvodoma smo lahko slišali, da odlok o poimenovanju ulic v Lendavi v bistvu nikoli ni bil objavljen, sploh pa ne vedo, po kom natančno so nekatere ulice poimenovali. Zato bodo to uredili z novim odlokom. V Lendavi imajo namreč trenutno dvajset ulic, pred preimenovanjem pa mora geodetska uprava še določiti, do kje sega katera ulica. Nov odlok pa predvideva še en trg okoli novonastajajočega kulturnega doma, imenoval se bo Trg Györgya Zale.

Najbolj sporna so imena ulic, predvsem tista, ki se navezujejo na NOB, in zanje so prejeli največ predlogov za preimenovanje. Pet možnosti je prišlo za preimenovanje Kidričeve ulice, zamejali bi jo z: Ulico Györgya Kultsarja, Ulico pod hribom, Cvetno ulico, Slomškovo ulico ali Ulico Ferda Godine. Partizansko ulico bi spreminili v Glavno ulico, Kovačevo ulico v Banffyjevo ali v Grajsko ulico, Ulico heroja Mohorja v Ulico Ludvika Pandurja, Ribarjevo naselje v naselje Mihalya Hadika, Ulico Vladimira Nazorja v Ulico Kalmana Patakya, Naselje prekmurskih brigad v Panonsko naselje, Tomšičevo ulico v Potočno ali v Ledavsko ulico, Ulico Moše Pijade v Vrtno ulico ali v Pod goricami. Sporna se jim zdi tudi Kranjeva ulica, ki bi jo preimenovali v Ulico Györgya Kultsarja. V besedilu smo omenili samo slovensko verzijo, odlok pa seveda predvideva tudi madžarsko.

Kar nekaj vprašanj se je odprlo glede prejšnjih poimenovanj ulic, in sicer svetniki niso natančno vedeli, po kom so dobili ulice in trgi imena. Na primer za Trg Ljudske pravice – eni so bili mnenja, da po tiskarni, drugi pa so bili prepričani, da po komunističnem časopisu, ki je izhajal v 30. letih. Župana je motilo ime Ulice Prekmurskih brigad, ker naj bi bila v Prekmurju samo ena brigada. Mneja pa so bila deljena tudi pri Kovačevi ulici, nekateri so menili, da ima ime po Štefanu Kovaču, drugi pa, da so nekoč v tej ulici živeli kovači. Zanimivo pa je tudi, da želijo preimenovali Kranjevo ulico, eno od ulic pa bi radi preimenovali v Godinovo. Oglasil se je tudi svetnik Šetinc, ki je poudaril, da nas ne bi bilo treba biti sram partizankega gibanja na Slovenskem.

Glede na to, da se zgodovina spreminja, s tem pa tudi vrednotenje nekaterih ljudi in zgodovinskih obdobij, smo lahko slišali tudi predlog, da bi bilo najbolje ulice poimenovali kar po pojmihi, na primer Cvetlična ulica, Pod hribom, Grajska ulica in podobno. Na seji so sklenili, naj odbor za varstvo okolja in urejanje prostora ter gospodarsko infrastrukturo da za vsako ulico po dve možnosti, med tema pa se bodo potem odločali.

Aleksandra Nana Rituper

Poreklo blaga in Evropa

»Evropa bo dobila vojno s carino!«

Evropsko trženje po 1. januarju brez sosed Madžarske in Hrvaške, Albanije in nekdanjih jugoslovanskih republik - Nova pravila o poreklu blaga prvič javno predstavljena

V ponedeljek, 2. decembra, je bila Jakijeva dvorana Zavarovalnice Triglav nabito polna; podjetniki, špediterji in carinski delavci so imeli prvič priložnost izvedeti iz prve roke pojasnila o novih predpisih glede porekla blaga, saj se je celotna zadeva doslej pripravljala v strogi tajnosti - vlade in ministrstva 29 evropskih držav doslej niso smela javno publicirati priprav na nove predpise v trgovanju Evropske skupnosti, tako da sta med podjetniki in uradnimi osebami popolno neznanje in zmeda. Pravzaprav je šele prejšnji teden v 67. številki Uradnega lista RS objavljeno dokočno besedilo novih pravil o poreklu blaga, ponedeljкова predstavitev, ki sta jo sklicala Območna gospodarska zbornica za Pomurje GZS in Carinarnica Murska Sobota, pa je bila šele prva javna predstavitev pogojev poslovanja z Evropsko skupnostjo po 1. januarju 1997.

Brez oprostitve ali vračila carine za blago iz tretjih držav

»Evropa bo vojno dobila s carino oziroma s 15. členom, v katerem je določeno pravilo »No draw back«, in ne z orožjem,« je med drugim povedal predavatelj Marjan Sterle s Carinske uprave Republike Slovenije (član slovenske misije v Bruslju), ki je bil tudi eden uradnih slovenskih pogajalcev v Bruslju. Mnogi strokovnjaki so sicer izračunali, da bo imela Slovenija od pridruženega članstva Evropski uniji in podpisanih sporazumov več koristi kot škode, toda kljub temu za nekatere po 1. januarju 1997, ko bo začel veljati trgovinski del sporazuma, ne bo tako enostavno – omenjata se tekstilna in mesnopredelovalna industrija. *Vaša in naša eksistenca, obstoj slovenskega gospodarstva, je odvisna od tega, kako se boste držali reda, je opozoril predavatelj. Nadzor bo zelo strog,*

kazni obračunane v milijonih mark, tako da bodo podjetja, ki jih bodo zalotili pri ponarejanju dokazil o porekla blaga, lahko kar zaprla vrata.

Prve napovedi za začetek veljavnosti trgovinskega dela asociacijskega sporazuma z Evropsko skupnostjo so veljale za 1. julij letošnjega leta; toda vsa zadeva je kljub gospodarskemu predznaku na vso moč politična: začetek veljavnosti so preložili na 1. januar 1997 zato, ker je bil sredi leta Jelcin zelo bolan. Clinton pa še ni bil ponovno izvoljen. Kaj je pravzaprav napovedana skupnost, pa najsi bo »panevropsko združenje« ali »združene države Evrope«? Gre za zaščito gospodarstva razvitih evropskih držav pred vse večjo konkurenco Japonske, Male Azije in Amerike. Je za slovensko gospodarstvo to dobro ali slabo? Nekateri trdijo, da niso bili narejeni natančno izračuni, res pa je tudi, da ni bilo časa premišljevali niti ni bilo v minulih letih kakšnih dru-

gih možnosti. Najbolj hudo je to, da smo dokončno ločeni od republik nekdanje Jugoslavije, saj so poleg Madžarske (ker predstavnice Madžarske 13. novembra niso hotele podpisati novih pravil o prepovedi povračila in oprostitve carine, so jih začasno črtali s seznama, do 1. 7. 1997) izvisile tudi Hrvaška (menda si je zaprla vrata v ES takrat, ko je poslušala Američane in napadla Knin), Makedonija, Albanija in republike nekdanje YU.

Drugim privoščijo le fizično delo, trošenje energije in ekološko sporno industrijo

Marjan Sterle je spomnil: *Vojna za slovenijo se je začela, ko nismo hoteli več plačevati carin v Beograd. Vojna za Evropo poteka s predpisi o poreklu blaga in s carino kot podaljškom politike. Cilj Evrope prihodnosti je prosto trgovanje znotraj 29 držav in močna bariera pred drugimi državami. Ob uvozu ali izvozu mora biti carina obvezno plačana. Podpis sporazuma »No draw back« (13. novembra) je najmočnejše orožje v rokah carinikov. Že 2. januarja bodo zahtevali točno dokumentacijo o izvoru blaga in dokazila, da je bila plačana carina za uvoz blaga iz tretjih držav.*

Osnovna ideja razvitih evropskih držav je, zaščititi domače

gospodarstvo. Mu bo Slovenija kos? Ali pa bomo sledili Evropi le pri omejevanjih in prepovedih,

stalo. Ne pozabite zahtevati od svojih dobaviteljev EUR1, trgujte le z blagom z znanim poreklom.

predpise EU, naj se v prihodnje pazijo – kaj lahko se zgodi, da bodo že januarja dobili inspekcijo iz Bruslja, ki jih bo lahko za tri leta nazaj »držala za vrata«. Po njegovih napovedih bo v resnih škripcih tudi velika tekstilna tovarna s tega območja, saj bo potrebno dokazati poreklo za vsak gumbek in sukanec!

Verjamejo lahko, da imajo

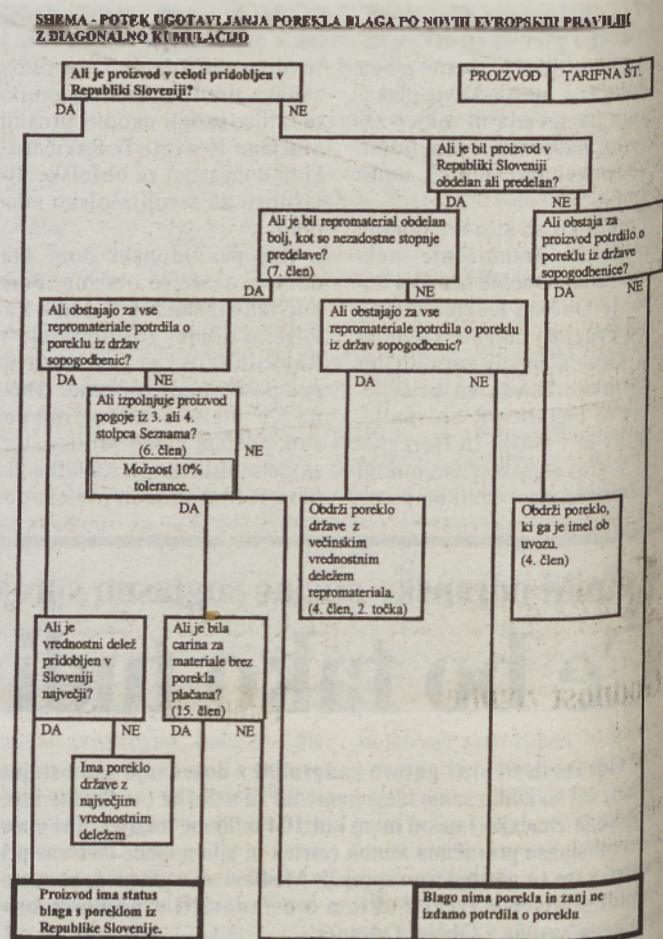
Kakšno bo »posredovanje« Bruslja pri slovenski gospodarski politiki, si lahko pogledamo na primeru Shella: nobenega omejevanja dostopa na svoj trg evropskim podjetjem in zaščite domačega gospodarstva si Slovenija ne bo več smela privoščiti, kajti to jo bo »oviralo« pri vstopu v EU. Britansko-nizozemska naftna družba Shell ima svoje podružnice že v vseh državah pridruženih članic, zato so začeli obtoževati Slovenijo, da štiti monopolista. Čeprav ima Slovenija že črpalke Petrola in OMV-ja, bodo v prihodnje zrastle še Shelove in verjetno Agipove črpalke. Ali jih zanima le avtocesta ali tudi gradnja na »podeželju«, pa je drugo vprašanje.

ne pa tudi pri upoštevanju drugih predpisov, npr. ekoloških. Evropa bo dovoljevala le uvoz tistih izdelkov, za izdelavo katerih je potrebno veliko vložnega fizičnega dela, veliko električne energije ali pa je proizvodnja ekološko občutljiva.

Vse priprave na nova pravila o poreklu blaga so bile *zaupne narave*, zato lahko tudi sedaj o njih informira le gospodarska zbornica kot nevladna organizacija. Čeprav bodo predpisi začeli veljati že 1. januarja, pa še vedno ne vedo vsega. Mnoga pomurska podjetja bodo v neugodnem položaju zaradi izbrisa Madžarske - ker tam niso pristali na obvezno plačilo, saj so pred leti prav z obljubo olajšav pridobili mnoge tuje investitorje (npr. Suzuki), so začasno v rangi tretjih držav. Vse, kar se bo uvozilo, bo kot »tuje«.

**»Januarja lahko pride
kdo v klavnico in
preveri, kaj koljete!«**

Podjetja, ki prodajajo na evropski trg, se bodo morala navaditi upoštevati pravila o poreklu blaga in zahtevati ustrežna potrdila. Kdor je že sedaj posloval z državami EU, ve, za kaj gre. Potrdila bodo izdajali cariniki ali izvozniki, pomembno bo, da jih imajo, čeprav se ob vsakem izvozu ne bodo preverjala. Če bo kdorkoli v državi ali Evropi posumil, da je nekaj »narobe« z njihovimi dokazili, bo lahko poslal v podjetje inšpekcijo. In če bo ta ugotovila kršitev pravil, jim ne bo mogel nihče pomagati. Kazni so lahko visoke tudi po nekaj milijonov mark, tako da bodo nekatera podjetja morala kar zapreti vrata in odpustiti delavce. *Tisi, ki mislite poslovati resno, brez spekulacij, čim prej zagrizite v kisló jabolko, čeprav vas bo v začetku kar precej*

Takšen je zelo nazoren prikaz poteka ugotavljanja porekla blaga po novih evropskih pravilih z *diagonalno kumulacijo*. Možnosti sta le dve: Proizvod ima status blaga s poreklom iz Republike Slovenije ali blago nima porekla in zanj ne izdamo potrdila o poreklu.

bo po uvozu rediti tukaj, da bo zadoščeno zahtevam, torej če želimo uveljavljati slovensko blago in ne polniti npr. slovaško kvoto. G. Sterle je opozoril vse, ki so že sedaj vedeli za predpise glede uvoza živine, vendar so na veliko izigrali državo in

KOLIČINO in KAKOVOST je sposobno narediti neko podjetje. Ali je prihodnost slovenske gospodarstva res pod strogo nadzorom Evropskega sveta in Evropske unije, je zdaj skoraj prepozno premišljevati!

BERNARDA B. PECK

Dogajanje na ljubljanski borzi

Kmalu se bo moralo pokazati, ali obstaja korelacija med državo in kapitalskim trgom. Obe strani sta ostali brez vlečnega konja (država brez vlade, trg pa brez denarja), vendar se dogaja ta hip precej več na državni kot borzni sceni. Vmes med ta dva subjekta pa se je že oz. se še bo vmešala tudi monetarna oblast. Borzno »žalovanje« za tujim kapitalom se vleče že skoraj dva meseca, a se tudi ta teden ni končalo. Nikakor in nikakor ne more priti do oživitve trgovanja, pa četudi so v tej smeri poskusi usmerjeni skoraj vsak dan. V tej zelo mirni sferi, ko v glavnem prevladuje ponudbena stran (ki prodaja so prisiljeni majhni investitorji, ki potrebujejo likvidna sredstva), pa to s pridom izkoristijo nekateri pravi portfeljski investitorji, ki pravzaprav nevidno pomlajo svoj portfelj. Čeprav kupijo vsak dan zelo majhne količine, pa se čez čas količine pošteno nakopijo. Takega nevidnega kupovanja skoraj nihče ne opazi, povsem drugače pa je, ko mora borzna hiša zaradi razmer na trgu naenkrat kupiti veliko količino.

Borzni trg

Borznim posrednikom je temperatura prav gotovo naraščala proti koncu prejšnjega tedna, kajti v petek je bila dolgo pričakovana skupščina Poslovnega sistema Dadas, na kateri se je odločalo o nekaj pomembnih zadevah, in sicer o pripojitvi družbe Primofin k Dadasu, o razmerju menjave delnic in o razdelitvi dobička Poslovnega sistema. Zaradi zelo pomembnih odločitev je borza trgovanje ustavila zaradi zaščite investitorjev oz. preprečitve trgovanja z notranjimi informacijami. Trgovanje je bilo ponovno sploščeno v torek, kajti v ponedeljek so

bili sklepi skupščine objavljeni tudi v javnosti. Družba Primofin se bo priključila Poslovnemu sistemu Dadas, družba Dadas pa bo izplačala dividendo v znesku 2.000 SIT na delnico. Po sprostitvi trgovanja v torek je tečaj pri obeh delnicah ob zanemarljivem prometu poskočil za 10 %, to pomeni, da je dosegel maksimalno zgornjo mejo.

Nekaj veselja je prinesel imetnikom delnic Blagovno-trgovinskega centra sam izdajatelj, saj se je na podlagi dobrih polletnih rezultatov odločil za izplačilo vmesne dividende, in sicer v znesku 200 tolarjev za delnico. Zanimivimo pri tem pa je,

da informacija ni povzročila kakšne
ga večjega zanimanja za nakup.
Tečaj se skoraj ni spremenil.
nekaj časa se giblje okrog 9.000 to
larjev.

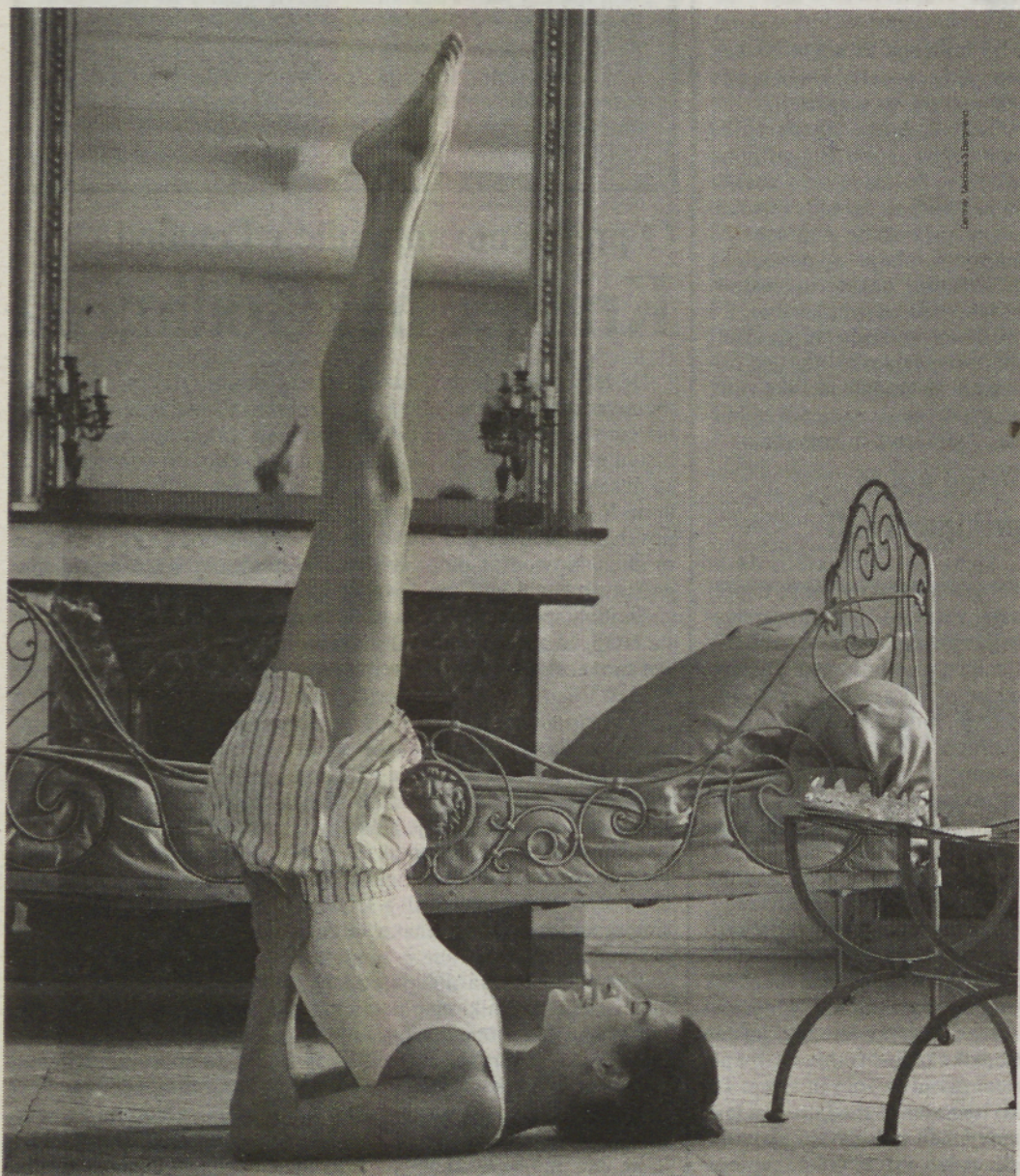
Kar precejšnje nihanje tečaj je opazno pri delnici Kolinske. Dosega njenega povprečja, kljub temu pa se cena giblje v razponu med 1.850 in 1.950 tolarjev.

Zunajborzni trg

Zelo negativno se je spečeval tečaj delnice borznoposredniške hiše Intara. Cena se je v torek ustavila pri 1.803 tolarjih, kar je bilo za 14 % manj kot dan prej.

Ta trg je bil kot že velikokrat sedaj tudi tokrat pretežno v menju delnice Poslovnega sistema Mercator in delnice Heliosa. Mercatorja je že nekaj časa 4.000 SIT, za enkrat pa ne kakšne večje »rehabilitacije« gro. Ceno nekako zavira tudi minski trg, ki trenutno priznava niti decembrsko ceno okrog 3.500 SIT. Terminka cena je sicer nekoliko višja, vendar so do zapadlosti še slabi trije tedni, zato je še varnostna razlika skoraj nujna tudi zaradi likvidnosti terminkskih posodob.

Slavko ROGAN, dipl.

Kaj boste storili s svojim prvim milijonom? Bi si kupili nov avto? Se preselili v večje stanovanje? Ustanovili lasno agencijo? Kakršnekoli že so vaše sanje, pomagali vam jih bomo uresničiti. Dovolite nam, da oplemenitimo vaš denar. Smo uspešna mednarodna banka, ki je dejavna v Sloveniji od leta 1992. Pokličite nas na telefonsko številko: 061 132 11 74. Banka uspešnih.

CREDITANSTALT

Postovna banka Creditmont d.o.o., 1000 Ljubljana, Slovenija, 5. let. 081/122.00.70, 061/132.11.74, 1681/132.52.08, 089/132.50.95; 5000 Nova Gorica, Slovenija, 05/25.28.00, 061/132.00.28, 066 2000 Maribor, Portugalska 12, let. 062/224.234, faks: 092/229.396, 9000 Nova Gorica, Lendavske 11, let. 069/22.002, 069/21.789, 069/23.023.

Samo informacije od vrstnikov

V svojih knjigah se ukvarjate s tabu temami v naši družbi - s seksom, drogo, aidsom, prvo ljubeznijo, predvsem temami, s katerimi se začnemo ukvarjati, ko začnemo odrasčati. Ste se tudi sami srečevali s podobni vprašanji, ko ste odrasčali?

»Predvidevam, da smo se vsi. Vsekakor pa se teh tem ne bi lotila, če mi ne bi bile zanimive. Ko sem odrasčala, je bilo dejansko veliko pomanjkanje knjig, ki bi se ukvarjale s tovrstnimi problematikami. Edine informacije, ki si jih lahko dobil o spolnosti ali odrasčanju, so bile od vrstnikov, ki pa so bile seveda zelo vprašljive.«

Ali lahko v teh knjigah najdemo vaše osebne izkušnje?

»Lahko bi rekla, da so to več ali manj situacije, kjer sem se znašla sama ali ljudje mojega okolja. Verodostojno knjigo lahko napišeš samo na podlagi svojih doživetij, ali da ti je stvar vsaj tako blizu, da se lahko čustveno identificiraš in živiš vanjo. Zame ni pisanje samo nizevanje besed, ampak doživljanje. Stvari se najprej v meni zgodijo, če si jih lahko predstavljam, jih lahko dam na papir. Knjigo narediš iz materiala, ki ga nosiš v sebi.«

Blazno resno o ...

Tako je nastal sklop knjig *Blazno resno o seksu, drogah, bontonu ... O drogah ste spregovorili v knjigi Blazno resno zadeti*.

»S knjigo bi rada opozorila na

Moramo jim dovoliti, da delajo napake, s tem da smo vedno v bližini, da jim obrišemo nos in poplikamo kolena.

dvojno moralo, da se po eni strani blazno dramatičira in mistificira ter prikazuje kot javnega sovražnika številka ena, v bistvu pa se ne naredi veliko. Pri nas se samo vpije čez mladino, da kadi, piše, medtem ko je to odraslim popolnoma dovoljeno. Potrebno je razmisлити, kaj mladim ponuditi, da bi se jim življenje olajšalo, kajti življenje ni enostavna zadeva, katero smeje se preskakljati od rojstva do smrti, ampak je velikokrat naporno in tragično. Otrokom moramo pomagati, da življenja po drugi strani ne razumejo kot pretežno nevarnost, češar ne bodo zmogli.«

Ste se sami srečali z drogami?

»Jaz osebo priznam, da sem zasvojena - s hrano, in ne potrebujem drugih drog.«

Nova knjiga pa je *Blazno resno slavni ...*

»Ta je večinoma napisna. Sedaj bo izšla Lažniva Suzi. To je knjiga, ki je šla za korak dlje kot Hči Lune, ki je romantična knjiga in opisuje najstniško zaljubljenost, najstniške ljubezenske sanjarije. Nova se loteva izgube nedolžnosti kot določenega fenomena v naši kulturi. Govori o tem, kdaj sme dekleta nedolžnost izgubiti in kdaj ne, in če jo slučajno izgubi, ali je poštena ... Tudi ta tabu načenam s to knjigo. Tudi ta knjiga se konča tako, kot vse moje knjige, ki so brez srečnega konca. Kajti jaz v srečne konce ne verjamem. Življenje je takšno, da ti enkrat gre boljše, drugič sl-

Kako kruto je življenje pri štirinajstih! Lučka je v Kristofa, Kristof je v Diano, Bine se Lučki zdi bedak, Erika pa ...

Iz knjige Dese Muck: Hči Lune

Z Deso Muck blazno resno o odrasčanju, vzgoji, drogi in še čem

Odrasli pogosto igramo vlogo boga

Deso Muck poznamo kot igralko, nastopala je v različnih filmih, reklamah, oddajah, povsod, kjer so potrebovali paradno žensko. Trenutno kot povprečna gospodinja, ki lahko pove vse, kar ji leži na jeziku in duši, sodeluje v oddaji Zoom. Nekoč je delala kot negovalka duševno prizadetih otrok, danes pa je poročena in mati treh otrok. Vendar to ni njena celotna osebna izkaznica. Deso Muck je tudi pisateljica, ki s svojo pronicljivostjo in ironičnostjo jadra po temah, ki najstnikom ne omogočajo mirnega spanca. S svojim pisanjem in temami je vzbudila veliko pozornosti pri mladih, starših in tudi varuhih moralnih vrednot. Mladim pomaga, da ob njenih knjigah na zanimiv in napet način nekoliko lažje prenašajo tegobe odrasčanja, starše pa opominja, da njihove težave vendarle obstajajo. Glede na to, da so njene knjige v knjižnicah neprestano v obtoku, platnice in listi pa dobro obdelani, torej lahko rečemo, da so teme, o katerih piše, zadele v polno.

da se napolnijo baterije.«

Zaljubljen kot še nikoli

Ob vaših knjigah lahko človek večkrat pravi: Ej, ta situacija mi je pa znana, prav to se je zgodilo meni ...

»Odrasčanju in dozorevanju se nihče ne more izogniti, tudi ga moreš ustaviti. Dobro pa je, da čim več veš, da ti je potem lažje. Kajti, vsakdo se enkrat prvič zaljubi, vsaka deklica dobi prvo menstruacijo ... In vsi na to podobno čustveno reagiramo. S tem ne mislim povedati, da je odrasčanje stereotipno. Ampak čustveni tokovi, ki te pretresejo, iskanja sebe, odnosi do drugih, strah, kako te bodo sprejeli ... to ni nobenemu prihranjeno. Tudi tistim otrokom ne, ki odrasčajo v zelo razumevajočem okolju.«

Sedaj lahko ugotovljamo, da smo se v bistvu vsi srečevali s podobnimi težavami, kljub temu pa takrat mislimo, da smo sami in edini.

pakah svojih staršev učijo, kako vzgajati svoje otroke.

»To si domišljamo. Vsak mlad človek, preden ima svoje lastne otroke, si zelo rad domišlja, da on ne bo delal napak, ki jih delajo njegovi starši. Domišljamo si, da naši otroci ne bodo nikoli sitni, ker bomo mi znali tako fino delati z njimi, ker jih bom razumeli in bomo dovolili tisto, česar nam niso. Potem pa življenje in družba, v kateri živimo, ne dopuščata takih eksperimentov. Idealna družina bi bila takšna, če starši ne bi bili v službi, ves čas bi lahko bili s svojimi otroki, jih spodbujali, vzgajali, si vzeli čas. Vendar življenje ni takšno. Način življenja, ki ga živimo, je ena kruta borba za pre-

maš. Tako otroku zapremo pot do sebe, ker si poenostavimo, da smo vsemogočni in imamo vedno prav. Včasih bi se morali tudi ponižati pred otrokom in se opavičiti. Mu povedati, da smo utrujeni, da smo slabe volje, zakaj smo slabe volje, da se ne znajdemo, mu povedati tudi kakšne zoprne izkušnje.«

Ali odrasli prehitro pozabimo, da smo bili tudi mi nekoč otroci, ki smo imeli težave? Pa kakršne koli so to takrat bile. Bile so.

»Odrasli pozabljajo ... pozabljamo ... da. To pa zlasti pozabljajo starši, ki so bili sami kot otroci zatirani, nerazumljeni. Človek dobi občutek, da taki komaj čakajo, da pridejo na vrsto, da lahko potem oni zatirajo. Ven-

dar ljudje moramo pozabiti na boleče stvari svojega življenja, zato da lahko živimo naprej. Imamo odrasle, ki do smrti vlečejo za sabo krivice in zamere iz otroštva, trpijo in so kritični do okolja. Takšni imajo vedno občutek, da se jim godijo krivice. Zato ker niso sposobni odpustiti. Taki starši tudi do svojih otrok ne morejo biti sproščeni in tudi otroke doživljajo kot krivico, ki se jim je zgodila, kot nekaj, kar ve-

In v vlogi boga večkrat rečeš, to bo zato tako, ker sem Jaz tako rekel in konec. Kaznuješ ga, ker želiš, da bi bilo po tvoje. Ker za lep način pogovora porabiš veliko več časa, časa pa nimas.

liko stane, za kar je potrebno veliko časa ... zato bi se ljudje morali naučiti odpustiti svojim staršem, svojim otrokom in konec koncev samemu sebi.«

Starši kljub vsemu vzgajajo v smislu, jaz ti želim samo najboljše.

»Seveda. Samo velikokrat se ne zavedajo, da način, izbran samo zato, da olajšajo vlogo sebi, ne otrokom. Vprašanje je, ali je tisto, kar mi mislimo, da je najboljše, tudi v resnici najboljše. Velikokrat zahtevamo preveč ali premalo ali pa jih želimo vreči v svet že kot gotove izdelke po naših merah in okusu. Otroku moramo omogočiti, da se sam odloča. Otroci velikokrat potre-

Najdi si prijatelja

Knjige so prvotno namenjene in pisane za otroke, mislim pa, da nič ne škodi, če jo vzamejo v roke tudi starši, ki imajo odrasčajoče otroke. Spoznajo, kako razmišljajo njihovi otroci.

»Mislim, da jih veliko berejo tudi odrasli, ampak vprašanje je, ali jih berejo tisti, ki bi jih morali. Ponavadi jih berejo tisti, ki sami tako mislijo. Tisti, ki mislijo drugače, jih ne berejo. Po moje se tistim zdi nemno, da bi si vzeli v roke tako knjigo.«

V življenju ste zelo sramežljivi in zaprti. To je popoloma dra-

gače, kot o vas mislijo gledalci, ker delujete zelo samozavestno.

»Da, res je. Na televiziji pa je samo vloga, ki jo igram, in nima z mano nič skupnega. Je parodija na povprečno gospodinjstvo. Dovoljuje mi povedati več kot bi sicer lahko, čeprav se s to vlogo ne morem identificirati. Kar se pa pisanja tiče, se človek mora razgaliti, če želi, da je knjiga pošteno napisana. Tako zasebno pa sem, seveda, vedno mi je zelo nerodno, če me opazujejo, zelo nerada odgovarjam na osebna vprašanja, tudi se nimam za posebno bistro.«

Kot izkušeni pa morda lahko zaupate ali svetujete mladim.

O prvem pijanskem mačku: »Nikar piva!« sem neslišno zavpila in obrnila glavo ter zagledala Tajo, ki je ležala poleg mene in iz zelenkasto belega obraza so zrle vame krvavo rdeče oči, polne bolečine. »Umiram,« je dahnila.

Iz knjige Dese Muck: Pod milim nebom

buejo tudi negativne izkušnje, da se kaj naučijo. Pred življenjem, pred izgubami, pred mučnimi spoznanji jih ne moremo zaščititi. Moramo jim dovoliti, da delajo napake, s tem da smo vedno v bližini, da jim obrišemo nos in poplikamo kolena.«

kakšna je formula za najeno stavnejše odrasčanje?

»Kakor koli že, odrasati ni lahko. Formule za to ni. Če si bodo našli pravega prijatelja, jim bo to veliko veliko lažje.«

Aleksandra Nana Rituper
Fotografija: Tadeja Kilec

živetje. Tekma s časom. Težko je priti po osmih urah iz službe, kjer so ti vsi sedeli na glavi, kjer si moral početi stvari, ki so ti zoprne, mogoče celo ponižujoče, in biti odprt in razumevajoč za težave svojega otroka ter njegov čustveni svet in stiske.«

Tako bo, ker jaz tako pravim

Kakšno pa je vaše mnenje o soap operah, predvsem ameriških, ki nekoliko izkrivljeno obravnavajo družinsko življenje. Izrazita je Cosby show, kjer delujejo kot urejena družina. Oče in mati se vedno razumeta, pripravljeni sta pomagati, otroke vzgajati, imata vedno prav. Ali to konec koncev ne vpliva negativno, v smislu, zakaj so oni lahko srečni, pri nas pa je venomer kaj narobe?

»Nemogoče je, da bi obstajali nadljudje, ki bi bili uspešni v službi, da bi matere imele doma vse »pošlitanje«, vedno bi bile urejene, sfrizirane, naličene, nasmejane, zmeraj pripravljene pomagati otrokom, jih vedno znale potolažiti, razumeti ... Jaz osebno takšne družine še nisem vedela. So dnevi, ko ti to uspe, so pa dnevi, ko ti ne.

Otrokom bi bilo potrebno povedati, naj se včasih poskusijo živeti v svet odraslih. Vendar smo tudi odrasli krivi, da igramo vlogo boga. In v vlogi boga večkrat rečeš, to bo tako zato, ker sem Jaz tako rekel in konec. Kaznuješ ga, ker želiš, da bi bilo po tvoje. Za lep način pogovora porabiš veliko več časa, časa pa ni-

V otroških parlamentih so mladi odkrito spregovorili o svojih pravicah in tudi na dolžnosti niso pozabili

Mnogo pravic le kot želje

Na pobudo Zveze prijateljev mladine Slovenije potekajo vsako leto ob tem času v osnovnih šolah otroški parlamenti. Letošnja tema je bila Imam pravico, imaš pravico. Če bi uspeli zabeležiti vse izrečene misli mladih o tem, bi lahko izdali zelo bogato knjigo, ki bi bila dragocene vrednosti. In čeprav se sliši morda nenavadno, je pravzaprav otroštvo samo osnovna pravica otrok. Nekateri ga žal nimajo, ker se ne morejo v miru igrati, so lačni ... in umirajo, ne da bi okusili otroške radosti.

Minulo sredo smo se pridružili zasedanju medobčinskega otroškega parlamenta na OŠ Beltinci, kjer so se zbrale delegacije osnovnih šol prejšnje skupne Občine Murska Sobotica, kot gostje pa so prišli še učenci z OŠ Črenšovci. In tudi župan beltiške občine Jože Kavaš jim je prisluhnil ter namenil nekaj besed.

Učenci so v svojih ocenah, razmišljanjih in predlogih povezovali pravice in želje. Večina jih je opozarjala na porast nasilja, ki ga izvajajo starejši oz. močnejši nad slabotnejšimi učenci, vsi pa imajo pravico živeti brez nasilja. Po mnenju več razpravljalcev imajo tudi pravico, da se pouk začne šele ob 8. uri, da lahko poslušajo med odmori prijetno glasbo, da jim učitelji ne dajejo preveč nalog in napovedo spraševanje za ocene. Njihove pravice - lahko bi jim rekli tudi želje - so prav tako, da bi imeli dovolj in primerne prostore v šolah, več interesnih dejavnosti, izletov, ekskurzij idr.

Kje je brezplačna šola? Zakaj je vse manj štipendij iz združenih sredstev? Kdaj farma v Nemščaku ne bo več onasneževala okolja? Ta in še

šola, nagrajevanje ob pomembnejših dosežkih. Delegacija OŠ Grad je bila mnenja, da imajo tudi oni pravico do računalniškega, čebelarkega in foto krožka. Potrebno je biti bolj upen do beguncev, so poudarili učenci OŠ Pucanci. Na Cankovi si želijo med drugim želijo prodajo brezalkoholnih pijač na šoli. V Šaloveh so učenci mnenja, da bi morali na šoli uvesti dežurstvo in onemogočiti udeležbo na sklepni ekskurziji in stim, ki delajo težave med šolskim letom. Učencem je potrebno predsem pomagati s pravilno vzgojo. Jo menila delegacija OŠ Bogojina. Gostje iz Črenšovca pa so navedli dobre in slabe strani, ki jih opažajo na šoli. Med drugim se jim zdi, da bi morali imeti boljši urnik, koristno bi bilo izbiranje najboljših učencev na šoli (pri pouku in športu) in navsezadnje si želijo, da bi vsi učitelji razumeli njihove težave. Pa še zanimiva misel, ki smo jo opazili napisano na plakatu v prostoru, kjer je bilo zasedanje medobčinskega otroškega parlamenta na OŠ Beltinci: »Kako smo lahko enaka s sošolko, katere starši zaslužijo do 200.000 mesečno, mi pa imajo zajamčeno plačo? Kje je denimo, pravica teh otrok, da gredo tudi oni na morje oziroma kam drugam na dopust skupaj s starši? In se bi lahko nizali vprašanja, česa vse si ne morejo privoščiti otroci iz družin s skromnimi zasluži staršev.

JOŽE GRAD

ler ima svojega Janeza, strica, zgubo, ki igra to, kar hočejo drugi od njega, predvsem pa dokler doseže zadovoljitev svojih gonov, »blefira«. »Blefirajo« tudi vsi drugi, dokler menijo, da bodo imeli korist. In ambient, predstavljen na odru, je ustrezen in poudarjal svet po malomeščanski meri, ki mu tudi prelevitev in nastanitev v gradu ne prineseta vsebine, temveč samo novo formo. Igralci zavijajo gledalce v svoj svet »la verite« tudi z uporabo prleškega narečja. »Kak te ne bi bilo vse to mogoče, če pa tak po naše gučijo?« Prepričujejo tudi s svojim igranjem, v katerem so brisali sledi »načuenega izgovarjanja besed« in po mnenju nekaterih gledalcev reševali besedilo. Skratka, če se hočete zabavati ali celo doživeti »dveja vus«, je ljubomerska gledališka stvaritev kot nalašč za vas.

A. POTOČNIK

Jazz & Blues

Kevin Eubanks - live at bradley's

Kevin Eubanks je eden največjih kitarskih umetnikov današnjega časa, čeprav je pri nas relativno neznan. Čisto drugače je v Ameriki, kjer ob svojem delu še vodi skupino Late Tonight Show in z njo nastopa v istoimenski zelo popularni televizijski oddaji.

Statusa kitarske zvezde pa si vsekakor ni pridobil s sodelovanjem v tej skupini, ampak zgolj s svojimi umetninami, ki jih izvaja na kitari. Rodil se je pred osemindesetimi leti v mestu Philly. Glasba ga je spremljala že od malega, saj je bila marna doktorica glasbenih znanosti, njegov stric pa je bil znani pianist Ray Bryant, ki je dolga leta sodeloval z pevkama Betty Carter in Carmen McCre. Pri desetih letih si je prvič kupil kitaro ter začel igrati rock in funk glasbo. Kmalu je spoznal jazz in se vpisal na Berklee College of Music, kjer je študiral štiri leta. Leta 1979 se je preselil v New York in se pridružil legendarnemu Art Blakeyju ter njegovemu big bandu za evropsko turnejo. Obenem je začel resno nastopati v triu formatu (klavir, kitara, bas) najprej v klubu Spring Sreet, nato pa v legendarnem klubu Bradley's.

Leta 1983 se Kevin Eubanks predstavi s svojim debitantskim albumom *Guitarist* (Elektra), na katerem predstavlja moderno različico jazz, t. i. mainstream jazz. Takoj so ga postavili na mesto, kjer naj bi nadaljeval delo legendarnega Wesa Montgomerya. Vse je presenetil, ko je leta 1984 podpisal pogo-

dbo z založbo GRP, ki je znana po tem, da propagira lahko poslušljivi jazz. V tem obdobju je Kevin Eubanks igral predvsem jazz/fusion glasbo, ki jo je predstavjal na albumih *Opening Night*, *Face To Face*, *Shadow Prophets*, *The Searcher in The Promise Of Tomorrow*. V tem obdobju je bil Kevin Eubanks sposoben prodati ogromne količine svojih albumov in marsikdo mu je očitil, da se je prodal. Vendar pa je Kevin Eubanks poskrbel še za eno presenečenje. Preselil se je v Pennsylvanio in poskrbel za nekatere spremembe v svojem življenju. Rezultat tega je bil podpis pogodbe z založbo Blue Note leta 1990. Fenomenalni trije albumi *Turning Point*, *Spirit Talk I* in *Spirit Talk II* so pokazali, da je Kevin dejansko eden največjih kitaristov, kar je pa še važnejše, dozorel je tudi kot izreden avtor.

V obdobju od leta 1989 do leta 1992 je predvsem nastopal z majhnimi zasedbami z basistom Davom Hollandom, svojim bratom pozavnistom Robinom in bobnarjem Marvinom »Smit-tjem« *Smithom*. Pred leti se je predstavil tudi slovenskemu občinstvu z odličnim nastopom s kolegom basistom Davom Hollandom in tolkalistom Minom Cinelom, ki so se takrat zbrali pod imenom *The World Trio*.

V zadnjem času pa se je Kevin Eubanks ponovno posvetil nastopanju v zasedbi s pianistom in basistom. Tako sta z njim sodelovala pianist James Williams in basist Robert Hurst. Plod nekajkratnega nastopanja v klubu Bradley's pa je najnovejša plošča Kevin Eubanksa z naslovom *Live At Bradley's*, ki je ponovno posneta za založbo Blue Note, Kevin pa na njej zopet dokazuje, da je resnično eden največjih kitaristov današnjega časa.

Iztok R.

Glasbena uganka

Pri prejšnjem Vestniku je pršlo do pomote, in sicer smo pomotoma še enkrat objavili enako glasbeno vprašanje. Pravilno se glasi:

Ali je skupina Kelly Family že nastopila v Sloveniji?

Odgovor:

Odgovore pošljite do 10. decembra na naš naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota.

MURSKO-MORSKA LESTVICA

1. Jasmin Stavros in Alka Vujica: Zrak, zemlja, zrak
2. Davor Radolfi in Ritmo Loco: Nočas oko tri
3. Oliver Dragojevič: Kreni
4. Fiordaliso: Il mare più grande che c'e
5. Mietta & Amedeo Minghi: Vattena amore

Predlog - Psihomodo pop - Ja volim sabo sebe

GLASUJEM ZA:

Na glasbeni sceni

Pogovor z Oliverjem Dragojevičem

Naj govori pesem

Oliver spada med tiste glasbenike, ki jih pozna zelo širok spekter poslušalcev in jim tudi z veseljem prisluhnejo. V svojih glasbeni karieri, ki se je začela v šestdesetih letih, je izdal petindvajset plošč in posnel okoli tristo skladb in nekaj ducatov hitov. Zanimivo je, da njegove skladbe, tudi izpred dvajset let in več, poznajo tudi najmlajši poslušalci. Torej glasbenik z nemejenim rokom trajanja, bi lahko rekli. O tem smo se lahko prepričali tudi na koncertu v Radencih. Ko smo se kasneje pogovarjali z Oliverjem Dragojevičem, smo ugotovili, da je precej redkobeseden, o sebi pa je povedal, da je preprost, enostaven in nič posebnega. Tipičen Dalmatinec? Zato pa je toliko zgovornejši s svojo glasbo in skladbami.

Ste iz Dalmacije, prav zaradi tega pa so vaše skladbe še posebno povezane z morjem, hkrati pa so tudi izrazito ljubezenske?

»Ti, ki meni pišejo skladbe, so vsi iz primorja ali so kakorkoli povezani z morjem, in zato so tudi romantični. Redkokateri moji avtorji so s celine. V glavnem pa so vsi moji sodelavci ljudje, ki ljubijo morje, sonce ... Dalmatinci so romantični, malo so leni, to moram priznati.«

Rekli ste, da so vaši avtorji iz primorja, Dalmacije, kako vplivata dalmatinski melos in Dalmacija na ustvarjanje?

»To je težko reči. Lahko pa vam povem takole ... tisti trenutek, ko se Dalmatinec prebudi in pogleda morje, sonce, mu je tako lepo v duši, da enostavno morajo nastati lepe skladbe. Razumete?«

Tudi v Sloveniji so vaše skladbe morda ravno zaradi tega dalmatinskega melosa lepo sprejete. Ali so tiste starejše bližje našim poslušalcem?

»O tem nisem ravno prepričan, kajti Cesarica na primer je novejša skladba. Ampak vsi jo imajo radi. Na splošno pa lahko rečem, da me imajo v Sloveniji zelo radi. Lahko povem, da poslušalci vse skladbe zelo lepo sprejmejo. Kajti Slovenci pogosto letujejo v Dalmaciji in morda prav zaradi tega radi poslušajo moje skladbe. Spominjajo jih na poletje, ko nimajo veliko obveznosti, na čas, ko se sproščajo, na lepe trenutke. In tudi jaz imam

rad Slovence, rad nastopam tukaj.«

Saj tudi veliko nastopate po Sloveniji?

Novice od tu...

Pri Helidonu so izšle štiri nove kasete. Med njimi je tudi prejšnjega glasbenika Darka Kegla z naslovom *Zvezda moje sreče*. Marjan Zgonc je izdal kaseto *Če je ljubezen iskrena*. Smrkci so izdali kaseto *Smrkci v gozdu* in tudi Monika je izdala svojo prvo ploščo.

V kavarni hotela Diana bodo v petek, 6. decembra, nastopili Magnifico, The Pissmakersi, Loša in Katice. Zabavo bodo odprle Penelope, lepote z zadnje strani Pena. Začetek ob 21. 30.

... in tam

Že zelo dolgo nismo slišali o britanskemu pop zvezdniku, ki si je nekoč služil denar z nogometom. Govorimo o fantu hrapavega glasu - Rodu Stewardu. Odločil se je, da bo kmalu izdal album, na katerem bodo zbrane stare ljubezenske skladbe. Imenoval se bo *You're In My Heart: Rod Steward Love Song*.

Največ nagrad MTV-ja sta prejela skupina Oasis in George Michael. Skupina Oasis je dobila priznanje za najboljšo skupino leta in najboljšo pesem, G. M. pa je postal najboljši pevec. Zanimivo nagrado je med drugim prejela skupina The Prodigy, in sicer za najboljši plesni nastop.

Narodnozabavna uganka

V prihodnjih številkih Vestnika bomo v rubriki Na glasbeni sceni uvedli dodatno glasbeno uganko, ki se bo navezovala na narodnozabavno glasbo, podarili pa bomo kasete z narodnozabavno glasbo. Naše prvo vprašanje se glasi:

Kakšen je naslov zadnje plošče in kasete, ki sta jo izdala Joži Kališnik in Miha Dovžan?

Odgovor:

Naj vam za prvič nekoliko prišepnemo, da lahko odgovor najdete v eni prejšnjih števil Vestnika. **Odgovore pošljite do petka, 13. decembra, na naš naslov Podjetje za informiranje, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota. S pripisom »za narodnozabavno glasbeno uganko«.**

Kupon št. 1

»Mislim, da mesečno vsaj enkrat nastopim v Sloveniji.«

Včasih ste nastopali s slovensko skupino Faraoni, sedaj nastopate z Delfini?

»Skupina Delfini je iz Splita. Poznamo se že zelo zelo dolgo, fantje so zelo dobri glasbeniki, in ker niso imeli ravno dela, sem jih povabil k sodelovanju.«

Sodelujete pa tudi z mlajšimi glasbeniki, kot so Gibonni ...

Da, poleg njega pa tudi s Tonijem Cetinskim, z Neno Belanom, Vanno, Petrom Grašom in drugimi, veliko jih je. Jaz delam z

od jazza, funka, samo moje glasbe ne.«

Kaj pa žena?

»Tudi žena ne posluša ravno najraje moje glasbe. Moja kariera ji ni ravno po godu. Predvsem ne zaradi tega, ker me ni veliko doma. Če bi bilo po njenem, bi moral biti več doma, jaz pa zelo rad pojem in nastopam. Nekoliko se ji skušam oddolžiti, zato sem ji posvetil skladbo Ključ života.«

Prej smo lahko slišali, da poleti ne nastopate?

»Poleti počivam, nič ne delam in svoj čas posvetim svoji veliki družini. Imam ženo, tri sinove in enega psa - koker španjela. Najstarejši sin je star 21 let, a še nisem dedek, žal. Takrat se kopamo, dobro jemo, pijemo, uživamo ... Tiste tri mesece mi je dovolj, da si na polnim baterije in lahko jeseni znova začnem. Ko pa je sneg, blato in dež, takrat raje potujem in nastopam, takrat na morju ni tako zanimivo.«

Kako dolgo pa ste na glasbeni sceni?

»Začel sem igrati pri dveh letih, vendar nisem od takrat na glasbeni sceni. Prvič pa sem zapel na festivalu Split leta '67, torej pred 30 leti.«

Vaš prvi večji hit je bil Nadalina?

»Ne, Copa Cabana. Res pa je, da je bil to prvi hit v Sloveniji. Nastal je nekje 80. leta.«

Kakšen je občutek, ko človek vidi, da njegove skladbe poznajo otroci od treh let naprej?

»Slišali so Cesarico, potem pa jih zanima, kaj sem delal prej. In ob pomoči staršev se potem vrnejo nazaj. Občutek, da vsa dvorana poje z mano, je čudovit. Tudi s tem si polnim baterije.«

Načrti za naprej?

»Kaj bo vnaprej, še ne vem, pred kratkim sem zbral deset novih skladb in naredil bom novo ploščo. Izšla bo nekje po novem letu.« Besedilo in fotografija: ANR

vsemi, ki imajo dobre skladbe.

Ste napisali tudi kaj svojih skladb?

Sem, vendar jih še nihče ni slišal, te pojem sam sebi v kopalnici.«

Ali doma kdaj poslušate svoje plošče in kasete?

»Nikoli! Nihče jih ne posluša, čeprav moja družina posluša vse,

AUDIO - VIDEO - CD

M SHOP

69000 Murska Sobota,
Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS:
(069) 37 333

Glasbene lestvice

NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB NA MURSKEM VALU: NSTSNMV

1. DINNER WITH DELORES - Symbol
2. THIS IS A LIE - The Cure
3. THE NEW POLLUTION - Beck
4. IN TOO DEEP - Belinda Carlisle
5. THE GOT DANG SONG - Curtis Mayfield
6. DANCE INTO THE LIGHT - Phil Collins
7. DON'T CRY FOR ME ARGENTINA - Madonna

PREDLOGI:

- WHY SHOULD I CARE - Toni Braxton
- ANYTHING - 3T
- BEYOND THE INVISIBLE - Enigma

LESTVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE: 7 VELIČASTNIH

1. MENTOL BOMBON - Zoran Predin in Sukar
2. VRISKANJE IN JOK - Vlado Kreslin
3. LEPO JE V NAŠI DOMOVINI BITI MLAD - Avtomobili
4. SAJ TE PRIME, PA TE MINE - Adi Smolar
5. ZVEZDA MOJE SREČE - Darko Kegl
6. NOČ NOVEGA POD MESECEM - Jani Kovačič
7. OSTANI TAKŠEN, KOT SI - Tatjana Dremelj

PREDLOGI:

- NAJ GOVORE TELES - Aleksander Mežek
- SRCE NA DLANI - Simona Weiss
- ŠTAJERSKA LADY - Alenka Pinterič

LESTVICA NARODNOZABAVNE GLASBE: S KRŠČAKON, CEKRON PA Z MARELOF

1. OB ABRAHAMU - Ans. Braneta Klavžarja
2. SPOMIN NA PRILEKJIVO - Štrk
3. DOMOTOŽJE - Henček
4. HEJ PRIJATELJI - Alfi Nipič in njegovi muzikanti
5. LJUBEZEN IN GORE - Zupan
6. TA POLKA ŠMENTANA - Gašperji
7. NAŠE PLANINE - Ans. Franca Miheliča

PREDLOGI:

- MUZIKANTOVA ŽENA - Ans. Francija Faianča
- VOŠČILO STARŠEMA - Štirje kovači
- POROČNA - Stoparji

Izpolnjene kupone pošljite do četrta, 12. decembra 1996, na naslov: Murski val, Ulica arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Kupon št. 49

Glasujem za skladbo:

*tvoja:

*domača:

*narodnozabavna:

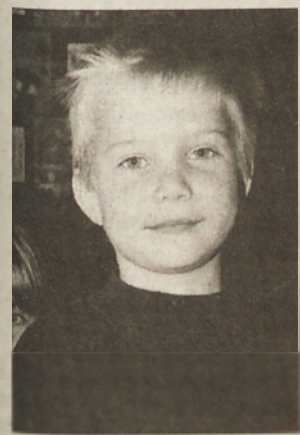
Ime in priimek ter naslov:

Rubriko pripravlja: ALEKSANDRA NANA

Jaz pa mislim ... (o decembrskih možicah)

December je mesec, ki ga večina otrok težko pričakuje. Kaj tudi ne bi, ko pa jih obiščejo tudi dobri možici, kot so Miklavž, dedek Mraz in božiček! Seveda jih čakajo tudi noveletne počitnice in mogoče jim teta Zima pošlje sneg, ki je za mlade pravo veselje. In kaj pravzaprav mislijo o decembrskih možicah današnji anketiranci?

LUKA ŽNIDARIČ, vrtec v Križevcih pri Ljutomeru: »Lani je tudi pri nas pozvonil Miklavž. Z njim so bili tudi parklji, ki so rožljali z verigami. Teta Vida jih ni spustila noter, čeprav se jih jaz nisem bal. Zjutraj so mi povedali, da mi je Miklavž prinesel liziko in palico. Mislim, da je bila to nagrada, ker sem bil vse leto pridn. Poredni pa dobijo namesto lizike repo.

Tudi dedek Mraz me je obdaril, ko nas je obiskal v vrtcu. Mislim, da mi bo letos prinesel kocke lego, ker sanke in smuči že imam.

MONIKA JEREČIČ, vrtec v Dokležovju: »Mene je lani obiskal samo parklin. Najprej sem se ga bala, ko pa mi je dal darilo, ker sem molila in sem bila pridna, sem bila vesela. Miklavža pa sem videla zunaj, kako je šel s parklini po cesti. Mislim, da bom letos spet dobila darilo. Zelo se veselim tudi dedka Mraza in Jezuščka.

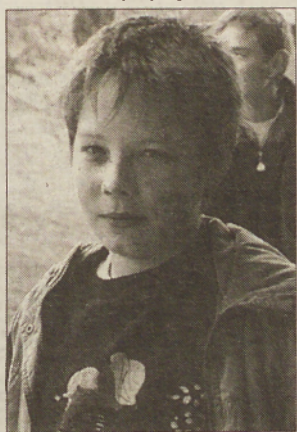
Želim si, da bi mi prinesla kotalke, barbice pa voziček in hišico za barbice. Mislim tudi, da bi bilo lepše, če bi Miklavž obiskovali otroke brez parklinov.

MARKO BAGARI, vrtec v Rakičanu: »Miklavža še nisem videl čisto od blizu, bil pa je

pri nas, ker mi je v čevlje pred vrati nastavil darilo. Z njim so bili tudi parklji, ker se je slišalo, kako so rožljali z lancami. Mislim, da z njimi lovijo otroke, ki niso pridni, jih dajo v košaro in nekam odnesejo. Jaz se jih ne bojim, ker sem pridn. Dedek Mraz pa je prišel lani k nam v vrtec. Imel je rdečo obleko, belo brado in kučmo. Mislim, da mi bo letos prinesel uhan, telefon, igrače, bombone in čokolado.

MATEJ SENČAR, 6. raz. OŠ Cezanjevci: »Ko sem tudi jaz še obiskoval otroški vrtec, sem mislil, da se dedek Mraz pripelje od nekega daleč in da izpolni vsako željo tistim otrokom, ki so bili med letom pridni. Tako sem mu tudi jaz pisal, naj mi prinese avto na daljinsko upravljanje. Žal tega darila nisem dobil. Zdaj seveda vem, kdo je v resnici dedek Mraz ali tudi božiček. Vseeno se veselim teh praznikov.

J. G.

P. S.: Prosim, da na koncu vsakega prispevka, ki ga pošljete na naš naslov z željo, da bi ga objavili na tej strani, pripišete ime in priimek, razred in šolo, ki jo obiskujete. Ni namreč vseeno, ali na primer opisuje svojega psa prvošolec ali osmošolec. Razlika bi morala biti očitna, in to naj bo razvidno tudi pri navajanju avtorstva. Sicer pa je trenutno v mapi gradiva dovolj za nekaj naslednjih števil, zato brez selekcije ne gre, četudi bi si skoraj vsi zaslužili objavo. Imejte, prosim, razumevanje!

Kis je tudi domače zdravilo

V šoli smo pri spoznavanju družbe obravnavali vinogradništvo in sadjarstvo. To je bilo projektno delo. Obiskali smo Slovenske gorice, Ljutomersko klet in kisarno Jesko v Radomerju.

V kisarni nas je sprejel prijazen gospod Andrej. V prostoru je dišalo po kislu. Gostitelj nas je peljal tudi v prostor, v katerem je bil velik macesnov sod. Povedal nam je, da jabolčni kis nastane z očetnokislinskim vrenjem jabolč-

nika. Za to so potrebne glivice, temperatura 25 stopinj Celzija in dostop zraka. Po vrenju kis očistijo in ga natočijo v steklenice. Gospod Andrej, učiteljica v šoli in doma so mi povedali, da je jabolčni kis zelo zdravilen. Pri njih smo ga lahko tudi kupili. Včasih ni bilo gospodinjstva brez domačega kisa, potem pa je bil nekaj časa skoraj pozabljen. Danes ga spet vedno bolj cenijo.

Kis lahko uporabljamo za solate, zdravilo, čistilo ... Njegova zdravilna vrednost je v tem, ker vsebuje rudninske snovi in kalij. Za dober spanec in za dobro po-

čutje si pripravimo zjutraj in zvečer napitek iz medu, vode in kisa. Pri vnetju grla grgramo raztopino kisa in vode. Za boljše počutje lahko vlijemo nekaj kisa tudi v vodo za kopanje. Tudi za lase je dobro, če si jih splaknemo v »raztopini« vode in kisa. To pomaga tudi za boleče noge. Moja mama pa uporablja mešanico vode in kisa za čiščenje oken. In še bi lahko naštevale, kje vse je kis koristen.

Iz kisarne sem odhajala zelo zadovoljna, ker zdaj vem, da kisa ne uporabljamo samo za solate, ampak je tudi domače naravno zdravilo.

TAMARA KOLOŠA, 4. b
OŠ III M. Sobota

Šola je pošast

Šola je kot pošast,

ki ima stroge oči

in velike roke.

Kdor dovolj se ne nauči,

ga naprej ne spusti.

Če učitelj brez naloge te dobi,

pa po šoli te zadrži.

PATRICIJA KAVAŠ, 3. raz.

OŠ Odranci

Neprevidni Peter

Sonja in Peter gresta po pločniku. Prideta do križišča. Peter zagleda otroke, ki se žogajo. Steče k njim in se tudi on žoga. Potem gre domov. Teče po sredini ceste. Povozi ga avto. Pripelje rešilec in ga odpelje v bolnišnico. Peter obljubi, da se to nikoli več ne bo zgodilo.

LUKA ŠKRJILEC, 1. b

OŠ Radenci

Veverica

Veverica živi v gozdu. Ima dolg košat rep, ostre zobe in hitre tečke. Najraje je na drevesih, kjer si išče hrano. Veverica je zelo plašna žival. Opazujemo jo lahko le od daleč. V parkih pa lahko vidimo tudi udomačene veverice.

Veverica ima najraje orehe, lešnike in žir. Prezimi v drevesni luknji, v katero si jeseni nanosi hrano, ali pa se zakopje v zemljo. Lahko jim naredimo tudi hišice, ne smemo pa jih zapirati v kletke, ker od žalosti poginejo.

CVETKA BELEC, 2. b
OŠ Videm ob Ščavnici

Jesen

Listje odpada,

veter pihlja ...

Dosti dežuje,

mokra so tla.

Kmetje orjejo,

branjajo, sejejo ...

Toplo sonce odhaja,

megla z dežjem prihaja

in zima nas ohlaja.

SUZANA GUNGL, 5. raz.

OŠ Stogovci

Živeli smo v naravi

Bili smo zelo veseli, ko smo zvedeli, da bomo šli v Fiesco. Težko smo čakali dan odhoda.

Z velikimi potovalkami in polni pričakovanj smo se končno podali na pot. Najprej smo se z avtobusom odpeljali na železniško postajo v M. Soboto, tam smo vstopili na vlak proti Kopru, v Fiesco pa nas je spet peljal avtobus. Lepo so nas sprejeli, in ko smo se namestili po sobah, smo dobili navodila za naše delo in se razdelili v skupine od A do J.

Vs dan smo hodili na dolge sprehode. V sredo smo se peljali z ladjo Laho. Med vožnjo smo videli rt Madona, Portorož, policijski čoln in še marsikaj zanimivega. V šoli v naravi smo se tudi učili, kako postaviti sotor, kako ob gozdu ali na travniku zakurimo ogenj in kako se orientiramo v naravi; spoznali smo različne kamne in še mnogo zanimivih stvari. Imeli smo tudi ples v disku. Bilo je zelo lepo. Plesale smo večinoma deklice. Samo dva fanta sta se nazadnje opogumila in se nam pridružila.

Ta šola v naravi nam bo stala v lepem spominu.

TAMARA LAZAR, 6. a, OŠ Kapeia

Kaj veš o aidsu?

- AIDS lahko dobiš, če se

»drogiraš«. (Manuel Šinko)

- To je bolezen, ki vodi v smrt.

(Boštjan Horvat)

- Če se okužimo z virusom aidsa,

tega ne vemo takoj. Moramo pa biti pozorni do svarilnih znamenj. (Leon Berden)

- Povzroči ga virus HIV. Za

aidsom je umrl tudi moj idol, pe-

vec skupine QUEEN.

- To je bolezen 20. stoletja.

Največkrat se prenaša z iglami

narkomanov. (Dejan Kučan)

- O aidsu bi se morali v šolah

več pogovarjati. Tudi doma se o

tem premalo pogovarjamo. (Lea

Kuzmič)

Učenci 7. b-razreda OŠ

Bogojina

Naša družina

V naši družini smo štirje: mama, oče, sestra Jasmina in jaz. Imamo še enega kužka in dve muci. Imam jih rada. Pri nas je lepo. Vsi se imamo radi.

BORIS FICKO, 1. b

OŠ Tišina

Jesenski sprehod

V soboto sem šel na obisk k svojim sestrični Nini.

Bil je lep jesenski dan, zato sem se odpravil po daljši poti. Opazoval sem, kaj počnejo ljudje. Videl sem, da jih je dosti na vrtovih in v sadovnjakih. Z vrtov so pospravljali korenje, petršilj, solato, zelje in peso. Nekateri so jih prekopavali, nekateri pa so sadili tulipane.

Na okenskih policah ni bilo več rož, ker so jih pospravili pred mra-

zom. Sadje je bilo že obrano z dreves in pospravljeno v kleti. Listje na drevesih je bilo živopisno obarvano in je začelo odpadati.

Ko sem prišel k Nini, sem videl, da je tudi ona zaposlena. Grabljala je listje, ki ji ga je veter vedno znova raznašal. Zelo se je jezila. Ma jo sem ji tudi jaz pomagal. Jesen je lep letni čas.

MIRO ŠAVEL, 5. c

OŠ III M. Sobota

Desa Muck na naši šoli

Kot že veste, je bilo v Murski Soboti srečanje slovenskih književnikov. Nekateri med njimi so obiskali tudi nekaj šol. Naša Bostja je bila Desa Muck.

Priznam, da nas je večina poznala Deso kot medijsko osebnost, starejši pa smo že tudi posegali po njenih knjigah. Njen prihod smo vsi nestrno pričakovali. Čeprav se nas je v knjižnici stiskalo 70 srečanežev med učenci, tri učiteljice in ravnatelj, se je sploščalo čakati.

In začelo se je. Desa je o svojem življenju bolj malo povedala, in sicer da se ukvarja z maršičim, da je bila negovalka duševno prizadetih otrok, voditeljica otroških in mladinskih oddaj, predvsem pa da ima nadvse rada svojo družino, sprehode, naravo, živali in knjige. Prebrala nam je več odlomkov iz svojih knjig. Priporočala je zanimivo, na njen živni humoristični način. Spoznali smo nastanek pustolovskega dela Pod milin nebo in ljubezenskega romana Hči lune; namenjali smo se ob knjigah z naslovom Blazno resno o seksu in

Blazno popolni; pozorno smo prisluhnili resni problematiki v delu Blazno zadeti; z največjim veseljem pa je predstavljala svojo najljubšo knjigo Krempln. Z veseljem je odgovarjala tudi na naša vprašanja. O delu na televiziji je povedala, da se ga hoče čimprej otresti.

Pripovedovali smo ji tudi o našem šolskem parlamentu. Z zanimanjem nas je poslušala. Rekla je, da imamo najstniki res svoje težave, da pa imamo tudi srečo, saj imamo nekoga, na katerega se lahko obrnemo v stiski in se z njim pogovorimo. Sicer pa je pisateljica bolj vase zaprta, kot smo vsi pričakovali. Kljub temu je bilo druženje z njo res prijetno. Ura je minila kot bi trenil. Zvedeli smo veliko novega in se do solz nasmejali.

Če bi bilo več takšnih srečanj, bi bila šola res prijaznejša, za priljubljenost slovenskega jezika in branja pa se vam, odraslim, ne bi bilo treba bati. Desa, piši še naprej!

SAMO FRIŠKIČ, 6. c

OŠ II M. Sobota

Strah ima velike oči

Nekoč sem bila sama doma. Očka in mamica bi se morala že zdavnaj vrniti. Postal me je strah. V hiši je bilo vse tiho. Naenkrat pa zaslišim škripanje vrat. Prestrašim se in se skrijem pod posteljo. Čakam, kaj se bo zgodilo. Tedaj zaslišim korake. Kmalu ugotovim, da sta se vrnila očka in mamica. Zlezem izpod postelje, onadva pa sta se mi smejala.

METKA SMODIŠ, 2. a

OŠ Bakovci

Kdor varčuje, si srečo kuje

Zdi se mi, da veliko ljudi varčuje. Odrasli varčujejo tako, da vlagajo denar v banko. S prihranki si lahko kupijo, na primer, avto. Od staršev sem večkrat slišala, da tudi mi varčujemo. Tako smo lahko kupili parcelo za novo hišo.

Varčujejo lahko tudi otroci. Čeprav obiskujem šole četrte razred osnovne šole, bom tudi jaz začela varčevati v banki. Ker sem še majhna, bosta vlagala denar na mojo knjižnico starša. Mogoče bom dobila kaj denarja od staršev, babice, dedka in tete. Ko ga bo malo več, si bom kupila kaj koristnega. Nekateri pa denar, ki ga dobijo, porabijo raje za sladkarije in podobno. Bolje bi bilo, če bi si kupili, na primer, smuči, drsalke in podobno.

Ljudje, ki varčujejo, sebi srečo kujejo. Lahko gredo na dopust in si kupijo marsikaj lepega.

JANJA JERŠE, 4. c

OŠ III M. Sobota

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je Knjižarna in papirnica DOBRA KNJIGA M. Sobota)

Neverjetno! Vsi (okrog 50) ste odgovorili, da se pravilno piše četrtina, in ne četrtina! Največ sreče pri zrebanju pa je imel DARJAN GAŠPAR iz Adrijance 32. Nagrado mu bomo poslali po pošti.

KUPON št. 12- ALI VESTE?

Ali veste, katero besedo smo izpustili iz pregovora Brez ni moke? Odgovore bomo zbirali 11. decembra.

ZLATOPOROČENCA KAVAŠ IZ ODRANEC - Ivan se je rodil 1922. leta, Ana pa leta 1925. Poročila sta se 10. oktobra 1946, torej pred 50 leti. Rodili sta se jima dve hčerki: Micka in Veronika. Imata štiri vnukinje in dva vnuka. Pred kratkim sta se Kavaševa vnovič »poročila« v novi poročni dvorani Občine Odranci. Potem pa je bila seveda »gostija« in tudi priložnost za obuditev spominov. Ivan je kot mladenič delal v Franciji, okusil pa je tudi grozote druge svetovne vojne. Po osvoboditvi je delal na družbenopolitičnem področju, poklicno pa je bil nakupovalec živine in kontrolor oddaje mleke. Ana pa izbaja od Škafarjevih, znane gostinske družine v Odrancih, kjer je v mladosti, dokler se ni poročila, tudi sama delala. - Fotografija: J. Ž.

Novi grb Lendave

Pisali smo že, da je lendavska občina razpisala natečaj za izdelavo osnutka novega grba Lendave oziroma znamenja občine. Na natečaj so dobili 11 osnutkov, izmed katerih so za najboljšega izbrali osnutek Katjuše Kranjc. Čeprav je izbira povzročila veliko nasprotovanj, pa na poziv občine, da naj pripombe pošljejo na občinski svet, ni prispela nobena pripomba. Tako je svet občine dokončno sprejel osnutek. Kmalu je pričakovati, da bo občina dobila svoj grb in druga znamenja, ki jo bodo predstavljala doma in zunaj občine. J. D.

BOGOJINA - Čez dve leti bodo v Bogojini praznovali 790. obletnico prvega zapisa imena kraja. Gre za enega prvih krajev na našem območju, zapisanega v listinah že davnega leta 1208. Sicer pa je bila Bogojina že nekdanj pomembno krajevno središče, kar velja tudi za Martjance in Prosenjakovce. Zanimivo je, da so bile druge bližnje vasi omenjene veliko kasneje kot Bogojina. M. J.

BREZOVCI - Z vodstvom Občine Puconci so se dogovorili o obnovi zapuščene in propadajoče zgradbe nekdanje podružnične osnovne šole v Brezovcih. Ta objekt naj bi obnovili do začetka naslednjega šolskega leta, ko bodo v njem odprli oddelke puconškega otroškega vrta. Brezovski vrtec bodo obiskovali tudi otroci iz sosednjih vasi Predanovci, Lemerje, Strukovci in Puževci. M. J.

LIPA - Referenduma za podaljšanje krajevnega samoprispevka v naslednjih petih letih se je udeležilo 83 odstotkov volilnih upravičencev. Tako bodo do konca leta 2002 - veljati začne od 1. januarja 1997 - zbrali okrog 15 milijonov tolarjev. Predvidevajo gradnjo kanalizacije, vodovoda, ureditev dvorane vaškega doma in njegovo vzdrževanje, preplastitev vaških ulic, ureditev pokopališča in mrljske vežice, kabljskega TV-sistema in sofinanciranje društev. M. J.

DOKLEŽOVJE - Vodstvo krajevnega skupnosti zahteva, da se zaradi nemotenega vzdrževanja in upravljanja vaško-gasilskega doma v Dokležovju ta objekt vključi pri Okrajnem sodišču Murska Sobota kot njena lastnina. Na ta način bi Krajevna skupnost Dokležovje postala dejanski lastnik ter uporabnik dvorišča in vaškega doma. S tem soglašata tudi Občinski svet Občine Beltinci. M. J.

Krajevna skupnost Benedikt

Dobro se slišijo

Telefon pri (skoraj) vsaki hiši, na dveh tretjinah cest še makadam

Benedikt, Drvanja, Ihova, Ločki Vrh, Negovski Vrh, Obrat, Spodnja Bačkova, Spodnja Ročica, Stara Gora, Sv. Trije Kralji, Štajngrova, Trotkova, Trstenik in Ženjak so kraji, ki sestavljajo krajevno skupnost Benedikt v Slovenskih goricah.

Krajevna skupnost je torej iz 14 naselij. Vseh gospodinjstev je 520 in v njih živi 2.000 prebivalcev. S tega območja je zaposlenih od 400 do 500 ljudi. Če bo huje zaškrpalo v obratu Peka v Benediktu (na obisku sem bil, ko je bila proizvodnja prekinjena), bo število zaposlenih kaj hitro za nekaj deset ljudi manjše. Zdomcevi pa je vse manj, saj tačas redno dela na tujem le še kakih 30 ljudi. Veliko več pa jih hodi občasno na delo čez mejo. Tako imenovanih čistih kmetij pa je menda le 80. Veliko več, pravzaprav prevladujejo, pa je polkmetov. Dobro pa je, ker se širita obrt in (zasebno) podjetništvo. Tako naj bi bilo že 50 obrtnikov oziroma zasebnih podjetnikov. In ker praviloma le-ti ne morejo vsega sami postoriti, zaposlujejo v povprečju še po enega delavca. Pa dejavnosti? Proizvodne menda ni, pač pa le storitvene: oljarstvo, cvetličarstvo, pekarstvo, avtokleparstvo, avtoprevoznništvo, kovaštvo, mizarstvo, stavbo- no kleparstvo, zidarstvo, trgovina, gostinstvo ...

Kar 510 telefonov

V vseh krajih je izredno dobro razširjena telefonija, saj imajo kar 510 telefonskih priključkov. Pred leti, ko so napeljevali omrežje, so ljudje pač

RADENCI - V srednji šoli za gostinstvo in turizem, ki deluje v Radencih od 1962. leta, se v tem šolskem letu izobražuje 543 dijakov, kar je največ doslej. Pouk imajo v dveh izmenah in celo v internatu šole. Letošnje šolsko leto imajo tudi dva razreda dijakov štiriletnega šolskega izobraževanja. Vse to kaže, da je v Pomurju veliko zanimanje za poklice gostinskih in turističnih delavcev. (F. Kl.)

izrabili priložnost. Resnici na ljubo pa je treba tudi zapisati, da so pri uresničevanju projekta dobili tudi nekaj denarja iz državnega »budžeta« (sklad za demografsko ogrožena območja).

Slabše pa je s krajevnimi in lokalnimi cestami. Čeprav ima

marca 2001. leta. To pa je že prvo leto novega tisočletja! Obremenitve niso majhne: zaposleni plačujejo 2,3 odstotka od osebnega dohodka, kmetje pa 7,3 odstotka od katastrskega dohodka. Na prvo mesto referendumskega programa so dali asfaltiranje krajevnih cest. Samoprispevek bodo (po)rabili še za dograditev prizidka k mrljski vežici, nakup in postavitev avtobusnih čakalnic ob magistralni cesti, obnovitev slatinškega vrelca v Benediktu, gradnjo povezovalnega kolektorja za kanalizacijo itd. Z denarjem iz drugih virov pa je krajevna skupnost uspelo (z)graditi dom krajevnega skupnosti - poslopje z ustreznimi prostori za delovanje KS.

Četrtnina od občine

Območje krajevnega skupnosti

je žejen, bo verjetno zajel vodo iz »starinskega« studenca in se odžejal. Tudi noge si bo odpočil, še posebno, če ga bo pot vodila iz nižinskega Benedikta k cerkvi Sv. treh kraljev, ki je na pobočju. Naletel bo namreč tako na vodnjak kot tudi na nekaj klopi ob njem.

Krajevna skupnost Benedikt je letos dobila iz lenarskega občinskega proračuna 13.000.000 tolarjev, kar je le nekaj več kot četrtnina proračunskega denarja KS Benedikt. Le-ta znaša 50.000.000 tolarjev. Razlika (37.000.000 tolarjev) so drugi viri, predvsem krajevni samoprispevek in lastna sredstva KS (najemnine od teniškega igrišča, gospodarjenje s komunalnimi in energijskimi napravami itd.)

Kako so organizirani?

Letos so imeli v KS Benedikt volitve novih članov sveta krajevnega skupnosti. Območje krajevnega skupnosti so (za volitve) razdelili na tri volilne enote in v vsaki so (izmed 35 kandidatov) izvolili po tri člane. Svet krajevnega skupnosti tako šteje devet članov, predseduje pa mu Janez Zorko. Organ krajevnega skupnosti so še (poleg sveta) nadzorni odbor, krajevna volilna komisija ter odbori in komisije. V benediški krajevni skupnosti pa nimajo vaških odborov, kakršne sicer poznamo v krajevnih skupnostih v Prekmurju, seveda tam, kjer je KS sestavljena iz več vasi. Svet KS Benedikt je pristojen za odločanje za celotno območje štirinajstih vasi.

Svet pa ima (v soglasju z županom občine) pristojnost imenovanja tajnika KS za izvajanje administrativno-tehničnih del in za izvajanje sklepov. Seveda pa v KS Benedikt poznajo tudi neposredne oblike odločanja občanov o lokalnih zadevah: zborni občanov, referendum in ljudsko iniciativo. S. SOBOČAN

V okviru programa celotnega razvoja podeželja in vasi so na območju KS Benedikt uredili štiri vodnjake. Eden od njih je tale. Mimo njega vodi cesta od Benedikta k cerkvi Sv. treh kraljev. - Fotografija: Š. S.

tujec, ki zaide v omenjene kraje, občutek, da je »vse asfaltirano«, je le nekoliko drugače. Tajnik krajevnega skupnosti (sicer pa predsednik lenarskega občinskega sveta) Milan Gumzar je povedal, da je od 93 kilometrov cest asfaltiranih le 35 kilometrov in da so zato »največji problem ceste«. Res pa je, da gre predvsem za veliko krajših makadamskih cestnih odsekov in ne toliko za »dolge ceste«. Ščasoma pa jih bodo najbrž le posodobili. Letos, denimo, so z asfaltno prevlekli šest odsekov v skupni dolžini 3.600 metrov.

V novo tisočletje

V Krajevni skupnosti Benedikt ne morejo brez krajevnega samoprispevka. Na novo so ga uvedli prvega aprila letošnjega leta, obdobje plačevanja samoprispevka pa se bo izteklo 31.

Benedikt zajema 24 kvadratnih kilometrov. Vključili so se v projekt celotnega razvoja podeželja in vasi in lani so na benediškem območju obnovili štiri vodnjake, ne za to, ker bi jih potrebovali zaradi oskrbe z vodo (490 gospodinjstev je priključenih na mariborski vodovod), ampak skrbijo za ohranjanje kulturne dediščine. Če pa je človek že pri vodnjaku in

Sprejemi za ostarele

V Dolgi vasi so se začeli letošnji sprejemi za ostarele v lendavski občini. December je čas, ko krajevne skupnosti in vaški odbori pripravljajo sprejeme za ostarele občane, na katerih jih seznanijo z razvojem vasi in jih po možnosti obdarijo. Že nekaj let se v te spre-

jeme vključuje tudi Karitas. Dolgi vasi so ostarelim v vaškem domu pripravili pester kulturni program, na katerem so nastopili vaški šolarčki in mrljski iz vrtca, pevski zbor in citrarji. Organizatorji teh sprejemov trdijo, da so koristni, saj se v današnjem svetu ljudje bolj odtujujejo kot srečujejo, še posebno pa to velja za ostarele občane. To je možnost, da se med seboj srečajo in občutijo, da niso sami. Takšna srečanja bodo potekala vse do božiča in bodo v sleherni krajevni skupnosti lendavske občine. J. D.

Kanalizacija tudi v Kobilju

Po elektrifikaciji, asfaltiranju cest in gradnji vodovoda se v Kobilju pripravljajo na uresničitev še ene pomembne naloge. Urediti želijo kanalizacijo. Nekaj denarja bodo zagotovili s krajevnim samoprispevkom, nekaj bo primaknil občinski proračun, nekaj pa ga bodo dobili od republike. Življenje v tej najmanjši občini postaja čedalje pestrejšo, saj si želijo zagotoviti kar najboljše razmere. Graditi nameravajo otroški vrtec in telovadnico, oba objekta naj bi bila končana v prihodnjem letu. Gradnja kanalizacije naj bi stala okoli 20 milijonov tolarjev, medtem ko bi za vrtec in telovadnico potrebovali 34 milijonov tolarjev. Poskrbeli bodo tudi za redno odvažanje smeti in drugih odpadkov na osrednje smetišče v Dolgi vasi, tako da bo vas čista in okolje prijazno vsem, ki bodo vanjo prišli. Pričakujejo, da bo v prihodnjem letu zaživel tudi meddržavni mejni prehod, v uredi-

tev katerega so vložili že veliko dela in denarja. Jani

Gasilskega doma v Zbigovcih ne uporabljajo le za potrebe gasilstva, ampak imajo v njem tudi razne negasilske (kulturne in druge) prireditve, v delu objekta pa sta trgovina in zbiralnica mleka. V društvu je veliko mladih. Ti so pred kratkim zamenjali letve na ostrejši in dom na novo prekrili. Tri dni po deset ur je delalo 18 mladih gasilcev in gasilk. Pridne mlade člane je z moštom »častil« sam predsednik društva Branko Križan. - Fotografija: L. Kr.

Črno-bela preteklost

CESTE ZBLIŽUJEJO. Na našem posnetku, ki je bil narejen leta 1969 v Sombotelu na Madžarskem in v Avstriji in tamkajšnji rimske ceste. Ogledali so si jo člani soboškega mešanega pevskega zbora Štefana Kovarja. Takrat je zbor deloval komaj drugo

leto in veliko pripomogel k utrjevanju sožitja na tromeji. Zbor je že takrat nastopal na Madžarskem in v Avstriji in tamkajšnji pevski zbori so mu obiske vračali. S Ptujja je nekoč vodila rimska cesta do Sombotela, ki se je takrat imenoval Savaria. F. Štefanec

Človek in njegov konjiček

Zaljubljen v starine

Kovinostrugar ima rad tudi - les

Ste bili letos na »kmečki paradi« na kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni? Če ste bili na mimohodu starih traktorjev, potem vam je prav gotovo vzbudil veliko pozornost nemški traktor Ross, ki se vžiga s »cikom«, izdelali pa so ga 1940. leta v Nemčiji.

V lopi in na podstrešju

Lastnik tega traktorja je 45-letni Feliks Rajh iz Brengove pri Cerkenjaku. Pa ne samo tega delovnega stroja, ampak tudi niza drugih (stabilnih) motorjev na nafto in bencin. V lopi na dvorišču sem imel priložnost opazovati še več drugih strojev in delovnih pripomočkov, zlasti za kmetijstvo. Naj jih nekaj naštejemo! Vprežni: kosa, obračalnik in grablje ter plug. Dalje: kovaški meh, naprava za čiščenje zrnja z zrakom (po domače *blat*), orodje za slamokrovce, kmečki leseni voz, kočija ...

Feliks me je povabil na podstrešje stanovanjske hiše. Tudi tam je mnogo starin. Spet naj jih nekaj nanizam: stari likalniki na ogelje, glasbeni instrumenti, orodje za peč na drva, gramofon na vzmet, stenske ure, slike (na primer na temo štirih letnih časov), nabožne

podobe in kipci, stare knjige, stare fotografije ...

»Ze dolgo zbirate starine?« sem postal radoveden še z vprašanjem. Dotlej, dokler nisem »zinih«, sem le opazoval, se navduševal in - naj mi bo oproščeno - dajala me celo zavist. Tudi sam se navdušujem za stare predmete, vendar sem se na zbirateljstvo spomnil daleč pozno: starin ne najdes več kjerkoli, saj jih ljudje vse bolj cenijo. Zbiratelji, kot je Feliks Rajh, pa še posebno, sicer ne bi zbral toliko (kdo ve, koliko?) predmetov.

»Starine sem začel zbirati, ko sem bil še osnovnošolec. Kar veliko drobnih predmetov sem nabral, pozneje pa sem jim dodal še večje predmete, med njimi tudi star traktor in druge motorje,« je povedal konjičkar.

Muzej na sejmu?

V nadaljevanju pogovora je menil, da je napočil čas, ko bo

treba odločiti, kako naprej. Je v veliki dilemi: ali naj uredi lastni muzej starih predmetov na domačem dvorišču, ali pa kje drugje, recimo v neki tuji hiši v sosednji vasi, ki bi bila (glede na svojo arhitekturo) še kako primerna, a bilo bi jo treba kupiti: stane pa toliko in toliko (menja 100.000) mark. Teh pa Feliks nima, saj je veliko denarja že porabil za gradnjo stanovanjske hiše in pozneje še sodobne in velike strojnostrgarske delavnice ter njeno opremljanje s strožnicami in drugimi stroji. Razmišlja tudi o povezavi s kmetijsko-živilskim sejmom v Gornji Radgoni, kjer bi morda uredili stalno razstavo starih kmetijskih strojev, orodij in pripomočkov. Delež starin, ki bi jih prispeval, bi bil velik.

Tako je, ko se človek posveti kakemu konjičku oziroma delu, ki ga najraje opravlja in ima zaradi tega (pa naj se bere še tako neologično) »same izdatke«. Tako kot mnogi drugi zbiralci, je tudi Feliks nekaj starin kupil za »keš«, druge je moral odplačati s protiuslugo v svoji strojnostrgarski delavnici, v kateri sicer izdeluje strojne dele za industrijo, ne odkloni pa tudi st-

rojnih storitev za kmetijstvo. No, nekaj pa je dobil tudi »gratiš«. Se pa dobro zaveda, da so predmeti »nametani«, neurejeni in nepopisani. Torej ga čaka še precej dela, preden bo muzejska zbirka urejena, morda tudi »očiščena« nekaterih predmetov.

Mercedes, chevrolet ...

Ste bili kdaj v prodajalni Kastner & Ohler v Mariboru. Če ste šli tja, potem ste tam videli mercedes, letnik 1948. Preden so ga uporabili v reklamne namene, je bilo treba avto obnoviti. In uredil ga je Feliks Rajh. Pa ne samo tistega! Tudi svoj chevrolet, letnik 1974, dolg skoraj šest metrov. To je prava ameriška »ladja«, s katero se tu in tam kam zapelje in vzbudi veliko pozornost. Kaj pa opel olimpia, izdelan 1950. leta?

Dokaj načeta tvarina je v delavnici v Brengovi in zaščiten s temeljno protirjavno barvo in tako do neke mere »konzerviran«. Pravo delo pa se šele začne. Tudi ta oldtimer bo čez čas spet vozil po cesti, četudi le na kakem avtoralliju veteranov. In morda se bosta v njem peljala obnoveleteljski Feliks in njegova družica Vera? Š. SOBOČAN

Beltinci

Denar za orgle bo!

Iz sporočil župnije sv. Ladislava v Beltincih o prispevkih za sofinanciranje nakupa orgel, ki so jih medtem že predali namenu, naslovljenih na beltinsko občinsko upravo, je razvidno, da so do začetka letošnjega novembra zbrali 196.350 nemških mark. Od tega so največ zbrali po domovih, in sicer 70.000 DEM v prvem in 54.000 DEM v drugem primeru. Poleg tega je Občina Beltinci prispevala 30.000 DEM, od darov za orgle pri pogrebih pa so dobili 26.850 nemških mark. Od podjetij, kot so LB Pomurska banka, Pomgrad Nizkogradnje in KG Rakican z enotama v Beltincih in Nemščaku, ter od neimenovanih posameznikov so prejeli 8.500 DEM, za klopi v cerkvi pa 7.000 nemških mark.

Primanjkuje še okrog 100.000 DEM. Tako si je moral župnijski urad pri posameznikih sposoditi že 68.650 DEM, da so lahko plačali obveznosti. Kot glavni razlog navajajo premajhen odziv podjetij in podjetnikov na prošnje, ki jih je bilo poslanih 70, odzvali pa so se le trije. Zato bodo z akcijo zbiranja denarja za nakup orgel v župnijski cerkvi sv. Ladislava v Beltincih nadaljevali. Pri tem se kaže tudi velika pripravljenost Občine Beltinci, da z dodatnimi 30.000 nemškimi markami prispeva k čim prejšnjemu nakupu omenjenih orgel. V ta namen bo občinska uprava župnijski urad zaprosila za mnenje in podrobnejše poročilo. Dobro pa se zavedajo, da gre v tem primeru za veliko prosvetno in kulturno pridobitev celotne občine.

M. JERŠE

Obnovili in razširili bodo most

Lesen most čez Bukovnico na regionalni cesti Lendava-M. Sobota pri Dobrovniku je bil v prometu vedno ozko grlo, tudi takrat, ko še ni bilo tako velikega prometa kot danes. Delavci Cestnega podjetja so se lotili prenove pred nekaj dnevi in, kot kaže, bodo most popravili in razširili do prvega snega. Omejitev za vozila, težja od osem ton, je upošteval le

malokdo, zato je bil skoraj vsako leto obnovljen, sicer bi promet po tej pomembni cesti zamrl. Dobrovnik se te dni pripravlja na referendum o uvedbi krajevnega samopriskpeva in o ustanovitvi nove občine. V prihodnjem letu bo torej uradno ustanovljena nova občina, v katero se bosta vključili še vasi Strehovci in Žitkovci.

Jani

Razstava ptic v Odrancih

Nekaj maj kot dvesto ptic

Društvo za varstvo in vzgojo ptic Slavček iz Beltincev je pripravilo v vašem domu v Odrancih razstavo ptic. Na njej je bilo razstavljenih 195 ptic, 132 pa so jih ocenili ter podelili štiri naslove šampionov. Nekaj manj ptic so ocenili zato, ker ocenjujejo samo enoletne ptice.

Šampioni so postali barvasti kanarček rumeni lipokrom, kanarček bioster konsort, pri eksotih gauldova amadina ter pri papigah pojoča papiga. Šestindeset najlepših papig s te razstave se bo udeležilo republiškega tekmovanja, ki se bo začelo še konec tega meseca v Zalogu. Na razstavi so sodelovali člani društva Slavček, razstavili pa so deset vrst kanarčkov, pet vrst srednjih (nimfe, pojoče papige) in velikih papig (rozele, žako) ter razne vrste standard papig (modri normal, albin). Poleg tega so razstavljali še eksotične gauldova amadina, japonske zlatebčke, avstralske zebrice in druge. Razstavljene pa so bili tudi

krizanci in nekaj zunanjih ptic.

Največ pozornosti je vzbudila papiga žako, ki je nekoliko večja, zelo redka in se tudi po obnašanju

Izbrali so štiri šampione.

precej razlikuje od drugih papig.

V Pomurju obstajata dve društvi za varstvo in vzgojo ptic, tako poleg Slavčka iz Beltincev deluje še eno v Murski Soboti. Slavček ima precej članov, od tega dvanajst gojiteljev ptic. Posamezniki pa imajo od šestdeset do sto ptic.

Besedilo in foto: ANR

NAJSTAREJŠA BISTRICA

ČANKA - Te dni je stopila v 95. leto svojega življenja Terezija Kolarič iz Dolnje Bistrice. Imela je kar dvanajst otrok. Devet jih še živi in med njimi je tudi Jože, ki je bil svojčas predsednik Občine Lendava, direktor turniške Planike ... Skoraj ves čas doslej je delala na kmetiji. Zdaj v glavnem poseda v kuhinji ali v svoji sobi, zanjo pa posebno skrbi 73-letna hčerka Marija (desno na posnetku, da ne bo pomot!). Zdravje ji v minulih letih ni bilo najbolj naklonjeno, sedaj pa se še kar dobro počuti, četudi ne jemlje več nobenih zdravil. Zelo rada se tudi pošali in tako je tudi ob našem obisku malo za šalo malo zares dejala: »Jožko (mislija je svojega moža, ki je umrl že pred 26 leti) je bil v Ameriki, pa si tam ni mogel najti žene, ampak je prišel domov po mene.« In ko smo se poslavljali, se je strinjala, da jo lahko spet obiščemo in fotografiramo, ko bo praznovala 100. rojstni dan. Da bi le! (Besedilo in fotografija: J. Graj)

ČERNELAVCI - V

Cernelavci gradijo pločnik v Gorički ulici. Ki ga financira krajevna skupnost z denarjem, zbranim s krajevnim samopriskpevom. Če bo vreme primerno, bodo pločnik uredili še v tem letu in bo prispevek k večji prometni varnosti. Uredili bodo tudi avtobusno postajališče. (L. B.)

PUČONCI - V vseh

petih krajevnih skupnostih občine Pučonci je 763 občanov, starejših od 70 let. Pred kratkim so imeli srečanja in pogostitve v Pučoncih, Dankovcih, Zenkovcih, Puževcih in Lemerju. Posebej zanimivo je bilo srečanje v Lemerju, kjer je državni prvak v letenju s toplozračnimi baloni Stefan Bertalančič uredništil željo najstarejšemu udeležencu Francu Prši iz Brezovca in ga z balonom popeljal v višave. Sploh je v starejših ljudeh veliko optimizma. Tako je 94-letni Aleksander Bezec iz Mačkovec izjavil: »Vse se mi zdi lepo, le žal mi je, da se nisem rodil 70 let pozneje!« (J. K.)

BREZOVICA - Vaš

čanom Brezovice v KS Velika Polana ni treba več po nakupih v druge kraje, kajti zasebni podjetnik iz Murske Sobotje je v tamkajšnjem vaško-gasilskem domu odprl samopostrežno trgovino z osnovnimi gospodinjstskimi in življenjskimi potrebščinami. (L. B.)

ZLATOPOROČENCA

HORVAT - V družinskem krogu sta pred kratkim praznovala 50 let skupnega življenja Ana in Stefan Horvat iz Velike Polane. Ona se je rodila 1922. leta, on pa leta 1919. Pretežni čas zakonske skupnosti sta delala na kmetiji, Stefan pa se je ukvarjal tudi malo s politiko, saj je bil nekaj časa delegat v nekdanji skupščini Občine Lendava. Zaslužen je tudi za gradnjo vodovoda v Veliki Polani. V zakonu sta se jima rodila dva otroka: sin Milan, ki živi v Murski Soboti, in hčerka Rozina, ki ju na jesen življenja »neguje« v domačem kraju. Rada imata svoje štiri vnuke in eno pravnukinjo. Zahvalno mašo za srečnih 50 let zakona je daroval velikopolanski župnik Franc Kodila. - Fotografija: J. Žerdin

ŠČUKA, DA TE KAP! - Vojko Tepuš, Goran Škaper in Jože Osojnik z Vaneče so ujeli v Krašči (natancneje točke seveda nočejo izdati) ščuko, ki je bila dolga 102 centimetra, tehtala pa je 9,40 kilograma. V spomin na veliko skupno trofejo so se fotografirali. - Fotografija: E. Škerlak

Beltinci

Beltinski občinski svetniki so sprejeli sklep, po katerem bodo najpozneje do 15. decembra sklicali posebno sejo občinskega sveta, namenjeno obravnavi in sprejemu dolgoročnega in srednjeročnega razvojnega programa Občine Beltinci. Gre za okrog 170 strani dolgo gra-

divo, ki terja temeljito proučitev. Obenem so ugodili prošnji KS Dokležovje za podelitev koncesije za gradnjo plinovodnega omrežja v Dokležovju in vlogi Zdravstvenega doma Murska Sobota za predhodno soglasje k najemni pogodbi za izdajo ordinacije v Zdravstveni postaji Beltinci, kjer bi opravljali občasne zdravniške preglede za očala.

M. J.

nukinjo. Zahvalno mašo za srečnih 50 let zakona je daroval velikopolanski župnik Franc Kodila. - Fotografija: J. Žerdin

Prvo sejo državnega zbora vodil argentinski Slovenec

Prva seja novoizvoljenega parlamenta se je začela in končala s prekinitvijo. 90 odstotkov časa je bilo namenjenega odmorom. Po tem ko so okrog 11. ure izvolili mandatno-imunitetno komisijo – pred tem so seveda odpeli Zdravljico, poslušali nagovor predsednika republike in se kot novi poslanski orkester fotografirali – je ta razpravljala in razpravljala. Njena naloga je bila namreč ugotoviti, ali sta pritožbi zoper izvolitev kandidatov z nacionalne liste slovenskih krščanskih demokra-

tov sporni. Sporna imena naj bi bila: Izidor Rejc, Miroslav Mozeč, Marijan Schiffrer (kot najstarejši med poslanci je imel čast voditi prvo zasedanje parlamenta). Ko je v popoldanskih urah mandatno-imunitetna komisija ugotovila, da njihovi mandati niso sporni, so njihova poslanska mesta potrdili tudi novi poslanci, in sicer s 45 glasovi »za« in 42 »proti«, ob tem da kandidat, za katerega se je glasovalo, ni glasoval in ob tem, da je bilo navzočih od 87 do 89 poslancev. Izid je na-

vsezadnje dokaz, da pomladne stranke znajo nastopati kot koalicija, ko ne tekmujejo ravno med sabo. Vendar pa se je pri izvolitvi predsednika državnega zbora na ponedeljkovi seji pokazalo, da pomladna koalicija ne zagotavlja parlamentarne večine, torej 46 proti 44 glasov, kot so zadnje dni napovedovali v javnosti, temveč postaja slovenski politični prostor fifty : fifty. Očitno je postalo, da v politiki ob vsej kombinatoriki ne moreš staviti na permutacije. In kaj so poslanci pa seveda številni obiskovalci in novinarji počeli v četrtkovem, skorajda celodnevem odmoru? Stikali so glave, se družili vsak s svojim in čakali (predvsem novinarji), da se iz kakšnega kota prikotali pomemben lider ali pa kak prestrašeni novopečeni poslanec, ki ga je bilo mogoče spoznati po njegovi držji, predvsem pa po obrazu, na katerem je pisalo: »Joj, nerodno mi je!« Medtem ko so se nekateri prejšnji in zdajšnji poslanci vedli pokroviteljsko, tudi do pisarjev iz svojega konca, se je poslanka naredila, kot da ne bi še nikoli videla niti slišala za ljudi s svojega konca. No, ja, njeni res nismo bili tam. Najbolj družabno razpoloženje je bilo seveda v jedilnici, kjer ste si lahko za 450 tolarjev privoščili kosilo, torej za ceno, ki ustreza nizkim plačam poslancev (!), ali pa popili nekaj sokov za dvesto tolarjev. In kaj je bilo pri vsem tem najbolj prijetno? Da so kadilci prišli na svoj račun. Lahko so kadili po hodnikih, v prostoru pred veliko dvorano, razen v delu jedilnice. Pa naj se še kdo pritožuje, da mu je bil cel čakajoč dan na delo drugih težak? A. POTOČNIK

Dr. Janez Drnovšek (LDS) in Marjan Podobnik (SLS): *Le eden od naju bo lahko glavni, zato bi bilo prav najti takšno rešitev, da bova oba še naprej v središču pozornosti.*

Marija Pozsonec (madž. narodn.): *Ne čujem dobro in tudi videti ne želim vsega. Se bom že sprti odločala tako, kot bo zame najbolje.*

Jože Špindler (LDS): *Jaz sem tukaj sicer nov, zato je vsak nasvet dobrodošel, vendar na limanice se ne dam ujeti, pa naj gre še za tako pomembnega strankarskega prvaka.*

Geza Džuban (LDS) in Zmago Jelincič (SNS): *Midva sva tukaj že stara znanca in priznati morava, da ni slabo.*

Brata Janez in Marjan Podobnik (SLS): *Kakšna škoda, da nimava še treh bratov. Zdaj bi si lahko razdelili vse ključne pozicije v državi.*

Fotozapisi: L. KOVAČ
N. JUHNOV

Ciril Pucko (SKD): *Je že res, ja nez, da smo pomladne stranke vendarne pozabimo, da je pred mi zdaj zima ...*

Andrej Gerenčar (LDS): *Daje me domotožje in najraje bi se kar vrnil med svoje volilce ...*

Jožef Školjč (LDS), dosednji predsednik DZ: *Saj so tudi ti sedeli v poslanskih klopih kar udobni, pravega pregleda čez dogajanje v dvorani nimaš in vedno ti je hrbtom.*

Od hišnega reda do ajdove kaše

Usposabljanje lastnikov turističnih kmetij po novem učnem programu – Vključeno tudi poznavanje primerne arhitekture, domače polnovredne prehrane in pisanje seminarske naloge

Minuli teden, ko je prvi sneg pobelil pokrajino, se je majhna skupina moških in žensk potila na pečarovskem hribu. Pa ne zaradi poledice ali snega na cesti, potili so se pri gnetenju testa, mešanju, peki in kuhanju za štedilniki na vzorni turistični kmetiji Zelko v Pečarovcih. Ob našem obisku so namreč spoznavali premalo promovirane domače prekmurske in prleške jedi, najsi bodo to solate iz ajdove kaše, bibe, sadni kruh ali pestra izbira zelenjavnih jedi iz doma pridelane zelenjave.

Pa vseeno to ni bil navaden kuharski tečaj in udeleženci niso bili začetniki, nevedci kuhanja. Udeleženci dvotedenskega usposabljanja so bili lastniki turističnih kmetij, ki so si zaradi novega zakona o gostinstvu morali pridobiti potrdilo o ustrezni usposobljenosti. Na srečo je Kmetijski svetovalni službi Pomurja, ki se je od začetka ukvarja z dopolnilno dejavnostjo na kmetijah, uspelo pridobiti tovrstno usposo-

prej so poslali obvestila vsem, ki že obratujejo, pa nimajo ustrezne izobrazbe – kdor se je vse življenje ukvarjal s kmetijstvom, se sedaj ne bo vpisoval v gostinsko šolo. Marsikje so končali ustrezno srednjo šolo otroci. Tokrat so se srečali lastniki turističnih kmetij (praktičnega dela sta se udeležila gospodar in gospodinja) Grabar iz Sela, Erniša s Suhega Vrha, Šonaja iz Veržaja, Kuzmič iz Vidonec, Benko iz Sp. Ščavnice, Pasero iz Tešanovca, Vugrinec iz Kobilja in Kis iz Doline. Kar pestr struktura udeležencev iz zares različnih krajev severovzhodne Slovenije.

Kljub temu je veliko zanimanje tudi za naslednje podobno usposabljanje, še bolj pa sedaj, ko se je razvedelo, da je tokratno

razvoj kmečkih gospodinjstev, uspeli pridobiti številne dobre predavatelje. Poleg obeh omenjenih so predavali tudi Tadeja Lazanski, Milena Kulovec, Vlado

Na minulem gostinsko-turističnem zboru na Bledu so se zelo dobro odrezale tudi pomurske kmečke gospodinjke. V svoji kategoriji sta tekmovali tudi Kristina Vargazon s Cvena in Klara Gregorec iz Slaptinec. Za izdelavo rezančnega testa in pripravo polnovrednega narezka sta prejeli zlato medaljo.

Čestitamo!

Največji mojster »gnetenja« in »vlačenja« bib

bodo podelili potrdila o opravljenem usposabljanju.

Stroške usposabljanja si morajo seveda plačati sami, na srečo pa so se občine zelo pozitivno odzvale na prošnjo svetovalne

službe za sofinanciranje, tako da tečajnikom plačajo 50 ali pa tudi 100-odstotkov stroškov.

BERNARDA B. PEČEK
FOTOGRAFIJE:
JURE ZAUNEKER

Olga Godina je večja »poučevanja«, saj je dolga leta učila na Srednji šoli za gostinstvo in turizem v Radencih.

izobraževanje res konkretno, s praktičnimi in koristnimi nasveti o vsem, kar spada k ponudbi in delovanju turistične kmetije. Veliko je pripomoglo tudi to, da sta svetovalka za turizem pri Ministrstvu za gospodarsko dejavnost Sonja Kreslin in Ivanka Donko, ki v Kmetijski svetovalni službi skrbijo skupaj s svetovalkami za

Goldinsky, Olga Godina, Niko Brus, Ernest Novak, Štefan Vrečič in Slavica Mučič. 70-urni tečaj je trajal od 18. do 29. novembra, do 9. decembra morajo pripraviti seminarsko nalogo z obsegom od 8 do 25 strani z naslovom Ponudba na moji turistični kmetiji, to morajo potem še ustno zagovarjati, 16. decembra pa

Sicer prostorna in sodobno opremljena kuhinja Zelkove turistične kmetije je bila skorajda pretesna za vse udeležence prvega usposabljanja.

vsak je imel kakšno delo, vsak je izvedel kaj novega.

Učnanje po programu, ki je pripravljen v sodelovanju Ministrstva za kmetijstvo, Ministrstva za gospodarske dejavnosti in s potrditvijo Ministrstva za šolstvo. Naj-

ce, Ozmeč iz Slamnjava, Roškar iz Lastomerec, Rožman iz Dole vasi, Cuk iz Banute, Jureš iz Ljutomerja, Puhar iz Černelavca, Sever iz Polane, Marko iz Naso-

CERNELAVCI – V KS Černelavci živi 150 občanov, starejših od 70 let. Tradicionalnega zvečanja in pogostitve se je udeležilo 90 starostnikov. Za prijetno razpoloženje so skrbeli člani tamburaškega ansambla, ki deluje v okviru upokojenskega društva. Tiste, ki pa zaradi bolezni ali onemoglosti niso prišli, so predstavniki vaških odborov obiskali na domovih in jih primerno obdarili. (L. B.)

GORNJA RADGONA – Upokojena katehistinja Marija Cimerman iz Gornje Radgone je pred kratkim (ob 40-letnici delovanja katehistinj v mariborski škofiji) prejela iz rok mariborskega škofa dr. Franca Krambergerja odlikovanje – medaljo škofa Antona Martina Slomška – za zvesto služenje Ce-

rkvi. Gre za najvišje priznanje, ki ga podeljujejo ne-duhovnikom. (F. Kl.)

PUCONCI – No OŠ Puconci je okoli 90 odstotkov učencev vozačev, ki so vezani na prevoz s petimi šolskimi avtobusi. Tudi ob slabem vremenu morajo čakati na avtobus skoraj pod milim nebom. Želja po pokritem postajališču je bila že vrsto let velika, a jo šele zdaj uredničujejo: blizu šole gradijo objekt, ki bo stal 5.500.000 tolarjev, v njem pa bodo poleg pokritega postajališča še garaža za kombinirano vozilo, ki ga bo šola kupila spomladi, prostor za shranjevanje orodja in večnamenski prostor, ki ga bodo uporabljali tudi za interesne dejavnosti. (J. K.)

Prekmurska bukev za papeža

To je navadna bukev (Fagus sylvatica), namenjena za papežev vrt v Vatikanu. Vsako leto da ena država nekaj rastlin za ta vrt. Letos je za to izbrana Slovenija. Bukve je bila izbrana v naši drevesnici zaradi tega, ker nikjer v Sloveniji niso našli primerne dovolj velike rastline. Problem je predvsem pri presajevanju večjih rastlin. V naši drevesnici je ta bukev rastla že sedem do deset

let, vendar smo jo vsako leto šolali. To pomeni, da smo vzdrževali koreninski sistem na taki ravni, da se jo lahko pri tej velikosti uspešno izkoplje in presadi. Na ta dogodek smo ponosni, ker je to dokaz, da imamo v naši

drevesnici uspešno pridelavo rastlin, ki so gojene na domačih tleh. Bukve lahko doseže starost tristo, štiristo pa tudi tisoč let.

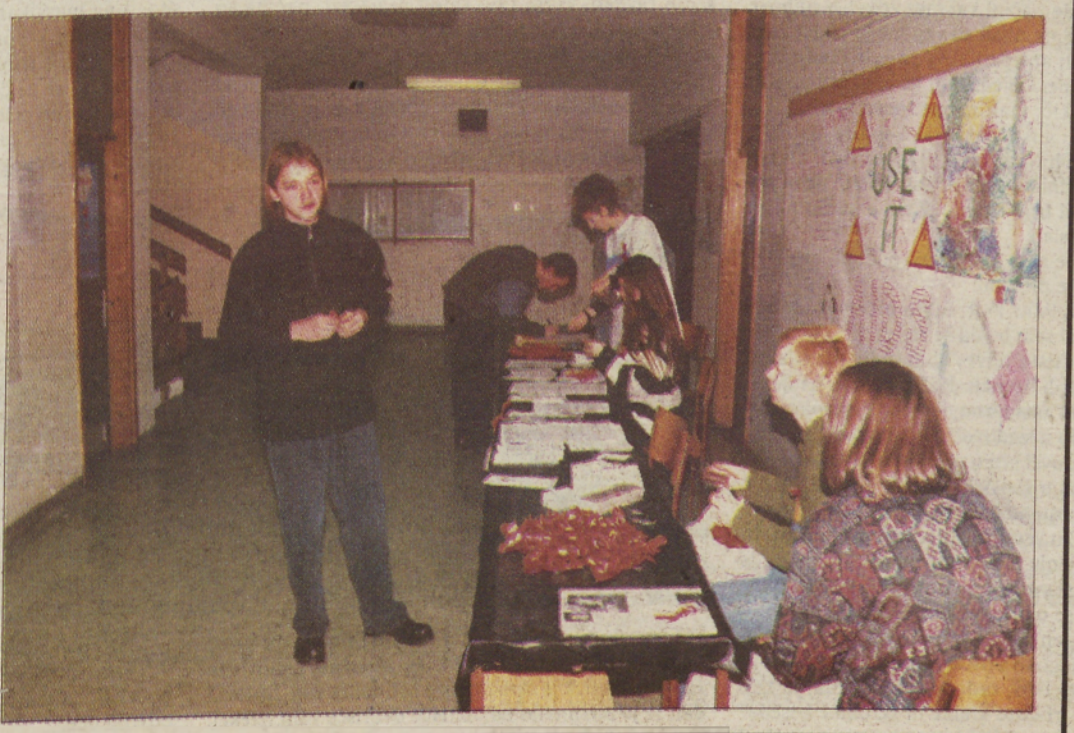
Upamo, da bo tudi ta bukev dočakala eno od teh starosti.

Vrtnarji VRTNARSTVA,
Murska Sobota

Dijaki murskosoboške gimnazije ter srednje strojne in tekstilne šole so ob svetovnem dnevu boja proti AIDS-u v ponedeljek postavili stojnico, delili kondome, propagandni material ter pentlje, ki so jih naredili sami. Ne hodi ga len, speli so jih poldrugi tisočak, prav tako pa so popisali in prelepili šolske stene in vrata z grafiti, plakati in lastnimi stihii. Podpis tam na koncu mize pa je namenjen za postavitev kondomata. Dr. Zorica Levačič-Turk je bila mladim pripravljena odgovorjati na vprašanja, postavljena javno pred publiko ali diskretnajša z listka. Dr. Branišlava Belović pa je na pogovor povabila še njihove profesorje.

MH, foto: JZ

OD ABRAHAMA DO PRVEGA PAPEŽA – POPOTOVANJE PO IZRAELU, SVETI DEŽELI

Gospod je rekel Abrahamu: »Pojdi iz svoje dežele in od svoje rodovine in iz hiše svojega očeta v deželo, ki ti jo pokažem! Naredil bom iz tebe velik narod in te blagoslovil. Povečal bom tvoje ime, da bo v blagoslov. Blagoslovil bom tiste, ki bodo tebe blagoslovili, in preklel tiste, ki bodo tebe preklinjali, in v tebi bodo blagoslovljeni vsi rodovi na zemlji.«

Priprava: Marinka IERIC

14. del

Tukaj so franciskanski patri spet bili ambasadorji, saj so ob samostojnosti Slovenije poskrbeli, da so napis Jugoslavija spremenili v Slovenija.

Menora s parlamentom

Spet smo v avtobusu in naš spetni šofer Elija, ki mu moramo priznati, da je vožnja ves čas potovanja potekala brezhibno, brez kakšnih zastojev, da ne govorim o parkiranju na še tako majnem prostoru, kjer je znal izkoristiti vsak centimeter. Ustavili smo se ob Menori, to je templju na hribu nad parlamentom. Podarili so jim ga Angleži leta 1956, ko je začel delovati izraelski parlament. Angleži so jim ga poklonili v spomin kot zadnji upravljalci dežele. Če se spet povrnemo v zgodovino, je že Mojzsova postava opisovala podoben tempelj, vendar je bil tisti iz petintridesetih kilogramov zlata. Kam je izginil, se še do danes ne ve. To izginotje Judje še danes proučujejo in si želijo, da se postavi prav takšen zlati tempelj, ter v ta namen zbirajo dobrodelna sredstva. Nasproti je poslopje parlamenta, kjer se kuje današnja politika Izraela. Objekt je precej varovan, enkrat na teden pa so vrata odprta tudi za obiskovalce. V bližini smo videli tudi izraelski Muzej knjige, ki sem ga omenila pri Qumranu, kjer so bili najdeni najstarejši zapisi, ki so shranjeni v tem muzeju. Črna tabla in bela

Zid žalovanja v Jeruzalemu

kupola – sinovi teme in sinovi svetlobe. Žal ni bilo časa, da bi se toliko približala, da bi ga lahko fotografirala. Spet bogat dan z ogromno ogledi in podatki. Občutek imam, da sem na poti že ves mesec, toliko vsega smo videli, slisali in doživeli. Spet nam je zmanjkalo dneva in nismo imeli nič prostega časa.

Kalvarija, zid žalovanja in tempeljska ploščad

Dan smo začeli zgodaj, že pred zajtrkom se v temi smo stopali po stopinjah križanega, da nas ne bi toliko motil hrup ulice. S križevim potem smo podoživljali Kristusovo trpljenje. Tukaj v Jeruzalemu govori vsak kamen.

Obisk Kalvarije z božjim grobom. Tukaj besede niso potrebne, tu se ti ni bilo potrebno sramovati solz, tukaj se počutiš tako nizkega, tako majhnega. Vsi smo popadali na kolena in podrsavali do božjega groba. Vsak s svojo bolečino, trpljenjem, boleznijo, prošnjo, željo in zahvalo.

Hodimo po Jeruzalemskih ulicah, polnih prodajalcev raznovrstnega blaga z vsega sveta. Ker je velika gneča, so domačini, predvsem vozniki, do tujcev zelo pozorni in uvidevni in ustavijo tudi zunaj prehoda za pešce, da lahko prečkaš cesto. Kot smo lahko videli, so na splošno vozniki zelo disciplinirani, saj so kazni za prekrške zelo visoke. Tudi vsa plačila je potrebno dati npr. za prekršek, če prevoziš rdečo luč. (nadaljevanje prihodnjič)

Praznovanje (Svčtkovanje) - oblika sonaravnega bivanja in razumevanja sveta

Pozimi jih hranijo v vlažnih globokih kletah (pevnicah), narezane na krljce (šklojce) obilno zadržijo vitamine. Sicer pa živila konzervirajo s kvašenjem, sušenjem v lesah, repu, krompir, korenje zakopavajo v zemljo, za moko in zrnje pa služijo pleteni zračni koši. Nad vse skrivnostno je skrinja moje babice z dvema magičnima elementoma: polaganjem subtilnega bogastva vanjo in aktom odpiranja velikega pokrova – kar je enako razodetju.

Arhaično ljudstvo pridno nabira zdravilna zelišča, simbol vsega, kar zdravi, poživlja, vrača zdravje, moškost in plodnost. Lipove cvetove za čaj, ki ga pijejo jeseni in pozimi, akacijevo in bezgovo (zobovcovo) cvetje. Sušijo trnine, jedo lešnike in orehe, ki obnavljajo telo, otroci nabirajo gozdne jagode, kupine (kapljičice), od trav kislico (ščavnjek), jo grizejo med zobmi, da niso žejni, ter regrat (mleč) za solato.

Starodavna kulinarika redko uporablja belo moko. Sicer ne pozna ugotovitev sodobnih prehranjevalnih alternativ, ki v beli moki prepoznajo veliko škroba. Ta se ob presnavljanju v našem telesu veže na vitamine in minerale ter povzroči ogromne izgube in nepreločljive presežke odlaga na določena mesta, kar povzroči odvečno težo in blokade v telesu. Ruralno ljudstvo meje svoje zrnje v plavajočih murskih mlinskih, na kamen, torej cela zrna, da ostajajo vse sestavine združene v moki. Ko pa sodobnik deli moko na belo in črno, je kot tisti, ki je enkrat za roko, drugič za glavo, tretjič za trebuh. Mar ni to najdenje skritega zaklada v podzemlju, ki mu no-

voveški subjekt posmehljivo pravi obubožani svet davnine? Zdaj vemo, da se na dnu brezna, v tradicionalnih profanih ljudstvih in njihovi kulinariki nahaja rešitev za sodobno družbo in da sodobna znanost še zdaleč ni tako presežna, da bi zluhka pometla s preteklostjo. Pač pa – odtrganje od oznanjanega sveta in vrnitev v duhovno preprostost, se imenuje naš boj.

Reka je sinonim za ribji svet. Njena darežljivost pomeni poceni način sestavljanja polnovrednega jedilnika za pokrajino okrog Mure. Je zastoj – kot pušča vska mana izvoljenemu ljudstvu. Ali prošnja Hou Qiju, ki ga stari Kitajci imenujejo vladarja žetve – za pšenico in ječmen, obilo fosforja, magnezija, kalcija, vitamina A. Za prosjo, ki je edina jed s kremenčevimi kislinami, potrebna za rast kože, las in delovanje ščitnice. Tudi za ajdo, ki nam podarja ogljikove hidrate, beljakovine, rastlinska olja in od mineralov kalcij, fosfor, natrij, železo. Za vzpodbujanje delovanja jeter, prebavil in znižanje krvnega pritiska. Tudi za setev in žetev ječmena z največ vitamini, ki zmanjšujejo holesterol v krvi, da nas varuje pred revmo, išijasom, pred staranjem. Še slama je zdravilna in bogata z minerali. In ržena polja, na katerih se višje elegantni dolgi rženi snopi s povešenimi klasji, ki tvorijo zemeljsko skladnost za utelešenje Božjega. Tudi v koruzi, konjskem zobu, ki ga gojimo na poljih, dišijo rastlinske beljakovine, E-vitamin in nam daje dietno olje. Zato arhaični človek meje koruzo na kamen, iz nje speče polento, da ga varuje pred ledvičnimi kamni, uravnava krvni pritisk in mu varuje srčno mišico.

Po stvariteljski legendi se ude se šele tretji človek, postane naš oče, narejen pa je iz koruze. Živi z naravo, nabira koprive – to za nikrno rastlino, jo pridno suši za zdravilni čaj. Je v naravnem krogotoku in izključni odvisnosti od Počela. Ali povedano drugače: na naraven način preseči človeško in doseči Božjo usodo.

Ranjena reka

Genesis. Izgrebeš si strugo malo odporne peščene in glinene kamenine. Vanjo vtočiš svoje vodno telo, simbol univerzalne možnosti in teka, potovanja oblik, plodnosti, smeri in obnove. Gre za reko od zgoraj navzdol, Božjo milost in nebeški vpliv. Reka je živ organizem.

Mura, nestabilna nižinska reka. Široko raven pridno zasipava s peskom in prodrom. Skozi stoletja spreminja strugo, preliaga koro, to, se cepi na rokave, vijuga, spodkopava brežino in zakriva življenje. Je torej načelo spočetja in rojstva. Venomer sili proti jugu in pušča sledi, kar pomeni iskanje resnice. Dela mrtvice pa tudi podnate otoke, kjer se sončijo in gnezdi vodne ptice kot simboli razmerja med nebom in zemljo. Elementi ljubezni in združitve.

Tod je svet logov, naravnih smetišč in mokrih travnikov. Starveški človek pravilno posega vanj, krči jelšo, kjer slabo raste; ker je podtalnica nekoliko nižja, zato je zemlja primernejša za njivo ali travnik.

(nadaljevanje prihodnjič)

Sadovi ranih cvetov

Harolina Holmanič

12. del

»Z besedami, zdrava punčka« ste verjetno zajeli tudi rolni kako sta kramljala. Stičnih točk ni manjkalo zlasti ne, ker je Feri umel vse svoje resnične in izmišljene doživljaje obarvati s humorjem. Borisu se je zdela očetova mladost po živahni in olepšani pripovedi prava pravljica: stikanje za gnezdi, skakanje z drevesa v vodo in plavanje pod gladino, jahanje bika na paši, ki se ga je balja vsa vas, in podobno. Naravnost sumljivo pa so se odvijale vragolije v šoli: mazanje table z maslo, da je kreda drsela v prazno, rezljanje učiteljeve palice, ki se je ob prvem blagem udarcu razletela na kosce, vli-vanje vode v učiteljevo torbo. Vseh zgodb ni smel naresti otroku prve večere, čeprav se mu iztrošenosti svojih pripovednih zmogljivosti ni bilo treba bati. Če je znal naplaktati odrasle, da so mu z odprtimi usti sledili, mu bo uspelo tudi pri Borisu, zlasti, ko bo buril njegovo domišljijo z bojnimi dogodivščinami. Njegova premetenost in prirojeni čut za zmožnost človekovega dojemanja sta mu pripomogla, da je preccenil tudi mero sprejemanja. Za vojne padce in podvige otrok še res ni bil dorasel. In to mora ostati v njem za pozneje, kajti že se je nakazovalo, da bo Boris njegov zaveznik vsaj toliko časa, dokler bo Silva v plenicih in ga ne bo priznavala za očeta. To pa je zanj še daleč ...

Letos je poletje izpodrinilo zimo. Vse do maja se je lovil veter med skednji in hišami in prinašal s seboj hlad in dež. Brez prave pomladi se je prezagodaj vsililo poletje. Sonce je grelo, kot bi stalo ves dan v zenitu. Ljudje so se komaj ujeli s temi skokovitimi spremembami, ki so vplivale tudi na počutje kot utrujenost, lahko tudi čisto navadna lenoba. Kljub temu je bila krma že pod streho in za setev je bilo še prezagodaj. Prijetno počivanje v opoldanski senci je obnovilo moči za večerna opravila. Vmes pa tisti prazni čas, ko so besede brez teže in vrednosti. Pač! V vozičku pod jablano je sicer s blazinami še podprta sedela Silva. Glavica je bila res še takšna, da bi jo zajetna pest lahko s prsti v celoti objela. Temni, dolgi in redki lasje so ji obkrožali blede obraz, oplemeniten s parom živahnih oči v barvi jasnega neba. Usta so se znala ljubko smejati in nenehno brbljati, tako da se je počasi, se pravi vsak dan bolj, vraščala tudi v Ferijevo zavest.

Ko je deklica mahala z ročicami in se je voziček gugal na starih vzmeteh, jo je oče vzel v naročje. In tedaj se je znal čisto po otroško pogovarjati, ljubkovati, vendar še vedno oprezno, zlasti sosedom in znan-

cem te svoje šibke točke ni smel odkriti. Med praviimi kmečkimi možakarji bi zdrknil njegov ugled, češ Feri se je čisto pobabil. Z Borisom je bilo drugače: fantu se ni bilo treba spakovati in dobrikati. Z njim si se pomenkoval o šoli, o vpregi, zrebčiku in vedno ostajal v mejah normalnih pogovorov. Tako se črne napovedi sovaščanov, kako bo Silva izpodrinila Borisa, niso uresničile.

Mati Eva se je res pretežno ukvarjala s hčerko, ker je bila pač majhna in neobgljena in bi se bila prav tako, če bi bil Boris njen pravi sin. Oma, oče in mama, kakor je po Silviniem rojstvu začel nazivati vse domače, so mu zagotovili mladost, kakršne gotovo še zdaleč niso poznali njegovi vrstniki. Kdove, ali se v tem domačem krogu ni na skrivaj potrdila včasih napoved vaščanov: ravno prava razlika je med otrokoma, da bosta nekoč skupaj prevzela domačijo Boris in Silva.

Benkičeva hiša vendar ni bila čisto nepomembna. In prav zato so se domačini kaj radi vtilkali v njihove vsakdanje zadeve. Spremljali so vzpone in padce tega doma, simpatije ali antipatije pa so bile med njimi nekako razpolovljene. Ugleda, kot ga je užival v vaški sredi pokojni Benkič, mali župan, seveda ni mogla obdržati. Mlademu gospodarju take sode niso bile tuje. Že vnaprej je bilo nekako predvidljivo, da si s svojim še tako zglednim vedenjem avtoritete ne bi priporil, zato se niti ni trudil zanj. Zelo obzirno mu je tašča včasih oponesla:

»Veš, naša hiša je bila ... se pravi, pokojni bi ...«

Brezobzirno jo je prekinil:

»Ljudje smo različni. Niti malo nisem podoben pokojnemu in vesel sem le, da še nisem pri njem. Ko se bom preselil na tisto njivo, bom tudi jaz veljal za najboljšega po vaških ocenah. Poživžgam se nanje!«

Vendar se je pod navidezno neprebojno lupino ravnodušnosti skrivalo nezadovoljstvo. Samo za zunanji svet je ohranjal in čuval svojo veselost, igrivost in vodilno vlogo v osvajanju žensk. V nočeh, ko je Boris zaspa in je utegnil pošteno iti vase, si je bil svest: vse to površinsko uživaško veselje je bilo ničevno, prazno. In ker ni hotel v življenju nikoli biti samo siva miška, je tako lahko potrjeval svojo drugačnost, izjemnost; bil je skratka nekdo, da se o njem govorijo, četudi ne dobro. V resnici pa je hrepenel po topli človeški roki, ki bi nežno segla na njegovo posteljo, pogladila obraz in ustnice bi šepnile: Feri, rada te imam. Kdaj je kdo njemu namenil te tri čisto kratke in skromne besede? Bog, to je zmogla samo babica, pri njej je preživel

pretežni del življenja, če bi tisto skromnost sploh lahko skrčil v to zajetno besedo. Kljub vsemu pa je bil pozneje v mestu, pri materi, ki ga je nasilno iztrgala iz vaše srenje, čisto zgubljen. Njegova čedna mati se je takrat, že nekoliko uvela, sicer poročila z očetom, pravega družinskega ozračja pa jima ni uspelo pričarati.

Njega, Franca, sta poslala v solo, najprej v strojno smer, kjer je že v prvem letniku pogorel. In ker se je pač moral solati, sta zanj izbrala lažjo, kmetijsko. Tu se je uspešno pretoil skozi prvi letnik in prelezel tudi polovico drugega. Takrat pa se je njegova kariera nasilno prelomila. Oče in mati, ki sta to bila več ali manj samo na papirju, sta vse večere čakala po zemljevidu in nekaj risala in črtala. Ko se je tistega februarkega popoldneva vrnil iz šole, je naletel na mrzlo in prazno stanovanje. Na mizi je ležal z okorno roko napisan in preganjen listič: »Ko prideva na cilj, boš prišel za nama. Odpotovala sva zelo daleč. Vrne se k babici. Vzemti ta denar! Mama in ata.«

Zgubljeno je zrl skozi okno, kjer so se v nasprotju z njegovim razpoloženjem veselo lovile snežinke. Sam ni zdržal v tem hladnem, njemu tudi prej neljubem stanovanju. Tisti trenutek se je svet zanj še temneje obarval: knjige, zvezki, ocene in misel na jutri, vse se je izgubilo v nepomembnosti, majhnosti. Edino živo upanje, ki ga je naravnost priganjalo od tod, je bila babica v svoji mali hiši na robu naselja.

Vrnil se je na deželo. S seboj je prinesel malo mestnih razvad, ki jih tam sploh ni užival, pač pa so oživille doma. Tu se je postavljaj z njimi; pripovedoval vsebine filmov, zlasti opolke, erotične scene, ob katerih so vrstniki zardevali in sam tudi. In tako si je med fanti in sodelavci pri močnem podjetju, ki je živel od mineralne vode, brusil jezik in z njim pridobil prednost. Nakladanje težkih zabojev, ki jih je vlak vozil v

no dobre volje, jo je celo napasel.

Krog prijateljev se je širil in kazalo je, da se v celoti nikdar ne bo sklenil. Čisto nepričakovano ga je sodelevec Jani povabil na svojo poroko. Gotovo zaradi morja in otipljivih domislic, ki so se mu oblikovale v glavi iskrivo in naglo, glede na človeka in situacijo. Feri se je zavedal, da si v mestu nikdar ne bi prijel prednostnega položaja, tudi tako priljubljen ne bi bil saj je med sošolci komaj kdaj našel ustrezno besedo. Tu, v tem okolju, kjer so mladi zelo redko hodili v oddaljeni kino in jim je bila edina zabava gasilska veselica, je nenadoma začel štreti iz povprečnosti. In ta gostija je zakovala njegovo življenjsko pot. Eva, s svojo gosposko postavo in predvsem z odličnim gibanjem in plesnim korakom, ga je navdušila. Ni je enačil z drugimi dekleti, iskal je drugačnost v njej. In prav to je hitro odkril: umirjeno, fino in nevsiljivo ga je osvojila. Mogoče se je tudi zaljubil vanjo, za kratek čas, bistveno pa je bilo spoznanje, da bi z njo mogel in želel živeti.

Pozneje, kaj kmalu po odločitvi, se je njegova magična pokazala neuspešna. Njeno še vedno neizoblikovano, skoraj deklško telo se ni hotelo ali ni moglo prilegati skominam in željam, ki so se porodile tam nekje ob Črnem morju... Eva, hladna, tenka in pusta, srečna ob svoji hčerki, je sobo zanj zapečatila. Tako ga je, moškega, zrelega in zdravega, pehala v druga naročja. Nepotešen in sam tudi nesrečen, je lezel vanje, si spočil na marsikaterem bujnem oprsju in se zopet vračal, v sobo k Borisu.

Poletje se je iztekalo. Boris si je zopet oprtal torbo in tokrat že za četrti razred. Silva je stala ob njem in si radovedno ogledovala barvice in svinečke in tudi že pogumno čakala. Zjutraj, ko se je deček odpravil, je deklica pogumno vzkliznila:

»Jaz grem s tabo ... v šolo.«

»Take smrklice pa res ne morejo v šolo. Še tri dni počakaj, da te bodo tam mučili!« je namesto odvrnil oče.

(nadaljevanje prihodnjič)

«Ni den sen sreća matjušeka, keri je pje od dohtar joko na široko
hoda, pa sen gu pita: »Ka ti je kera za Mikloša preveć nastoval?« Pa je
reka: »Eh, ne. Dohtar mi je otkrija holesterol pa mi je zabica, ka se mo
na veko ogibati jaic!«

Prva državna nogometna liga

As Beltinci : Maribor 1 : 2

Beltinci - Igrišče v športnem parku, gledalcev 2.500. Sodnik: Kos (Prevalje). Streli: 1 : 0 Džafič (39), 1 : 1 Karič (42), 1 : 2 Šimundža (87).

As Beltinci: Starovasnik, Godina, Jeraj, Tratnjek, Šarkezi, Granov, Baranja (Vidovič), Gajser, Gutalj, Džafič, Komar (Cvikl).

Korotan : Mura 1 : 0

Prevalje - Igrišče Korotana, gledalcev 500. Sodnik: Vidali (Kubed). Strelec 1 : 0 Plešec (18).

Mura: Černjavič, Belec (Kmetec), Alihodžić, Ščulac, Dominko, Kokol, Dvoršak, Cirkvenčič, Vučičević, Breznik, Škaper (Baranja).

I. SNL

Rezultati - 18. kolo

As Beltinci : Maribor 1 : 2

Korotan : Mura 1 : 0

Primorje : Gorica 3 : 0

Rudar : Olimpija 2 : 4

Koper : Publikum 1 : 4

Primorje	18	11	4	3	37:10	37
Maribor	18	10	5	3	36:15	35
Gorica	18	7	6	5	24:20	27
Publikum	18	7	5	6	32:26	26
Olimpija	18	7	5	6	27:23	26
Rudar	18	7	5	6	23:24	26
Mura	18	6	5	7	21:27	23
As Beltinci	18	5	3	10	19:38	18
Korotan	18	4	5	9	11:24	17
Koper	18	3	3	12	12:35	12

2. SML vzhod

Starše	11	8	2	1	32:15	26
Aluminij	11	8	1	2	21:7	25
As Beltinci	11	5	4	2	30:17	19
Šmartno	11	5	2	4	25:16	17
Krško	11	5	2	4	16:23	17
Nafta	11	4	3	4	21:23	15
Steklar	11	3	5	3	24:20	14
Sl. Gradec	11	3	4	4	19:22	13
Dravinja	11	3	3	5	11:16	12
Kovinar (Š)	11	2	4	5	14:21	10
Pragersko	11	3	0	8	16:32	9
Beltrans	11	1	2	8	18:35	5

1. MNL MS - mladina

Bakovci	12	10	1	1	45:15	31
Les	12	9	3	0	53:16	30
Ljutomer	12	9	2	1	60:13	29
Goričanka	12	7	2	3	44:30	26
Apče	12	7	1	4	50:24	22
Emal	12	4	5	3	29:22	17
Kema	12	5	2	5	25:30	17
Sirs	12	4	3	5	29:37	15
Rakičan	12	3	2	7	34:38	11
Lesoplast	12	3	1	8	39:46	10
Serdica	12	2	1	9	25:57	7
Tromejnik	12	2	0	10	17:78	6
Šalovci	12	1	1	10	22:66	4

2. MNL MS - mladina

Slatina	13	11	1	1	66:20	34
Makoter	13	10	1	2	81:15	31
Grad	13	9	2	2	67:25	29
Čarda	13	9	0	4	39:17	27
Tešanovci	13	7	1	5	34:26	22
Lipa	13	7	1	5	39:40	22
Smaki	13	6	2	5	47:34	20
Dokležovje	13	6	1	6	42:58	19

Hokey na travi

Mednarodni kongres z novim vodstvom

Pretekli mesec je bil v Bruslju redni kongres mednarodne hokejske federacije (FIH), ki se ga je udeležil tudi predsednik zveze za hokej na travi Slovenije s sedežem v Murski Soboti Štefan Vučak. Mednarodna hokejska federacija vključuje 129 članic - nacionalnih hokejskih zvez iz 121 držav z vseh celin. Vsaka celina ima svojo profesionalno federacijo. Sprejeli so poročila in si izvolili novo vodstvo. Po 25 letih je dosedanjega predsednika Etiennea Glisija iz Francije zamenjal Španec Juan Angel Calzado. Na kongresu je bila tudi priložnost za pogovore med predstavniki posameznih nacionalnih zvez. Za nas je pomembno, da so vsi predstavniki nacionalnih hokejskih zvez potrdili udeležbo državnih klubskih prvakov na evropskem prvenstvu skupine C v hokeju na travi za ženske, ki bo maja prihodnjega leta v organizaciji HK Triglav iz Predanovec v Moravskih Toplicah. Prav tako so se predstavniki Litve, Avstrije in Švedske zanimali za udeležbo naših klubskih prvakov na evropskem prvenstvu skupine C v njihovih državah (Triglav bo igral v Litvi in Avstriji, Lek pa na Švedskem). Dobili so pozitivne odgovore. Ob tej priložnosti so se tudi pogovarjali o organizaciji tekmovanja za Sredozemski pokal, za katerega se zani- ma 12 držav, vendar se o vsem tokrat ni bilo mogoče dogovoriti. Italijanska hokejska zveza, ki naj bi bila organizator prvega tekmovanja za sredozemski pokal prihodnje leto, bo hokejskim zvezam kmalu poslala predlog pokrivanja stroškov tekmovanja. Skratka, slovenskim hokejskim klubom se ponuja dovolj mednarodnih tekmovanj, na katerih bi z resnim delom lahko dosegli tudi dobre rezultate in bi tako Slovenijo lahko še bolj promovirali v svetu.

Štefan Vučak

Druga državna nogometna liga

Nafta za las zgrešila naslov jesenskega prvaka

Končan je bil jesenski del prvenstva v drugi državni nogometni ligi, kjer je pokrajino ob reki Muri predstavljala lendavska Nafta. Lendavčani so z 28 točkami zasedli četrto mesto, vendar le za točko zaostajajo za jesenskim prvakom ptujsko Dravo. Osemkrat so zmagali, štirikrat igrali neodločeno ter trikrat izgubili. To je bilanca, s katero so pri Nafti zelo zadovoljni, čeprav so se pred začetkom tekmovanja znašli v neza- vidljivem položaju. Iz kluba je namreč odšlo kar osem standardnih igralcev: Starovasnik, Kelenc, Tadić, Slavica, Zver, Prekazi, Dominko in Koveš. Poleg tega je prišlo do spremembe tudi v strokovnem vodstvu. Trenerske posle je prevzel Stanko Preradović, tehnični vodja je postal Marjan Dominko, predsednik kluba pa je Jože Hozjan. Nafta je tako startala v drugi državni ligi s povsem novim moštvom in prijetno presenetila. Lendavčani so igrali zelo zanesljivo tako doma kot na gostovanjih. Zanimivo je, da so bolje igrali v gosteh, saj so doma dvakrat izgubili, na gostovanjih pa samo en-

krat. Prvič so izgubili šele v osmem kolu na domačem igrišču s trboveljskim Rudarjem, drugič pa prav tako na domačem igrišču v dvanajstem kolu s Črnučami. Kljub temu bi Nafta lahko osvoji-

la naslov jesenskega prvaka, če ne bi v zadnjem kolu nepričakovano izgubila v Piranu, in to je bil edini poraz na gostovanjih. Kljub vse- mu so v Lendavi z doseženim četr- tim mestom zelo zadovoljni, saj

Nogometaši Nafta iz Lendave, četrtovrščno moštvo v drugi državni ligi. Stojijo od leve zadnja vrsta: Dejan Novak, Aleksander Bursać, Gorazd Varga, Željko Gašević, Marjan Drvarič, Jožef Hozjan; srednja vrsta: Teodor Pahor, Emil Pal, Drago Tompa, Dario Utrša, Franc Gabor, Tibor Feher, Igor Magdić, Alan Nedelko; sedijo: Nenad Hrani- lovič, Boris Balantič, Tomislav Tratnjek, Tomislav Novak, Stanko Pre- radovič (trener), Milan Zver, Aleksander Baša in Igor Bedo.

II. SNL

1996/97 - jesen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1. Drava		0:2	0:3	2:2	0:0	1:0	2:0	2:0	1:1	2:0	0:0	5:1	3:2	3:0	2:0	0:0
2. Dravograd	2:0		0:4	0:2	2:2	1:0	1:3	2:0	0:1	2:0	1:0	1:0	2:1	2:0	2:1	1:1
3. Verice	3:0	4:0		0:4	1:2	0:0	0:0	2:0	1:0	1:1	2:1	1:2	0:0	2:0	2:0	3:1
4. Nafta	2:2	2:0	4:0		1:0	1:6	2:0	2:1	0:1	1:0	1:1	2:2	1:1	1:4	2:0	1:0
5. G. opekarni	0:0	2:2	2:1	0:1		1:0	3:0	0:1	1:1	0:3	2:1	0:0	0:1	2:0	5:1	3:1
6. Redar (T.)	0:1	0:1	0:0	6:1	0:1		3:0	1:5	1:0	0:2	2:0	1:0	1:1	3:1	2:1	0:0
7. Šentjur	0:2	3:1	0:0	0:2	0:3	0:3		0:3	2:0	1:0	1:0	2:1	1:1	4:0	3:1	2:2
8. Zagorje	0:2	0:2	0:2	1:2	1:0	5:1	3:0		2:0	1:3	0:0	1:0	2:1	0:0	1:1	0:0
9. Črnuče	1:1	1:0	0:1	1:0	1:1	0:1	0:2	0:2		0:5	1:1	2:1	1:0	4:0	0:0	2:1
10. Železničar	0:2	2:0	1:1	0:1	3:0	2:0	0:1	3:1	5:0		1:3	1:2	0:0	0:0	2:1	0:0
11. Domžale	0:0	0:1	1:2	1:1	1:2	0:2	0:1	0:0	1:1	3:1		1:0	0:1	3:2	1:0	5:1
12. Šmaria	1:5	0:1	2:1	1:1	0:0	0:1	1:2	0:1	1:2	2:1	0:1		1:1	5:1	6:0	2:1
13. Naklo	2:3	1:2	0:0	2:2	1:0	1:1	1:1	1:2	0:1	0:0	1:0	1:1		0:1	2:2	1:2
14. Piran	0:3	0:2	0:2	4:1	0:2	1:3	0:4	0:0	0:4	0:0	2:3	1:5	1:0		0:2	1:0
15. Jadran	0:2	1:2	0:2	0:2	1:5	1:2	1:3	1:1	0:0	1:2	0:1	0:6	2:2	2:0		2:0
16. Ljubljana	0:0	1:1	1:3	0:1	1:3	0:0	2:2	0:0	1:2	0:0	1:5	1:2	2:1	0:1	0:2	

Šport od tod in tam

Sejem smučarske opreme - Smučarski klub Murska Sobota, ki so ga ustanovili pred kratkim, organizira v soboto, 7., in v nedeljo, 8. decembra, od 8. do 14. ure v prostorih Doma Partizan v Murski Soboti sejem rabljene in nove smučarske opreme. Vabijo k sodelovanju.

Kegljanje - V devetem kolu prvenstva v tretji državni moški kegljaški ligi je Nafta premagala Krilato kolo iz Maribora s 7 : 1

Odbojka

Zmagi Sobočanov in Sobočank

V enajstem kolu prvenstva v državni moški odbojkaški 1. A-ligi je Pomgrad Pomurje iz Murske Soboti v Novem mestu premagal Krko s 3 : 0 (15 : 12, 15 : 8, 15 : 9) in se tako oddolžil za poraz v Murski Soboti. Pomgrad Pomurje: Berdon, Br. Marič, Janža, Kerec, Bačvič, Čeh, Bo. Marič, Novak, Topovšek, Baković. V enajstem kolu prvenstva v državni ženski odbojkaški 1. A-ligi je Špecerija Bled v Ljutomeru premagala Ljutomer Zavarovalnico Maribor s 3 : 1 (10 : 15, 15 : 13, 15 : 10, 15 : 13). Ljutomer: Kodila, Ljubec,

(5111 : 4800). Za Nafto so zmagali: Horvat 883, Žalik 867, Radaković 865, Felšo 865 in Matko 827. Tekmoval je še Matjašič in podrl 804 keglje. (M. Žalik)

Badminton - Na 5. Miklavževem turnirju v badmintonu v Lendavi je sodelovalo 35 dečkov in 17 deklic iz Madžarske in Slovenije. Največ uspeha so imeli domačini, ki so zasedli vsa prva mesta. Pri dečkih med posamezniki je zmagal Miha Horvat pred Danijem

Novakom in Vladom Petkovičem. Med dekleti je bila najboljša Renata Gyurkač, ki je zasedla prvo mesto pred Simono Koncut. V moških dvojicah sta zmagala Horvat in D. Novak, v ženskih dvojicah sta bili najboljši Koncutova in Gyurkačeva, v mešanih dvojicah pa D. Novak in Koncutova. (V. Sekereš)

Judo - Ljutomerčan Aleš Vrbanič, judoist ljubljanske Olimpije, se bo udeležil svetovnega študentskega prvenstva v judu, ki bo v Kanadi. Pred tem bo s slovensko reprezentanco sodeloval na svetovnem pokalu v Švici. (NŠ)

Košarka - Začelo se je prvenstvo v pomurski moški košarkaški ligi, kjer sodeluje 7 moštev. Rezultati 1. kola: Claudia shop Beltinci : Brod 99 : 66, Radgona vet. : Mah Sebebeorci 87 : 45, Murska Sobota vet. : Lindau Lendava 70 : 63, ekipa Miarte je bila prosta. (O. Bakal)

Plavanje - V Mariboru je bilo tekmovanje slepih in slabovidnih v plavanju. Med 35 tekmovalci sta sodelovala Sobočana Boštjan Vogrinčič in Drago Potočnik. V disciplini 50 m mešan- no je bil Vogrinčič v kategoriji do 30 let peti, Potočnik v kate- goriji nad 30 let pa četrti. Prsno pa sta zasedla četrti mesti. (TK)

Šah - V Budimpešti je bilo evropsko klubsko prvenstvo v šahu, ki sta ga na povabilo organizatorja spremljala tudi pomurska šahista Jože Gerencer iz Lendave in Boris Kovac iz Dokležovja. Ob tej priliki se je Jože Gerencer, ki je tudi predsednik ŠD Rokada iz Lendave, dogovoril, da bo madžarski vele- mojster Zoltan Ribli, s katerim igra skupaj pri madžarskem prvoligašu Nagykanizsi, pristopil k lendavskemu prvoligašu Rokadi, kar je nedvomno velika okrepitev. (F. Bobovec)

so pred tekmovanjem napovedo- vali boj za obstanek v ligi. Moštvo so namreč zelo pomladili, zato imajo nekateri igralci premalo izkušenj za tako zahtevno tekmo- vanje. Za doseženi uspeh so pre- dvsem zaslužni igralci, ki so ve- stno trenirali in zavzeto igrali na tekmah. Poleg njih pa imata ve- liko zaslug tudi vodstvo kluba in trener Stanko Preradović, ki je v tako kratkem času uspel ustvariti moštvo, ki se je poteguje prav za vrh lestvice druge lige. Kot nam je povedal tehnični vodja Marjan Dominko, si želijo, da bi v spom- ladanskem delu prvenstva obdi- žali visoko uvrstitev ter da bi iz- boljšali igro, s katero bi na igrišče pritegnili čimveč gledalcev. Žele- bi tudi izboljšati razmere za delo in tekmovanje. Feri Mašec

SKL - ženske

Ježica	12	12	0	1187:683	28
Celje	12	10	2	980:748	28
Ilirija	12	8	4	925:779	28
Maribor	12	5	7	830:844	17
Odeja	12	5	7	772:883	17
Sežana	12	4	8	891:1063	16
Pomurje	12	2	10	687:954	16
Comet	12	2	10	686:1004	14

Košarka - V prvi sloven- ski košarkaški ligi za st. dečke je Creativ iz Murske Soboti premagal Iskro Litus iz Litije z 51 : 42. Streliči za Creativ: Hari 15, Moravec 11, Rauter 10, Bojnc 8, Čep 3, Martinuzi 2 in Slavica 2. (P. Juteršnik)

Judo - Na drugem pozni- nem turnirju v judu za dečke v Celju so v kategoriji do 36 kg sodelovale tri Sobočanke. Najboljša med njimi je bila Tadeja Rojko, ki je zasedla prvo mesto, Majla Uršič je bila tretja, Katarina Borošak pa peta. (T. Kos)

Šah - V Lendavi je bilo medobčinsko tekmovanje osnovnih šol v šahu. Sode- lovalo je 56 šahistov in šahistk. Zmagovalci v posame- nih starostnih kategorijah so bili: dečki: Aleš Lutar, Aleš Lazar, Tomaž Prša in Luka Nerač; deklice: Neda Tompa, Veronika Bukovec, Jasna Antolin in Mateja Zver. (F. Bobovec)

Košarka - V Zalaegersze- gu na Madžarskem je bil tra- dicionalni mednarodni košarkaški turnir veteranov. Rezultati: Radenska : Lenda- va 78 : 60, Lendava : Na- gykanizsa 66 : 54 in ZTE : Radenska 82 : 59. Vrstni red: 1. ZTE, 2. Radenska, 3. lendava in 4. Nagykanizsa. (Z. M.)

Mali nogomet - Nogome- taši Interiera MF iz Ključa- rovec so v tekmovanju pre- slovenske lige v malem no- gometu presenetljivo pre- magali Elektro Rogič v Ljubljani s 4 : 2 (Slana 2, Novak, Nemeč) NS.

Namizni tenis - Na kvali- fikacijskem turnirju za ekipo mladinsko državno venstvo v Murski Soboti je ekipa Moravskih Toplic (Kocuvan, Solar, Košič, Šbül) zasedla prvo mesto in se uvrstila v finale. Druga ekipa je na turnirju v Zalogu zasedla četrto mesto. (MU)

Nogomet

Tugo Frajman novi predsednik

Na prvi seji izvršnega odbora Medobčinske nogometne zveze Murska Sobota so za novega predsednika izvolili doigoletnega nogometnega delavca Tugomirja Frajmana iz Murske Soboti, za podpredsednika pa Danila Kacijana.

PREROKOVANJE

Zaupen pogovor z vedeževalko.

POKLIČITE 090 4215

Stanko Kerčmar – predsednik Športne zveze Murska Sobota

Razumevanje za športno dejavnost

Na nedavni skupščini Športne zveze Murska Sobota je bil za predsednika zopet izvoljen Stanko Kerčmar. Z njim smo se pogovarjali o organiziranosti, stanju in usmeritvah športne dejavnosti po nastanku novih občin.

Kako je organizirana soboška športna zveza po nastanku novih občin in kakšno je stanje?

»Z nastankom novih občin so se razmere spremenile tudi v športu. Od 160 klubov, društev in zvez prejšnje soboške občine je v Mestni občini Murska Sobota sedaj 90 nosilcev športne dejavnosti v 24 športnih panogah. Vredne in občasne oblike športne dejavnosti je vključenih okrog 4.000 občanov. Ponosni smo na to množičnost, iz katere izhaja tudi kakovost v športni rekreaciji, šolskem športu ter tekmovalnem in vrhunskem športu. V naši občini imamo kar 70 kategoriziranih športnikov. Za športno dejavnost v občini letos namenimo skupaj s sredstvi države po najnovejših podatkih okrog 140 milijonov SIT, od tega 78 milijonov za naložbe, kar je največ do-

slej. Moram povedati, da je v naši občini veliko posluha za športno dejavnost, saj smo na drugem mestu v Sloveniji po na-

menjenih sredstvih za to dejavnost na prebivalca. Zato gre vse kakor zahvala županu Andreju Gerencerju in članom mestnega sveta. Kot kaže, v občini znamo ceniti dosežke naših športnikov in športnic, ki so uspešni na vseh področjih, pa tudi delo trenerjev in mentorjev, ki vlagajo velike napore in čase.

V zadnjem času je šlo precej denarja tudi za naložbe?

»Res je. V zadnjih letih smo v naši občini na novo pridobili ali uredili nekaj pomembnih športnih objektov. Naj omenim samo najpomembnejše. V Krogu je bila zgrajena nova telovadnica. Zgrajena sta bila nov atletski stadion v Murski Soboti, ki smo ga pred nedavnim predali namenu, in sodobno strelišče v Rakičanu. Urejena sta bila športna centra Nemčavcih in Černelavcih. Poleg tega je bilo nekaj sredstev vloženih tudi v urejanje drugih športnih objektov v naši občini. Trenutno pa gradimo novo telovadnico v Murski Soboti.

Kakšne pa so usmeritve športne zveze za delo v prihodnje?

»Športna zveza, ki skrbi za povezovanje nosilcev športne dejavnosti v občini, bo tudi v prihodnje strokovno in sicer pomagala društvam in klubom. Skrbeli bomo za načrtno vzgojo in izpopolnjevanje strokovnih kadrov. Sodelovali bomo pri sestavljanju strokovnih programov ter kandidirali na zapis sredstev za sofinanciranje športne dejavnosti za delo zveze, športne rekreacije in šolskega športa. Skrbeli bomo za založniško dejavnost v športu. V okviru občine bomo tudi organizirali številne množične in druge akcije ter tekmovalne. O teh se bomo tudi dogovarjali z drugimi občinami, ki nimajo športnih zvez.

Katere pa so trenutno najaktualnejše naloge zveze?

»Po sprejetju pravil športne zveze in usklajitvi z novim Zakonom o društvih bomo skupaj z klubi in društvi usklajevali njihova pravila z novim zakonom, saj je postavljen rok do oktobra prihodnjega leta. Dokončno bomo tudi uredili pristopne izjave društev in klubov v naši zvezi. Sicer pa bomo opravljali sprotne naloge, ki nas čakajo, zlasti za športnorekreacijsko dejavnost in šolski šport.

Feri Maučec

Košarka

Visoka poraza Pomurja Skinyja

V enajstem kolu prvenstva v prvi državni ženski košarkarski ligi je Mibex Ilirija v Ljubljani prepričljivo premagala Pomurje Skiny z 88 : 53 (34 : 32). Sobočanke so bile v prvem polčasu enakovredne gostiteljicam, vendar so v nadaljevanju popustile. Na tekmi se je težje poškodovala Kazminova, ki so jo odpeljali v Klinični center. Strelke: Kazminova 17, Drožinova 12, Horvatova 8, Pušenjakova 5, Svetinova 4, Jocičeva 4, Glišičeva 2 in Orijeva 1.

V dvanajstem kolu prvenstva pa je ekipa Ingrada iz Celja v Murski Soboti premagala oslabljeno ekipo Pomurja Skiny z 78 : 51 (37 : 25). Sobočanke so nastopile brez Cerove, Brezičeve, Kazminove in Glišičeve. Strelke: Orijeva 16, Drožinova 11, Jocičeva 10, Horvatova 8, Svetinova 6.

Sobočanke v reprezentanci

V Mariboru so bile priprave državne košarkarske reprezentance kadetinj. Na njih so bile tri predstavnice KK Pomurje Skiny iz Murske Sobot: Marina Glišič, Daliborka Jocić in Mira Svetina. Prav tako je bil v Mariboru pregledni trening za deklice (82 in 83), ki so se ga udeležile kar štiri predstavnice KK Pomurje Skiny: Urška Luk, Irena Kolman, Natalija Kerec in Sara Pušenjak. Udeležba Sobočank na pripravah državnih reprezentanc kaže, da v klubu načrtno skrbijo za razvoj mladih košarkaric. (Z. T.)

PKL – moški

Rezultati – 2. kolo

Miarle	Lindau	83 : 77
Sebeborci	Sobota	vet. 57 : 81
Brod	Radgona	vet. 58 : 81
Claudia shop	prosta	
Radgona	vet. 2	2 0 168:103 4
Sobota	vet. 2	2 0 151:120 4
Claudia shop	1	1 0 99:66 2
Miarle	1	1 0 83:77 2
Lindau	2	0 2 140:153 2
Brod	2	0 2 124:160 2
Sebeborci	2	0 2 102:168 2

K. Glažar

Rokoborba – V Czokóly na Madžarskem je bil mednarodni rokoborski turnir za dečke. Med okrog 100 tekmovalci so sodelovali tudi rokoborci Mlekoprometa iz Ljutomerja in dosigli dobre uvrstitve. Ml. dečki: 1. Hazl (45 kg), 2. Horvat (28 kg), 3. Hladen (31 kg) in Slavič (35 kg); st. dečki: 2. Germin (50 kg), 3. Mlinarič (31 kg). (E. Vogrinec).

Namizni tenis – 1. liga

Olimpija	9	8	148:15	16
Maribor	9	8	144:16	16
Arcont	9	7	247:16	14
Krka	9	7	247:16	14
MT Sobota	9	5	435:28	10
Vesna	9	4	531:32	8
Radlje	9	3	625:38	6
Presejce	9	2	725:38	4
Križe (-1)	9	1	813:50	1
Melamin	9	0	90:63	0

Priznanje soboškimi atletskim sodnikom

Z ustanovitvijo Atletskega kluba Pomurje v Murski Soboti leta 1965 so bili v klub vključeni tudi vsi nekdanji atleti pa tudi športni delavci in drugi, ki so želeli pomagati pri organizaciji atletskih tekmovalnih. Atletika kot športna panoga se deli na več skupin: teke, skoke, mete in mnogoboje. Te skupine pa imajo številne discipline – vseh skupaj (moški in ženske) je 72, s katerimi se srečujemo na tekmovalnih. Tako kot za druge športe, tudi za atletiko veljajo mednarodna pravila, ki so napisana na 170 straneh (knjižica malega formata). V Murski Soboti so atletski sodniki vrsto let delovali v okviru AK Pomurje. V zadnjem letu pa so se osamosvojili in so vključeni v Zbor atletskih sodnikov Slovenije, ki deluje pri Atletski zvezi Slovenije. Ker na atletskih prireditvah običajno poteka tekmovalje v več disciplinah, je potrebnih tudi več izprašanih sodnikov. Zbor atletskih sodnikov v Murski Soboti trenutno šteje 30 članov. Med temi je eden mednarodni, 11 republiških in 18 sodnikov začetnikov. Slednjim bo kmalu omogočen preskus znanja za naziv republiškega sodnika. Zbor atletskih sodnikov pa si tudi prizadeva, da bi v svoje vrste pritegnil tudi nove kandidate, zato je organiziral pretekli teden v Murski Soboti seminar za atletske sodnike. Zbor atletskih sodnikov je za svoje dolgoletno delo dobil priznanje Atletske zveze Slovenije in organizacijskega odbora mladinskega evropskega atletskega prvenstva, ki bo prihodnje leto v Ljubljani. Na tekmovalju bodo promovirani tudi štirje pomurski atletski sodniki.

Mirko Šeruga

Rokoborba

Dve zmagi Sobočanov

Na zadnjem turnirju moštvenega državnega prvenstva v rokoborbi, ki je bil v Ljutomeru, so soboški rokoborci premagali oba tekmeča in prepričljivo zasedli prvo mesto. Keor iz Razvanja je bil boljši od Mlekoprometa iz Ljutomerja, ki ni imel nobenih možnosti za uvrstitev v sklepni del tekmovalja. V superfinalu se bosta tako pomerila Murska Sobota in Keor iz Razvanja. Prvo srečanje bo v Razvanju, drugo in morda še tretje pa v Murski Soboti. **Mlekopromet Ljutomer : Keor Razvanje 10 : 31** (48 kg: Možina 4 : 0 b. b., 52 kg: Nanut 0 : 4 b. b., 57 kg: Žnidarič : Medved 0 : 4, 62 kg: Lukašev : Hazl 1 : 3, 68 kg: Cmaiger : Horvat 0 : 4, 74 kg : Hasani 0 : 4 b. b., 82 kg: Horvat 0 : 4 b.

Rokomet

Zmagal le Polet

V šestem kolu prvenstva v drugi državni moški rokometni ligi je Polet v pomurskem derbiju v Gornji Radgoni premagal Radgono z 41 : 21 (21 : 9). Strelci: Smolko 6, Klun 5, Strah 3, Kepe 3, Vučak 2 in Rauš 2 za Radgono

Predstavljamo vam

Tomaž Pivec svetovni prvak v ju-jitsu

Dvajsetletni policist Tomaž Pivec iz Gornje Radgone je dosegel na nedavnem svetovnem prvenstvu v ju-jitsu v Parizu velik uspeh – v ju-jitsu duo je postal svetovni prvak skupaj z Juretom Pignarjem iz Brunskega pri Mariboru. Tomaž Pivec se je pred osmimi leti začel ukvarjati s karatejem pri KK Murska Sobota in dosegel vidne rezultate. Med drugim je bil leta 1993 na tekmovalju za svetovni pokal v Miškolcu na Madžarskem in med 200 tekmovalci zasedel deveto mesto. Lani pa je bil član slovenske reprezentance na evropskem prvenstvu v borbah v Bratislavi. Z ju-jitsom se je začel ukvarjati leta 1992 v Tacnu na srednji policijski šoli. Kmalu se je začel uveljavljati tudi na državnem prvenstvu, saj je bil zadnja tri leta državni prvak. Letos je prvič sodeloval na svetovnem prvenstvu v ju-jitsu v Parizu in osvojil naslov sve-

Svetovna prvaka v ju-jitsu duo. Stojijo od leve: Tomaže Pivec, Gorazd Toplak (trener) in Jure Pignar.

tovnega prvaka v dvojicah. Na tistem je upal na medaljo, vendar takega uspeha ni pričakoval. Zato ga je tembolj vesel, saj mu veliko pomeni, zlasti pa je spodbuda za nadaljnje delo. Za doseženi uspeh je tudi zelo hvaležen trenerju Gorazdu Toplaku, sicer profesorju na Srednji policijski šoli v Tacnu. Vesel je tudi, da bo odšel v službo v Ljubljano, kjer bo lahko ju-jitsu redno treniral. Upa, da tudi v prihodnje uspehi ne bodo izostali. Še naprej pa se bo ukvarjal tudi s karatejem.

Feri Maučec

Kolesarstvo

V Beltincih zopet kolesarski klub Prekmurje

Te dni so se v Beltincih zbrali ljubitelji kolesarstva in se dogovorili o ponovni oživitvi kolesarskega kluba. Beltinski kolesarski klub, ki bo prihodnje leto praznoval 50-letnico ustanovitve, je namreč leta 1994, ko je umrl predsednik in dolgoletni neutrudni kolesarski delavec Janez Sreš, prenehal delovati. Dogovorili so se, da se bo klub zopet imenoval Kolesarski klub Prekmurje Beltinci ter da bodo zopet začeli z organiziranim delom mladih kolesarjev. Organizirali bodo šolsko prvenstvo za dečke in deklice ter sodelovali pri organizaciji spominke dirke za umrlihi kolesarji in pri Dirki po Sloveniji, ki bo tudi letos potekala skozi Beltince. Ponovno naj bi oživili tudi urejanje kolesarjev s sosednjo Avstrijo in kolesarsko dirko Po Pomurju. Za predsednika kluba so izbrali Jožeta Kavaša, za podpredsednika Aleksandra Šmidlehnerja in Martina Žižka, za tajnika pa Jožefa Ciguta. Zbor ljubiteljev kolesarstva v Beltincih je pokazal, da jim volje do dela ne manjka. Zato lahko pričakujemo, da bodo sprejeti dogovor tudi uresničili. F. M.

Namizni tenis

Pomembni zmagi Arconta in Soboti

V predzadnjem kolu jesenskega državnega prvenstva v prvi državni namiznoteniški ligi sta pomurski klubi dosegli polovičen uspeh. Arcont Radgona je brez težav premagala zadnji Melamin, čeprav je nastopila brez najboljšega igralca Štefana Kovača. Soboti ni uspelo presenečenje, na katerega so na tistem mestu, za katero igra najboljši igralec slovenske lige v prvi partiji je Unger premagal Arcont, vendar je v drugi partiji nepričakovano izgubil z veteranom Hribarjem. Lepo priredilo za presenečenje je imel Unger v dvoboju s Komcem, saj je v prvem nizu vodil z 20 : 16, v drugem pa z 20 : 18, vendar ni izdržal in oba seta izgubil »na kocko«. Bila pa je to najlepša partija. Za Kocuvana in Solarja je bil nastop le nabiranje izku-

se v Novem mestu po hudem boju premagal vodečo Krko, in to kljub trem zmagam Komca. Pri Arcontu je bil odličen Rihtarič, ki je premagal Hribarja in Rentlija. Izkazal se je tudi Benko z zmago nad Hribarjem. Moravske Toplice Soboti so prav tako v dramatični igri premagale tekmeča za peto mesto Vesno v Zalogu. Tokrat se je prebudil Horvat, ki je dosegel dve zmagi, zlasti je pomembna zmaga nad Šemrovom. Unger, ki je nepričakovano izgubil s Šemrovom, je spodrsrljaj popravil z zmago nad Pavičem. Tako so Radgončani po prvem delu tekmovalja

tretji, Sobočani pa peti.

Krka : Arcont Radgona 3 : 4 (Komac : Benko 21 : 13, 21 : 16, Retelj : Kovač 27 : 25, 11 : 21, 10 : 21, Hribar : Rihtarič 19 : 21, 8 : 21, Komac : Hribar : Kovač - Benko 21 : 19, 21 : 18, Komac : Kovač 22 : 20, 21 : 13, Hribar : Benko 19 : 21, 14 : 21, Retelj : Rihtarič 19 : 21, 13 : 21). **Vesna : Moravske Toplice Soboti 3 : 4** (Pavič : Solar 21 : 14, 21 : 12, Šemrov : Unger 21 : 14, 21 : 17, Rupar : Horvat 21 : 23, 9 : 21, Šemrov - Rupar : Unger - Horvat 16 : 21, 22 : 20, 8 : 21, Pavič : Unger 16 : 21, 21 : 17, 12 : 21, Rupar : Solar 21 : 18, 21 : 13, Šemrov : Horvat 21 : 11, 16 : 21, 20 : 21).

M. U.

Kovač in Fridrih zmagovalca

Športna zveza in NTK Arcont Radgona sta pripravila drugi namiznoteniški turnir članov in veteranov za memorial Ivana Drozdka – Vanča. Člani: 1. Kovač (Arcont), 2. Plohl (Maribor) 3. do 4. Rihtarič (Arcont) in Unger (MT Soboti), 5. do 6. Benko (Arcont), in Horvat (MT Soboti), **Veterani:** 1. Fridrih (Arcont), 2. Močan (MT Soboti), 3. do 4. Stankovič (Ilirija) in Tešanovič (Velenje), 5. do 6. Očepek (Arcont) in Litrop (MT Soboti). M. U.

Unger in Bakal – priznanji NTZS

Na skupščini Namiznoteniške zveze Slovenije v Ljubljani so podelili priznanja zaslužnim namiznoteniškim delavcem. Priznanjista sta prejela tudi Mirko Unger starejši iz Moravskih Toplic za uspešno delo v Namiznoteniški zvezi Slovenije, zlasti na funkciji predsednika tehnične komisije, in Oste Bakal iz Gornje Radgone za uspešno poročanje v sredstvih javnega obveščanja o namiznem tenisu. Čestitamo!

Karate

Četrti pokal Tromejnika Braniku

Karate klub Tromejnik iz Kuzme je pripravil 4. tradicionalno tekmovalje v katah in borbah za pokal Tromejnik '96. Sodelovali so 103 tekmovalci in tekmovalke iz 20 slovenskih klubov.

Največ uspeha so imeli predstavniki mariborskega Branika, ki so postali ekipni zmagovalci in osvojili pokal Tromejnika. Od pomurskih tekmovalcev in tekmovalk je bila najuspešnejša Mojca Tuš (Gornja Radgona), ki

je zmagala v katah med deklicami. Od preostalih velja omeniti tretja mesta Darka Ornika (65 kg) in Roberta Klobase (75 kg) v borbah, oba iz Radenec, ter Mateja Mariška v katah pri st. dečkih iz Gornje Radgone.

Od domačinov je bil najuspešnejši Kristl, ki je v borbah (65 kg) zasedel četrto mesto. Tekmovalje je lepo uspelo, škoda le, da se ga niso udeležili soboški karateisti in karateistke.

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Postavljena boš pred odločitev, a ti nobena alternativa ne bo povsem ustrezala. Še najbolje bo, da tvegaš, saj lahko v najslabšem primeru ostaneš tam, kjer si sedaj. V najboljšem primeru pa ...

On: Tokrat je vrsta na tebi, da dokažeš svoje resnične sposobnosti in kvalitete. Obdobje lahkomišelnega norčevanja je minilo in pokazati boš moral svojo pravo podobo, saj se ti lahko v nasprotnem primeru zgodi, da jo izgubiš.

BIK

Ona: Trenuten položaj ti sicer omogoča lenarjenje in zabavo, vendar boš kaj kmalu občutila negativne posledice takšnega ravnanja. Še dobro, da ti bo partner stal ob strani in ti svetoval pravilno odločitev. Poslušaj ga!

On: Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade! In ta jama bo kar precej globoka, zato si nikar ne domišljaj, da se boš kaj hitro izkopal iz nastalih težav. Nikar ne krivi drugih, saj si kriv predvsem ti sam.

DVOJČKA

Ona: Nič ni tako stalnega, da se ne bi moglo porušiti. Zato se nikar ne delaj tako neprizadeto, ampak priznaj napako, ki si jo storila, saj ti bo le na ta način uspelo obdržati tisto, za kar si se dolgo borila.

On: V tvoji poslovni karieri bo prišel odločilen trenutek, zato ga kar najbolje izkoristi. Položaj bo sicer še kar ugoden, toda nič ni tako stabilno, da bi se ne uspelo tudi pokvariti. Seveda pa se bo z malce sreče vse dobro izteklo.

RAK

Ona: Le zakaj se obremenjuješ z nepotrebnimi rečmi, ko pa je vendar toliko koristnih opravil, ki te čakajo? Konec tedna lahko pričakuješ prijetno presenečenje, ki bo dodobra popestrilo tvoje ljubezensko življenje.

On: Odkril boš nekaj zelo zanimivega, vendar tega nikar ne poskušaj izrabiti za napačne namene. In predvsem ne pozabi, da je dobra prijateljica veliko boljša kot občasna ljubica. Obeta se ti zanimiv konec tedna.

LEV

Ona: Sprejela boš zanimivo povabilo, saj si od njega obetaš veliko več, kot se zdi na prvi pogled. Prijeteljčina informacija ti bo docela zbristrla trenuten položaj, ki nikakor ni slab.

On: Prebroditi boš moral določene težave, ki lahko dodobra spremenijo tvoje poslovne načrte. Poslovni partner ti bo predlagal konkretno ponudbo, ti pa se boš preveč obotavljal. Raje pohiti.

DEVICA

Ona: Spoznala boš nekoga, ki sploh ne bo tvoj tip idealnega moškega, a bo imel preveč mamljiv nasmeh, da bi se mu uspela upreti. Tako ne boš niti opazila, kdaj se boš ujela v zanko, ki si jo pripravila nekomu povsem drugemu.

On: Poslovni uspeh ti bo prekrizal sicer dobre načrte v ljubezni. Je že tako, da ti je pomembna predvsem ekonomska varnost, za drugo pa si misli, da boš že še uredil. Pazi, da te ne bo preveč zaneslo.

TEHTNICA

Ona: Čeprav bo vse skupaj videti kot popolna polomija, boš iz celotne ljubezenske avanture potegnila kar največ, predvsem pa kopico izkušenj za prihodnost. Nikar ne izpusti ugodne priložnosti za lahek zaslužek.

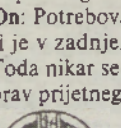
On: Resda bo tvoja okolica nad tvojim uspehom docela nezainteresirana, vendar ga bo nekdo le vzela na znanje. Obeta se ti realizacija načrtov, ki ti lahko prinese tako zadoščenje kot tudi dobiček.

ŠKORPIJON

Ona: Tvoje sedanje razmerje se bo nevarno zamajalo. Če ti je še kaj do tega, bo potrebno napeti vse sile, sicer ti bo trda predla. Vsekakor pa je dejstvo, da ti je za ljubezensko lahkost škodita.

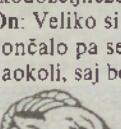
On: Potrebno boš veliko samozvesti in notranjega miru, saj se ti je v zadnjem času nabralo kar precej zapletenih problemov. Toda nikar se ne predaj, saj boš iz kopice dela potegnil tudi nekaj prav prijetnega.

STRELEC

Ona: Nikar se ne obiraj, temveč izkoristi tisto, kar se ti ponuja. Prijeten znanec ti lahko postane tudi kaj več, potrebno bo le premagati začetno sramežljivost in pot ti bo odprta. Pazi se še škodoželjnežev, ki jih nikoli ne manjka.

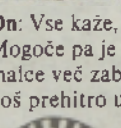
On: Veliko si boš prizadeval zaradi kratkotrajne zaljubljenosti, končalo pa se bo precej komično. Toda tega nikar ne razglašaj naokoli, saj bo edini učinek ta, da se ti bodo smejali tudi drugi.

KOZOROG

Ona: Počitek, ki si ga načrtovala, bo potrebno še malo preložiti. Vseeno se boš prav prijetno zabavala, saj boš proste trenutke preživela v bližini nekoga, ki ti že dalj časa ne gre iz glave.

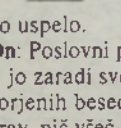
On: Vse kaže, da se boš iz ene skrajnosti kaj hitro spustil v drugo. Mogoče pa je to tudi prav, saj imaš dela in skrbi že čez glavo in ti malce več zabave vsekakor ne bo škodovalo. Toda pazi, da se ne boš prehitro ujel ...

VODNAR

Ona: Avantura se ti bo zdela prijetna le, dokler ne bo prišla na dan novica, da ti je vse skupaj nekdo enostavno podtaknil. In čeprav si boš na vse kriplje prizadevala izvesti njegovo ime, ti ne bo uspelo.

On: Poslovni partner ti bo omogočil ponovno afirmacijo tam, kjer si jo zaradi svojih nespretnih potez izgubil. Pazi se prehitro izgovorjenih besed, ki te lahko ponovno pripeljejo tja, kjer ti ni bilo prav nič všeč.

RIBA

Ona: Čustva ti bodo pokvarila načrte za konec tedna, vendar pa bo, gledano dolgoročno, to prav izjemna naložba. Nikar ne dopusti, da se ti vse skupaj izmuzne iz rok. Prijeten večer se bo prelevil v še prijetnejšo noč.

On: Prepričan si, da si velikodušen in razumevajoč, toda ali te takšnega vidijo tudi drugi. S preveliko samohvalo se lahko le zagovoriš, zato bodi malo objektivnejši. Nekdo pričakuje od tebe veliko več, kot si pripravljen dati.

Zadnji frank

Nekdanji francoski finančni minister Jacques Rueff velja za »očeta« leta 1959 uvedenega »novega« franka. Podoba leta 1978. umrlega ministra bo na novem kovancu za en frank. In ta bo tudi dokončno zadnji svoje vrste. V Franciji ne bodo več izdajali novih frankov, saj se pripravljajo na uvedbo enotne evropske valute evro. Ta pa že povzroča sive lase sedanjemu ministru Jeanu Arthuisu, ki je ponosno predstavil nove kovance.

Denar in infekcije

Verjetno se vsi še spominjamo svojih staršev in učiteljev, ki so nam prigovarjali, da si moramo po vsakem stiku z denarjem dobro oprati roke. Rezultat najnovejših bakterioloških raziskav, ki jih je javnosti sporočil ameriški znanstvenik dr. Bruce Pachter, infektolog in nevrobiolog iz priznane New York Methodist

patogenih klic na denarju, je vzlet pod drobnogled 102 kovancev in 100 bankovcev, ki jih je dobil pri osebju v javnih toaletnih prostorih, in pri tem ugotovil, da je bilo s škodljivimi, človeku nevarnimi

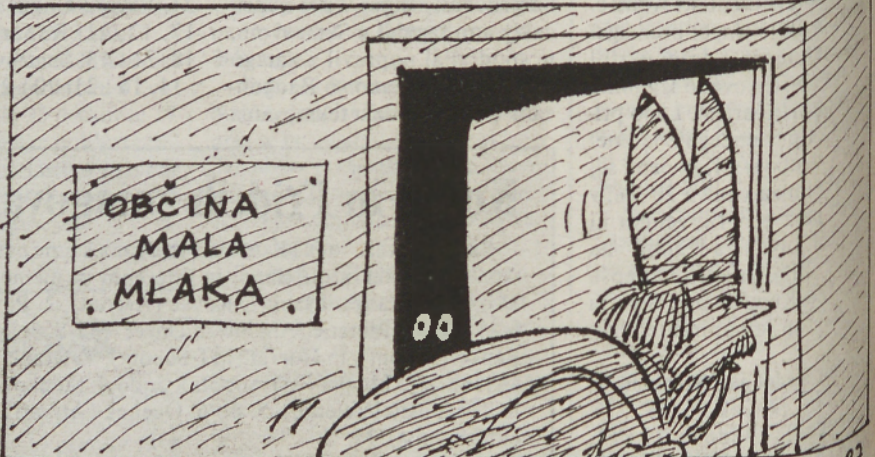
Hostipal, pa pričajo, da strah pred infekcijo z denarjem nikakor ni povsem utemeljen. Dr. Pachter, ki se je odločil proučiti količino in vrsto

klicami okuženih le 3 % pregledanih kovancev in 11 % bankovcev. S svojo raziskavo je razbil ali vsaj omajal mit o škodljivosti in kužnosti denarja ter skušal prepričati javnost, da je denar v bistvu dokaj čist in neoporečen.

Kitajci nočejo zaostajati

Kitajska vojska je, vsaj po svoji številčnosti, zastrašujoča. Na danes samo število vojakov ne pomeni veliko. Na razstavi narodni letalski razstavi na Kitajskem so razstavili tudi veliko sodobnejših vojaških letal, satelitov in vodenih raket dolgega doseg. Vse za mir, menda pravijo temu. Ali res?

Za vsakogar nekaj

Prihajajo časi obdarovanja

Darila zanjo:

usnjen rokavnik v barvi torbi-
ce, moderno oblikovan čajnik
živih barv, komplet šminke in

bi nenavadne oblike, lonček za
kavo z umetniško sliko, zanimiv
vžigalnik, ura s kompletom pasov
v različnih barvah, najboljši šam-
panjec, drobni okrasni predmeti.

obeski, kompleti salov, ličen no-
žič, usnjena torba z ducat predali
za razbremenitev njegovih žepov
in še vrsta drugih.

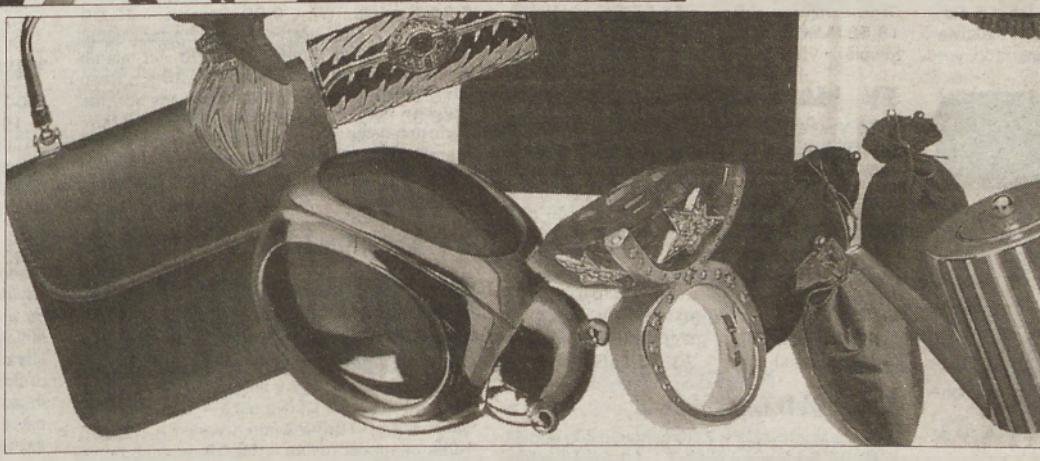
Seveda pa lahko ob prihaja-
jočih praznikih podarite tudi da-
rila, ki ste jih izdelali sami.

za šminke, majhne stekle-
ničke parfuma za njeno zbirko,
malveno pero z njenim najljubšim
motivom, okrasni predmeti za
mizo, kristalna doza za puder,
roške, torbica, ročno poslikana
vaza s cvetjem, prstan z
umetnim kamnom, nenavadni
dodatki za lase, etnični nakit,
šmerek - talisman, duhoviti ku-
hinjski pribor, vrečice z dišavo ...

Darila zanj:

poslovni kovček iz imitacije
krokodilje kože, naramnice z
duhovitimi motivi, zapestni gum-

Konec alarma za natrij

Pred nekaj leti je sporočilo po-
vzročilo pravo paniko: mineralna
voda, ki vsebuje natrij, zvišuje krvni
tlak. Danes so stvari jasnejše: šele v
povezavi s kloridom nastane ku-
hinjska sol, ki povzroči povišanje
pritiska. Mineralna voda vsebuje
natrij v obliki natrijevega karbona-
ta. Zato vsebuje minerale, ki urav-
navajo krvni tlak, na primer kalij,
kalcij in magnezij. Poleg tega izvira
iz pijače le en odstotek soli, ki jo
dnevno zaužijemo, štirideset od-
stotkov pa iz kruha in pekarskih
proizvodov.

Kuhajte z nami

Nadevana judovska pečenka

Za posebne priložnosti lahko pripra-
vimo nekoliko drugačno, a izvrstno pečenko. Za njo potre-
bujemo: 1,5 kg dobrega govejega mesa, 2-3 žlice bešamela,
žličko mešanih dišav (popper, mletu kumino, evo), 2 žlici na
zelo drobne kockice narezane slanin, sok in sesekljano lupinico
pol limone, 2 jajci, 6 dag mašti ali olja za preliv surove
pečenke, sol po potrebi, 2 hrenovki za nadev.

Dobro uležano kakovostno govedino drobno zmeljemo
in po potrebi še sesekljamo. Dobro premešamo in ugnete-
mo. Če je masa premalo ugneten, se pečenka pri rezanju
drobi. Maso razdelimo na dva dela in oblikujemo dve enaki
štručki, ki ju malo raztegemo. Na prvo položimo dve olu-
pljeni hrenovki, pokrijemo z drugo polovico mesne mase
in dobro stisnemo, da se oba kosa stisneta in sprimetata. Po
možnosti sedaj nadevano štruko zavijemo v svinjski pri-
željce. V vsakem primeru pa nadevano štruko v pekaču pre-
lijemo z zelo vročo maščobo, da zakrknje zunanost mesa.
Pečemo počasi, približno eno uro, in jo vmes večkrat po-
lijemo. Pečenke med peko ne obračamo. Režemo, ko se
malo ohladi - ne takoj, ko jo vzamemo iz peči.

Pečenke pred serviranjem obložimo s pečenim krompi-
rjem in ponudimo z jajčnim ali kislim hrenom. Cilka Sukič

Zelenjava krepi srce

Če hočete zmanjšati tveganje
srčnega napada, stopite na vrt po ze-
lenjavo. Njena magična moč je v
folni kislini. Med raziskavo v Kana-
di so opazovali 5000 žensk in mo-

ških, starejših od 15 let. Tisti, ki so
izkazovali manj folne kisline, so bili
pogostejše žrtve srčnih napadov.
Ugotovili so, da lahko prepreči srč-
ne bolezni. Folna kislina spodbuja
izločanje aminokisline homocyste-
in, brez katere bi prišlo do zamaši-
tve arterij. Najboljši viri folne kisl-
ne so temno zelena zelenjava, jetra,
ledvice, orehi, kruh iz nepresejane
moke in žitni kosmiči.

Za »mestne smučarje«

Prešita bunda atraktivne bar-
ve in ozke hlače oziroma špa-
narice so osnova slogu obla-
čenja, ki so ga stilisti poimeno-
vali kar »za mestne smučarje«.
Zraven sodijo ozki pulji z naši-
mi ali vstavljeni trakovi kontra-
stnih barv. Pa še udobni čevlji
in pripravljeni boste za popol-
nansko potepanje po mestu.

Jabolka so posebno koristna

- Za vse, ki želijo shujšati. Dve
jabolki tehtata od 30 do 40 dag,
toliko potesita lakoto, da lahko
nadomestita obrok hrane, prine-
seta pa le od 120 do 150 kalorij.
K občutku sitosti pomagajo vlak-
nine (celuloza), ki v želodcu ab-
sorbirajo vodo, nabreknejo in ga
»napolnijo«.
- Za vse, ki študirajo ali opravljajo
umsko dejavnost. Jabolko uspe-
šno pomaga preganjati tipično
navedicanost, ki se pojavi sredi
popoldneva zaradi padca sla-

- dkorja v krvi. Poleg sladkorja
pomaga pri tem fosfor, ki je od-
ličen spodbujevalec možganov.
- Za vse, ki se ukvarjajo s športom.
Utemeljitev je enaka kot v prej-
šnjem odstavku.
- Za vse, ki pojejo veliko mesa. Ja-
bolčna kislina pomaga uravnove-
siti preveliko kislost, ki je posled-
ica takega načina prehranje-
vanja.
- Za vse, ki imajo visok krvni tlak
ali srčno obolenje. Torej v prime-
rih, ko je treba omejiti natrij in

- uživati več kalija, ki uravnava
funkcionalnost srca in mišičevja.
- Za vse, ki imajo težave zaradi
holesterola. Celuloza vsebuje
pektin, ki pomaga vzdrževati niz-
ko raven holesterola v krvi.
- Za vse, ki imajo slabo prebavo.
- Za vse sladkorne bolnike, ja-
bolko vsebuje pretežno frukto-
zo, ki jo ti bolniki lahko uživajo.
- Za vse, ki imajo težave s krvnim
obtokom.

Čudeži se očitno še dogajajo. V
Italiji so znani mnogi primeri jo-
kajočih kipov. Švicarji pa se prav-
kar ubadajo s tem, kako naj poi-
menujejo svoje sadje. Na fotogra-
fiji, ki so jo posneli v Hallwilu v
kantonu Argau, vidomo jabolko
in hruško, ki sta dozorela na istem
drevesu! Znanstveniki švicarskega
inštituta za kmetijsko tehnologijo
se bodo morali zdaj lotiti zaplete-
ne naloge in določiti, ali je zadež
prava hruška ali morda prevec pri-
zadevno jabolko. (EPA)

Ona pozimi

V meglenih in mrzlih dneh prija
zapeček, zato postanemo utrujeni,
brezvoljni in razdražljivi. Količina
sadja in zelenjava na naših mizah
se manjša, na krožnike si nalagamo
mastno in preveč kalorično hrano.
Pomlad, ko bomo spet zlezle v

tanke majčke, je še tako daleč, se
tolažimo.

Mislimo nanjo že danes, da ne
bo spomladanskega glavobola. Za
telo: vsako jutro prha s toplo vodo
in nato s hladno - toliko kot prene-
semo. Ni boljšega zdravila proti
utrujenosti. Zajtrk: proč z ma-
sлом, pečenimi jajci, salamami in
belimi žemljami. Zamenjajte jih z

Pred pečenjem dajte v pekač
nekaj zrn posušenega graha
maščoba se ne bo zažgala in
dobila neprijetnega vonja. Jedi
te riže in kaše se ne bodo pri-
mudile, če na dno posode
naprej povežete krožnik.
Včasih pa se vendarle pripeti
steno. Kaj storiti? Mleko izgubi
okras po prismojenem, če ga
prelijete v steklenico in jo po-
stavite v mrzlo vodo za toliko
časa, da se tekočina popolno-
stno ohladi.

Tri ali pet?

Šopki rož so povsem običaj-
no darilo ob najrazličnejših pri-
ložnostih, a tudi tu ne gre brez
simbolike. Najpogostejši števili
cvetov v šopku sta tri ali pet.

Tri je temeljno število. Sim-
bolizira tri faze človekovega
bivanja: rojstvo, rast in smrt. V
hibozofskem smislu predstavlja
trajna materialno, racionalno
in duhovno plat človekovega
življenja.

Trije cvetovi torej pomenijo
večni življenjski krog rojevanja
in umiranja, pomenijo izraz
večne ljubezni.

Števílo pet predstavlja sre-
dišče (v sredini prvih devetih
števil) in združitev (je vsota pr-
vega sodega in prvega lihega
števíla). Pet cvetov torej pona-
zarja združitev, zvezo, sklad-
nost in ravnotežje - lastnosti,
ki naj bi jih imeli v mislih, ko
ljubljeni osebi poklonimo šo-
pek petih cvetov.

mlečnim rižem, suhim sadjem, ov-
senimi kosmiči in zeliščnimi čaji. In
slednjič: vsak dan pol ure pe-
šačenja.

Tudi koža na obrazu se pozimi
obnaša prav muhasto. Postane
občutljivejša, njena varovalna plast
se tanjša, izgublja vlago ...

Pozimi je najbolj ogrožena suha
koža, zato moramo takrat zamenja-
ti negovalno kremo za bolj ma-
stno, pomaga pa tudi, če si pred
licenjem čez svojo običajno dnev-
no kremo naneseš še tanek sloj
nočne. Bolj mastna naj bodo tudi
druga ličila: predvsem tekoči puder
in šminke za ustnice.

Cene sadja in zelenjave

Zelenjava Tržnica
M. Seb. G. Radg. Ljutomer

jabolka	60	100	50
pomaranče	150	240	220
banane	157	170	
155			
hruške	170	-	200
grozdje	252	250	250
limone	260	300	250
orehova jadrca	960	1000	900
paradižnik	310	280	250
paprika	340	280	260
kaki	290	220	240
krompir	28	35	30
solata	160	190	160
korenje	80	200	160
rdeča zelja	80	100	100
čebula	60	100	80
fižol v zroju	321	450	300
jajca	20	-	23
zelena zelja	30	50	40
česen	420	390	400
kitajsko zelje	80	-	80
rdeči radič	180	220	280
kivi	197	220	290
cvetlača	210	250	290
suhe fige	800	800	680
slive suhe	800	490	490
mandarine	125	199	200
hren	320	400	500
kisle zelje	154	200	180
ananas	350	250	320
por	280	250	300
kumara	340	280	280

AVTOR	VRSTA	ODPRA	DESI	PRIZORIŠČE	UMETNOST	KRAŠKI	PRIJAVA ZA
ŠTEFAN	SOCVETJA	POŠKODBA	PRITOK	SPORTE	HLADNEGA	POJAV	MERJENJE
HAJDUK			DONAVE V	TEKME	OBLOKOVANJE		VOJNE
			BOLGARJI		KOVINE		GLOBINE
JEZUS							
SREDNJE- BALMANSKI OTOK							
MESTO NA SLOV OBALU							
MORSKA RIBA							
VEŠTNIK	STROKOV	HRBOVITA	SKAND				
	ZA IRANSKI	POKRALINA	MOŠKO IME				
	JEZIK	NA	VRSTE				
OMESEN, NEUMEN ČLOVEK						LIKA NA SEVERU NORVEŠKE	OKRAŠEK NA PREMETU
RAVNA PLOSKEV							
KRELO RIMSKE KONJENICE				NEHAJNA SMRT MAZLO			
NATRIJ				MESTO V PORIRJU NOGOMETAS MARIBORA			
PREBIVALKA EVROPSKE OTOŠKE ORZAVE						RIMSKA SESTICA NORVEŠKE	
KRAŠKA PLANOTA V JZ SLOVENIJU							
MESTO NA OTOKU HONŠU JAPONSKA							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE - Velenje, staniol, antanta, Darijan,
INA, Sand, PS, pravilo, Ar, Aral, Ranjina, Ibis, IT, nalepka, Al, tvar.

Televizijski spored od 6. decembra do 12. decembra

PETEK 6. DECEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 11.25 Učimo se ročnih ustvarjalnosti
11.40 Pasje mesto, kanadska nanizanka
12.05 Nenavadni primer svetega Miklavža, ameriški film
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče, ponovitev TV-igrice
15.55 Pinchas Zukerman v Ljubljani, 1. del
17.00 TV-dnevnik
17.10 Otroški program, Tok, Tok, kontakt na oddaja za mladostnike
18.00 Po Sloveniji
18.30 Dodojeve dogodivščine
18.35 Risanika
19.00 Podarim - dobim
19.30 TV-dnevnik
20.00 Rondo kviz
20.25 Planet in
22.00 Forum
22.30 TV-dnevnik
23.00 Umor, je napisala, ameriška nanizanka
23.50 So leta minila, ponovitev angleške nanizanke
0.20 Naj živi ljubezen, hongkonški film

TV SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews
11.05 Poslovna borza
11.15 Korenine slovenske lipe, Stara gora - zastrta Manijina podoba
11.35 TV-portret, zvezde slovenskega filma: Miha Baloh
13.10 Parada plesa
14.00 Letni koncert Big banda, RTV Slovenija, 2. del
14.50 Hidden agenda, angleški film
16.35 Umor je napisala, ameriška nanizanka
17.25 So leta minila, angleška nanizanka
17.55 L. Bernstein: koncert za mlade, 10. oddaja
18.55 Vail: svetovni pokal v alpskem smučanju, smuk (ž.), prenos
20.00 Umor 1. stopnje, ameriška nadaljevalna
20.45 Saratina, ameriški film
22.20 Videošpon
22.50 Euronews

POP TV

- 10.00 Santa Barbara - 11.00 Sedma sila - 12.00 POP-kviz, ponovitev - 12.30 M.A.S.H. - 13.00 Roseanne - 13.30 Avtodrom - 14.00 Trije veliki obrazi - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci - 16.30 Santa Barbara, nadaljevalna - 17.30 Obalna straža - 18.30 POP-kviz, nanizanka - 19.00 Cosby, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.00 Urgenca, nanizanka - 21.00 Dosjeji X, nanizanka - 22.00 Izgubljeni fantje, film - 0.00 Lovca na glave - 1.00 24 ur, ponovitev - 1.30 POP-30, ponovitev

TV HRVASKA 1

- 7.45 TV-koledar - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 19.00 Poročila - 19.05 Tiepolov svet - 19.39 Pot v Compostello - 11.00 TV-leksikon: Nebesni Jeruzalem - 11.19 Angleški jezik: Look Ahead - 11.39 Program za otroke in mladino - 12.00 Dnevnik - 12.29 Ljubezenske zvezde, film - 13.05 Santa Barbara, film - 13.55 Hrvaska književnost v evropskem kontekstu - 14.25 TV-leksikon: Nebesni Jeruzalem - 14.35 Angleški jezik: Look Ahead - 14.55 Korenito - 15.29 Mali veliki svet - 15.59 Poročila - 16.00 Dober dan - 17.00 Danes v Saboru - 17.39 Govorimo o zdravju - 18.05 Kolo sreče - 18.35 V obnovi Hrvške - 19.05 Male skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 19.39 Dnevnik - 20.15 Lepa naša, šov program - 21.39 V iskanju minulega časa: dokumentarna oddaja - 22.00 Pol ure kulture - 22.39 Motrišta - 23.00 Klub, d. d. - 23.29 Crusades, dokumentarna oddaja - 00.15 Poročila

TV HRVASKA 2

- 12.55 TV-koledar - 13.25 Seinfeld, humoristična oddaja - 13.59 Prolet - 14.35 Grozljivka - 15.35 V mestu hodi svet Miklavž - 17.00 The Beatles - antologija - 17.55 Smogovci, oddaja za otroke - 18.35 Hugo, TV-igra - 19.00 Divje srce, film - 19.39 Dnevnik - 20.25 Zakon v L. A., film - 22.59 Glasbeni spot - 22.55 Srca zahoda, humor, oddaja - 23.49 Foxy Brown - 91.19 Jazz - 92.00 Košarka NBA-liga: Sacramento - Phoenix

TV AVSTRIJA 1

- 6.00 Otroški program - 8.35 Nazaj v prihodnost - 9.35 Earth - 10.20 Časovni stroj - 12.00 Confetti-TV - 13.05 Z Vilijem 20.000 milj pod morjem - 14.55 Naša mala farma - 15.40 Vesoljska ladja Enterprise - 16.30 Earth 2 - 17.15 Vsi pod eno streho - 17.40 Kdo je tukaj šef? - 18.30 Glej, kdo razbija - 19.00 Prijatelji - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Klinika pod palmami - 21.45 Izza odra - 22.00 Fatalna lepota, film - 23.45 Čas v sliki - 23.45 Reporter, film - 1.15 Šport - 2.15 Čas v sliki - 3.40 Dobrodošli v Avstriji - 5.30 Kdo je tukaj šef?

TV AVSTRIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Schiejk vsak dan - 10.15 Bogati in lepi - 11.05 Avstrija danes - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Dovoljeno uživanje - 13.40 Kalifornijski klan - 14.25 Vinski škandal - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Stari - 22.10 Čas v sliki - 22.35 Moderni časi - 23.00 Emocije - 23.15 Meceni - 2.45 Videonoc

RTL

- 5.30 Poročila - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Springfieldska zgodba - 9.00 Poročila - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Zlata dekleta - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Glej,

kako razbija! - 13.00 Rockford - 14.00 Bärbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 17.30 Med nami - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Mini playback šov - 21.15 Oslovski brat - 22.15 Sedem dni - sedem glav

TV MADŽARSKA 1

- 5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.10 Športna akademija - 9.35 Dopoldne - 11.10 Dallas - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 12.25 Julijan program z nedeljskim kuharjem, pon. - 14.10 Narodnostne oddaje - 15.00 Poročila - 15.10 Madžarska danes - 16.00 Poročila - 16.05 Posel - 16.25 Skrivnosti peska, serija - 17.00 Za upokojence - 17.30 Teka - 17.40 15 minut - 18.00 Okno - 18.55 Pravljica - 19.15 Ažurno - 19.30 Dnevnik, šport - 20.25 Dallas, ponovitev - 21.25 Aprobo - 22.15 Magnumova moč

TV MADŽARSKA 2

- 12.00 Siesta - 14.10 Kamen v žepu, tv-film - 15.40 Spomin na K. Patakyja - 16.30 Regionalni dnevniki - 17.00 Madžarska - Poljska, 2. rokomet - 18.30 Vesoljske igre - 19.00 Športna stava - 19.15 Popolniti, serija - 20.05 Claude Chabrol, zbiralec vsemogočega - 21.00 Dnevnik - 21.10 Policijska poročila - 21.15 Tip, hop, kviz - 21.45 Kultura - 22.00 Objektiv - 22.25 Vreme - 22.35 Pregled tiska

SOBOTA 7. DECEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 9.15 Radovedni taček: lovec
9.30 Jakec in čarobna lučka, risana serija
9.40 O. J.
9.50 Pod klobukom
10.35 Zgodbe iz školjke
11.05 Izobraževalna oddaja (tuji jeziki)
11.20 Irena Grafenauer in Maria Graf
12.05 Svet dinozavrov, ponovitev am. poljudnoznanstvene oddaje
12.30 Analitična mehanika
13.00 Poročila
14.05 Policiisti s srcem, avstralska nanizanka
14.55 Kinofeka - Billy Wilder, ameriški film
17.00 TV-dnevnik
17.10 Boj za obstanek, angl. poljudnoznanstvena serija
18.00 4 x 4, oddaja o ljudeh in živalih
18.30 Ozare
18.35 Hugo, TV-igrica
19.30 TV-dnevnik
19.50 Ulrip
20.10 Jesenska Marjanca, 2. del
21.15 Za TV-kamero
21.35 Cousteau ponovno odkriva svet, dokumentarna serija
22.35 TV-dnevnik
23.05 Umor je napisala, ameriška nanizanka
23.55 Večni sanjač, ameriška nanizanka
0.20 Kozorog 1, ameriški film

TV SLOVENIJA 2

- 9.00 Euronews
10.00 Planet in
11.30 Mostovi
12.00 Slovenski utrinki, oddaja madžarske TV
12.30 Euronews
14.30 Zgodovinska kitajska mesta, ameriška dokument. serija, ponovitev
15.25 Življenje v računalniški dobi, ameriška dokument. serija
15.50 Rondo kviz, ponovitev
16.10 Izizvalci, francoska nanizanka
16.35 Podarim - dobim, ponovitev
16.55 Polzela: DP v košarki, Kavinotehna Savinjska Polzela - Smelt Olimpija, prenos
18.25 Košarka NBA - Action
18.55 Vail: Svetovni pokal v alpskem smučanju, superveleslalom (ž.)
20.55 Whistler: Svetovni pokal v alpskem smučanju, superveleslalom (m.)
22.00 Alfred Nobel, švedski film
0.00 Sobotna noč

POP TV

- 8.00 Dogodivščine medvedka Ruxpina - 8.30 Junak akcije, mladinska serija - 9.00 Zvezdne steze, risane serija - 9.30 Maska - 10.00 Max glick, risana serija - 10.30 Jama zlate vrtnice, nadaljevalna - 12.30 Lois in Clark, nanizanka - 13.30 Kdo je osvojil zlahod, film - 15.30 V družinskem krogu - 16.00 Hokej, reportaža - 16.30 Svet športa - 17.30 Vesoljski bojevniki, nanizanka - 18.30 Prijatelji, nanizanka - 19.00 Varuška, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.00 Pelikanovo poročilo, film - 22.00 Teksaški mož postave, nanizanka - 23.30 Črna ogrinjala, film

TV HRVASKA 1

- 8.45 TV-koledar - 8.55 Poročila - 9.00 Srečni Luka, risani film - 9.25 Divji konji, ameriški film za otroke - 11.00 Prizma - 12.00 Poročila - 12.29 Dokumentarna oddaja - 13.95 Risani film - 13.15 Ernestova nora igra, ameriški film - 14.55 Briljanteen - 15.49 Filipovi otroci - 14.19 Skupaj v vojni - skupaj v miru - 16.49 Poročila - 19.19 Hrvatski spomini - 19.39 Poročila - 20.29 Za vedno mlad, ameriški film - 22.35 Polnočna premiera: In a Child's Name

TV HRVASKA 2

- 14.35 TV-koledar - 14.45 S knjigo v glavo - 15.39 Zakon v L. A., serija - 16.15 The Beatles - antologija - 17.15 Mladilana Jones II, serija - 18.39 La force celeste du kris, dokumentarni film - 19.39 Dnevnik - 20.15 Grozljivka - 21.15 Neskončno potovanje, popularno-znanstvena serija - 22.29 Dosje X, serija - 23.19 Zlati gong, glasbena oddaja

TV AVSTRIJA 1

- 6.00 Confetti-TV - 9.25 Alice v čudežni deželi

- 12.05 Harry in Hendersonovi - 13.10 Življenje in jaz - 13.35 Čudovita leta - 14.00 Blossom - 14.50 Dogodivščine mladege Indiana Jonesa - 17.10 Melrose Place - 18.00 Sport - 19.00 Čarovnik - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Oče, dragi oče, film - 21.45 Mr. tv instinkti, film - 23.10 Henry in June, film - 1.20 Fatalna lepota, film - 3.05 Kalifornijski klic v sili - 4.30 Beverly Hills

TV AVSTRIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.05 Halo Avstrija, halo Dunaj - 9.30 Klinika pod palmami - 11.05 James Bond - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Privlačne zvezde, film - 14.40 Solni baron - 16.30 Dežela in ljudje - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Pogled v deželo - 17.35 Kdo me hoče? - 17.35 Religije sveta - 18.30 Konflikti - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Advent - 22.00 Čas v sliki - 22.05 Mačji jeziki, film - 0.00 Čas v sliki - 0.05 Nebesa ne poznajo solz, film

RTL

- 5.20 Otroški spored - 8.30 Disneyev team - 10.25 Risanke - 10.25 Disneyev klub - 10.45 Gargoly - 11.10 Power Rangers - 11.35 Kje se skriva Carmen Sandiego? - 12.30 Morski lev - 14.05 Princ iz Bel-Aira - 14.30 Nanny - 14.55 Grozno prijazna družina - 15.55 Beverly Hills - 16.50 Melrose Place - 18.45 Poročila - 19.10 Eksploziv - 20.15 Playback, šov imenitnejšev

TV MADŽARSKA 1

- 5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 8.00 Otroški program - 10.00 Friderikus - 11.40 Festival Kalaka - 12.00 Poročila - 12.05 Ponovitve - 14.45 Odgovarjamo na telefone - 14.55 Bifi ali ne biti, ameriški film, č.-b. - 16.30 Računalništvo - 16.50 Osamljeni planet - 17.20 Hotel Narobe - 18.00 Milicent - 18.05 Za boljši jezik - 18.15 Štorije - 18.30 Kolo sreče - 18.55 Pravljica - 19.15 Ažurno - 19.30 Dnevnik, sport - 20.20 Deklamacija - 20.35 Filmski program - 22.35 Ekskluzivno - 23.00 Nočni program

TV MADŽARSKA 2

- 7.00 Za kmetovalce - 7.30 Narodnostne oddaje - 10.05 Kdo ve kaj o njih? - 10.55 Animirani film - 11.05 Alfred Nobel, kratki film - 11.55 Pratika - 12.00 Pesmi Bela Racza - 12.25 Zamejski Madžari - 12.55 Prometna varnost - 13.00 Teleavto - 13.30 Kratki filmi - 14.55 Vreme - 15.00 Sliki brez meja - 15.25 Trend - 15.55 Haydn - 16.00 Kviz - 16.25 Telesportov božič - 16.30 Horizont - 17.00 Šport - 18.30 Koncert Gaborja Presserja - 19.00 Familija - 20.00 Tema - 20.30 Koncert - 22.05 Árpád Kadarkay, portret

NEDELJA 8. DECEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 8.50 Živ žav
9.40 Skrivnost sedme poti, nizozemska nadaljevalna
10.05 L. Bernstein: koncerti za mlade, ponovitev 4. oddaje
11.05 Podobe narave, kanadska poljudnoznanstvena serija
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
12.30 Maribor 96: Grand Prix-Brevis, Litva
13.00 Poročila
13.05 Hugo, ponovitev TV-igrice
13.35 Karaoke, razvedrilna oddaja
14.35 Nedeljska reportaža
15.05 Dlan v dlani
15.20 Zeljna župa, francoski film
17.00 TV-dnevnik
17.10 Zavrtimo stare kolute
17.40 Po domače
19.15 Loto
19.30 TV-dnevnik
19.50 Zrcalo tedna
20.10 Zoom
21.15 Intervju
22.15 TV-dnevnik
22.25 Šport v nedeljo

TV SLOVENIJA 2

- 8.10 Kekčeve ukane, slovenski film
9.25 Videošpon
9.55 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike
10.40 4 x 4, oddaja o ljudeh in živalih
11.10 Umor je napisala, ameriška nanizanka
12.00 Kinofeka: zunanja zadeva, ameriški film (č.-b.)
13.55 Svetovni pokal v smučarskih skokih, 120 m, posnetek iz Kuusama Odbojka PPZ (m.), 2. krog, posnetek iz Maribora
15.30 Tenis: Evropsko ekipno prvenstvo v dvorani, posnetek z Otočca
16.30 Svetovni pokal v smučarskih skokih, 120 m, posnetek iz Kuusama Odbojka PPZ (m.), 2. krog, posnetek iz Maribora
17.30 Košarka NBA: Orlando Magic - Los Angeles Lakers, posnetek
19.30 Izizvalci, francoska nanizanka
20.00 Kraljica, španska nadaljevalna
20.55 Whistler: Svetovni pokal v alpskem smučanju, superveleslalom (m.), prenos
22.00 Ciklus filmov Wima Wendersa: V teku časa, nemški film
0.45 Novice iz sveta razvedrila

POP TV

- 8.00 Pink panter - 8.30 Peter Pan - 9.30 Kimba Bell levček - 10.00 Reboot - 10.30 Detektivka in pol - 11.00 Radovedna Nancy - 11.30 Kuharske mojstrovine - 12.00 Argument - 12.30 Razprtje, nanizanka - 13.30 Svet športa - 14.00 Ninja želva dva - 16.00 Teksaški mož postave - 17.00 Zoya - 18.00 Spomini - 19.30 24 ur - 20.00 Poročen z maljo - 22.00 Hokej - 0.00 Na sever - 1.00 24 ur, ponovitev

TV HRVASKA 1

- 8.49 TV-koledar - 9.00 Akcijski človek, risana

serija - 9.39 Skrivnostno veselje Arthurja C. Clarkea - 19.00 Postanite prvak, serija - 19.29 Hvaljen Jezus Kristus, moja stara mama - 19.49 Ekološki kviz - 11.39 Radio Njanja - 12.00 Poročila - 12.29 Sadovi zemlje - 13.19 Zagorski bregovi, dokumentarno-folklorna oddaja - 13.49 Mir in dobro - 14.19 Duhovni klic - 14.15 Opera Box - 14.45 Skrita kamera - 15.19 Oprah Show - 16.00 Nekaj dni v Weasel Creeku, ameriški film - 17.35 Poročila - 17.45 Družinski glasbeni kviz - 19.100 Hrvatski spomini - 19.39 Poročila - 20.29 Policijska akademija II, ameriški film - 22.25 Čudežne milje, ameriški film - 23.55 Vodnik za dober seks, dokumentarna oddaja

TV HRVASKA 2

- 19.29 Zlati gong - 11.29 Neskončno potovanje, popularno-znanstvena oddaja - 12.29 Polnočna premiera - 15.49 The Beatles - 16.35 Dosjeji X, serija - 17.25 Dubrovniški poletni festival - 18.19 Dokumentarna oddaja - 19.95 Legenda o otoku s skritim zakladom, risana oddaja - 19.39 Dnevnik - 20.29 Aplavz, prosim - 22.35 Zakonske vode, humoristična oddaja - 23.00 Vidikon, glasbena oddaja

TV AVSTRIJA 1

- 6.25 Confetti Tivi - 9.00 Špartak - 12.00 Boks - 12.55 Šport - 13.15 Dogodivščine mladege Indiana Jonesa - 14.00 Pet mladih špirov - 15.30 Superman - 17.30 Mr. Bean - 18.00 Srček - 18.25 Kuharske mojstrovine - 18.30 Šport v nedeljo - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Stavite, da ... - 22.50 Čas v sliki - 22.55 Vizije - 23.00 Mesto brez milosti - 0.40 Polti slave, film - 3.05 Enkrat je nobenkrat, film

TV AVSTRIJA 2

- 9.00 Čas v sliki - 9.15 Katoliška maša - 10.30 Kulturni teden - 11.00 Tiskovna konferenca - 12.00 Visoka hiša - 13.00 Čas v sliki - 13.30 Domovina, tuja mati - 14.10 Tanja, nekronana princesa, film - 15.40 Čudežna dežela - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Klub za seniorje - 17.55 Lipova ulica - 18.25 Kristus skozi čas - 18.30 Avstrija v sliki - 18.55 Kuharske mojstrovine - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Pojoča Avstrija - 21.15 Columbo - 22.30 Šport - 2.10 Kulturni teden

RTL

- 5.35 Otroški spored - 9.35 Klasične risanke - 9.50 Disneyev Aladin - 10.50 Alaska - 12.10 Disneyeva filmska parada - 13.30 Ekipa A - 16.00 Herkules - 17.45 Živali iščejo dom - 18.45 Poročila - 19.10 Klic v sili - 20.15 Bojeingov let, film - 22.55 V navzkrižnem ognju - 23.45 Prime Time

TV MADŽARSKA 1

- 7.30 Otroški program - 9.00 Nedeljski magazin - 11.00 Lepotno tekmovalstvo - 12.00 Poročila - 12.05 Minute za srečo - 12.30 Melodije - 13.00 Skrivnosti peska, pon. serija - 15.05 Znanstveni poročevalci - 15.35 Verski program - 16.00 Disneyjeve risanke - 17.05 Odprta usta, politični šov - 18.00 Vinska pesem - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Teden, vmes Dnevnik - 20.20 Izgubljeni oče, madžarsko-izraelski film - 21.50 Bach: IV. Brandenburški koncert - 22.10 Nemogoče? - 22.55 Ljudski učitelj in glasbenik Jenő Ádám

TV MADŽARSKA 2

- 7.35 Kje, kaj? - 8.00 Zaščita potrošnika - 8.30 Zgodovina književnosti - 9.00 Vesoljske igre - 9.30 Računalništvo - 10.00 Gustav, risanka - 10.30 Šport - 12.05 Miklavžev '96 - 12.35 Vstopnica za evropske univerze - 13.00 Ekspedicija Equator - 12.20 Zgodovina tehnike - 14.00 Družinski magazin - 14.30 Novi reflektor - 15.05 Od mize in postelje, serija - 16.50 Spomin na Istvana Berkovicsa - 17.05 Gimnazija strlih src - 17.50 Vreme - 18.00 Moda '96 - 18.30 Po poti - 19.00 Nezzeli, serija - 19.30 Pravljica - 19.45 Neznana Budimpešta - 20.05 Dandanes - 20.25 Življenje J. Haydna - 21.40 Telesportov božič - 21.45 Šport - 23.25 Pregled tiska - 23.30 Pogovori ob koncu tisočletja s Hansom Beltingom

PONEDELJEK 9. DECEMBRA

TV SLOVENIJA 1

- 8.55 Fran Levstik: Martin Krpan
9.40 Zagorje '96: Na svidenje, Zagorje
10.10 Ciklus filmov Wima Wendersa: V teku časa, ponovitev nemškega filma
13.00 Poročila
13.05 Novice iz sveta razvedrila, ponovitev
13.50 Utrip
14.05 Zrcalo tedna
14.20 Za TV-kamero
14.40 Forum
15.00 Nedeljska reportaža
15.30 Intervju
16.20 Dober dan, Koroška
17.00 TV-dnevnik
17.10 Radovedni Taček: Igla
17.25 Očividec, angleška dokumentarna serija
18.00 Po Sloveniji
18.30 Umetniki za svet
18.50 Lingo
19.20 Zrebanje 3 x 3
19.30 TV-dnevnik
20.00 Omizje
21.25 Roka Rocka
22.25 TV-dnevnik
23.00 Umor, je napisala, ameriška nanizanka
23.50 Noro zaljubljena, ponovitev ameriške nanizanke

TV SLOVENIJA 2

- 12.25 Izobraževalna oddaja: Tuji jeziki

12.40 Reka upanja, francoska nadaljevalna
13.40 Jesenka Marjanca, 2. del
14.40 Sobotna noč
16.40 Šport v nedeljo
17.10 Umor, je napisala, ameriška nanizanka
18.00 Simpsonovi, ameriška nanizanka
18.30 Sedma steza Noro zaljubljena, ameriška nanizanka
19.30 Izizvalci, francoska nanizanka
20.00 Konec velikih počitnic, koprodukcija serija
21.00 Izobraževalna oddaja
21.30 Osmi dan
22.00 Homo Turisticus, oddaja o turizmu
22.30 Svet poroča
23.00 Brane Rončel izza odra

POP TV

- 10.00 Santa Barbara, ponovitev - 11.00 Prijetje, ponovitev - 12.00 POP-kviz, ponovitev - 12.30 Kuharske mojstrovine, ponovitev - 13.00 Veterinarka - 14.00 Zoya - 15.00 Jem glick - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci, nanizanka - 16.30 Santa Barbara - 17.30 Obalna straža - 18.30 POP-kviz - 19.00 Cosby, nanizanka - 19.30 24 ur - 20.00 Kako poročiti milijonarja, film - 22.00 Športna scena, nanizanka - 23.00 Sedma sila - 0.00 Tajna služba - 1.00 24 ur - 1.30 POP-30, ponovitev

TV HRVASKA 1

- 8.00 Dobro jutro, Hrvaska - 19.19 Sončnica - 19.49 Razredni pouk - 11.00 Iskrice - 11.15 Angleški jezik - 12.00 Dnevnik - 12.29 Ljubezenske zvezde, serija - 13.95 Sami barba, serija - 13.59 Izobraževalni programi - 13.55 Sončnica - 14.29 Kajkavski etnografski kviz - 14.39 Ljubitelji otroškega sveta - 14.49 Angleški jezik - 14.55 Neustrašni - 15.29 Modul 8 - 16.00 Dober dan, Hrvaska - 17.95 Hrvatska kulturna zgodovina - 17.35 Glas pod stolietje Visovca, dokumentarna oddaja - 19.19 Hrvatski spomini - 19.39 Dnevnik - 20.15 Zvezdica - 20.15 Zvezdica - 21.15 Zvezdica in razlogom - 22.45 Moč denarja - 23.25 Maska noč s Catherine Deneuve: Divjak, francoski film

TV HRVASKA 2

Televizijski spored od 6. decembra do 12. decembra

TOREK
10. DECEMBRA

TV SLOVENIJA 1

10.35 Zlati prah
10.45 Bilo nas je pet, češka nadaljevanka
11.45 Kekčeve ukane, ponovitev slovenskega filma
13.00 Poročila
13.05 Lingo
12.55 Podobe narave, kanadska poljudnoznanstvena serija
14.20 Obzora duha
14.50 Konec velikih počitnic, koprodukcijska serija
15.50 Izobraževalna oddaja
16.20 Mostovi
17.00 Dnevnik
17.10 Skrivnost sedme poti, nizozemska nadaljevanka
17.35 O. J.
17.45 Jakec in čarobna lučka, angleška risana serija
18.00 Po Sloveniji
18.30 Umetniki za svet
18.50 Kolo sreče, tv-igrice
19.30 TV-dnevnik
20.00 V žarišču
20.25 Dosje
21.15 Družina, angleška nadaljevanka
22.15 TV-dnevnik
22.40 Poslovna borza
22.55 A Touch of Frost, angleška nanižanka
0.25 Davov svet, ameriška nanižanka

TV SLOVENIJA 2

9.55 Osmi dan
10.25 Boj za obstanek, angleška poljudnoznanstvena serija
11.15 Matija Tomc: Krst pri Savici
12.45 Zoom
14.55 Pustolovščine in odkritja, italijanska dokumentarna serija
15.25 Angel, varuh moj, ameriška nanižanka
16.15 Umor, je napisala, ameriška nanižanka
17.05 V slovi je moč, avstralska nanižanka
17.30 Prislunimo tišini
18.00 Svet dinozavrov, ameriška poljudnoznanstvena serija
18.30 Polzela: Košarka za evropski pokal: Kovinotehna Savinjska Polzela - ASK, prenos
20.00 Na robu, ameriška nanižanka
20.45 Studio Citi
21.45 /Ne/znan oter
22.35 Milan Jesih: Ljubiti, posnetek predstave male drame SNG Ljubljana
23.50 Studio City, ponovitev

POP TV

10.00 Santa Barbara, ponovitev - 11.00 Sedma sila - 12.00 POP-kviz, ponovitev - 12.30 Rock, risana serija - 13.00 Kuharske pustolovščine - 13.30 Športna scena, ponovitev - 14.30 Zadeva Beiderbecke, nanižanka - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci, nanižanka - 16.30 Santa Barbara, nadaljevanka - 17.30 Obalna straža - 18.30 POP-kviz - 19.30 Cosby, nanižanka - 19.30 24 ur - 20.00 Opa, nanižanka - 21.00 Newyorška policija, nanižanka - 22.00 M.A.S.H. - 22.30 Sedma sila - 23.30 Tajna služba - 0.30 24 ur - 1.00 POP-30, ponovitev

TV HRVAŠKA 1

8.05 Poročila - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 9.05 Moje telo - 19.45 Velika odkritja naravnih znanosti - 11.00 Sedanjost za prihodnost - 11.39 Palčki ne vedo - 12.00 Dnevnik - 12.29 Ljubezenske veze, serija - 13.05 Santa Barbara - 13.59 Poročila - 14.19 Velika odkritja naravnih znanosti - 14.25 Sedanjost za prihodnost - 14.55 Velika luka - 15.29 Pazi, steklo - 16.00 Dober dan, Hrvaška - 17.35 Pazi, steklo - 18.49 Sedemnajst minut dve, dokumentarna oddaja - 19.19 Družinski spomini - 19.39 Dnevnik - 20.19 Družinski spomini oaza življenja - 21.45 Press klub - 22.59 Filmska noč s Catherine Deneuve: Fort Saganne, francoski film - 00.29 Poročila

TV HRVAŠKA 2

15.00 TV-koledar - 16.25 Iz dramskega albuma - 17.25 Profili: Mao Tze Tung, dokumentarna oddaja - 17.55 Serija za otroke - 18.35 Hugo, tv-igrice - 19.35 Divje srce, serija - 19.39 Dnevnik - 20.29 Serija - 21.19 Družinski spomini v baryah - Noč Beatlesov ali John Lennon

TV AVSTRIJA 1

6.00 Confetti - 12.00 Otroški program - 14.55 Naša mala farma - 15.40 Vesoljska ladja Enterprise - 16.30 Knight Rider - 17.20 Vsi pod eno streho - 17.45 Kdo je tukaj šef? - 18.10 Polna hiša - 18.35 Krepka družina - 19.00 Nor nate - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Quincey - 20.15 Indiana Jones, film - 22.10 Čas v sliki - 0.35 Drug mož, druga žena, film - 3.15 Dobrodošli v Avstriji

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Schiejk vsak dan - 10.15 Bogati in lepi - 11.05 Avstrija danes - 12.00 Čas v sliki - 12.10 Tema - 13.00 Čas v sliki - 13.15 Konflikti - 13.45 Kalifornijski klan - 14.25 Soncu naproti - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Univerzitetni - 21.10 Reportaža - 22.00 Čas v sliki - 23.00 Na kraju dogodka - 23.00 Drobci iz kulture

RTL

5.30 Dobro jutro - 5.35 Bogati in lepi - 6.05 Poročila - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.35 Med nami

8.05 Springfieldska zgodba - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Zlata dekleta - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvojni - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Glej, glej, kdo tukaj razbija - 13.00 Rockford - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 18.45 Poročila - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Dvoja vloga - 22.10 Quincey - 23.10 Miami Vice - 0.00 Dnevnik - 0.30 Cheers - 1.00 Sledge Hammer - 1.30 Glej, glej, kdo tukaj razbija - 2.00 Barbel Schäfer - 2.55 Dnevnik - 3.20 Ilona Christen - 4.10 Hans Meiser - 5.05 Eksplozivno

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.10 Športna akademija - 9.35 Dopoldne - 11.10 Klinika za živali - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 12.25 Telepakk - 14.30 Nežreli, serija - 15.00 Poročila - 15.10 Repeta, za šolarje - 16.00 Poročila - 16.30 Skrivnosti peska - 17.00 Vklopi! - 17.30 Risanka - 17.55 Katoliška kronika - 18.15 Posel - 18.30 Kviz - 19.00 Pravljica - 19.15 Avtomobili - 19.30 Dnevnik, šport - 20.30 Lovci na doto, serija - 21.25 Tiskovna konferenca Gyula Horna - 22.10 Studio '96 - 23.00 Rdeče sirkovo polje, kitajski film - 0.30 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

8.30 Zasedanje parlamenta - 16.30 Borilni športi - 17.05 Trije doktorji - 17.50 Vreme - 17.55 Pralika - 18.00 Regionalni dnevniki in magazini - 19.00 Telesportov božič - 19.10 magnum, kriminalka - 20.00 Koncert, 1. del - 21.05 Kultura - 21.20 Torek 21, kviz - 21.50 Koncert, 2. del - 22.20 Objektiv - 22.45 Vreme - 23.00 Pregled tiska - 23.10 Čar športa, športni magazin

SREDA
11. DECEMBRA

TV SLOVENIJA 1

9.25 Karaoke, razvedrilna oddaja
10.25 Otroški program Otroka gozdne jagode, norveška nadaljevanka
10.50 Roka Rocka
11.40 Cousteau ponovno odkriva svet, francoska dokumentarna serija
12.30 Maribor '96: Brevis
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče
13.35 Zgodbe iz školjke
14.45 Dlan v dlani
15.00 Omizje
16.20 Ljudje in zemlja
17.00 Dnevnik
17.10 Male sive celice, kviz
18.00 Po Sloveniji
18.30 Umetniki za svet
19.30 TV-dnevnik
20.25 Film tedna: La Baule Les Pins, francoski film
22.10 TV-dnevnik
22.45 Umor, je napisala, ameriška nanižanka
23.35 Caroline v Velemestu, ponovitev ameriške nanižanke

TV SLOVENIJA 2

9.10 Prislunimo tišini
9.40 Poslovna borza
9.50 V žarišču
10.10 (Ne)znani oter
11.00 Milan Jesih: Ljubiti, posnetek predstave male drame SNG Ljubljana
12.15 Zeljna župa, francoski film
13.55 Homo Turisticus, oddaja o turizmu
14.25 Umor 1. stopnje, ameriška nadaljevanka
15.10 Sova: A Touch of Frost, angleška nanižanka
16.40 V slovi je moč, avstralska nanižanka
17.05 Šolska TV - Henrik Ibsen: Nora, posnetek predstave PG Kranj
19.00 Caroline v velemestu, ameriška nanižanka
19.30 Izizvalci, francoska nanižanka
20.00 Ljubljana, košarka, 10. krog v evropski ligi
21.45 Svetovni pokal v nordijskih kombinaciji, posnetek iz ZDA
22.15 Alica, evropski kulturni magazin
22.45 Krpanova kobila, posnetek opere

POP TV

10.00 Santa Barbara, ponovitev - 11.00 Sedma sila - 12.00 POP-kviz - 12.30 M.A.S.H. - 13.00 Argument - 13.30 Newyorška policija, ponovitev nanižanke - 14.30 Ograje našega mesta - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci - 16.30 Santa Barbara, nadaljevanka - 17.30 Obalna straža - 18.30 POP-kviz - 19.00 Cosby, nanižanka - 19.30 24 ur - 20.00 Nekaj divjega, film - 22.00 M.A.S.H. - 22.30 Obraz tedna - 23.00 Sedma sila - 23.30 Tajna služba - 1.00 24 ur - 1.30 POP-30, ponovitev

TV HRVAŠKA 1

8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 19.95 Gost - 19.19 Portret hrvaških skladateljev: V domu glasbe - 19.49 Antologija sodobne hrvaške drame: Drama Miroslava Krleža - 11.19 Zagrebške zgodbe in predaje: Od kravagve mosta naprej - 11.39 Ljubezen nima pravil - 12.00 Dnevnik - 12.29 Ljubezenske veze, serija - 13.05 Santa Barbara, serija - 13.55 Orgelske zgodbe iz preteklosti: V cerkvi sv. Servola - 14.25 Antologija sodobne hrvaške drame: Drama Miroslava Krleža - 15.29 Ljubezen nima pravil - 16.00 Dober dan, Hrvaška - 17.00 Tudi to leto ... - 17.39 Gaudeamus, oddaja o šolstvu - 18.35 Danes v saboru - 19.19 Hrvaška spominska knjiga - 19.39 Dnevnik - 20.15 Poslovni klub - 21.29 Tuji v Evropi, dokumentarna serija - 22.59 Cone somraka, serija

TV HRVAŠKA 2

4.95 Črno-belo v barvi, ponovitev - 17.55

Smrkci, serija za otroke - 18.35 Hugo, tv-igrice - 19.35 Divje srce, serija - 19.39 Dnevnik - 20.15 Reka, ki nas nosi, španski film - 22.00 Spomini Sherlocka Holmesa, serija - 23.00 Kontakt, glasbena oddaja

TV AVSTRIJA 1

6.00 Confetti - 10.40 Indiana Jones - 12.00 Confetti - 14.55 Naša mala farma - 15.45 Vesoljska ladja Enterprise - 16.30 Earth 2 - 17.20 Vsi pod eno streho - 17.45 Kdo je tukaj šef? - 18.10 Polna hiša - 18.30 Krepka družina - 19.00 Roseanne - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Šport - 20.15 Izgubljeni v snežnem meležu, film - 21.50 Primer za ubijalca, film - 23.15 Čas v sliki - 23.30 Faust, film - 0.30 Bastard - 2.00 Schiejk vsak dan - 2.30 Dobrodošli v Avstriji

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Schiejk vsak dan - 10.15 Bogati in lepi - 11.05 Avstrija danes - 12.00 Čas v sliki - 13.10 Na kraju dogodka - 13.40 Kalifornijski klan - 14.25 Soncu naproti - 15.10 Bogati in lepi - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 17.05 Dobrodošli v Avstriji - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Pogledi s strani - 20.15 Srečno ločena, film - 22.00 Čas v sliki - 23.20 Posli

RTL

5.30 Poročila - 5.05 Springfieldska zgodba - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Zlata dekleta - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Družinski dvojni - 12.00 Točno opoldne - 12.30 Glej, glej, kdo tukaj razbija - 13.00 Rockford - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Jeopardy! - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.45 Poročila - 19.10 Eksploziv - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 V objemu ljubezni, film - 21.05 TV-nasvet - 22.15 Stermovia televizija - 0.00 Poročila - 0.30 Cheers

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.10 Športna akademija - 9.35 Dopoldne - 11.15 Acapulco H.E.A.T., kriminalka - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 12.25 Telepakk - 14.10 Narodnostne oddaje - 15.00 Poročila - 15.10 Repeta, za šolarje - 16.00 Poročila - 16.25 Skrivnosti peska - 17.00 Vklopi - 17.30 Pričevalci - 17.55 Nujna pomoč - 18.05 Televideo - 18.15 Posel - 18.30 Kviz - 19.00 Pravljica - 19.15 Kviz za mlade zakonce - 19.30 Dnevnik, šport - 20.20 Ko bom odrasel, serija - 20.50 Columbo, kriminalka - 22.30 Deklamacija - 22.35 Otroška paraliza, serija - 23.25 Danska - Madžarska, ženski rokomet

TV MADŽARSKA 2

15.00 Zamejski Madžari - 15.30 Euroklik - 16.00 Čarobna skrinja, vesela opera - 17.20 Pralika - 17.25 Rin-Tin-Tin, serija - 17.55 Vreme - 18.00 Regionalni dnevniki - 18.15 Pogled domov - 19.00 Večna zveza - 19.30 Marcel Carne, portret - 20.15 Prosla ura, o poeziji - 21.00 Dnevnik - 21.10 Policijska poročila - 21.15 Mediamix - 21.45 Kultura - 22.00 Objektiv - 22.25 Vreme - 22.40 Pregled tiska - 22.45 Plavalaska, ital. film

ČETRTEK
12. DECEMBRA

TV SLOVENIJA 1

11.10 Pustolovščine in odkritja, italijanska dokumentarna serija
11.40 Po domače
13.00 Poročila
13.05 Kolo sreče, ponovitev tv-igrice
15.30 Dosje
16.20 Alica, evropski kulturni magazin
17.00 TV-dnevnik
17.10 Delhi in prijatelji, španska nanižanka
17.35 Divji konj, norveška igrana serija
18.00 Po Sloveniji
18.30 Dodajev dogodiščine
18.50 Kolo sreče
19.30 TV-dnevnik
20.25 Tednik
21.15 Zlata šestdeseta slovenske popevke: Nostalgija za avtorji - 2. oddaja: Vilko Avenik in skladatelji
22.25 TV-dnevnik
22.50 Poslovna borza
23.05 Umor, je napisala, ameriška nanižanka
23.55 Ellen Cleghorne, ponovitev ameriške nanižanke

TV SLOVENIJA 2

8.00 V žarišču
8.20 Šolska TV - Henrik Ibsen: Nora, posnetek predstave PG Kranj
10.25 Val D'Isere, svetovni pokal v alpskem smučanju, supervelodrom (ž.), prenos
11.20 Košarka: 10. krog v evropski ligi, Smelt Olimpija - Croatia
12.45 Sarafina, ameriški film
14.20 Kraljica, španska nadaljevanka
15.10 Sova: Umor, je napisala, ameriška nanižanka
16.10 V slovi je moč, avstralska nanižanka
16.25 Ljubljana: Evropska liga v košarki, ž.
18.00 Svetovni pokal v alpskem smučanju, supervelodrom, ž., posnetek iz Val D'Isere
18.40 Korenine slovenske Lipe
19.10 Ellen Cleghorne, ameriška nanižanka
19.35 Izizvalci, francoska nanižanka
20.00 Angel, varuh moj, ameriška nanižanka
20.45 TV-portret Dušan Povh: Izbor kratkih filmov

21.45 Podoba podobe

22.35 Umetniški večer: V Louvru z mojstri, francoska dokumentarna oddaja

POP TV

10.00 Santa Barbara, ponovitev - 11.00 Sedma sila - 12.00 POP-kviz, ponovitev - 12.30 M.A.S.H. - 13.00 Obraz tedna - 13.30 Nekaj divjega - 15.30 POP-30 - 16.00 Mulci, nanižanka - 16.30 Santa Barbara, nadaljevanka - 17.30 Obalna straža - 18.30 POP-kviz - 19.00 Cosby, nanižanka - 19.30 24 ur - 20.00 Družinski hlevček, nadaljevanka - 21.00 Gorski zdravnik - 22.00 M.A.S.H. - 22.30 Argument - 23.00 Sedma sila - 0.00 Tajna služba - 1.00 24 ur - 1.30 POP-30, ponovitev

TV HRVAŠKA 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 19.95 Starokršćansko obdobje v Hrvaški - 19.39 Knin, nekdanja hrvaška prestolnica - 11.39 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.29 Ljubezenske veze, serija - 13.95 Santa Barbara - 13.59 Poročila - 14.29 Program za otroke in mladino - 14.55 Kje padajo zvezde - 15.29 Hrtić - hrtić, malo finale '96 - 15.59 Poročila - 16.00 Dober dan, Hrvaška - 17.95 Besede, besede, besede - 17.35 Lepa naša: Novi začetek Skradina, dokumentarna oddaja - 18.49 Danes v saboru - 19.39 Dnevnik - 20.19 Kulturni spomini - 21.15 Zeljka Ogresta in gostje - 22.59 Filmska noč s Catherine Deneuve: Fort Saganne - 1.45 Poročila

TV HRVAŠKA 2

14.35 TV-koledar - 14.45 Tuji v Evropi, dokumentarna serija - 15.45 Kolnaki, glasbena oddaja - 16.15 Ledena dama, ameriški film - 17.55 Smogovci, serija za otroke - 19.35 Hugo, tv-igrice - 19.95 Divje srce, serija - 19.39 Dnevnik - 20.15 Profit, serija - 21.95 Zbogom, lepota, ameriški film - 22.59 Filmska gibanja - 23.39 Seinfeld, humoristična serija

TV AVSTRIJA 1

6.00 Confetti - 10.00 Kdo je tukaj šef? - 12.00 Confetti - 14.50 Naša mala farma - 15.40 Vesoljska ladja Enterprise - 16.25 Earth 2 - 17.10 Vsi pod eno streho - 17.35 Kdo je tukaj šef? - 18.00 Polna hiša - 18.25 Krepka družina - 18.50 Kuharske mojstrovine - 19.00 Čudovito ponoreli par - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Komisar Rex - 21.05 Nash Bridges - 22.00 Leteče oko - 23.45 Čas v sliki - 23.55 Nikoli nisem pela očetu, film - 1.25 Čas v sliki

RADIO MURSKI VAL
UKV 94,6 MHz (DOPOLDAN TUDI SV 648 KHz)

PONEDELJEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 05.45 Pozdrav in napovednik - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Šport - 06.45 Pesem tedna - 06.50 Dnevni časopisi - 7.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Porabsko/nemško zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.10 Pozdrav in napovednik - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaj bank - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 10.15 Božično-novoletni maraton - 11.15 Mali oglasi - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.10 Pozdrav in napovednik - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 13.40 Za zdravje - 14.00 Božično-novoletni maraton - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.00 Šport - 17.30 S krščakom, cekron pa z marelof - 18.15 Bilo je nekoč ... - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Moja mala nočna glasba - 24.00 Želimo vam lahko noč.

TOREK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 05.45 Pozdrav in napovednik - 06.00 Izbor pesmi tedna - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.45 Pesem tedna - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Ljubljansko zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.10 Pozdrav in napovednik - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaj bank - 09.05 Vojni po bencinu - oddaja o avtomobilizmu - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 10.30 Kratki stik - 11.00 Božično-novoletni maraton - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.10 Pozdrav in napovednik - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.00 Božično-novoletni maraton - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.00 Iščemo za vas - 17.30 Mali oglasi - 18.00 Na narodni farmi - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 DA in NE - 24.00 Želimo vam lahko noč.

SREDA: 05.45 Jutro na Murskem valu - 05.45 Pozdrav in napovednik - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Džouži na obisku - 06.45 Pesem tedna - 06.50 Dnevni časopisi - 07.00 Druga jutranja kronika - 07.20 Kronika UNZ - 07.30 Informacije v treh jezikih - 07.45 Zagrebško zvočno pismo - 08.00 Dopoldne na Murskem valu - 08.00 Poročila - 08.05 Obvestila - 08.10 Pozdrav in napovednik - 08.30 Mali oglasi - 09.00 Menjalniški tečaj bank - 09.15 Poslušamo vas - 10.00 Poročila - 10.05 Obvestila - 10.10 Menjalniški tečaj bank - 10.15 NSTSNMV - 11.00 Božično-novoletni maraton - 12.00 Poročila BBC - 12.05 Obvestila - 12.30 Dežurni novinar v 1. osebi ednine - 13.00 Popoldne na Murskem valu - 13.10 Pozdrav in napovednik - 13.30 Poročila - 13.35 Obvestila - 14.00 Božično-novoletni maraton - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.25 Obvestila - 16.30 Osrednja poročila na Murskem valu - 17.00 V sliki - 17.30 Srebrne niti - 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi - 19.00 Dnevnik RaSlo - 19.30 Mursko-morski val - 24.00 Želimo vam lahko noč.

ČETRTEK: 05.45 Jutro na Murskem valu - 05.45 Pozdrav in napovednik - 06.10 Vreme, ceste - 06.25 Obvestila - 06.30 Horoskop - 06.40 Mlado jutro - 06.45 Pesem tedna - 06.50 Dnevni časopisi -

TV AVSTRIJA 2

9.00 Čas v sliki - 9.05 Schiejk vsak dan - 12.00 Čas v sliki - 12.10 Reportaža - 13.00 Čas v sliki - 13.40 Kalifornijski klan - 14.25 Regata, nadaljevanka - 15.15 Bogati in lepi - 16.00 Schiejk vsak dan - 17.00 Čas v sliki - 18.50 Kuharske mojstrovine - 19.00 Avstrija danes - 19.30 Čas v sliki - 20.15 Škedenj muzikantov - 21.05 Vreme - 22.00 Čas v sliki - 22.30 Schilling - 23.00 Nočna straža - 23.50 Od Orinokov do Andov

RTL

5.30 Poročila - 5.32 Dobro jutro - 5.35 Bogati in lepi - 6.00 Poročila - 6.05 Sanjska plaža - 6.30 Poročila - 6.35 Dobri časi, slabi časi - 7.00 Točno ob sedmih - 7.30 Poročila - 7.35 Med nami - 8.00 Poročila - 8.05 Springfieldska zgodba - 9.00 Poročila - 9.05 Kalifornijski klan - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Zlata dekleta - 11.00 Vroča nagrada - 11.30 Moja mala Soledad - 12.00 Otroci v stiski - 12.30 Glej, glej, kdo tukaj razbija - 13.00 Rockford - 14.00 Barbel Schäfer - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 16.00 Jeopardy! - 17.30 Med nami - 18.00 Dober večer - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Mestna klinika - 21.15 Operacijski blok ključ dr. Brucknerja - 22.15 Straža - 0.10 Dnevnik

TV MADŽARSKA 1

5.40 Vaška TV - 6.00 Sončni vzhod - 9.00 Poročila - 9.10 Športna akademija - 9.35 Dopoldne - 11.10 Marienhof, serija - 12.00 Poročila - 12.05 Posel - 12.25 Welcome to Hungary - 12.55 Telepakk - 15.00 Poročila - 15.10 Repeta, za šolarje - 16.00 Poročila - 16.25 Skrivnosti peska - 17.00 Vklopi! - 17.25 Telesportov božič - 17.30 Poročila s seje kabineta - 17.55 Ljudska vernost - 18.15 Posel - 18.30 Kviz - 19.00 Pravljica - 19.15 Azurno - 19.30 Dnevnik, šport - 20.30 Malo mesto, madž. serija - 21.15 Friderikus - 22.20 Kitarski trio - 23.15 Ponujam, poslovni program - 0.05 Dnevnik

TV MADŽARSKA 2

14.55 Pokukajmo na štedilnik, praznične jedi - 15.20 Pesnik A. Jozsef - 16.00 Zeleni planet -

Nova akcija MNZ

Varna zimsko vožnja

Kaj pravi pravilo štiri krat štiri?

Ministrstvo za notranje zadeve R Slovenije in njegove uprave za notranje zadeve so v tem letu izvedli več akcij, ki naj bi pripomogle k večji varnosti v cestnem prometu. Spomnimo naj na eno eno od njih: *Natakar, taksi prosim!*

Pravkar se je začela akcija Varna zimsko vožnja, ki bo trajala do 20. decembra, ko bodo objavili rezultate. V ta namen je Ministrstvo za notranje zadeve R Slovenije izdalo v 80.000 izvodih zloženko, ki jo bodo delili predvsem voznikom osebnih avtomobilov. Morda pa bo tudi to pomagalo, da bomo (če že nismo) dočakali dež, meglo, sneg in poledico pripravljeni. Dodatna previdnost in večja pozornost sta v jesenskih in zimskih razmerah nujni, a za varno vožnjo še vedno nezadostni, kajti tudi naše vozilo mora biti tehnično brezhibno in dobro opremljeno. Svetujemo: Pravočasno preverite * pnevmatike, * zavore, * svetlobne naprave, * zimsko opremo.

Vozilo je dobro opremljeno, če bomo upoštevali tudi pravilo 4 krat 4:

- * 4 kolesa opremimo z zimskimi pnevmatikami,
- * 4 milimetre naj bo najmanjša globina profila zimskih pnevmatik,
- * 4 mesece (najmanj) imejmo na vozilu zimskie pnevmatike,
- * 4 leta je priporočljiva največja starost zimskih pnevmatik.

Pnevmatike (gume)

Samo zimskie pnevmatike na vseh kolesih omogočajo uspešno speljevanje in pospeševanje, učinkovito zaviranje, nespremenjeno smer pri zaviranju in varno vožnjo v ovinkih. Zaradi posebne snovi pa bodo pnevmatike tudi pri temperaturi pod sedem stopinj Celzija dovolj mehke, da bodo zagotovile ustrezen oprijem, tudi na suhi in nezasneženi cesti.

Le zadostna globina profilov bo omogočila dobro odstranjevanje vode in brozge izpod kolesa ter stabilnost v snegu in ledu. Kadar je na cesti več snega, pa priporočajo uporabo verig.

Ker se guma kot organska snov stara, po štirih letih ne glede na obrablenost izgubi sposobnost optimalnega oprijemanja cestišča. Pnevmatike so edini stik našega vozila z voziščem, zato skrbimo, da bo vedno dober.

Zavore in tekočina

Za varno vožnjo je nujno brezhibno delovanje zavor, zato večkrat preverimo gladino zavorne tekočine. Če se je rahlo znižala, je morda vzrok obraba zavornih oblog; če se je naglo znižala, vozilo takoj odpeljimo k mehaniku. Zavorno tekočino zamenjajmo najmanj vsaki dve leti. Vlaga namreč povzroča oksidacijo in korozijo zavorne sistema, ki začne puščati zavorno tekočino. Povzroča tudi uparjanje zavorne tekočine in nastanek tako imenovanega parnega čepa. Z občasnim preverjanjem zavorne tekočine se takim neprijetnostim lahko izognemo.

Luči – tudi podnevi

Uporaba luči je priporočljiva tudi podnevi, še zlasti ob zmanjšani vidljivosti. Večkrat preverimo, ali na avtomobilu res delujejo vse naprave za osvetljevanje ceste, označevanje vozila in dajanje svetlobnih znakov.

Druga zimska oprema

V avtomobil, pripravljen za zimsko vožnjo, spadata tudi metlica in strgalo za čiščenje stekel. Preverimo tudi brisalce, morda je guma natrgana ali drugače poškodovana. V posodi s tekočino za čiščenje vetrobranskega stekla naj bo dovolj take tekočine, ki v mrazu ne bo zmrznila. Naprave za odtajevanje in sušenje vetrobranskega stekla ter naprave za ogrevanje in zračenje morajo zagotoviti normalno vidljivost skozi steklo. Pred daljšo vožnjo preverimo, ali imamo v rezervoarju dovolj goriva. Sneg lahko preseneti tudi zimsko službo in zgodi se, da vozilo z nemočnimi potniki obstane na cesti, zato tudi odeja v vozilu ne bo odveč. *Priredil Š. S.*

Tihotapka z naboji

Zadnjo soboto je Božena H., državljanka Hrvaške, skušala pretihotapiti čez mejo iz Avstrije 11 lovskih nabojev. Strelivo so seveda zasegli, tihotapko pa predlagali v postopek pri sodniku za prekrške. S carine ne poročajo, ali je naboje vnašala za koga drugega ali zase.

Dokaj mirno na cestah

Ko bi se predzadnjo sredo ne zgodila prometna nesreča, ki je terjala življenje, bi lahko zapisali, da je bilo v prejšnjem tednu na pomurskih cestah dokaj mirno. V ponedeljek so nam namreč z operativno-komunikacijskega centra UNZ Murska Sobota sporočili, da so policisti obravnavali (poleg ene hude) še pet drugih nesreč, v katerih je bilo sedem oseb lažje telesno poškodovanih. To pa je veliko manj, kot smo sicer vajeni.

Hudo predvsem doma

Nekoč so se prepirali, topli ... predvsem na javnih mestih: v gostilnah in na veselicah. Danes pa je tam sorazmerno mirno, kar kažejo tudi policijske intervencije. Vse več pa je kršitev javnega reda in miru doma v gospodinjstvih. 26. novembra so policisti posredovali dvakrat na domovih in dvakrat na javnih krajih. 27. novembra so intervenirali enkrat v stanovanjih in enkrat na javnem mestu. V četrtek so policisti, kot poročajo z UNZ, opravili sedem intervencij: šest v zasebnih prostorih in eno na domu razgrajča. 29. novembra sta bila kršena javni red in mir dvakrat na javnem mestu in enkrat v zasebnih prostorih. V nedeljo, na Gospodov dan, pa so intervenirali enkrat na javnem mestu in enkrat na javnem kraju. En storilec je bil še posebej »vroč« in se po prihodu policistov ni umiril, kakor sicer stori večina, ampak je policiste celo napadel. Ti so morali uporabiti tako imenovani strokovni prijem, nakar so ga obvladali in odpeljali v treznilnico. Enkrat prihodnje leto pa se bo zagovarjal pri sodniku za prekrške.

V ponedeljek, čeprav se je komajda začel nov teden, so policisti posredovali trikrat: enkrat na javnem mestu, dvakrat pa zaradi kršitve javnega reda in miru v zasebnih prostorih.

Naprava ga je pregnala

Pa naj še kdo reče, da so alarmne naprave tja vržen denar – za ušesa bi ga bilo treba potegniti. Kaj bi bilo, ko ne bi imela ena od mnogih menjalnic denarja v Murski Soboti alarmne naprave? Zdaj bi pisali, koliko denarja je vlomilec odnesel! Zdaj pa se je zgodilo drugače: alarmne naprave so se ob nepovabljenem obisku sprožile in tič je moral izginiti, sicer bi ga prijeli. *Š. S.*

Prazniki so pred vrati

Petarde – lepše je brez njih

Zasegli pol milijona petard

Morda se bo kdo obregnil, češ da je pisanje o petardah preuranjeno, ko pa je »sezona« tam okrog božiča in novega leta. Odgovor: Ni prezgodaj, saj je skoraj ves december v znamenju takšnih ali drugačnih praznikov in zato že zdaj tu in tam počti.

Služba za stike z javnostjo Ministrstva za notranje zadeve R Slovenije nam je poslala informacijo, iz katere povzemamo, da so se na zagotavljanje varnih in mirnih praznikov (brez pokanja petard) začeli pripravljati že jeseni. Oktobra so se dogovorili o skupnem sodelovanju z republiškimi senatom za prekrške in glavnim tržnim inšpektoratom, ministrstvom za šolstvo in šport ter carinsko službo.

Pravilnik o kategorizaciji in preizkusu pirotehničnih izdelkov glede na kakovost in količino eksplozivnega polnjenja prepoveduje uporabo pirotehničnih igračk otrokom in izdelkov za male ognjemete mladostnikom do 16. leta brez nadzora staršev oziroma skrbnikov; izdelke za srednje in velike ognjemete pa lahko uporabljajo samo strokovno usposobljene osebe ob ustrezni zagotovitvi varnostnih ukrepov.

Pokanje petard in izdelkov, katerih glavni učinek je pok, je omejen na čas med 26. decembrom in 2. januarjem. Tudi v tem času pa je prepovedana uporaba pokajočih predmetov (petard in podobno) v strnjenih naseljih, v zgradbah in v vseh zaprtih prostorih, v bližini domov za ostarele, vrtcev, šol, cerkva, kinodvoran, gledališč, na stadionih, v prevoznih sredstvih, namenjenih potniškemu prometu, in na drugih površinah, kjer so športne ali kulturne prireditve, ter na mestih, kjer se je naključno zbralo večje število ljudi.

Prav bi bilo, da bi se stari in učitelji pogovorili z otroki o nevarnosti petard in o prepovedi

njihove uporabe. Tako bi morali preprečiti hude poškodbe. Pokanja pa bo seveda tudi letos uklopala zoper vse kršitelje tako v notranjosti države kakor na meji. Lani sicer ni tako pokalo kot v prejšnjih letih (želimo, da bo letos stanje ugodnejše), kljub temu pa se je zgodilo veliko nesreč, bilo bi jih še več (vsekakor pa pokanja), ko med 17. decembrom in 10. januarjem na mejnih prehodih ne bi odvzeli 488.963 kosov pirotehničnih sredstev zaradi nezakonitega vnosa. Zoper 248 tihotapcev so podali predloge za uvedbo postopkov pri sodnikih za prekrške, izrekli so 12 opozoril in napisali štiri kazenske ovadbe.

»Opozarjamo, da za promet z eksplozivnimi snovmi (nakup in prodaja), kamor sodijo tudi pirotehnična sredstva, pravne osebe (podjetja, op. pisca) potrebujejo ustrezno dovoljenje, ki ga dobijo za uvoz, izvoz in tranzit na Upravni za upravne notranje zadeve Ministrstva za notranje zadeve R Slovenije v Ljubljani, Beethova 3, za notranji promet na upravnih notranjih enotah. Pogoj pridobitve dovoljenja je registracija podjetja za promet z eksplozivnimi snovmi. Fizične osebe (posamezniki) takšnega dovoljenja ne morejo dobiti,« sporočajo z Ministrstva za notranje zadeve.

Morda še tole: državljane opozorijo pred nakupom pirotehničnih sredstev, ki nimajo priloženega navodila v slovenskem jeziku. Takšni izdelki so velikokrat pretihotapljeni, čisto neakovostni, njihova uporaba pa tveganje. Spomnimo naj še, da je prodaja pirotehničnih sredstev na starih trgih nelegalna.

Poostreni nadzor tovornega prometa

S tovornjakom nad policijsko postajo?

K sreči je ostalo pri grožnji

Če ste voznik tovornjaka in so vas v teh dneh policisti ustavili, potem ste najbrž »padli« v akcijo, ki se je začela 3. decembra, gre pa za poostren nadzor tovornega prometa.

V letošnjih desetih mesecih so bila tovorna motorna vozila na območju Prekmurja in Prlekije udeležena v 260 prometnih nezgodah, od tega je bilo kar 175 njihovih voznikov krivih za nesrečo. Najpogostejši vzroki prometnih nezgod, ki so jih povzročili ti vozniki, so: 61-krat premik vozila, 32-krat nepravilna stran in smer vožnje, 27-krat nepravilna hitrost, 21-krat neustrezna varnostna razdalja, 9-krat neupoštevanje pravil o prednosti itd.

Ne čudi, da je v Pomurju toliko nesreč s tovornimi vozili, ko pa je tako gost tovrni promet. Zanj pa niso »krivi« le tujci, ampak tudi domači tovornjakarji, ki jih je na cesti veliko, še zlasti v sezoni odvoza sladkorne pese. Za voznike tovornih vozil je dobro, ker je policija začela s poostrenim nadzorom šele, ko je sezona odvoza sladkorne pese kon-

čana, saj so bili zato morda manjkrat obravnavani zaradi morebitne preokrajitve osne (tonske) obremenitve. To pa seveda ne pomeni, da so delali s tovornjakarji »v rokavicah«. Na to, da je policija tudi v tem času opravljala svoje naloge, kažejo tudi nekateri neljubi zgledi. Nekateri vozniki tovornjakov se namreč niso mogli sprijazniti z odredbami policistov, saj niso dopuščali pregleda tehnične neoporočenosti vozila, niso hoteli dovoliti ugotavljanja osne obremenitve in skupne teže. Bili so celo taki, ki niso hoteli pokazati nobenih dokumentov o prevozu niti voznškega dovoljenja. Celo skupine voznikov so hotele preprečiti zakonite ukrepe policistov, in sicer z grožnjami o zapori cest ali z grožnjo fizičnega obračuna (vanja) s policisti. V Lendavi je menda neki tovornjakar celo zagrozil, da se bo z vozilom zaletel v tamkajšnje policijsko postajo.

Načelnik inšpektorata policije na UNZ Murska Sobota višji svetovalec Milan Horvat je na novinarski konferenci povedal, da so povečali nadzor nad tovornja-

karji in ugotavljajo: psihofizično stanje voznikov tovornih motornih vozil; trajanje vožnje motornega vozila; dimenzije, skupno maso in osne obremenitve; tovor na vozilu in razdalje med vozili.

In kaj porečemo k temu mi, navadni avtomobilisti? Prav gotovo se strinjate s tistimi, ki menijo, da so tovornjakarji »predrzni« vsaj takrat, ko vozijo drug za drugim (v konvoju) in nam tako onemogočijo prehitevanje. V spominu pa nam ostaja tudi nesreča v Slovenskih goricah, ko je nekemu avtomobilistu le uspelo priti med dva tovornjaka, a je to bilo zanj usodno: »zadnji« tovornjakar je spregledal mali avto in ga (seveda nehoti) »zgazil«.

Š. S.

Murski Črnci

Deseto srečanje gasilcev

Pogrešali so župane

Tradicionalno tokrat že deseto srečanje gasilcev z območja nekdanje Občine Murska Sobota je bilo tokrat v Murskih Črncih. Predstavnike gasilskih društev je pozdravil predsednik PGD Murski Črnci Štefan Granfola, potem pa je predsednica vaškega odbora KS Marija Ribas predstavila kraj, katerega korenine segajo v trinajsto stoletje. Opozorila je tudi na krajevno znamenitost: murskočrnski beli križ pri pokopališču in drevored ob potoku Mokošu. Povedala je tudi, da si kraj prizadeva za čimlepšo podobo. Sicer pa je v tem naselju le še osem večjih kmetij, imajo pa devet obrtnikov. Domačini so gostom pripravili tudi kulturni program. Med drugimi so nastopili mladi harmonikar in šavljari četverčki, ki so igrali na sintetizator.

Gasilci iz novih občin, nastalih po »razpadu« stare Občine Murska Sobota, so si v Murskih Črncih ogledali gasilsko razstavo za obdobje 1953–1996. Pogrešali pa so občane. Kot predstavnik občine se je prireditve udeležil le svetnik Občine Cankova-Tišina Viktor Vrečič, ki je povedal, da gasilci in župani dobro sodelujejo. Na srečanje je prišel tudi predsednik slovenskih gasilcev Ernest Eöry, ki je imel tudi krajši nagovor. *F. KUHAČ*

Zgodilo se je ...

Milan Kranjc obsojen

Kot smo že poročali, je bil 18. aprila umorjen v lastni trgovini Bogomir Munda iz Ključarovec blizu Ormoža. Vanj je s pištolo streljal neznanec, ki je prišel, da bi kupil sendvič. Po nekajurnem iskanju so odkrili domnevnega storilca Milana Kranjca iz Radoslavec, zoper katerega je bila podana kazenska ovadba na okrožno sodišče na Ptuj. Tam so ga pred nekaj dnevi spoznali za krivega in mu odmerili kazeno osem let zapor za umor in tri leta za povzročitev hude telesne poškodbe. Obsojeni je namreč (med pririvanjem) s strelom povzročil

hudo telesno poškodbo Erni Munda. Obe kazni je sodišče združilo v enotno kazno: deset let in pet mesecev zapor. Sodba še ni pravomočna, kljub temu pa je obtoženi, na lastno željo, že na prestajanju kazni na Dobu.

Ovadba zaper pomgradovca

Kriminalistična služba UNZ Murska Sobota je podala na državno tožilstvo kazensko ovadbo zoper nekdanja delavca Pomgrada B. F. in D. S. iz Murske Sobotice. Sumijo, da sta nevestno gospodarila s premoženjem svoje firme na gradbiščih na Primorskem in kolektivno oškodovala za skupaj 94.000.000 tolarjev.

V garaži je zagorelo

V garaži Danila G. v Benediktu v Slovenskih goricah je gorela peč na petrolej in lastnik, ki je popravljaval avto, je zadel ob njo. Petrolej, ki se je razlil po tleh, je zagorel v plamen, ta pa je zajel tudi avto. Danilo je nekako rešil avto, saj ga je potisnil iz garaže, a je vseeno za 500.000 tolarjev

škodo, sebe pa ni povsem varoval ognjenih zubljev, kajti ogenj ga je hudo opeknel po rokah in obrazu. Zdravijo ga v bolnici v Mariboru.

Vlomilec v Ljutomeru

Prejšnji četrtek okrog 7 ure je nekdo v Ljutomeru vromil v parkiran osebni avto in sum na tatarnico z dokumenti in 5.000 tolarji. Vsaj dokumenti naj bi bili tožji oškodovanka.

Spet odkrili ilegalce

Policisti so 26. novembra našli teli zunaj Sela na Goričkem in štiri Romune, ki so ilegalno prevažali madžarsko-slovensko mejo. Po formalnem postopku so jih odpeljali v izpostavo doma in tuje v Prosenjakovce.

V ponedeljek, 2. decembra, so na mejnem prehodu v Dolgi na Posočju skušali ilegalno priti v Slovenijo trije Romuni, in sicer tako, da so se skrili med tovor na tovornem vozilu romunskega voznika. Pri tem ko so jih odkrili, so jih odpeljali k sodniku za prekrške, ki jih je kaznoval z denarno kazen. Ker pa niso imeli denarja za plačilo, jim je kazeno spremenil v sedemdnevni zapor.

Ropar v sanitarijah

V ponedeljek okrog 10. ure je neznanec napadel v prostorih sanitarnih hotelov Diana žensko M. V. Z gazo, namočeno v neznanu tekočino, jo je omamil, nato pa vzel 1.000 tolarjev, saj več ni

imela. Potem je izginil neznan kam.

Nezvestno so jo našli delavci hotela in dogodek prijavili policiji. Ta seveda poizveduje za storilcem.

kulturni koledar

GLASBA

MURSKA SOBOTA: V petek, 6. decembra, bo v okviru Miklavževega sejmu na soboških ulicah koncert slovenskih etnoskupin. Od 10. zjutraj do 16. ure popoldan se bo vsako uro zvrstila ena skupina, povabili so Istrijske muzikante, Kurjo kožo, Tolovaja Mataja. Na večernem koncertu ob 20. uri pa bo bodo v hotelu Zvezda nastopili še Marko banda, Bogdana Herman in Ljuba Jence.

LJUTOMER: V Domu Kulture bo v petek, 6. decembra, ob 19. uri večer opernih arij. Nastopajo Olga Gracelj - sopran, Franc Javornik - bas in Marja Fajdiga - klavir.

LJUTOMER: V sredo, 11. novembra, pa bo v Domu kulture prleški večer, na katerem bodo nastopili Ljutomerski oktet, Folklorna skupina iz

Razkrižja, Frankovi tamburaši, Grnjakovi godci in Gledališka skupina iz Veržaja.

KNJIŽNIČNA DEJAVNOST

MURSKA SOBOTA: Od 6. do 13. decembra se bodo zvrstile številne kulturne prireditve ob 50-letnici Pokrajinske in študijske knjižnice.

V petek, 6. decembra, bo v grajski dvorani in predprostoru proslava ob 50-letnici delovanja.

V soboto, 7. decembra, bodo ob 10. uri v Galeriji Murska Sobota predstavili zbornik Sodelovanje ob meji.

V ponedeljek, 9. decembra, bo v vseh oddelkih knjižnice dan odprtih vrat.

V torek, 10. decembra, bodo ob 10. uri v študijskem oddelku ustanovili Klub prijateljev soboške knjižnice.

V sredo, 11. decembra, bo v veliki dvorani Galerije ob 17. uri problemska konferenca o Pišku kot maščični knjižnici in o drugih knjižnicah.

PRIREDITVE

MURSKA SOBOTA: Kulturno društvo Barati kôr iz Murske Sobotice pripravlja v ponedeljek, 9. decembra, ob 18. uri v Galeriji prireditve ob 1100-letnici prihoda Madžarov v Karpatsko kotlino. Sodelujeta tudi kulturni društvi s Hodoša in Dobrovnik.

LITERATURA

MURSKA SOBOTA: V četrtek, 5. decembra, bo v prostorih Mikka predstavitev biltena Klanfa, ki nastaja v mladinskem klubu.

ZA OTROKE

MURSKA SOBOTA: V grajski dvorani bo v sredo, 11. decembra, ob 17. uri lutkovna predstava Eveline Umek Capek in Klara, s katero gostuje Lutkovno gledališče Ljubljana.

MURSKA SOBOTA: Vsako sredo ob 16.30 lahko otroci v grajski knjižnici prisluhnejo pravljicam, ki jih pripovedujeta Vesna Racman in Metka Sraka.

Po pravljici otroci skupaj rišejo ali kako drugače ustvarjajo.

LJUTOMER: Vsak ponedeljek se v otroškem oddelku knjižnice ob 16. uri začne pravljina ura, ki jo vodi Branka Jasna Stoman.

OTVORITVE

MURSKA SOBOTA: V Galeriji bo v četrtek, 5. decembra, ob 14. uri predstavitev likovnih del Eudreja Gönterja mlajšega, Matjaža Stražarja, Simona Svetlika in Marka Zatterja. Na otvoritvi sodeluje tudi Kavartet klarinetov Akademije za glasbo v Ljubljani.

SIMPOZIJ

LENDAVA: Zavod za kulturo madžarske narodnosti Lendava in Zavod Galerija-Muzej Lendava organizira spominski dan, posvečen György Zali. Ob 10. uri se začne simpozij o njegovi življenjski poti in ustvarjalnosti, ob 16.30 pa bo otvoritev umetniških del György Zale.

Prejeli smo

Še enkrat »O dvomljivih združenjih pod ljutomerskim Triglavom«

Ko smo v naši borčevski organizaciji, ki v Ljutomerski občini šteje še borih 300 od povojnih 1.600 preživelih borcev in drugih udeležencev narodnoosvobodilnega boja s povprečno starostjo 73 let, večkrat prebrali članek novinarke VESTNIKA A. Potočnik, smo prišli do prepričanja, da podpisnica članka zaradi svoje mladosti ter nepoznavanja časa in dogodkov v njem pred več kot petdesetimi leti, ni mogla biti edina avtorica članka, zato bi bilo pošteno, če bi pod članek navedla tudi svoje »sodelavce«.

V masnem tisku uvodnika članka je govora o tem, da je spomenik kot »opozorilo in zgodovinski spomin« na totalitarne čase. Sprašujemo se, kakšno zvezo ima s povojnim »totalitarnim« režimom dvesto šestdeset padlih borcev in žrtev fašizma iz območja tedanjega okraja Ljutomer? Ti so svoja življenja žrtvovali v uporu proti najbolj totalitarnemu nacifašističnemu režimu, ki je imel načrte iz tega ozemlja zbrisati slovenski življenj in narediti prostor za svojo arijsko raso.

V članku je očitno nastopila »druga« stran, ki skuša na ta način rehabilitirati skupaj z nedolžnimi žrtvami povojnih pobojev tudi nekaj telo tesnih sodelavcev okupatorja, ki skupaj z njim nosijo nerazdelni del krivde, da je bilo število žrtev okupatorja na tem območju tako visoko.

Sprašujemo, zakaj v članku zavajanje javnosti, da se je na tiskovni konferenci o spomeniku o žrtvah povojnega nasilja s strani vodstva borčevske organizacije izražalo nizkoto, ko pa smo izrecno poudarili, da so med domnevnimi nedolžnimi žrtvami povojnih pobojev dokazano tudi posamezniki, ki so bili sodelavci okupatorja in izdajali pripadnike in simpatizerje NOB okupatorskim oblastem. naši dokazi vsaj od vseh med njimi niso osnovani le na govorcih, kot je to primer za ugotovitve občinske komisije za raziskavo povojnih pobojev, temveč na pisnih virih, s katerimi smo v letu 1993 seznanili tudi vse delegate takratne občinske skupščine, ki je sprejela sklep o spremembi napisna na spomeniku TRIGLAV.

Ali nismo dovolj jasno poudarili našega že dolgo poznane stališča, da v borčevski organizaciji ne nasprotujemo postavitvi primerne obeležja tudi žrtvam povojnih pobojev; odločno pa smo proti protizakonitemu in nasilnemu posegu v spomenik, ki je že 46 let posvečen spomnu padlih borcev in žrtev fašizma. Ali res lahko te žrtve izenačimo na primer s tistimi posamezniki, ki so z izdajstvom pripomogli k njihovi likvidaciji? Ali je res TRIGLAV simbol OF in upora proti okupatorjem na slovenskem lahko tudi simbol za tiste, ki so bili na drugi strani in podpirali okupatorsko politiko likvidacij slovenskega življa?

Nadalje sprašujemo zakaj v članku ni povzeto bistvo »dvomljivih združenj« glede spomenika, saj smo predstavnikom javnega obveščanja razdelili vsaj tri leta stara stališča naše organizacije do spremembe na spomeniku, za katere je sprejela odločitev na osnovi strankarske pobude SKD skupščina občine Ljutomer 26. 10. 1993 in občinski svet ponovno 29. 5. 1996. Navzočim novinarjem smo posredovali tudi fotokopijo tožbe prof. dr. Stanka Kristla, avtorja spomenika, zoper občino Ljutomer zaradi kršitve moralne avtorske pravice ter časne odredbe okrožnega sodišča v Ljubljani, s katero se občini Ljutomer do izdaja pravnomočne odločitve prepoveduje vsakršna dela na spomeniku TRIGLAV v Ljutomeru.

Naj še v zvezi z opazko v članku glede spomenika padlim prekomorcem v parku v Ljutomeru omenimo dejstvo, da je nemški okupator od sredine leta 1942 dalje protipravno prisilno mobiliziral 10.000 Slovencev mož in fantov v svojo okupatorsko vojsko. Več tisoč teh prisilnih mobilizirancev je na ruski fronti in pozneje ob odprtu druge fronte na zapadu prebegnilo na stran zahodnih zaveznikov in se prostovoljno prijavilo v jugoslovansko partizansko vojsko ter tako vključilo v voje za osvoboditev domovine izpod okupatorjev. iz našega območja se jih je kar lepo število organiziralo v peto prekomorsko brigado, ki je leta 1944 iz Anglije prišla v sestavo takratne NOB in PO Jugoslavije in se udeležilo bojev v Dalmaciji in Liki.

Po vztrajnih zahtevah, da se brigada vključi v takrat samostojno slovensko partizansko vojsko, so fantje bili udeleženi v zaključnih bojih za osvoboditev Slovenije. S tem so pripadniki te brigade še posebej prleški fantje praktično uresničevali zahteve prvega slovenskega tabora v letu 1868 v Ljutomeru po ZEDINJENI SLOVENIJI. Na borbeni poti brigade je v nekaj več kot pol leta padlo 285 borcev te brigade; enajst tudi iz območja naše občine. Ali ti mladi fantje, ki so v cvetu mladosti darovali svoja življenja za domovino Slovenijo in za uresničitev njihovih teženj v slovenskih taborih, res niso vredni spomina v parku prvega slovenskega tabora?

Svetovno demokratična javnost visoko pozitivno ocenjuje upor svobodoljubnih sil proti nacifašizmu v drugi svetovni vojni in izkazuje dolžno spoštovanje udeležencem tega upora; le pri nas si posamezniki prizadevajo ta upor prevrednotiti v korist kolaboracije z okupatorji. Sprašujemo se, kdaj se bodo povojne generacije v celovitosti seznanile s pravo resnico o drugi svetovni vojni in uporu malega slovenskega naroda zoper svoje likvidatorje, zaradi česar Slovenija tudi kot samostojna država še vedno uživa simpatije demokratičnega sveta?

Komisija za informiranje pri območnem odboru ZZB in udeležencev NOB Ljutomer

Praznični nakup od 28.11. do 28.12.'96

Približuje se čas božičnega nemira in radosti, čas novoletne razposajenosti.

Prijetne praznike, obilo veselja in sreče v novem letu 1997 vam želi vaš

Mercator
najboljši sosed

MODELI:
SEPHIA SEDAN 1.6
SEPHIA HB 1.5
CLARUS 1.8
KIA PRIDE 1.3 GLXi

POPUST
19.900 DEM - 1.000 =
20.690 DEM - 1.000 =
29.890 DEM - 2.000 =
14.990 DEM - 500 =

CENA S POPUSTOM
18.990 DEM
19.690 DEM
27.890 DEM
14.490 DEM

V ZALOGI 4 VOZILA

NE POZABITE. SPORTAGE od 36.990 DEM

KOMBI BESTA že od 20.890 DEM

KIA KIA MOTORS

AVTO-R CVEN

AVTO-R CVEN, d. o. o.
tel.: (069) 81 988
faks: (069) 84 125

*Vedno si bil naš
in vedno boš naš ostal.*

ZAHVALA

V 17. letu nam je kruta usoda
mnogo mnogo prezgodaj vzela
našega najdražjega

Aleša Špilaka

iz Glavne ulice 63
v Dokležovju

Z neizmerno bolečino v srcih izrekamo iskreno zahvalo
vsem, ki so ga pospremili na njegov mnogo prerani
zadnji dom in njegov poslednji dom zasuli s cvetjem.
Lepa hvala vsem tistim, ki so darovali v druge namene,
nam pa izrekli besede sožalja in tolažbe.

Posebno zahvalo izrekamo njegovi osebni zdravnici
Tatjani Horvat, dr. Lipovšku z nevrokirurškega oddelka
mariborske bolnišnice ter osebju nevrokirurgije
kliničnega centra v Ljubljani za zadnji poskus, da bi ga
ohranili pri življenju.

Lepa hvala njegovim sošolcem iz osnovne šole in
sošolcem 2. c SZŠ iz Maribora za slovo. Iskreno zahvalo
izrekamo tudi sindikatu Ženske konfekcije tovarne Mura
in sodelavcem 310. brigade. Lepa hvala g. župniku za
opravljen pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke
in pogrebništvu Jurič za organizacijo pogreba.
Vsem imenovanim in neimenovanim prisrčna hvala!

Žalujoci vsi njegovi neutolažljivi najdražji

Aleš, vse življenje te bomo pogrešali!

Bratje Zoran, Matjaž in Niko

*Ko si živel, si delal,
za nas skrbel,
ljubezen svojo nam delil,
a zdaj, ko te več med nami ni,
nas srce boli.
Prazen je domek naš,
odkar v njem ne odmeva tvoj glas.
Saj vse veselo je dokončano.*

ZAHVALA

V 46. letu je po težki bolezni ugasnilo plemenito srce
našega dragega moža, očeta, sina, brata in zeta

Milana Banka

iz Murske Sobote

Ob boleči izgubi našega dragega se iskreno zahvaljujemo
vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in
vsem, ki so nam pomagali v najtežjih trenutkih, nam
izrekli sožalje, darovali cvetje, vence ter ga pospremili na
njegovi mnogo prerani zadnji poti. Posebna hvala osebju
internega oddelka bolnice v Rakičanu, posebno doktor
Kološev. Hvala Kliničnemu centru - hematološkemu
oddelku, primariju dr. Pretnarju in sestram.

Iskrena hvala sošolcem in razredniku 2. K5-razreda.

Lepa hvala tudi duhovniku g. Novaku in pevcem.

Vsem in vsakomur posebej še enkrat - iskrena hvala!

*Žalujoci: žena Jolanka, sinova Danijel in Dejan, mama
Marija, brat in sestra z družinama*

V SPOMIN

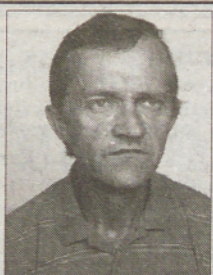
Jutri bo minilo 10 let, odkar nas
je zapustila naša draga mama,
stara mama in sestra

Anica Varga

iz Murske Sobote

Vsem, ki ste jo ohranili v lepem spominu, se ustavite pri
njem poslednjem počivališču, prižgete svečo ali
prinesete cvet, prisrčna hvala.

Žalujoci sin Jani z družino iz Švice

V SPOMIN

2. decembra je minilo eno leto,
odkar nas je zapustil naš dragi

Mirko Novak

s Petanjec

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njegovem
preranem grobu, mu prižigate sveče in se ga spominjate.

Vsi tvoji

5. decembra minevata dve leti,
odkar nas je zapustil naš dragi
mož, oče in dedi

Anton Bokan

s Cankove 54

Hvala vsem, ki z dobro mislijo postojite ob njegovem
grobu.

Žalujoci: Vsi njegovi

*Kje so tisti lepi časi,
ko srečni smo bili,
ko tebe smo imeli,
a zdaj te od nikoder ni.*

V SPOMIN

3. decembra minevajo tri
žalostna leta, odkar nas je
zapustil dragi mož, ata in stari
ata

Jože Bokan

z Jesenic
rojen v Rogašovcih

Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob in prižigate sveče.
Žena Jožica ter hčerki Anica in Majda z družinama

*Zdaj bivaš vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči.
Tam sonce sreče ti ne ugasne,
resnice sonce ne stemni.*

V SPOMIN

22. decembra mineva leto žalosti,
odkar nas je zapustil naš dragi
mož in oče

Avgust Kerec

iz Šalamenec

Iskrena hvala vsem, ki se ga spominjate in postojite ob
njegovem grobu.

Žalujoci vsi njegovi

*Zaman je bil tvoj boj in upanje,
zaman dnevi trpljenja,
bolezen je bila prehuda.*

ZAHVALA

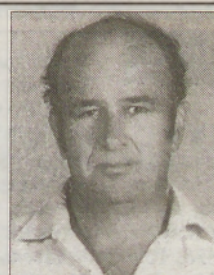
V 81. letu nas je zapustila draga
mama, stara mama, prababica,
sestra in teta

Ana Horvat

iz Gorice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so nam v težkih
trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in sveče.
Posebna zahvala g. duhovniku za lep pogrebni obred in
pevcem za odpete žalostinke ter vsem, ki ste jo
pospremili k večnemu počitku.

Žalujoci vsi njeni

*Še naprej se vije ta široka cesta,
še naprej po njej dirja brezvestni ta
voznik,
le ti, dragi mož in oče,
leto dni v grobu zdaj že spiš.*

V SPOMIN

Tiha bolečina spremlja spomin
na 4. december, ko je zaradi
nesreče prenehalo biti tvoje srce,
dragi mož in oče

Štefan Bodanec

iz Rankovec

Hvala vsem, ki se za trenutek ustavite ob grobu in
prižgete svečo.

Vsi, ki smo te imeli radi

ZAHVALA

V 60. letu nas je za vedno
zapustil dragi mož, oče, dedek in
svak

Franc Taljan

iz Dolge vasi

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga
pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje
in sveče ter za svete maše, nam pa izrekli iskreno sožalje.

Posebna hvala sodelavcem Integrala iz Lendave, g.
župniku za pogrebni obred, pevcem za lepo odpete
žalostinke in pogrebništvu iz Trnja.
Vsem še enkrat - iskrena hvala!

*Žalujoci: žena Alojzija ter hčerki Bojana in Milena z
družinama*

*Skrb, delo in trpljenje
noje je bilo življenje.
Ljubila si svoj dom,
a tiho in brez slovesa
odšla si v večni dom.*

ZAHVALA

V 82. letu nas je po težki bolezni
zapustila naša draga mama in
omama

Marija Temlin

roj. Litrop
iz Murske Sobote

Ob boleči izgubi naše drage mame se iskreno
zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, znancem in
sorodnikom.

Posebno zahvalo izrekamo zdravstvenemu osebju
zdravstvenega doma in bolnišnice Murska Sobota.
Iskrena hvala gospodu kaplanu Alojzu Benkoviču za
obiske na domu, pogrebni obred in tople besede tolažbe,
pevcem za odpete žalostinke in gospodu Merklinu za
ganljivo slovo.

*Žalujoci: hčerka Bernarda ter vnuka Davorin in
Tamara*

ZAHVALA

V 76. letu nas je po kratki bolezni
zapustila naša draga mama,
tašča, sestra, babica in prababica

Karolina Gorčan

roj. Nemčič
iz Kupšinec 20

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam
izrazili ustna in pisna sožalja, izrekli tolažilne besede,
darovali vence, šopke in sveče ter jo pospremili na njeni
zadnji poti.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za
odpete žalostinke, godbeniku za odigrano tišino,
hčerkinim sodelavcem OŠ Sveti Jurij in učencem 8. b.
razreda, zetovim sodelavcem iz Mure, zdravnikom in
osebju bolnišnice v Rakičanu ter vsem, ki ste jo
pospremili na njeni zadnji poti.
Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Vsi njeni

*Če bi solza mrtvega zbudila,
tebe, dragi oče, ne bi črna zemlja
krila.*

V SPOMIN

8. decembra minevalo tri leta,
odkar nas je zapustil naš dragi
oče in dedek

Ludvik Časar

iz Križevca 62 v Prekmurju

Hvala vsem, ki mu poklonite cvet, prižigate sveče ali z
lepo mislijo postojite ob njegovem grobu.
Vsi tvoji najdražji

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša
od življenja*

ZAHVALA

V 68. letu nas je zapustil naš
dragi mož, oče, tast, stari oče,
praoče in brat

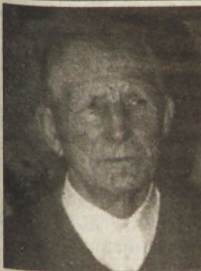
Aleksander Kerčmar

iz Križevca v Prekmurju

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom, botrini, prijateljem in znancem,
ki so nam v težkih trenutkih pomagali, darovali v
dobrodelne namene, cvetje, sveče ter se v tako velikem
številu poslovali od pokojnika.

Prisrčna hvala duhovniku g. Balazicu, kolektivu TERM
Lendava, Mure, gasilskemu društvu in pogrebništvu
Banfi.

Vsem in vsakemu za izrečena sožalja - srčna hvala!
Zalujoci vsi njegovi najdražji

*Le trenutek usoden
tebe je ločil od nas,
A v spominu in srcih naših,
dragi mož in dedek,
ti večno boš ostal pri nas.*

ZAHVALA

V 80. letu nas je zapustil naš
dragi mož in oče

Ivan Bakan

iz Glavne ulice 14
v Dokležovju

Prisrčna hvala g. župniku, pevcem, gospe Greti za
poslovilne besede in vsem, ki so darovali za svete maše,
za vence in sveče.

Vsem iskrena hvala!

Zena Lizika in hčerka Vida ter sin Emil z družinama

*Zdaj ne trpiš več, mama.
Zdaj počivaš.
Kajne, sedaj te nič več ne boli.
A svet je mrzel, prazen, opustošen
za nas,
odkar te več med nami ni.*

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustila draga
mama, tašča, babica in prababica

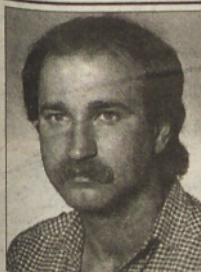
Emilija Kerec

roj. Kološa
iz Murske Sobote

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam
v težkih trenutkih pomagali, darovali cvetje in sveče ter
jo pospremili na zadnji poti.

Lepa hvala gospodu duhovniku za lep pogrebni obred,
pevcem za odpete žalostinke, godbeniku za odigrano
Tišino in pogrebništvu Banfi za opravljene storitve.
Iskreno zahvalo izrekamo osebju pljučnega oddelka
soboške bolnišnice.

Zalujoci vsi njeni

*Ljubezen, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje,
nam ostala je praznina
in velika bolečina.*

ZAHVALA

21. novembra nas je po hudi
bolezni zapustil naš ljubljani in
nepozabni

Tomi Magdič

iz Tropovec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom in prijateljem. Posebno zahvalo
izrekamo dr. Štefanu Horvatu in osebju internega
oddelka bolnišnice v Murski Soboti ter dr. Borutu
Štabucu in drugemu osebju onkološkega inštituta v
Ljubljani.

Hvala vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani,
izrekli ustno in pisno sožalje, darovali vence, sveče in za
sv. maše ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.
Hvala g. župniku za pogrebni obred in pevcem za odpete
žalostinke. Hvala pogrebništvu Banfi. Najlepša hvala
govorniku g. Horvatu za ganljive besede slovesa.

Zalujoci vsi njegovi najdražji

Skrita in huda bolečina v srcu
nas spominja na 8. december
1992, ko nas je zapustil dragi sin

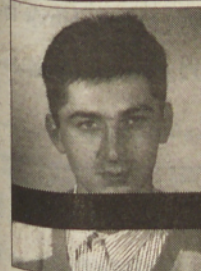
Miran Filipič

iz Borec
pri Križevcih

Tolažbe naše več srce ne najde, v nebo uprto rosno je
oko. Nam žalost grenka, težka bremeni telo in čas bo
prišel pravi, saj kmalu k tebi pridemo.

Hvala vsem, ki se ga spominjate s svečko in z lepo
mislijo postojite ob grobu in s tem počastite spomin
nanj.

Zalujoci vsi, ki smo te imeli radi

*Nihče ne sliši, kadar jočem,
nihče mi solz ne utre,
nihče me nežno ne poboža
in vse molči, odkar te ni.*

ZAHVALA

V 28. letu nas je nepričakovano
in brez slovesa zapustil naš dragi
mož, ljubi ati, sin in vnuk

Bojan Bedek

iz Gradišča 71a

V teh dneh neizmerne bolečine in žalosti ne najdemo
primernih besed, s katerimi bi se zahvalili vsem
sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za
izrečene besede sožalja, darovane vence in cvetje.
Iskreno zahvalo izrekamo g. duhovniku Novaku za
ganljive besede slovesa in pevcem za čutno odpete
žalostinke. Lepa hvala sodelavcem PP M. Sobota ter
UNZ M. Sobota za organizacijo in izvedbo pogrebne
svečanosti, godbenikom ter vsem govornikom za zadnje
besede slovesa.

Prisrčno in posebno zahvalo pa smo dolžni družini
Vinkovič, Majdi Čuk ter Romani, Dušanu in Eriki za
neizmerno pomoč in oporo v najtežjih trenutkih.
Vsem imenovanim in neimenovanim prisrčna in iskrena
hvala!

Zalujoci vsi njegovi neutolajljivi najdražji

*Kje so tvoje pridne roke?
Kje tvoj obraz, nasmeh in dobra
volja?
Vse še vedno čaka,
vendar zaman, tvojega čutiti ni
koraka.
Usoda je hotela, da to, kar smo
ljubili,
za vedno smo izgubili.
Le srce in duša ve,
kako boli, ko te več ni.*

V SPOMIN

Žalostni se spominjamo lanskega 11. decembra, ko je
daleč od nas za vedno prenehalo biti srce, ko nas je
zapustil naš dragi mož in skrbni ati

Janez Lačen

gradbeni tehnik
iz Murske Sobote

Hvala vsem, ki se ga s spoštovanjem spominjate in z
dobro mislijo postojite ob njegovem grobu.

Tvoji najdražji, ki te ne bodo nikoli pozabili

motorna vozila

CITROEN GS CLUB, letnik 1971,
dobro ohranjen, prvi lastnik, registri-
ran do 25. 11. 1997, ugodno prodam.
Tel.: 22 071. m10621

CIMOS AX 11 TRE, letnik 1988, prvi
lastnik, prodam. Antolin, Hotiza 105a,
tel.: 76 349. m10623

ALFA ROMEO 75, 1,6 i, december
1985, ugodno prodam. Tel.: 43 139.
m10628

OPEL REKORD 2,0, model 1986,
prodam. Tel.: 45 522. m10654

VOLVO GLI 2,0, 115 KM, letnik
1986, prodajo. Skakovci 60. m10665

NISSAN MICRO 1.2, letnik 1992,
prodam. Tel.: 65 597. m10669

MAZDO 323 F, letnik 1990, servovo-
lan, sončna streha, električni pomik
stekel, ZASTAVO 101, letnik 1980,
moped TOMOS, 4 prestave, motor-
PUCH, starejši letnik, in 4-arsko parce-
lo v Puževcih, prodam. Puževci 50.
m10678

HYUNDAI PONY 1.5 GLS, letnik
1991, prodajo, tel.: 66 137. m10693

CITROEN ZX 1.6, registriran do maja
1997, letnik 1991, ugodno prodam.
Tel.: 21 695. m10697

SKODA FAVORIT 135 L, letnik
1992, prodam. Tel.: 23 351. popoldan.
m10698

KARAMBOLIRANA VOZILA: LA-
DA karavan, letnik 1996, LADA SA-
MARA, letnik 1994, CITROEN AX
1.1 Caban, letnik 1993, YUGO Skala,
letnik 1988, prodam. tel.: 40 251.
m10674

živali

TELICO, brejo 7 mesecev, kontrola A,
prodam. Tel.: 46 610. m10632

KRAVO, brejo 6 mesecev, in telico
prodam. Dobrovnik 125, tel.: 79 380.
m10650

PERZIJSKE MUČE, stare 2 meseca,
prodam. Tel.: 76 590. m10677

KRAVO, brejo 8 mesecev, prodam.
Tel.: 49 273. Vadarci 77. m10686

KRAVO, brejo 8 mesecev, staro štiri
leta, kontrola A, prodam. Tel.: 89 022.
m10703

*Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja.*

ZAHVALA

V 74. letu nas je za vedno zapustila
draga mama, tašča, stara mama in
prababica

Apolonija Grlec

roj. Vohar
iz Murske Sobote

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo v tako velikem
številu pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala za darovane vence, cvetje, sveče in svete maše ter
izrečena ustna in pisna sožalja.

Hvala tudi zdravstvenemu osebju internega oddelka
bolnišnice v Rakičanu, g. župniku, cerkvenemu pevskeemu
zboru iz Beltincev ter g. Zdenku in Ljubi za odigrano
Tišino.

*Zalujoci: mož Jože, sin Jože z družino, sin Drago z ženo
ter vnuki in pravnukinja*

*Le srce in duša ve,
kako boli, ko tebe
več med nami ni.*

ZAHVALA

V 86. letu nas je nepričakovano
zapustil naš dragi mož, oče, tast
in dedek

Franc Toplak

iz Strehovec 58

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem
sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so
darovali vence, sveče, za svete maše in vežico, nam pa
izrekli besede sožalja.

Posebna hvala duhovnikom za pogrebni obred, pevcem
za odpete žalostinke, govornici za besede slovesa in
pogrebništvu Banfi.

Hvala vsem, ki ste ga pospremili k zadnjemu počitku.

Zalujoci vsi njegovi

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je v 81.
letu zapustila naša draga mama,
tašča, stara mama in prababica

Irma Franko

roj. Temlin
iz Markišavca 6

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in
znancem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na
njeni zadnji poti, darovali vence, cvetje, šopke, sveče in
druge dobrodelne namene ter nam izrekli ustno in pisno
sožalje.

Hvala kolektivu kartonaže in Murska transporta.
Prisrčna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem
za čutno odpete žalostinke in pogrebništvu Banfi.

Zalujoci vsi, ki smo jo imeli radi

PLEMENSKE MERJASCE, breje svinje, prašiče za zakol in traktor LTZ 55 prodam. Francka Koroša, Veržej, Trg Slavka Osterca 21, tel.: 87 100, m10704

posesti

DILL d.o.o.

POSREDNIŠKO IN AGENCIJSKO PODJETJE KUPUJETE, PRODAJATE, ODDAJATE, NAJEMATE, IŠČETE ... SVE VRSTE NEPREMIČNIN NE IZGUBLJATE ČASA IN DENARJA!

TEL. (069) 32 322
FAX-TEL. (069) 32 322
A. NOVAKA 4 M. SOBOTA

ENOSOBNO STANOVANJE v Murski Soboti najamem. Tel.: 57 349, m10655

STAREJŠO HIŠO v Kruplavinu na Gorickem, na zelo lepi legi, prodajo.

Tel.: 22 232, m10679

MEŠANI GOZD za sečnjo, 54 arov, v k. o. Salamenci, prodam. Tel.: 49 034, m10630

STANOVANJSKO HIŠO na Stavešinskem Vrhu 45 z nekaj zemlje in vsemi pritliklinami ob asfaltni cesti, vodovod, elektrika, telefon, prodajo. Marija in Ivan Maruško, Ilirska 5, G. Radgona, tel.: 61 172, m10647

KLETNÍ PROSTOR, površine 35 m², v centru M. Sobote - St. Rozmana 6, damo v najem. Tel.: 21 832, m10659

ENOSOBNO STANOVANJE in košarico za dojenčka prodam. Tel.: 32 927, m10670

NA KUKEČU prodam staro hišo, z delno novogradnjo, in 45 arov sado-vnjaka, skupno 45 arov. Tel.: 48 623, zvečer, m10671

HIŠO z gospodarskim poslopjem na 8,6-arski parceli v Polani pri Murski Soboti ugodno prodam. Tel.: 24 973, m10679

STANOVANJE v okolici Gornje Radgone nujno vzajem v najem. Naslov v upravi lista, m10687

TRISOBNO PRITLIČNO STANO-VANJE v Murski Soboti, centralno ogrevano, telefon, CATV, vrt, oddam ali prodam. Tel.: 46 161, m10637

kmetijska mehanizacija

TRAKTOR URSUS 360, dobro ohranjen, prodam. Tel.: 062 734 063, m10620

STROJ ZA POBIRANJE SLADKOR-NE PESE, NEPTUN 413, enoredni, z rezervnimi deli, ugodno prodam. Ra-duha, Gaberje 97, m10640

STROJ ZA POBIRANJE SLADKOR-NE PESE Neptun in starejšo zastavo 101 prodam. Informacije Kapca 134 ali tel.: 76 785, m10643

TRAKTOR ZETOR 47-18 prodam. Murski Petrovci 24a, m10653

OBRAČALNI PLUG LANZBERG, peresast, kverneland, oba tribrazdna, traktor Kristal, Zetor, 120 KS, in dru-go malo rabljeno kmetijsko mehaniza-cijo prodam. Tel.: 0609 642 194 ali 062 790 725, m10664

TRAKTOR TORPEDO DEUTZ 55 A in sejalnico za sladkorno peso Becker ugodno prodam. Tel.: 49 084, m10666

KABINO, traktorsko, za ferguson 33, 35, 39, malo rabljeno, prodam. Hožjan, Trnje 101, m10683

BALIRKE, več kosov, 5- in 7-tonske priklovice, 2- in 2,5-m rotobrane, 5-redni adapter Oroš ter 2- in 3-brazdni obračalni plug prodam. Tel.: (069) 84 280, m10688

razno

Preključem veljavnost spricevala o zaključnem izpitu gimnazije, izdanega v letu 1995, na ime Vanja Drvarič, Lendavska 19, M. Soboti, m10619

Preključem veljavnost spricevala 3. letnika Solskega centra za tekstilce, izdanega v šol. l. 1970/71 na ime Sonja Petrena, Ljutomer, m10635

PRIKOLICO za prevoz živine, novo, prodam. Milan Kralj, Vučja vas 20, tel.: 87 909, m10636

KUHINJSKO POHIŠTVO, kombinirani štedilnik in hladilnik prodam najboljšemu ponudniku. Tel.: 27 392, m10639

Preključem veljavnost hranilne knjižice št. 1274-0, izdane na ime Ivan Žižek, Drobntinci 26, 9253 Apače.

ZASEBNA OTROŠKA AMBULANTA dr. med. SARNTAL ILDIKO spec. pediatrija
DELUJE V NOVIN PROSTORIH
Posvetovalnica, zdravljenja, cepitve, hišni obiski in laboratorijske preiskave.
Delovni čas: ob delovnih dneh od 7.30 do 14.30, ob sredah od 13.00 do 20.00.
Murska Soboti, Slovenska 41
tel.: (069) 27 427, faks: (069) 46 161

VROCI SEX V ZIVO
00.599.2815
DIVJE ZGODBE
00.599.2811
SUPER VROČE
00.599.2555

Republika Slovenija
MINISTRSTVO ZA EKONOMSKE
ODNOSE IN RAZVOJ
Tržni inšpektorat Republike Slovenije
Ljubljana, Parmova 33

razpisuje prosto delovno mesto
TRŽNEGA INŠPEKTORJA
za območje enote MURSKA SOBOTA

Pogoji:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe pravne smeri,
- 5 let delovnih izkušenj.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati tudi splošne pogoje, določene z zakonom o delavcih v državnih organih (Ur. l. RS, št. 5/91, 16/91, 22/91, 2/91-I, 4/93). Delo-vno razmerje bo kandidat sklenil za nedoločen čas.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Tržni inšpektorat Repu-blike Slovenije, Parmova 33, 1000 Ljubljana.

Kandidate bomo pisno obvestili v 15 dneh po izbiri.

m10658

STE ŽE VLOŽILI CERTIFIKAT? Zanj dobite delnice in nagrado: mlinček, likalnik, radio. Tel.: 062 631 164, po 16. uri, m10663

HRASTOVE DESKE in voz z gumija-stimi kolesi prodam. Tel.: 65 105, m10675

ODKUPUJEMO HLODOVINO SMREKE, bora, bukve in jelše. Tel.: 063 712 480, m10681

KROMPIR, debeli, beli in rdeči, paki-ran, v vrečah, prodam. Lipa 44 ali tel.: 42 171, m10690

MULTIEFEKT ZA KITARO, digitech RP1, nujno in ugodno prodam. Tel.: 31 465, Jože ml. m10692

ODKUPUJEMO vse vrste hlobovine, tudi les kovanja za tanin. Po potrebi organiziramo tudi posek in spravilo. Informacije: PROMLES - Rudi Kerč-mar, s. p., tel.: 22 558, m10694

GOSTINSKE MIZE IN STOLE, apar-at za kavo Gagia, dvojni, avtomatski, mlinček za kavo Gagia, televizor Go-renje, 61 cm, glasbeni stolp Univer-sum, terasne stole in mize s prevleka-mi, peč na olje - pihalnik toplote, 160 m², in druge kuhinjske aparate pro-dam na črke. Tel.: 76 456, m10702

delo

V DELOVNO RAZMERJE sprejemem kuharico, natakarico in sobarico za določen čas, možna tudi zaposlitev za nedoločen čas. Delovna mesta so na turistični kmetiji pozimi in poleti na Krvavcu in na domačiji v Ambrožu pod Krvavcem 7. Pogoji: Ustrezna izo-brazba in po možnosti znanje tujega jezika (nemščina, angleščina). Infor-macije po telefonu 064 422 244, zvečer od 19. do 21. ure ali pisne po-nudbe po pošti na naslov: Florijan Sla-tnar, Ambrož pod Krvavcem 7, 4207 Cerklje na Gorenjskem, m10525

K SODELOVANJU VABIMO SPO-SOBNE OSEBE - Network Marketing. Za vse informacije kličite v soboto do

PROIZVAJALEC UNIVERZALNE
»SUPRA« METLE IŠČE ZASTOPNIKE,
s. p., PODJETJA ZA PRODAJO.
Tel.: 062 778 518.

ZELO UGODNA
akcijska prodaja
hladilnikov Gorenje!

150-litrski 24.354, 220-li-trski 32.522 in 280-litrski 34.452 tolarjev. Po ugod-nih cenah tudi drugi iz-delki Gorenja. Trgovina ELEKTRON - Donko, Par-tizanska 68, Lendava, tel.: 75 882.

GEOCOM, d. o. o.
Slovenska 41,
Murska Soboti

KURILNO OLJE
TAKOJŠNJA
DOBAVA
Možnost plačila na obroke!

tel.: 27 565

KURIVO - PREVOZ, Bojan Jakšič

PREMOG

Velenje, kosi: 8.700,00, kocka: 8.500,00
Visokokalorični premog: 16.500,00
Možnost plačila na obroke, tel.: 71 106

poldan 65 981, m10627

S PRIJETNIM DELOM do zaslužka. Dobimo se v soboto, 7. decembra, 1996 ob 16. uri v hotelu Zvezda v M. Soboti, m10641

PONUJAMO SAMOZAPOSLITEV podjetnemu posamezniku (s. p./d. o. o.) v naši trgovini s tekstilom v Murski Soboti na osnovi franšize. Prednost imajo ponudniki, ki prevzamejo zapo-slene. Ponudbe po tel.: 066 81 300, m10642

ŽENSKO za celodnevno oskrbo starej-še delno premične gospe iščem. Možnost tudi samo za soboto, nedelje in praznike. Tel.: 22 686, m10667

DELO na domu ponuja nemško po-djetje. Tel.: 064 227 109, m10676

PONUJAMO DODATNO DELO z odličnim zaslužkom. Tel.: 41 341, m10685

ŠE IMAMO NA VOLJO DELO NA DOMU. Vsi, ki želite veliko zaslužiti, in to kar doma, na svojem domu, nam pošljite kuverto in znamko, dobili bo-

ste navodila. Stanka Ambriško, Žerovinci 46, 2259 Ivanjkevc, m10700

storitve

AVTOMEHANIČNA, KLEPARSKA IN LIČARSKA dela opravljam. Lahko tudi prek zavarovalnic. Odkupujem karambolirana vozila ali vozila z oku-ro na motorju. Informacije po tel.: 70 021, m10657

ANTENE Z MONTAŽO: satelitske 33.900, zemeljske 16.800, dogradnja POP TV, kanal A, Taf, Trnje 61, tel.: 70 021, m10382

USPEŠNO INŠTRUIRAM NEMŠKI JEZIK ZA OSNOVNE IN SREDNJE SOLE ter prevajam. Tel.: 23 036, m10622

IZDELUJEMO IN MONTIRAMO radiatorje iz marmorja. Naročila in in-formacije EL-TERM, Jani Karas, Pre-šernova 17, Ljutomer, tel.: 83 051, m10680

GRADBENA IN INSTALACIJSKA DEJAVNOST, OBRT TER STORITVE LENDAVA

Gidos d.d.

LENDAVA

SEDEŽ: LENDAVA, PARTIZANSKA 93

Obseg del v naši družbi narašča, zato vabimo medse nove sodelavce, in sicer:

1. DIREKTORJA PE STROJNE INSTALACIJE

Pogoji za zasedbo: inženir ali diplomirani inženir strojništva, sposobnost za organiziranje in vodenje, zaželjene so delovne izkušnje.

2. GRADBENEGA DELOVODJO

Pogoji za zasedbo: končana V. stopnja gradbene smeri, sposobnost za organiziranje in vodenje gradbišča.

3. ŽERJAVISTA

Pogoji za zasedbo: ustrezno potrdilo oz. pooblastilo za upravljanje z vrtljivimi stolpnimi žerjavi, zaželjene so delovne izkušnje.

4. STROJNIKA TEŽKE GRADBENE MEHANIZACIJE

Pogoji za zasedbo: ustrezno potrdilo oz. pooblastilo za upravljanje s težko gradbeno mehanizacijo, zaželjene so delovne izkušnje.

Če imate ustrezno strokovno izobrazbo oz. usposobljenost in delovne izkušnje, ki zagotavljajo uspešno opravljanje del navedenih poklicev, pričakujemo vaše pisne prijave v tajništvo družbe v osmih dneh po objavi oglasa.

Za vse dodatne informacije se obrnite na tajništvo družbe po telefonu številka 78 410.

Kmetijsko gospodarstvo Rakičan, p. o., iz Rakičana objavlja

javno dražbo
za prodajo

1. enosobnega stanovanja v Rakičanu, v drugem nadstropju stavbe Lendavska 15, površine 41,27 m²,
2. stavbnega zemljišča, vpisanega v zemljiškoknjižnem vložku št. 450, k. o. Petanji s parc. šte. 1224/5, dvorišče površine 300 m². Zemljišče je v naravni travnik - ograd.

Stanovanje pod tč. 1 je takoj vseljivo, zgrajeno leta 1981. Stavbno zemljišče pod tč. 2 leži na ureditvenem območju naselja Petanji v kompleksu gospodarskih objektov posestva (hlevi in drugo). Zemljišče je opremljeno z zračnim električnim omrežjem, vaškim vodovodom in asfaltirano vaško cesto.

Izključna cena znaša:

- pod tč. 1. 4.123.130,00,
pod tč. 2. 170.400,00 oz. 568,00 SIT/m².

Javna dražba bo 22. decembra ob 10. uri v sejni sobi po-djetja KG Rakičan v Rakičanu.

Udeleženci morajo pred začetkom dražbe plačati varščino v višini 10 % izključne cene.

Kupci bodo dolžni skleniti kupoprodajno pogodbo v 15 dneh od dražbe in kupnino plačati v nadaljnjih 8 dneh. Vse dajatve in druge stroške prodaje in zemljiškoknjižnega prenosa obeh nepremičnin bosta nosila kupca.

Zainteresirani si stanovanje in stavbno zemljišče lahko ogle-dajo uro pred začetkom javne dražbe ali po predhodni najavi po telefonu št. 23 096.

Kmetijsko gospodarstvo Rakičan, p. o.

SLOVENSKA ZADRUŽNA KMETIJSKA BANKA, d.d. LJUBLJANA

Pred kratkim se je SLOVENSKA ZADRUŽNA KMETIJSKA BANKA, d. d., poslovna enota M. Soboti preselila v nove poslovne prostore, v Sobočanko v Lendavski ulici 20. Z novimi prostori je banka pridobila boljše delovne razmere, stranke pa bodo hitreje in bolje sprejete. Banka je odprta vsak delovnik od 8.00 do 12.00 in od 13.00 do 16.00.

RAZVOJNI CENTER ZA POSPEŠEVANJE MALEGA GOSPODARSTVA MURSKA SOBOTA
Trg zmage 4, 9000 Murska Soboti

ponovno razpisuje delovno mesto
direktorja

Kandidat mora poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da ima najmanj visoko izobrazbo ekonomske, pravne, organi-zacijske ali druge ustrezne smeri,
- da ima najmanj pet let delovnih izkušenj,
- da aktivno obvlada en svetovni jezik (angleški ali nemški),
- da predloži program razvoja dejavnosti centra ter ukrepe za doseg programskih ciljev.

Mandat direktorja traja 4 leta.

Funkcija direktorja se opravlja profesionalno.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev je potrebno posla-ti na naslov: Mestna občina Murska Soboti, Kardoševa 2, 9000 Murska Soboti, v osmih dneh od dneva objave tega razpisa. Nepopolnih vlog upravni odbor Razvojnega centra Murska Soboti ne bo obravnaval. O izbiri bodo kandidati obveščeni v osmih dneh po izbiri.

Kaj bo s Plohlovo grabo?

V Ljutomeru bo potrebno črtati še eno lokacijo za deponijo smeti

Pred približno desetimi leti je v ljutomerskih občinskih glava zrasla ideja o »tovarni smeti«. Med sedmimi lokacijami, kolikor so jih predvideli na začetku, jih je do danes odpadlo pet oziroma šest, saj so minulo nedeljo krajan Stare Ceste, ki so se zbrali v gasilskem domu v Metkoti, županu in voditeljici ljutomerskega občinskega oddelka za okolje in prostorsko planiranje odločno rekli »ne«.

Krajanji so v nedeljo zbrali 180 podpisov, s katerimi so podkrepili svojo odločitev. O tovarni, tipu, posledicah za okolje, torej tudi za ljudi, potrebnem denarju za njeno zgraditev, morebitnih odškodninah za odvzeto zemljo itd. pa ni bilo zadovoljivih odgovorov, saj naj bi bili načrtovalci na naslednje sposobni odgovoriti šele februarja. Pritisk na občinarje naj bi povzročilo predvsem pisanje »v naših medijih«, ki naj bi »dezinformirali« ljudstvo, v ozdaju pa naj bi stali seveda tisti, ki »nimajo pojma« je po svoje razlagal razmere na shodu krajanov župan L. Bratuša. Toda izkazalo se je, da ljudstvo le ni več tako neuko, kot je bilo nekdaj, in da zveni beseda »naši« mediji iz političnih ust, če ne že cinično, pa vsaj kot v starih časih, ko si težko potegnili ločnico med oblastjo in tem, kar je pisalo v njenih trobilih.

Glavni občinski greh

Krajanji so predstavnikom občinske oblasti očitali predvsem najnost občinske procedure pri proučevanju in iskanju ustreznih lokacij za deponijo. Tako naj bi »tajnost« potekale geološke meritve. Geologi naj bi po naročilu občine opravljali meritve po vsej občini, vendar lastnikov zem-

lje o meritvah niso obvestili. Jame, ki so jih izkopali, so bile res ilovnate in primerne torej tudi za postavitev deponije, vendar je eden od lastnikov zemljišča opozoril, da zemlja na 1,5 hektarja ni povsod enaka in da je ponekod tudi gramozna, kaj pa slednje pomeni, je jasno. Sploh pa, od kdaj lahko opravljajo geodetske meritve, ne da bi obvestili ljudi? Se obnašajo kot vrhovna oblast, ki zemlje sicer ne bo odvzela, kot je to počela nekoč, temveč kot nekdo, ki bo že prepričal to »nevedno« ljudstvo. Na očitke je odgovorila Mlinaričeva, ki je »tajnost« demantirala v stilu, saj smo tukaj in se z vami pogovarjamo, če pa bi hoteli iti mimo vas, bi zadevo »peljali« prek občinskega sveta, v katerem pa nimate svojega krajevnega predstavnika. Sledilo je splošno negodovanje.

Financiranje projekta

Kdo je zainteresiran za vlaganje? Ali bodo financirali tudi tuji? Bo njihov kapital pomenil tudi nadzor nad tovarno? Se bo v tem primeru sežigalo še kaj drugega kot smeti lokalnih vasi? Vse to so bila vprašanja, ki so jih postavljali krajanji županu in Mlinaričevi. Bratuša jim je povedal, da bodo večino sredstev prispevali

»sami, saj tudi proizvajamo največ smeti«. Po dvorani je završalo. Nato je pojasnil, da naj bi z Ministrstva za okolje in prostor dobili nepovratna sredstva, iz Ekološkega sklada posojila, iz občinskega proračuna in od ekološke takse, vključene v rubriko »odvoz smeti«, pa dodatna sredstva. Z odgo-

vorom ljudje niso bili zadovoljni, saj so prepričani, da že dovolj prispevajo v občinski proračun. Opozorili so, da odločno nasprotujejo že sami ideji tujega vlagatelja. In najbrž imajo prav. Zakaj naj bi tujec vlagal pri nas? Menda ne za to, da si bo ogledoval čisto in lepo okolje pri sosedih? In če ne bo dovolj kapitala, da bi deponijo dogradili po vseh predpisih, se kaj lahko zgodi, da bo dobila uporabno dovoljenje, ne glede na to, ali bo ustrezala vsem predpisom ali pa ne, so menili prizadeti.

Kaj bo z vodo? In kaj bo z vodnjaki, ki so si jih uredili ljudje?

Pred leti so si morali krajanji sami urediti studence s pitno vodo. Teh individualnih studencev občina ni evidentirala, odtod najbrž trditve v stilu »voda tukaj ni pitna«. Ljudem, ki že petdeset let pijejo vodo, ki priteče iz domačega vodnjaka, je ne samo smešno, temveč tudi neumno, govoriti o oporečnosti vode. Z deponijo bi zares izgubili pitno vodo in bi se

ne smeti v tujini. O tem, da se ne bi širil smrad, da ne bi bilo glodalcev, mrčesa in druge svinjarije, sta se samo smejala. Da se v tovarni, ki naj bi bila namenjena za predelavo zgolj regionalnih odpadkov, kaj hitro lahko zgodi, da se bo v predelavi znašla tudi zunajregijska svinjarija, in pa tudi, da obstaja možnost, da se bo predelovalo marsikaj drugega, je poudaril človek, ki je delal v frankfurtski deponiji. Vsi vemo, kaj se zgodi, ko je nekaj v interesu države.

Zakaj ne v drugi občini?

Si predstavljate, da bi imeli deponijo v občini Radenci? Najbrž ne. Ormoški občinski svet naj bi sprejel sklep, po katerem tovarne v svoji občini nočejo imeti. Ostneta torej še Sveti Jurij in Ljutomer. V Ljutomeru krajanji očitno nikjer niso zainteresirani, da bi predelovali svojo in tujo svinjarijo, davek se jim zdi prevelik. Devet od devetih članov KS Stara cesta je glasovalo proti tovarni za predelavo smeti v njihovi krajevni skupnosti. Toda to očitno še vedno ni dovolj dober razlog, da bi občina rekla in in prenehala z vsemi pripravami, v tem pri-

meru s trošenjem denarja za izbiro lokacije, izbiro tipa tovarne in deponije ter geološkimi in drugimi potrebnimi raziskavami. Jah, očitno tudi februarja, ko naj bi vse to vedeli, ne bo nič drugače. Saj so si občinarji že pred leti ogledovali tovarne smeti po Evropi in kot smo lahko neuradno izvedeli, pa ne na tokratnem shodu krajanov, se je nekaterim zdel najprimernejši neki francoski model. In kaj se lahko zgodi, če oblastniki ne bodo upoštevali želja krajanov? Gospod, ki se je postavil v vlogo volilca, je županu zabrusil: »Tako kot so vas ljudje izvolili, tako vas lahko ne-sejo!« Pri tem pa se je skliceval na demokracijo. Bodo občinarji nadaljevali s pripravo projekta, čeprav se je ljudstvo stoodstotno odločilo, da deponije v enem od neokrnjenih delov nočejo imeti, tudi zato, ker se mladi, ki so v obdobju realsocializma in ideje delavstva bežali v mesto, ponovno vračajo? Je torej deponija smeti še eden od velikopoteznih projektov ljutomerskih političnih vladarjev? Je pa res, da ljutomersko smetišče, takšno, kot je, ne more več dolgo biti in da se bliža čas, ko ga bo potrebno zapreti.

A. POTOČNIK,
fotografija: J. ZAUNEKER

kulturni koledar

RAZSTAVE

MURSKA SOBOTA: V Galeriji Murska Sobota si lahko ogledate razstavo del slikarske kolonije Prekmurci na Dunaju. Svoja dela razstavljajo Nikolaj Beer, Marjan Gumilar, Zdenko Huzjan in Mirko Rajnar. Na ogled bo do 15. decembra.

MURSKA SOBOTA: V Galeriji je na ogled tudi razstava Irene Brunec Mala plastika, slike.

MURSKA SOBOTA: V Mladinskem informativnem kulturnem klubu (Kocljeva 7) si lahko ogledate fotografije Mateja Fišerja.

MURSKA SOBOTA: V predverju gledališke dvorane v soboškem gradu si lahko ogledate razstavo literarnih del udeležencev srečanja Oko besede '96, ki jo je pripravila Pokrajinska in študijska knjižnica.

MURSKA SOBOTA: V razstavnih prostorih Zavarovalnice Triglav si lahko ogledate razstavo novoletnih voščilnic, ki so jih naredili otroci osnovnih šol in vrtcev.

MURSKA SOBOTA: V soboški enoti LB je na ogled razstava o denarju in varčevanju. Ogledate si lahko stare hranilne knjižice (najstarejša je iz leta 1878), hranilnike, numizmatično zbirko papirnatega in kovanega denarja ter drugo. Razstavo so pripravili člani Zgodovinskega društva iz Gornje Radgone.

PUCONCI: V občinski zgradbi si lahko ogledate razstavo akademskega slikarja Jožeta Horvata - Jakija.

RADENCI: V galeriji Medikoss v hotelu Radin si lahko ogledate razstavo Irene Polanec.

MORAVSKE TOPLICE: V Galeriji Ajda si lahko ogledate razstavo slik Ernesta Bransbergerja.

MORAVSKE TOPLICE: V prostorih Občine Moravske Toplice si lahko ogledate dela, ki so nastala na počitniški likovni koloniji Kančevci '96.

ŠALOVCI: V občinskih prostorih Občine Hodoš - Šalovci razstavlja študent likovne pedagogike Jože Livljen. Svoja dela je naslovil Slike z motivi pravljicnih bitij in predmetov iz romskega sveta.

Moja domača banka

10 Pomurska banka d.d.

Murska Sobota

NOVE STORITVE NA BANČNIH AVTOMATIH LB POMURSKE BANKE, d. d.

Uporabniki lahko sedaj dobijo tudi informacijo o stanju na svojem tekočem računu

Da bi se zmanjšale vrste pred bančnim okencem, je LB Pomurska banka, d. d., decembra uvedla novo programsko podporo na bančnih avtomatih BA-mreže. Najpomembnejša novost je prav gotovo možnost vpogleda v stanje na svojem tekočem računu.

Uporabniki bančnih avtomatov BA-mreže imajo možnost, da poleg izpisa o stanju tekočega računa na zaslonu zahtevajo tudi izpis na listič, na katerem bankomat poleg stanja izpiše tudi datum, uro in številko bankomata, na katerem je bila opravljena poizvedba.

Novost je tudi možnost dviga zneska po izbiri, ki mora biti le zaokrožen na 1.000 SIT. Uporabniki pa imajo še vedno možnost uporabljati tudi že vse utečene storitve hitrega dviga gotovine, pologa gotovine na tekoči račun in plačila položnic.

Praviloma je ostal znesek dnevnega limita dviga gotovine 15.000 SIT, dana pa je tudi možnost individualnega dnevnega limita. Vse podrobnejše informacije o novih storitvah lahko dobite v najbližji enoti LB Pomurske banke, d. d., Murska Sobota.

LADA CENTER JAGODIK

62231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Maribor - Lenart), tel.: 062 640 540

ODPRTO: od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure, v soboto od 8. do 12. ure.

NAJVEČJI PRODAJALEC VOZIL LADA V SLOVENIJI

Posojila brez pologa do 5 let, tudi za kmetovalce in samostojne podjetnike ugoden leasing

AVTOMOBILI V ZALOGI - SISTEM STARO ZA NOVO

SAMARA 1500/5V

12.630DEM

NIVA 1700i

16.080DEM

Novost v Sloveniji: SAMARA 1500i od 12.970 DEM

OB NAKUPU PODARIMO prevleke in preproge ter opravilo tehnični pregled.

POOBlašČENI PRODAJALEC IN SERVISER
12-LETNA TRADICIJA

• rezervni deli
• avtomehanika
• avtokleparstvo
• vulkanizilstvo

AKCIJA - ZNIŽANJE 48.000,00 SIT

VEDEŽEVANJE
Magic line
090 4 123
TUDI: RŠP&D p.p. 3d. Ljubljana, Celica, 136 500 m

VEDEŽEVANJE - SVETOVANJE
090 44 89
MERCANT - COM, d. o. o.
1 min. 156 sit

VEDEŽEVANJE - SVETOVANJE
MERCANT - COM, d. o. o.
090 44 90
1 min. 156 sit

VEDEŽEVANJE
090 41 02
DARKO TRADING, d. o. o.
1 min. 156 sit

VEDEŽEVANJE
DARKO TRADING, d. o. o.
090 42 65
1 min. 156 sit

TERME ČATEŽ

NAJ SE VAM NAJLEPŠE ŽELJE UTRNEJO V TERMAH ČATEŽ

Novoletno praznovanje 96/97 v termalnem paradižu

3- in večdnevni paketi

* HOTEL TERME * HOTEL TOPLICE *
* HOTEL ZDRAVILIŠČE * BUNGALOV *
* APARTMAJI *

SILVESTROVANJE:

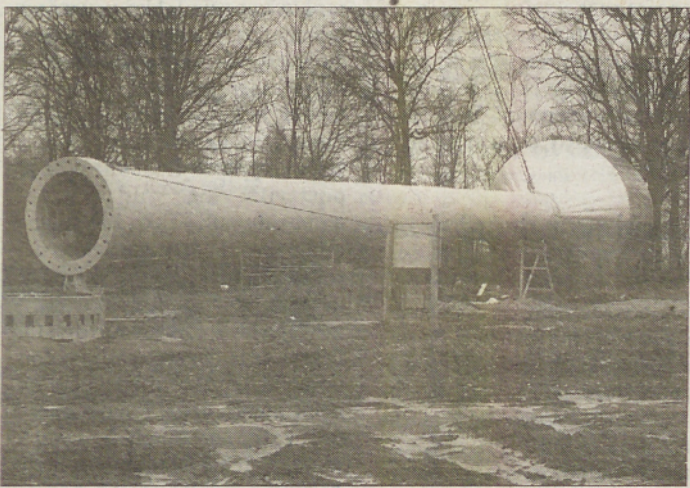
v hotelskih restavracijah,
v grajski restavraciji hotel Golf Grad Mokrice,
disco silvestrovanje v Clubu Termopolis

Informacije in rezervacije:
telefon 0608 35 000, telefax 0608 62 721,
Topliška c. 35, 8250 Brežice

V Turnišču jekleni velikan

Ena od prvih in najpomembnejših nalog, ki si jih je zadala Občina Turnišče, je dolgoročno

kakršne že dolgo poznajo na Madžarskem, v Sloveniji pa je le eden v Novi Gorici. Pri uredni-

Zemljišče, ki so ga izbrali za postavitev vodovodnega stolpa, to je v neposredni bližini črpalnice v Turnišču, je precej zamočvirjeno, zato so bili potrebni nekateri dodatni ukrepi pri betoniranju podstavka za stolp. Če bi ga potegnili iz zemlje, bi bil videti približno takšen, kot narobe obrnjena goba velikanka. Gidosovi delavci so jo »posadili« dva metra globoko. Šele potem so začeli Madžari »sestavljati« jekleni stolp. Dolg oziroma visok je 37,5 metra, cev pa ima dva metra premera.

rešitev oskrbe z zdravno pitno vodo. Obstoječa črpalnica so namreč postala nezanesljiva. Ko

so tehtali, kaj storiti, je prevladalo mnenje, da bodo postavili vodovodni stolp, in to takšnega,

Minulo soboto je bilo torej vse nared za dviganje jeklenega velikana, ki tehta okrog 35 ton. Ko smo prišli na gradbišče, je bilo tamkaj le šest delavcev iz Madžarske, ki so dan prej pripravili vse potrebno za veliko »operacijo«. Potem ko sta se pripeljala tja turniški župan Jože Kocet in nadzorni gradbišča Anton Kolaric, so se razporedili vsak na svoje mesto in kmalu nato se je začel stolp počasi dvigati.

tvi te zamisli so se povezali s podjetjem Gidos iz Lendave, ki je našlo v ta namen poslovnega partnerja v kraju Lajosmisze pri madžarskem mestu Kecskemet. Bilo je predvideno, da bodo jek-

lenega velikana postavili že okrog velike maše, ko je v turniški fari tradicionalno veliko prošenje, toda to se je zgodilo šele minulo soboto. Besedilo in fotografije: JOŽE GRAJ

Še pogled na kupolo (preden je bila v zraku) s prostornino 200 kubičnih metrov. S pomočjo črpalke bodo vodo »potisnili« po eni cevi navzgor, po drugi pa bo imela naraven padec in jo bodo seveda povezali z vodovodnim omrežjem. Doslej so vložili v ta namen okrog 21 milijonov tolarjev. Turnišče, Nedelica in Gomilica so že povezani s skupnim omrežjem, zdaj so na vrsti še Renkovec.

Minilo je približno pol ure, ko je bil vodovodni stolp že precej visoko. Franc Lebar, bližnji sosed, ki je dolga leta delal pri lendavski Nafti kot strojni ključavničar, nam je dejal, da si ni predstavljal, na kako enostaven način dvigujejo madžarski delavci tako težak stolp. Najprej si je mislil, da bo morda treba kaj pomagati, a je lahko vse skupaj mirno opazoval z rokami v žepu. Šlo je brez vseh problemov.

Zločin v Nasovi pri Apačah S sekiro nad moža

Sosedje niso presenečeni nad dogodkom, saj so slutili, da se bo prej ali slej zgodilo kaj hudega

V Nasovi pri Apačah se je v ponedeljek okrog 5. ure zgodil zločin: 26-letna Zlatka Roškarič naj bi s sekiro najmanj dvakrat udarila po glavi svojega moža 41-letnega Feliksa Roškariča, nato pa odšla neznano kam.

v pogovoru za Vestnik povedali, da se Feliks »ne bi smel poročiti«, ker da je nekoliko duševno prizadet. Tudi izbranka je v podobnem psihičnem stanju, saj naj bi tudi ona obiskovala šolo s prilagojenim programom.

Zakonska postelja Zlatke in Feliksa naj bi bila vzrok za tragedijo: udarec po glavi z domačo sekiro, ki so jo pri Roškaričevih pogrešali pet mesecev. Je bila skrita - v pripravljenosti? - Fotografija: S. S.

Tako so na kratko zapisali na UNZ Murska Sobota v sporočilu sredstvom javnega obveščanja. Več tudi niso mogli, saj se je preiskava komajda začela.

V torek pozno popoldne, ko sem obiskal Nasovo, je bilo za Feliksa najhujše mimo: v soboški bolnišnici so ga operirali in k sreči kaže, da se bo izvele. V torek pa ni bilo še nič znanega, kam je izginila Zlatka, saj je preiskovalci, četudi so pogledali v vodnjake, niso našli. Upajmo, da si ni sama sodila.

Tako sosedje kakor Feliksov brat (imena ni hotel povedati), ki ga je hudo ranjeni poklical v Maribor, so

Ampak kadar se vname ljubezen, tedaj nobeno prigovarjanje (odvrčanje) ne pomaga, in Feliks je vzel za ženo 15 let mlajšo Zlatko iz bližnje vasi. Pred petimi leti in pol se jima je rodila deklica, ki pa menda zna povedati le ata in mama. Pred osmimi meseci pa je Zlatka povila še fantka, za katerega pa za zdaj še ni mogoče reči, ali je zdrav ali ne, je pa nekam miren.

Roškaričeva sta imela že doslej veliko težav sama s seboj in z otroki, »krona« vsega pa je poskus umora v zgodnjih jutranjih urah. 75-letna Feliksova mama oziroma Zlatkina tašča, ki živi z njima, je povedala, da sta se »mlada« večkrat prepirala in tako naj bi bilo tudi v noči z nedelje na ponedeljek. Bila je odkrita; menila je, da bi utegnili biti vzrok spornosti, kajti Feliks naj bi bil prestar za mlado ženo. Je pa tudi res, da je bil dober delavec. Svočas je delal na tujem, potem v Radgoni in Črmočih, nazadnje pa doma na ne majhni kmetiji. Zlatka pa naj ne bi imela pretiranih delovnih navad. Verjetno zaradi bolezni. Spori med njima (kot pri večini zakoncev) so bili pogosti, vzroki zanje pa različni. Policija je menda večkrat posredovala, tako hudo pa le ni bilo, da bi bilo treba koga odpeljati na pridržanje. V ponedeljek zjutraj pa sta odšla z doma oba: Feliks z rešilcem v bolnico, Zlatka pa neznano kam. Potem ko je moža udarila s sekiro, je hotela, da gre z njo tudi starejši otrok, a so ji ga nekako iztrgali iz rok, in potem je sama izginila. Včasih je govorila, da bo skočila v vodnjak. S. S.

S SREČANJA STAREJŠIH SOBOČANOV - V hotelu Diana v Murski Soboti je bilo že tradicionalno srečanje občanov, starih nad 70 let. Srečanja, ki so ga pripravile mestne četrti, se je udeležilo skoraj 300 starostnikov, med njimi tudi 95-letnica. Vse navzoče je pozdravil predsednik Mestne četrti Partizan Martin Žižek, ki se jim je zahvalil za njihovo delež pri razvoju domače pokrajine. Za prijetno razpoloženje so poskrbeli učenci prve osemletke, ki jih je z glasbo spremljal Drago Jošar. Ob tej priložnosti so organizirali tudi srečelov, za katerega so dobitke prispevala številna podjetja in zasebniki. M. J., foto: J. Z.

Radenska

ZVEZDA - DIANA, Murska Sobota, d.o.o.

NOVOLETNA PONUDBA SLOVENSkih VRHUNSKIH VIN

PRODAJNI CENTER ZVEZDA
Markišavska 1
Murska Sobota

- CHARDONAY, LJUTOMER, 0,75 l	571,00 SIT
- SOUVIGNON, LJUTOMER, 0,75 l	550,00 SIT
- LAŠKI RIZLING, LJUTOMER, 0,75 l	406,00 SIT
- HALOŽAN, PTUJ, 0,75 l	393,00 SIT
- BELI PINOT, PTUJ, 0,75 l	563,00 SIT
- RENSKI RIZLING, MARIBOR	679,00 SIT

in drugo:
SLAMNJAK, Ljutomer, ŠIPON, Ptuj, LAŠKI RIZLING, DARILNI KARTON 2 x 1, Ljutomer, DARILNI KARTON 3 x 1, Ljutomer, MODRA FRANKINJA, Brežice, GRAJSKI BISER, BAKARSKA BELA, BAKARSKA RDECA, ZLATA IN SREBRNA RADGONSKA PENINA.

Za vas posluujemo:
od ponedeljka do petka od 7.00 do 15.00
in v soboto od 8.00 do 12.00

Moja domača banka Pomurska banka d.d. Murska Sobota

Menjalniški tečaj Pomurske banke dne 26.11. 1996. Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 26. novembra 1996 od 00. ure dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.29.6891	1.261,00	1.288,00
Francija	100	2.685.7669	2.583,40	2.665,40
Nemčija	100	9.110.4712	8.870,00	9.060,00
Italija	100	9.2617	8,81	9,19
Švica	100	10.708.4478	10.378,60	10.708,00
ZDA	1	140.4015	135,40	139,00

OBREŠTNE MERE od 1. novembra 1996 dalje

Temeljna obrestna mera - TOM - za november je 0,5 % mesečno oz. 6,07 % letno. Sredstva na vpogled

		Nominalna letna obrestna mera
Hranilne vloge		2,00%
Tekoči računi		2,00%
Žiroračuni		1,50%
Kratkoročna vezava tolarских sredstev		
Rok vezave	Obrestna mera	Letna obr. mera
Od 31 do 90 dni	od TOM + 4,2% do TOM + 5,4%	10,52% do 11,79%
Od 91 do 120 dni	od TOM + 4,5% do TOM + 5,7%	10,84% do 12,11%
Od 121 do 180 dni	od TOM + 4,6% do TOM + 5,8%	10,94% do 12,22%
Nad 6 mesecev	od TOM + 5,5% do TOM + 5,8%	11,90% do 12,22%
Na 181 dni	TOM + 6%	12,43%
Nad 9 mesecev	od TOM + 5,8% do TOM + 6%	12,22 do 12,43%
Depozit z valutno klavzulo		
Rok vezave	Skupna letna obrestna mera	
Na 12 mesecev	Val. kl. + 6,83% do 7,24%	
Depozit s premijo		
Rok vezave	Skupna letna obrestna mera	
Na 12 mesecev	TOM + 7,10% do 7,50%	

Vsak četrtek presenečenje za tri naročnike, ki pravočasno poravnajo naročnino.

Praktične nagrade v vrednosti 10.000 tolarjev.

VESTNIK NAGRAJUJE!

Imena srečnih izizobancev:
Frančiška Fajfar, Partizanska 20a, G. Radgona,
Pavel Ujmančič, Kobilje 11, 9223 Dobrovnik,
Ciril Camplin, Bukavica 18, 9222 Bogočina.
Nagrade bomo poslali po pošti.

NISTE SAMI, VESTNIK JE Z VAMI!